

**Notulen van het verhandelde in de vergadering
van Provinciale Staten van Utrecht
gehouden op 12 december 2016**

Bladwijzer

op de notulen van Provinciale Staten van Utrecht Vergadering 12 december 2016

BESTUUR, EUROPA EN MIDDELEN

Voorstel van Gedeputeerde Staten van 25 oktober 2016, dienst/sector Services, nummer PS2016BEM21, inzake vaststelling van de Precariobelasting- en legesverordening provincie Utrecht.

Daartoe besloten
PS2016BEM21

Voorstel van Gedeputeerde Staten van 1 november 2016, dienst/sector MAO, nummer PS2016BEM22, inzake wijziging verordening interne zaken.

Daartoe besloten
PS2016BEM22

Voorstel van Gedeputeerde Staten van 1 november 2016, dienst/sector MAO, nummer PS2016BEM23, inzake actualisatie van het treasurystatuut.

Daartoe besloten
PS2016BEM23

RUIMTE, GROEN en WATER

Voorstel van Gedeputeerde Staten van 7 november 2016, dienst/sector Griffie, nummer PS2016RGW11, inzake Burgerinitiatief van Vogelvrij naar Kogelvrij Stop de Hobbyjacht, PS2016RGW11 en PS2016RGW07

Daartoe besloten
PS2016RGW11

Amendement A52, ingediend door de fractie van de PvdD, inzake wijziging statenvoorstel burgerinitiatief "Stop de Hobbyjacht"

Het amendement is verworpen.
Daartoe besloten

Motie M112, ingediend door de fractie van de PvdD, inzake nader onderzoek vijf vrij bejaagbare soorten

De motie is verworpen.
Daartoe besloten

Voorstel van Gedeputeerde Staten van 1 november 2016, dienst/sector FLO, nummer PS2016RGW12, inzake invoering Wet natuurbescherming door het vaststellen van de Natuurvisie, het Beleidskader, de verordening en de beleidsregels.

Daartoe besluiten
PS2016RGW12

Amendement A55, ingediend door de fractie van de PvdA, inzake rol en positie voorzitter in bestuur faunabeheereenheid

Het amendement is verworpen.
Daartoe besloten

Amendement A56, ingediend door de fractie van GroenLinks, inzake duurzaam voortbestaan vrij bejaagbare soorten

Het amendement is verworpen.
Daartoe besloten

Amendement A57, ingediend door de fractie van GroenLinks, inzake aantonen van schade bij vrij bejaagbare soorten

Het amendement is verworpen.
Daartoe besloten

Amendement A58, ingediend door de fractie van de PvdD, GroenLinks, D66, inzake samenstelling bestuur en besluitvorming van de Faunabeheereenheid

Het amendement is aanvaard.
Daartoe besloten

Amendement A59, ingediend door de fractie van de PvdD, inzake gelijkstelling vijf vrij bejaagbare soorten

Het amendement is verworpen.
Daartoe besloten

Amendement A60, ingediend door de fractie van de PvdD, inzake intrinsieke waarde van het dier in het Faunabeheerplan
Het amendement is verworpen.
Daartoe besloten

Amendement A61, ingediend door de fractie van de PvdD, inzake ook preventieve en diervriendelijke handelingen in het Faunabeheerplan
Het amendement is verworpen.
Daartoe besloten

Amendement A62, ingediend door de fractie van de SGP, inzake geweer toestaan als akoestisch middel
Het amendement is verworpen.
Daartoe besloten

Motie M119, ingediend door de fracties van D66, GroenLinks en PvdA, inzake een plus op natuurbeleid, een plus op budget?
De motie is aanvaard.
Daartoe besloten

Motie M120, ingediend door de fracties van het CDA, D66, VVD, GroenLinks en ChristenUnie, inzake aanwijzing van de Kievit als icoonsoort
De motie is aanvaard.
Daartoe besloten

Motie M121, ingediend door de fracties van het CDA, D66, VVD en GroenLinks, inzake bomen langs provinciale wegen
De motie is aanvaard.
Daartoe besloten

Motie M122, ingediend door de fractie van de SP, inzake frisse lucht
De motie is ingetrokken.
Daartoe besloten

Motie M123 (gewijzigd), ingediend door de fracties van GroenLinks en SGP, inzake wetenschappelijk onderzoek faunabeheer
De motie is verworpen.
Daartoe besloten

Motie M124, ingediend door de fracties van GroenLinks en D66, inzake aan de slag met invasieve flora soorten
De motie is aanvaard.
Daartoe besloten

Motie M125, ingediend door de fractie van de ChristenUnie, inzake uitbreiding lijst icoonsoorten
De motie is aanvaard.
Daartoe besloten

Motie M126, ingediend door de fractie van de PvdD, inzake elk dier is een icoon
De motie is verworpen.
Daartoe besloten

Motie M127, ingediend door de fracties van de PvdD en PvdA, inzake dierenopvang - vervolg PS 31 oktober
De motie is verworpen.
Daartoe besloten

Motie M128, ingediend door de fracties van de PvdD, PVV, PvdA en GroenLinks, inzake dierenambulances - vervolg PS 31 oktober
De motie is ingetrokken
Daartoe besloten

Motie M129, ingediend door de fractie van de PvdD, inzake stop de economisering van de natuur
De motie is verworpen.
Daartoe besloten

Motie M130, ingediend door de fractie van de PvdD, inzake weidevogels - uitbreiding areaal
De motie is verworpen.
Daartoe besloten

Motie M131, ingediend door de fractie van de PvdD, inzake weidevogels - ruimtelijke bescherming
De motie is verworpen.

Daartoe besloten

Motie M132, ingediend door de fractie van de PvdD, inzake wilde zwijnen op de Utrechtse Heuvelrug
De motie is verworpen.
Daartoe besloten

Voorstel van Gedeputeerde Staten van 8 november 2016, dienst/sector FLO, nummer PS2016RGW13, inzake vaststelling Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie en Provinciale Ruimtelijke Verordening (herijking 2016).
Daartoe besloten
PS2016RGW13

Amendement A35, ingediend door de fractie van de PvdA, inzake detailhandel buiten bestaand winkelgebied.
Het amendement is ingetrokken.
Daartoe besloten

Amendement A36, ingediend door de fracties van de PVV, SGP, 50Plus, inzake nieuwvestiging agrarische bedrijven
Het amendement is verworpen.
Daartoe besloten

Amendement A36/A37, ingediend door de fracties van de PVV, SGP, 50Plus, inzake nieuwvestiging agrarische bedrijven
Het amendement is verworpen.
Daartoe besloten

Amendement A38, ingediend door de fractie van de SP, inzake koel, helder, water.
Het amendement is verworpen.
Daartoe besloten

Amendement A39, ingediend door de fractie van de SP, inzake het Rode hart voor het Groene Hart
Het amendement is verworpen.
Daartoe besloten

Amendement A40, ingediend door de fracties van GroenLinks, D66, PvdA, inzake Willem Arntszhoeve uit rode contour
Het amendement is aanvaard.
Daartoe besloten

Amendement A41, ingediend door de fractie van GroenLinks, inzake integrale visie bij ontwikkelingen in de kernrandzone
Het amendement is verworpen.
Daartoe besloten

Amendement A42, ingediend door de fractie van GroenLinks, inzake toelichting grondgebondenheid
Het amendement is verworpen.
Daartoe besloten

Amendement A43, ingediend door de fractie van GroenLinks, inzake definiëren natuurwaarden bij duurzame energie
Het amendement is verworpen.
Daartoe besloten

Amendement A44, ingediend door de fractie van de ChristenUnie, inzake aanpassing begrenzing NNN landgoed Broekbergen
Het amendement is verworpen.
Daartoe besloten

Amendement A45, ingediend door de fractie van de ChristenUnie, D66, SP, GroenLinks, inzake geen woningbouw in Rijnenburg
Het amendement is ingetrokken.
Daartoe besloten

Amendement A46, ingediend door de fracties van de PvdA, D66, GroenLinks, ChristenUnie, inzake Bosch en Duin buiten de rode contour
Het amendement is aanvaard.
Daartoe besloten

Amendement A47, ingediend door de fracties van de SGP, CDA, PVV, 50Plus, VVD, ChristenUnie, inzake handhaven LOG
Het amendement is aanvaard.
Daartoe besloten

Amendement A48, ingediend door de fracties van de SGP, 50Plus, PVV, ChristenUnie, SP, inzake vergroten toekomstige woningbouwlocatie Wijk bij Duurstede
Het amendement is verworpen.
Daartoe besloten

Amendement A49, ingediend door de fracties van de SGP, PVV, 50Plus, inzake verplaatsing bedrijven Renswoude
Het amendement is verworpen.
Daartoe besloten

Amendement A50, ingediend door de fracties van de SGP, PVV, 50Plus, inzake toevoegen toekomstige woningbouwlocatie Maartensdijk
Het amendement is verworpen.
Daartoe besloten

Amendement A51, ingediend door de fracties van de SGP, ChristenUnie, 50Plus, PVV, inzake toevoegen toekomstige woningbouwlocatie Oudewater
Het amendement is verworpen.
Daartoe besloten

Amendement A53, ingediend door de fracties van 50Plus, SGP, PVV, SP, inzake schrappen van extra hectare toevoegen aan bedrijventerrein "De Werf" in boenen aan de Vecht
Het amendement is verworpen.
Daartoe besloten

Amendement A54, ingediend door de fracties van 50Plus, SGP, PVV, SP, inzake toevoegen 2 hectare toekomstig bedrijventerrein Breukelerwaard-Noord te Breukelen
Het amendement is verworpen.
Daartoe besloten

Motie M94, ingediend door de fractie van de PvdA, inzake helder proces en gedeelde aanpak met de regio's
De motie is aanvaard.
Daartoe besloten

Motie M95, ingediend door de fractie van de PvdA, inzake integrale gebiedsontwikkeling Geer III en omgeving
De motie is aanvaard.
Daartoe besloten

Motie M96, ingediend door de fractie van de PvdA, inzake pauzelandschap Rijnenburg met ambities energietransitie
De motie is aanvaard.
Daartoe besloten

Motie M97 (gewijzigd), ingediend door de fractie van de PVV, inzake informatieplicht bij verleggen contouren
De motie is aanvaard.
Daartoe besloten

Motie M98, ingediend door de fractie van de SP, inzake altijd melden
De motie is verworpen.
Daartoe besloten

Motie:M99, ingediend door de fractie van de ChristenUnie, inzake monitoring rode contouren en kernrandzone's
De motie is ingetrokken.
Daartoe besloten

Motie M100, ingediend door de fractie van de ChristenUnie, inzake mogelijkheden van de menukaart - gluren bij de burens
De motie is aanvaard.
Daartoe besloten

Motie M101, ingediend door de fractie van de ChristenUnie, inzake digitale Laan van de Leefomgeving
De motie is aanvaard.
Daartoe besloten

Motie M102, ingediend door de fracties van de ChristenUnie en SP, inzake criteria voor zonneweides
De motie is verworpen.
Daartoe besloten

Motie M103, ingediend door de fractie van de ChristenUnie, inzake driedimensionale Omgevingsvisie
De motie is aanvaard.

Daartoe besloten

Motie M104, ingediend door de fracties van D66, VVD en PvdA, inzake meer ruimte voor kleinschalige detailhandel Stadshart Amersfoort
De motie is aanvaard.
Daartoe besloten

Motie M105, ingediend door de fractie van D66, inzake woningvraag Oudewater
De motie is aanvaard.
Daartoe besloten

Motie M106, ingediend door de fracties van D66, PvdA, CDA, SGP, VVD en ChristenUnie, inzake regionaal draagvlak voor ontwikkeling bedrijventerreinen
De motie is aanvaard.
Daartoe besloten

Motie M107, ingediend door de fractie van de PvdD, inzake geen schaalvergroting grondgebonden veehouderij
De motie is verworpen.
Daartoe besloten

Motie M108, ingediend door de fractie van de PvdD, inzake transitie naar biologische veehouderij
De motie is ingetrokken.
Daartoe besloten

Motie M109, ingediend door de fractie van de PvdD, inzake plan van aanpak 100% duurzame energie in 2040
De motie is verworpen.
Daartoe besloten

Motie M110, ingediend door de fractie van de PvdD, inzake dring aan op gemeentelijke afkoppelingsverordening regenwater
De motie is verworpen.
Daartoe besloten

Motie M111, ingediend door de fractie van de PvdD, inzake afspraken over schone drinkwaterbronnen
De motie is ingetrokken.
Daartoe besloten

Motie M113, ingediend door de fracties van de VVD, inzake voorbereiding op omgevingswet
De motie is aanvaard.
Daartoe besloten

Motie M114, ingediend door de fracties van de VVD, SGP en PvdA, inzake versnelling woningbouw
De motie is aanvaard.
Daartoe besloten

Motie M115, ingediend door de fracties van de VVD en CDA, inzake flexibiliteit flexibiliteit in retailbeleid
De motie is aanvaard.
Daartoe besloten

Motie M116, ingediend door de fractie van de ChristenUnie, inzake monitoring rode contouren en kernrandvisies
De motie is aanvaard.
Daartoe besloten

Motie M117, ingediend door de fractie van de SGP, inzake leegstand agrarische gebouwen
De motie is verworpen.
Daartoe besloten

Motie M118, ingediend door de fractie van 50Plus, inzake herijking Convenant U10 over extra hectare toevoegen aan bedrijventerrein "De Werf" in Loenen aan de Vecht
De motie is verworpen.
Daartoe besloten

Voorstel van Gedeputeerde Staten van 1 november 2016, dienst/sector FLO, nummer PS2016RGW15, inzake inpassingsplan Landgoed Prattenburg 2016.
Daartoe besloten
PS2016RGW15

Voorstel van Gedeputeerde Staten van 1 november 2016, dienst/sector FLO, nummer PS2016RGW16, inzake wijziging waterverordening Amstel, Gooi en Vecht.

Daartoe besloten
PS2016RGW16

Voorstel van Gedeputeerde Staten van 8 november 2016, dienst/sector FLO/UFL/MEC, nummer PS2016RGW17, inzake IGP realisatieplan Afronding inrichting Park Vliegbasis Soesterberg.

Daartoe besloten
PS2016RGW17

Voorstel van Gedeputeerde Staten van 6 december 2016, dienst/sector FLO, nummer PS2016RGW18, inzake conceptzienswijze op ontwerp Structuurvisie Ondergrond.

Daartoe besloten
PS2016RGW18

STATEN (provinciale)

Vaststelling agenda.

Ingekomen stukken.

Vragenhalfuurtje.

Stemverklaringen.

Stemmingen.

Presentielijst vergadering 12 december 2016

Voorzitter:	drs. C. de Kruijf, plv. voorzitter (tot 13.37 uur) W.I.I. van Beek, commissaris van de Koning (vanaf 13.37 uur)
Griffier:	L.C.A.W. Graafhuis
VVD	mevr. drs. N. Eijsbroek, Utrecht mevr. ir. A.A. Ens, Amersfoort drs. J. Germs, Renswoude W.J. Joustra, Langbroek drs. A.H.L. Kocken, Utrecht R. van Reenen, IJsselstein mevr. ir. J.C.V. Vaessen, Utrecht mevr. dr. A.J. Vlam, Nieuwegein Z. el Yassini, Utrecht
D66	drs. J.G. Boerkamp, Utrecht mevr. H. Chidi, Amersfoort mevr. drs. A.J. Dekker, Odijk mevr. drs. A.W.T. Dercksen, Baarn M.J. de Droog MSc RA, Utrecht mr. dr. M.C.J. Groothuizen, Zeist ir. N.J.P. Hoefnagels, Bunnik P.D. Overkleeft, Utrecht mevr. A.M. Schneiders, Utrecht
CDA	ing. D.G. Boswijk, Wilnis (vanaf 13.37 uur) mevr. D.J. Dorrestijn, Renswoude J.M.W. Jansen, Baarn mevr. T. Koelewijn, Bunschoten mevr. drs. M.W.J. Maasdam-Hoevers, Zeist T. van Oosterom, Woerden
PvdA	A. Essousi LLB, Utrecht drs. C. de Kruijf, Leusden ir. R.G.H. van Muilekom, Amersfoort H.O. Suna, Soest (vanaf 12.59 uur) drs. W.W.M. Wagenmans, Houten
PVV	mevr. E.J. Broere, Soest R.G.J. Dercksen, Bosch en Duin ir. H. IJssennagger, Bilthoven drs. W.J. Ubaghs, Maarssen
SP	G.J. Bosman, Loenen aan de Vecht A.M. Meijer, Amersfoort mevr. M.G. Noordenbos, Maarssen mevr. A.M. Poppe, IJsselstein
GroenLinks	drs. F.H.W. Bekkers, Bilthoven mevr. A.C. Boelhouver, Wijk bij Duurstede ir. H.P. van Essen, Utrecht mevr. drs. E. Kotkamp, Nieuwegein
ChristenUnie	mevr. N. de Haan, Amersfoort drs. C.J. van Kranenburg, Driebergen-Rijsenburg A.J. Schaddelee, Houten
PvdD	mevr. F.M. Arissen LLB, Utrecht mevr. H.J. Keller, Driebergen-Rijsenburg
SGP	G. van Leeuwen, Houten (vanaf 12.17 uur) P.A. van Leeuwen, Rhenen
50Plus	mevr. W.M.M. Hoek, Vreeland
Afwezig:	mevr. drs. J.P. d'Hondt, Utrecht (PvdA) mevr. P.J. van Viegen (PvdA)

Leden van Gedeputeerde Staten:

drs. ing. P. van den Berg, Amersfoort

drs. R.W. Krol, Soest

mevr. A.M.A. Pennarts-Pouw, Montfoort

mevr. mr. J. Verbeek-Nijhof, Huis ter Heide

Opening.

De VOORZITTER: Dames en heren, ik open deze vergadering. Welkom allen in deze laatste Statenvergadering van 2016. Een lange Statenvergadering, zoals u weet. Wij gaan er vanuit dat wij de vergadering kunnen afronden in de loop van deze dag. Mocht dat onverhoopt niet gaan lukken, dan hebben wij de donderdagavond als uitlooptmogelijkheid in de agenda staan. Nogmaals, wij gaan er vooralsnog vanuit dat wij het vandaag met elkaar gaan redden.

Ik heb een aantal opmerkingen over de agenda. Om te beginnen hebt u gezien dat wij het burgerinitiatief rond 14.30 uur aan de orde willen laten komen vanwege de inspreker die dan het woord zal krijgen. Er zal ook gelijk gestemd worden over dat burgerinitiatief. Datzelfde geldt voor het daaropvolgende debat over de Wet natuurbescherming. Onmiddellijk na het burgerinitiatief zal daarmee begonnen worden.

Wij hebben geen afmeldingen. Iedereen is doordrongen van het belang van deze laatste bijeenkomst. Mevrouw Maasdam heeft iets te melden.

Mevrouw MAASDAM (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Inderdaad, iedereen is doordrongen van het belang, maar soms zijn er zieke kinderen. Om deze reden komt de heer Boswijk wat later.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): De heer Suna is eveneens vanaf het begin van de middag aanwezig.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Zoals u ziet is de helft van onze fractie ook afwezig. Dit hopen wij tegen de middag aangevuld te hebben.

Vaststellen agenda.

De VOORZITTER: Wij gaan naar de agenda kijken. Eén opmerking vooraf. Wat ik al eerder aangaf is dit de laatste Statenvergadering voordat 2017 begint. Wij denken dat het allicht ook de laatste Statenvergadering is waarbij de heer Wagenmans en de heer Suna aanwezig zijn ter vervanging van twee andere collega's. Op voorhand alvast heel erg bedankt voor uw inzet de afgelopen maanden. Wij hebben ervan genoten. Bedankt.

Naar de agenda kijkend zijn er geen bijzondere opmerkingen. Ik heb al genoemd dat de wij om 14.30 uur met het burgerinitiatief gaan beginnen. Er is één vraag voor het vragenhalfuurtje binnengekomen. Wij hebben een tweetal moties vreemd aan de orde van de dag, die aan het eind van de dag gepland zijn, zoals u gezien hebt.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Misschien wat voorbarig, maar het eerste agendapunt is de PRS/PRV. Er zitten mensen op de tribune die nieuwsgierig zijn naar de afloop. Ik stel voor om tot stemming over te gaan als wij uitgediscussieerd zijn over dat agendapunt.

De VOORZITTER: Ik heb het gevoel dat de fractievoorzitters dit steunen. Bij dezen is besloten dat wij na de beraadslaging direct tot stemming overgaan. Dank voor de toevoeging.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Zoals u weet lezen wij op zondag onze mail niet, dus ik was vanmorgen minder blij verrast dat er gisteravond laat nog een gewijzigd voorstel gekomen is van de gedeputeerde. Ik ben nieuwsgierig hoe het kan dat deze zo laat nog verstuurd is, een paar uur voor de vergadering. Normaal is er een termijn van minimaal tien dagen. Hoe gaan wij daarmee om?

De VOORZITTER: Het gaat om het punt: binnenstedelijke ontwikkeling, neem ik aan. Ik stel voor dat wij dat bij dat agendapunt naar voren laten komen. Beginnend met een uitleg door GS, want het is natuurlijk lastig dat je zo laat dingen binnenkrijgt terwijl je de dag erna ermee aan de slag moet. Dit geldt eveneens voor degene die wel op zondag hun stukken lezen.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Ik sluit mij daarbij aan. Het is niet mijn commissie, maar er komt op zondag een stuk binnen. Ik denk dat wij moeten besluiten dat de volgende vergadering te bediscussiëren en niet nu. Er staat niet bij wat er gewijzigd was, dus dat moet je zondag om 21.00 uur zelf uitzoeken. Ik vind dat dat niet kan. Ik vraag me af wat de regels zijn voor een voorstel in het reglement van orde, om dat te behandelen als het een paar uur voor de vergadering wordt gewijzigd. Daar zou ik graag wat over horen. Het verzoek is in ieder geval om het door te schuiven naar de volgende vergadering.

De heer VAN LEEUWEN(SGP): Mijnheer de Voorzitter! Met die laatste opmerking van de heer Dercksen, denk ik dat wij niet kunnen wachten om dit te bespreken bij het agendapunt, maar dat wij dat nu al moeten doen.

De VOORZITTER: Ik snap dat. Doet u een concreet voorstel van orde, want daar gaat het mij om.

De heer VAN LEEUWEN(SGP): Dat is al gedaan.

De heer DERCKSEN (PVV): Aangevuld met de vraag wat ons reglement van orde erover zegt.

De VOORZITTER: Ons reglement van orde is daar helder over: het moet tien dagen van tevoren ingediend worden. In ieder geval ruim voor de vergadering. Er ligt concreet het voorstel op tafel om dat agendapunt van deze agenda af te halen. Ik sondeer de meningen.

De heer SCHADDELEE (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Ik zou graag willen weten wat er gewijzigd is aan het voorstel voordat ik hier een mening over kan geven. Als er drie komma's zijn gewijzigd, hoeft het van mij niet doorgeschoven te worden.

De VOORZITTER: Dat is misschien een suggestie die ik mee wil nemen. Dat lijkt me verstandig.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Excuses dat er een toelichtende memo en één zin is toegevoegd bij de toelichting op het statenvoorstel onder 5. Het gaat over het uitvoeringsprogramma binnenstedelijke ontwikkeling en wonen. De toevoeging is: dat het wel een bevoegdheid is van GS, maar dat op verzoek van de Staten en van de commissie ik graag voordat deze vastgesteld wordt in GS langs de Staten wil met betrekking tot hun opvattingen over het uitvoeringsprogramma, conform afspraken in de commissie. Dus excuses dat deze laat is, maar dat is de enige zin die veranderd is: graag het uitvoeringsprogramma voorleggen aan de Staten alvorens het vaststellen in GS.

De VOORZITTER: Dat lijkt me zinvolle aanvullende informatie. Ik ga opnieuw een rondje maken.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Dan blijft het vreemd dat het een paar uur voor de vergadering verstuurd wordt.

De VOORZITTER: Ik wil geen discussie meer, alleen uw mening over het wel of niet op de agenda laten staan.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Niet

De heer SCHADDELEE (ChristenUnie): Het is conform wat wij in de commissie hebben besproken, dus het mag van mij op de agenda blijven staan.

De heer KOCKEN: Daar sluit ik mij bij aan.

Mevrouw MAASDAM: Daar sluiten wij ons ook bij aan.

Mevrouw HOEK (50Plus): Ik had er heel veel moeite mee om het nu te behandelen. Ik zou het eigenlijk wel willen doorschuiven om een aantal redenen, niet eens zozeer om wat de reden is van de SGP.

De heer HOEFNAGELS (D66): Conform commissie is het heel netjes dat dit nog is aangepast. Dus nu behandelen.

Mevrouw KELLER (PvdD): Nu behandelen.

De heer MEIJER (SP): Nu behandelen, maar niet meer zo raar doen.

De heer BEKKERS (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Het klinkt als een wijziging die ook vorige week aangebracht had kunnen worden. Gezien de beperktheid van de wijziging lijkt mij toch het verzoek van de heer Van den Berg te honoreren.

De heer VAN MUILENKOM (PvdA): Doorgaan. Dit soort mededelingen kunnen vooraf aan de behandeling van een stuk.

De heer DERKSEN: Ik vraag me af of wij direct het reglement van orde kunnen wijzigen.

De VOORZITTER: Nee, maar wij kunnen wel besluiten dat wij het vandaag op de agenda laten staan. Dat is bij dezen besloten, omdat een ruime meerderheid daarvoor kiest. Daarmee is de agenda vastgesteld.

Ingekomen stukken.

De VOORZITTER: Wij gaan over naar het volgende agendapunt, namelijk: de ingekomen stukken. Kunnen wij akkoord van u krijgen op de voorstellen zoals ze voorliggen?

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig de voorgestelde wijzen van afdoening.

Vragenhalfuurtje.

De VOORZITTER: Dan het vragenhalfuurtje. Ik geef het woord aan de heer Meijer van de SP.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Vanaf 21 november zijn, vanwege de herinrichting van het Domplein, de haltes Domplein, Hamburgerstraat, Catharijne Convent en Universiteitsmuseum opgeheven. Buslijn 2 rijdt tot en met 2 juli letterlijk niet meer door de binnenstad, maar alleen om de binnenstad over de Maliesingel.

In antwoord op de door de SP gestelde vragen in de Utrechtse raad kwalificeerde het Utrechtse college van b&w deze situatie als onacceptabel voor de bewoners van de zuidelijke binnenstad, waar bijvoorbeeld ook het Bartholomeus Gasthuis zich bevindt. Wethouder Van Hooijdonk heeft toegezegd om zo spoedig mogelijk samen met de provincie naar een oplossing te zoeken. 'Zo spoedig mogelijk' is echter een behoorlijk rekbaar begrip. Vandaar aan de gedeputeerde enkele vragen:

1. Vindt het college de gekozen omleiding acceptabel voor de bewoners in de zuidelijke binnenstad? Zo ja, waarom?
2. Heeft het college contact gehad met U-OV over de gekozen omleidingsroute en de keuze om geen alternatief in de vorm van een pendelbusje voor de genoemde opgeheven haltes in te stellen?
3. Is het college bereid om in overleg te treden met U-OV om met een betere oplossing te komen voor de ontsluiting van de zuidelijke binnenstad tot aan de zomervakantie 2017, bijvoorbeeld door het tijdelijk doortrekken van lijn 14?
4. Zo ja, kan het college hierover zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk in de 2e week van januari 2017 uitsluitsel geven?

Mevrouw VERBEEK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Er is inderdaad geen andere omleidingsroute voor lijn 2, wat maakt dat voor sommige mensen de loopafstanden tot de halte nog wel binnen de daarvoor geëigende afstanden, maar in ieder geval te ver zijn. Dat beeld herkennen wij absoluut. Dit soort langdurige wegwerkzaamheden worden normaal gesproken vroegtijdig besproken. Dat is in het vervoerplanproces, maar ook in de overleggen van de gemeente Utrecht met U-OV. Hier is dat anders gelopen, dus wij herkennen het probleem. Op dit moment is er een omleidingsroute die met de gemeente Utrecht tot stand is gekomen. Deze omleidingsroute is echter nog niet ideaal. Vanuit de provincie is daarover overleg met de gemeente Utrecht, om te kijken of bijvoorbeeld met lijn 14 wat gedaan kan worden. Ik zeg er wel bij dat wij er bovenop zitten, maar wij zijn wel afhankelijk van de gemeente Utrecht als wegbeheerder. Het is een groot gebied en ingewikkeld qua lijnvoering. Ik koppel binnen de door u gestelde termijn terug wat de gesprekken tot dan toe hebben opgeleverd. U mag van mij aannemen dat wij er bovenop zitten. Wij realiseren ons heel goed dat de gekozen route voor sommige mensen qua loopafstand echt te ver is, ook al zijn wij blij dat er een alternatief is. Dus wij zijn met de gemeente Utrecht bezig om te zoeken naar een alternatief. Ik weet niet of ik de oplossing ook binnen de door u gestelde termijn aan kan geven, maar ik koppel binnen deze termijn over de gesprekken terug.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Wij zijn blij dat het college de problematiek herkent en de gedeputeerde laat blijken het mogelijke te doen om de situatie te verbeteren. Uiteraard gaat het ons vooral om de mensen die van openbaar vervoer afhankelijk zijn. Daarvoor is het geen vrijblijvende keuze meer en wij rekenen op een terugkoppeling voor de aangegeven termijn.

Vaststellen van de notulen van Provinciale Staten van 31 oktober 2016

De VOORZITTER: Dan kijken wij naar het verslag van de Provinciale Staten van 31 oktober 2016. Dat verslag is nog niet geleverd, dus het voorstel is om deze af te voeren. Het komt de volgende keer terug.

Statenvoorstel vaststelling PRS en PRV (herijking 2016).

De VOORZITTER: Wij hebben hierover nog een aantal commentaarnota's vast te stellen. Wij hebben daarover uitvoerig gesproken op meerdere plekken. Wij gaan dat gesprek vandaag afronden, althans voorlopig, want daar komen wij ongetwijfeld weer op terug één dezer jaren.

Mevrouw ENS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Wij behandelen vandaag de PRS/PRV, onze belangrijkste instrumenten om de inrichting van de provincie te beïnvloeden. Wat begon met eenvoudige herijking voor een aantal dingen die wij niet goed vonden werken, is uitgegroeid tot een omvangrijke operatie met veel wijzigingen. Men is er bang voor dat wij heel wat tekst en debat nodig hebben om daar helemaal doorheen te komen. Wij hebben namelijk in de commissie, in het woordvoerdersoverleg en in alle andere communicatie gemerkt dat wij er heel lang over kunnen praten, met elkaar, maar ook met mensen uit de provincie, met groepen en met de gemeenten zelf. Vandaag maken wij daar in ieder geval een eind aan, want wij gaan een besluit nemen. Ik begin met een oproep aan onszelf als Staten om ons toch proberen te beperken. Zie je spreektijd als een budget; het hoeft niet op. Ik hoop daar zelf invulling aan te geven door het te houden bij een aantal onderwerpen die de VVD vanaf het begin van de behandeling van dit document belangrijk heeft gevonden en ook altijd aandacht aan heeft geschonken. Het gaat om de sturingsfilosofie van het hele ruimtelijke beleid van de provincie, de rol van de provincie en de inwoners en de gemeenten, eveneens richting de Omgevingswet. Het gaat om het wonen; de druk op woningmarkt is toegenomen. Wij hebben een paar middelen om daar toch wat druk te verlichten. Het gaat er vooral om dat gemeenten worden aangesproken op het beschikbaar stellen van woningbouwlocaties en daar kunnen wij wel iets aan doen. Daarnaast gaat het om ruimte voor bedrijven, waaronder winkels en agrarische bedrijven. Dat betekent eveneens dat er een heleboel onderwerpen zijn in de PRS/PRV die in mijn inbreng niet aan de orde komen. Dat betekent niet dat de VVD deze niet belangrijk vindt, maar dat betekent vooral dat wij keuzes maken in de onderwerpen waar wij het over willen hebben.

Om te beginnen met de sturing. De VVD is erg blij om te zien dat in de herijking enigszins vooruit is gekeken naar de Omgevingswet. Dit past bij het liberale gedachtengoed: denken vanuit mogelijkheden en het bieden van ruimte aan initiatieven in plaats van ze in te perken met regels. Een voorbeeld hiervan is de vereenvoudiging om de kwaliteit van de kernrandzones te vergroten. Het is aan de gemeente om de handschoen op te pakken en aan de slag te gaan met de kernrandzones.

In de PRS/PRV had nog meer aandacht kunnen zijn voor de filosofie van de Omgevingswet. Gelukkig is die kans er nog wel. Ik vraag GS om in het jaar voorafgaand aan de implementatie van de Omgevingswet een voorstel aan PS te sturen, waarin wordt aangegeven waarin wij de kansen en mogelijkheden vanuit de Omgevingswet hier gaan benutten in Utrecht.

Een ander onderdeel van de sturing heeft te maken met een heel aantal zienswijzen die wij hebben ontvangen, waarin aan de provincie wordt gevraagd om in te grijpen in lokale kwesties. Als het provinciaal beleid werkelijk de oorzaak is van het probleem, dan is er niks op tegen om het op die manier op te lossen. Wij denken echter niet dat de provincie er voor is om de lokale democratie te omzeilen. Lokaal draagvlak in de gemeenteraad is voor ons heel erg belangrijk. Onze eerste afweging is bij deze zienswijze: kan het probleem ook gemeentelijk worden opgelost? Is de provincie hier echt wel degene die moet bijdragen aan de oplossing?

Dan mijn tweede onderwerp: het wonen. De VVD vindt prettig wonen in de provincie heel erg belangrijk. Het gaat om het voldoende en passend woningaanbod voor de inwoners van onze dorpen en steden. Voor de ontwikkeling daarvan moet voldoende ruimte zijn, zodat wij aantrekkelijk blijven om te wonen. Wij willen heel graag zien dat dat binnenstedelijk gebeurt. Wij zouden ook niet willen zien dat mensen hun stad, regio of zelfs de provincie moeten verlaten omdat er onvoldoende aanbod kan worden gerealiseerd. Op dit moment is er namelijk veel meer vraag naar woningen. Daar waar het binnenstedelijk kan, moeten wij het als provincie doen. Als dat niet kan, zullen wij moeten meedenken. De gemeenten zelf ervaren namelijk de druk op de woningmarkt. Zij worden er landelijk en op allerlei andere plekken op aangesproken dat ze niet voldoende woningbouwlocaties beschikbaar stellen. Om het te versnellen heb ik een motie voorbereid. Ik wacht het antwoord van de gedeputeerde af of hij kan aangeven op welke manier wij creatief kunnen nadenken over het versnellen van woningbouw in de provincie.

Mijn derde punt gaat over ruimte voor bedrijven. In vierkante meters hebben wij in de provincie Utrecht voldoende ruimte voor bedrijven beschikbaar. Alleen het aanbod matcht niet altijd met de vraag van bedrijven. Sommige bedrijven zijn heel erg lokaal gebonden en sommige gemeenten willen bepaalde bedrijven, waar ze bijvoorbeeld veel van hun inwoners aan het werk zien, niet kwijtraken. Als er een uitbreidingsbehoefte is die niet past, dan willen ze graag een andere plek in hun gemeente kunnen aanbieden. In Renswoude doet zich zo'n voorbeeld voor en in IJsselstein speelt een zelfde soort probleem. Wij willen GS vragen met de gemeenten in gesprek te gaan over deze behoefte en over de oplossingsmogelijkheden en de relatie met het convenant over bedrijventerreinen daarin te betrekken. Wie weet kan het een en ander toch opgelost worden.

Een andere vorm van bedrijvigheid is de retail in de provincie. De provincie heeft geen beleid op detailhandelsvestigingen, want sinds jaar en dag zijn gemeenten binnen onze provincie daar zelf verantwoordelijk voor. Wij hebben visies op de inrichting van winkelgebieden, de binnensteden en de kernen. De trends en ontwikkelingen van de afgelopen jaren maken dat wij vinden dat het regionaal beter afgestemd kan worden. Daarom gaan wij volgend jaar wel retailbeleid maken. Wij moeten voorkomen dat de provincie overbewinkeld raakt en dat het publiek wegblijft uit de binnenstad, omdat dit de vitaliteit en de levendigheid van dorpen en steden zou bedreigen. Vooruitlopend op dat retailbeleid hebben wij in PRS/PRV niet de grens van bestaand winkelgebied aangegeven en wij beperken de uitbreidingsmogelijkheden daarbuiten. Wat wel de vraag blijft, is of de locaties die in het verleden zijn aangewezen wel passen bij de ambities van de ondernemers en de vraag van de inwoners en de consumenten. Weten wij hier precies waar mensen in de toekomst hun boodschappen willen doen? Kunnen wij ze dwingen om dat in de binnenstad te doen? Is die niet steeds meer gericht op leisure en horeca, dan op het doen van de dagelijkse en niet-dagelijkse boodschappen? Wij hebben wel wat zorgen over de mogelijkheden van vernieuwing die hierbij ontbreken. Wij willen eigenlijk vragen of het college bij het maken van het retailbeleid wat ruimte kan inbouwen voor flexibiliteit en creativiteit om daarmee

om te gaan. Dan hoeven de locaties uit het verleden niet per definitie de locaties van de toekomst te zijn. Ik heb daar ook een motie voor voorbereid. Ik ben benieuwd of daar mogelijkheden voor zijn.

Dan de agrarische bedrijven. Die hebben het in onze provincie niet makkelijk. Wij willen niet dat het ruimtelijk beleid van de provincie dit nog moeilijker maakt. Wij zijn het daarom niet eens met de wijziging in de PRS/PRV om de ruimte voor niet-grondgebonden bedrijven in landbouwontwikkelingsgebieden in te perken. Ik verwacht dat er meer partijen zijn die op deze manier kijken en ik wacht de moties van andere partijen op dit onderwerp dan ook met belangstelling af.

Afsluitend wil ik zeggen dat ik de hele PRS/PRV een echt kunststuk vind. Ik dank de ambtenaren die hieraan hebben gewerkt heel hartelijk voor alle inzet en behulpzaamheid op de meest bijzondere tijden, kan ik wel zeggen. Zij zijn bereid geweest voor toelichting en hulp. Hartelijk bedankt!

De heer BOERKAMP (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik begin met wat technische en logistieke problemen, namelijk dat ik op dit moment nog geen moties en amendement heb voor ondertekening. Die zal ik in de tweede termijn indienen, maar ik zal ze toelichten.

Ik begin met het bedanken van de ambtenaren voor al het voorbereidende werk dat zij hier met dit kunststuk gehad hebben: de hele herijking. Vooral ook met de ondersteuning van mij als Statenlid, van de rest van de Staten bij het opstellen van moties en vooral ook de amendementen en de kaarten en buitengewoon ingewikkelde formuleringen om alles goed op orde te krijgen. Daarvoor absolute dank.

Een belangrijk onderwerp, dat bij iedere spreker wel ter discussie werd gesteld, is de rode contour. Soms stemmen wij in met het leggen van een rode contour en in andere gevallen niet. Soms wordt er een rode contour gelegd waarvan iedereen vindt dat die er nooit had moeten liggen. Eén van die discussies is de rode contour bij Bosch en Duin. Die is om technocratische redenen neergelegd, omdat het kon. Dat geeft veel onrust in het gebied en er ligt geen plan achter. Ik zal met een amendement komen, gezamenlijk met PvdA en GroenLinks, om die rode contour uit de PRS te halen. Wij zullen ook een amendement steunen dat door GroenLinks zal worden ingediend over de Willem Arntsz Hoeve. Dan kom ik op de discussie over de rode contour bij Oudewater. Daar wordt bij deze gelegenheid om gevraagd om de rode contour op te rekken voor het bouwen van woningen, waarover de VVD al een opmerking gemaakt heeft. Ik zou toch graag voor Oudewater eerst de opgave binnenstedelijk willen beoordelen, hoe daar nog mogelijkheden ontwikkeld kunnen worden. Die mogelijkheden zijn er nog. Dus ik zal een motie indienen die GS oproept om het gesprek aan te gaan met Oudewater de mogelijkheden binnenstedelijk te onderzoeken. Als het binnenstedelijk niet lukt, moet in de Staten teruggekomen worden met een voorstel.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Wij kunnen onszelf de intentie van de motie voorstellen. Wij hebben alleen een vraag, namelijk: wat wij missen in de motie is het stapje van stel dat je binnenstedelijk zover bent dat het allemaal mogelijk is gemaakt, dat de woningbouw gerealiseerd kan worden, hoe krijg je dat doorkijkje naar 8 jaar? In hoeverre zou het zinvol zijn om daar een soort kernrandzonevisie te starten, want men denkt aansluitend aan het hele gebied, waarbij je moet kijken welke ontwikkelingen mogelijk zijn, passend bij de omgeving.

De heer BOERKAMP (D66): Mijnheer de Voorzitter! Het lijkt mij dat je eerst binnenstedelijk kijkt en nog niet naar de kernrandzone. Eerst wordt er gekeken wat binnenstedelijk mogelijk is en wat de vraag en de behoefte van woningbouw is. Wat is dit in regionaal perspectief en past dat in Oudewater? Dan is de volgende vraag waar dat zou passen. Dan ga je kijken waar woningbouw toegevoegd kan worden tegen de kern van Oudewater aan. Dat is echt een volgende vraag waar ik niet op vooruit wil lopen. Dat hoeft dus niet de plek te zijn die is aangegeven door Oudewater. Dat kan ook een andere zijn, wat mij betreft.

Wijk bij Duurstede: ik heb sterk het gevoel dat hier een discussie voor het verleggen van de N229 voor het bedrijventerrein en de woningbouwdiscussie erg door elkaar lopen. De N229 staat al sinds 2013 in de PRS als actiepunt. Het lijkt mij goed om daar de discussie dan over te voeren. Hoe is het bedrijventerrein bereikbaar? Nu krijg ik het gevoel dat wij woningen moeten gaan bouwen om te financieren dat de weg verlegd wordt, terwijl de weg een discussiepunt lijkt te zijn. Zeker ook gezien de toezegging van GS aan Wijk bij Duurstede om verder te kijken dan de 250 woningen en daar het gesprek over aan

te gaan. Die discussies moeten echt gevoerd worden met de focus op de N229 en de bereikbaarheid van het bedrijventerrein.

Het volgende punt is Rijnenburg. De gemeente Utrecht ziet zelf geen reden om woningen te bouwen in Rijnenburg. Er stond een oude woningbouwopgave in die er is uitgehaald. Er is vastgesteld dat er tot 2030 geen woningbouw gezien wordt in de eigen ruimtelijke structuurvisie voor Rijnenburg. Wij zien dan ook geen reden om daar de bol te handhaven als toekomstige woningbouwlocatie, gezien de planperiode van de PRS tot 2028. Ik zal een amendement indienen, mede namens de ChristenUnie en mogelijk nog anderen, om daar de bol te schrappen.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Helder is dat er voorlopig geen woningbouw zal plaatsvinden. Wanneer wel en niet? Dat kan over 10, 15 of 20 jaar zijn. Het punt is dat hier in het midden van het land een grote woningbouwopgave ligt. Is het niet erg voorbarig om de bol er af te halen, want deze is er net opgelegd? Over vier, vijf jaar gaan wij zeggen dat wij verder moeten kijken om de woningen waar een grote behoefte aan is toch mogelijk te maken, dan krijg je weer een discussie. Is het niet zo dat wij het zo moeten houden, omdat wij de actie hebben neergelegd bij de gemeente om aan te geven wat het juiste moment is. Gezien de grote woningbouwopgave is het heel makkelijk om zo'n groot gebied van de kaart te vegen.

De VOORZITTER: De vraag is of de opmerking van mevrouw Ens op hetzelfde punt betrekking heeft.

Mevrouw ENS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Mijn opmerking is ook wel in lijn met die van de heer Van Muilekom. Ik vraag me af of wij niet weer een zoektocht op allerlei plekken voor woningbouwlocaties moeten doen die wij daar misschien minder geschikt voor vinden als wij hem er afhalen. Deze blijft in de lucht als toekomstige locatie.

De heer BOERKAMP (D66): Mijnheer de Voorzitter! Zoals u zegt: misschien minder geschikt voor vinden. De bol staat er overigens al een tijd bij Rijnenburg. Gezien de ligging, gezien de laagte en gezien het Groene Hart zijn er voldoende redenen om niet op die locatie toekomstige woningbouw te zien. Alleen als allerlaatste optie, als de vraag naar woningbouw niet binnenstedelijk opgevangen kan worden, zoals Utrecht er al voor staat. Utrecht meent de toekomstige vraag al binnenstedelijk te kunnen voorzien, dus zonder Rijnenburg aan te passen. Dan hebben wij nog de A12-zone tussen Utrecht, Nieuwegein en Houten. Dat hele stuk kan nog ontwikkeld worden. Dan is Rijnenburg absoluut de laatste optie en geen fijne voor woningbouw, gezien de klimaatverandering. Je moet niet in Rijnenburg, dat zo laag ligt, woningen gaan bouwen. Er zijn betere locaties dan daar.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik denk dat wij aandacht moeten hebben dat wij in deze vergadering dit agendapunt kort behandelen en iets wijzigingen, wat in het verleden al tot erg veel discussie heeft geleid. Mede vanwege de argumenten die u aangeeft. Ik denk dat het erg makkelijk is om het van de kaart te vegen en dan in de toekomst weer te kijken hoe wij daar verder mee moeten gaan. Het zijn geen gemakkelijke besluiten geweest en er moet echt aandacht voor zijn om dat snel te willen doen.

De heer BOERKAMP (D66): Mijnheer de Voorzitter! Zo complex is die besluitvorming niet geweest en op het moment dat nieuwe locaties worden gezocht zal Rijnenburg misschien wel weer in beeld komen. Toch zal ik van mening zijn dat het geen geschikte locatie is.

Bedrijventerreinen. Wij hebben gemerkt, dat heel veel gemeenten vragen om meer bedrijventerreinen, omdat hier lokaal behoefte aan is. Aan de andere kant zien wij een onderzoek van het bureau Stec. Daarin staat dat de actuele vraag op de huidige omvang van de bedrijventerreinen, zoals wij die kennen en in de plancapaciteit hebben, daar gehuisvest kunnen worden. Dus, er zit heel veel ruimte in. Wij hebben vijf jaar geleden met diezelfde gemeenten convenanten opgesteld. Regionale convenanten waarin staat hoe het zit met bedrijventerreinen. Of ze elkaar niet beconcurreren en hoe bedrijventerreinen duurzaam ontwikkeld kunnen worden. Dan vind ik ook dat wij opnieuw om tafel moeten gaan met dezelfde gemeenten die het convenant naast zich neerleggen en om een uitbreiding vragen. Ik zal zo

een motie indienen, mede namens de PvdA en het CDA. Hierin staat om het gesprek aan te gaan in regionaal verband met gemeenten over wat zij van de convenanten vinden, nu ze vijf jaar oud zijn. Dan kan er samen gekeken worden of de convenanten herijkt moeten worden met betrekking tot de behoeften en wensen, want instemmen met wensen van individuele gemeenten zal het convenant onderuit halen. Dat zouden wij erg jammer vinden, gezien het draagvlak dat de convenanten kunnen verzorgen.

Dan de detailhandel. Het zal u niet verbazen dat het dan over Amersfoort gaat. Mevrouw Ens gaf net al aan dat wij nog geen retailbeleid hebben, daar wel mee bezig gaan en hier stevige eisen voor neerleggen. Mijn fractie zal een motie indienen die GS oproept om zeker ten aanzien van Amersfoort, waar op dit moment een visie voor het stadshart wordt vastgesteld, de kaart van het bestaand winkelgebied uit die visie over te nemen en in de PRS te plaatsen. GS heeft de bevoegdheid om kaarten van bestaand winkelgebied aan te passen. Wij zouden met deze motie willen oproepen om Amersfoort te volgen op het moment dat wij een retailvisie hebben vastgesteld, de bestaande winkelgebieden te heroverwegen en te kijken hoe het met elkaar interfereert.

Dan de landbouwvisie. Bij de natuurbeschermingswet blijkt in de stukken te staan dat gewerkt zou worden aan een nieuwe landbouwvisie. Dat kwam mij in de commissie RGW ter ore. Ik ben benieuwd wat de landbouwvisie gaat inhouden. Ik zou vooral ook daarbij fundamenteel naar de toekomst van de landbouw in onze provincie willen kijken. Graag zo spoedig mogelijk om de tafel met de commissie om te kijken; gezien de ontwikkelingen die wij met regelgeving vanuit Den Haag zien, wat de kansen zijn, mogelijkheden en onmogelijkheden in onze provincie.

Dan kom ik gelijk op leegstand: het verwachte aantal boerenbedrijven waar er geen bedrijfsopvolging is. In veel gevallen dreigt leegstand, maar misschien niet. Wat is er de afgelopen jaren gebeurd met vrijgekomen agrarische bedrijven? Het is geen ontwikkeling van vandaag op morgen, die heeft zich al een aantal jaren geleden ingezet. Het beeld wat ik links er rechts hoor, is dat er vooral op basis van de regeling Ruimte voor Ruimte woningen zijn gebouwd en de agrarische functie er helemaal is afgehaald. Wat is er gebeurd met de stallen die daar waren? Hebben wij wel zoveel leegkomende agrarische gebouwen gehad tot nu toe? Is dat misschien op locaties waar de landbouw toch al geen toekomst heeft, gezien de beperkte groeimogelijkheden tegen stads- of dorpskernen aan. Als ik dan teruggrijp op de aankondiging dat er een landbouwvisie komt, zou ik vooral de analyse van de verwachte leegstand en de functiewijzigingen die wij tot nu toe hebben gezien, daarin meenemen. Daarnaast ons als Staten daarin meenemen om te zien hoe de ontwikkelingen gaan en daarbij de kansen zijn. Ik noemde net al de Ruimte voor Ruimte-regeling, dus het slopen van stallen om woningen neer te zetten. Daar wordt behoorlijk gebruik van gemaakt. Daardoor komen veel vrijkomende agrarische bedrijven niet vrij om over te nemen, maar worden daar woningen neergezet. Ik zou GS willen verzoeken om met een evaluatie te komen van die regeling hoe die in de praktijk uitpakt en vooral de signalen van gemeenten en agrarische ondernemers mee te nemen.

Dan kom ik op wonen in het landelijk gebied. Agrarische gebouwen worden gesloopt om woningen neer te zetten en voormalige agrarische gebouwen worden naar woningen omgebouwd. Tegelijkertijd wordt er bij agrarische bedrijven krampachtig omgegaan dat er maar één woning op mag staan. Als agrarische bedrijven doorgroeien kan dit echter een bron van inkomen zijn voor meerdere gezinnen die niet persé één woning wil hebben. Ik wil niet gelijk dat er nieuwe woningen bij worden gebouwd, maar je kunt je goed voorstellen dat bestaande agrarische bedrijfswoningen of bedrijfsgebouwen worden omgebouwd tot woningen. Hetzelfde als dat ouders bij hun kinderen blijven wonen; dat kan ook in het buitengebied. Hoe kun je daar het beste mee omgaan? Wij zijn daar vrij strikt in. Het is niet dat ik oproep om woningen te bouwen bij agrarische percelen, maar ik zou dit wel graag mee willen nemen in de landbouwvisie. Hoe kijken wij er tegenaan in het buitengebied?

Dan kom ik bij de sturingsfilosofie. Wij hebben het gehad over een hardheidsclausule. Wij kunnen regels opschrijven, maar als zich een situatie voordoet waar wij iets willen wat niet past binnen de regels, dan moeten wij de regels aan de kant kunnen zetten om het fatsoenlijk te regelen. Daarbij is al aangegeven dat dit nooit stand houdt bij de rechter, dus wij kunnen geen hardheidsclausule instellen. Wij kunnen wel iedere keer een partiële herziening doen van de PRS. Dat lijkt mij een interessante ontwikkeling op het moment dat wij jaarlijks een partiële herziening gaan doen. Hoe gaan wij dat in-

regelen als Staten samen met GS? Dat is een flinke strijd en procedure om dat goed geregeld te krijgen. Ik hoor graag van GS hoe het daar structuur aan wenst te geven.

Dan kom ik op de Omgevingswet. Deze hangt ook met de sturingsfilosofie samen en dan volg ik de oproep van de VVD om snel duidelijkheid te geven over de fundamentele keuzes die de provincie wil maken voor de omgevingsvisie. Wat is daarvan de impact op het beleid zoals wij dit hebben opgeschreven?

Dan kom ik nog terug op het maatwerk en dan wil ik het hebben over de casus Van Dorresteijn in Soest. Absoluut belangrijk dat hij niet op zijn huidige plaats blijft zitten, laat ik dat voorop stellen. De Insingerstraat is geen geschikte locatie om een boerenbedrijf te hebben. Zeker niet een boerenbedrijf met eveneens twee locaties aan de andere kant van de kern van Soest. Daar hebben wij absoluut alle begrip voor, mede voor de discussie die hierover is ontstaan. Die had wat ons betreft niet moeten ontstaan. Als provincie, gemeenten en ondernemers hadden wij dat samen eerder op moeten lossen. Tegelijkertijd ben ik nog niet overtuigd van de locatie waar hij zelf een nieuw agrarisch bedrijf wil bouwen. Ik zou graag zien dat daar een goede discussie tussen gemeenten, provincie en ondernemers gekeken wordt wat de meest geschikte locatie is om dit zo snel mogelijk te regelen. Als ik het goed heb gaat één van de volgende sprekers daar moties of amendementen over indienen. Wij zullen die gaan beoordelen.

Motie M104 (D66, VVD, PvdA): meer ruimte voor kleinschalige detailhandel Stadshart Amersfoort

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op maandag 12 december 2016, aan de orde hebbende het besluit vaststelling herijking provinciale ruimtelijke structuurvisie en provinciale ruimtelijke verordening;

constaterende dat:

- *Amersfoort bezig is met de afronding van haar eigen visie Stadshart welke binnenkort ter besluitvorming bij de gemeenteraad zal komen;*
- *het daarin opgenomen winkelgebied in en rondom het stadshart groter is dan het gebied dat nu door de provincie op kaart 7 PRV is opgenomen als bestaand winkelgebied;*
- *aanloopstraten en zogenoemde mengzones – zoals het De Nieuwe Stad/Oliemolenkwartier – buiten het bestaand winkelgebied vallen, waardoor hier geen detailhandelsbestemming kan worden toegevoegd;*
- *de provincie is begonnen om samen met gemeenten een retailvisie op te stellen om leegstand in bestaande winkelgebieden te voorkomen, waarvan afronding in 2017 wordt beoogd;*

overwegende dat:

- *Amersfoort in haar gemeentelijk detailhandelsbeleid (2015) in de aanloopgebieden en voor ontwikkeling van zogenoemde mengzones ruimte wil bieden aan 'kleinschalige initiatieven passend bij de sfeer en identiteit van het gebied' en dus niet aan supermarkten en modeketens;*
- *deze kleinschalige initiatieven maar in beperkte mate van invloed kunnen zijn op de (regionale) detailhandelsstructuur;*
- *de gemeente Amersfoort daarnaast ook in de verbinding tussen het NS station en het stadshart tot realisatie van de gewenste transformaties van kantoren naar wonen en voorzieningen wil komen;*
- *deze visie niet bij voorbaat in strijd is met de nog te ontwikkelen provinciale retailvisie;*
- *de provinciale retailvisie aanleiding kan geven om in overleg met gemeenten alsnog bestaande winkelgebieden op de betreffende kaart te beperken;*
- *GS in de aanvullende nota van beantwoording heeft toegezegd dat het winkelgebied kan worden heroverwogen na definitieve vaststelling van de visie Stadshart door Amersfoort;*
- *GS de bevoegdheid heeft om 'bestaand winkelgebied' op de kaart aan te passen zonder partiele herziening;*

dragen GS op:

de begrenzing van bestaande winkelgebieden voor het centrum van Amersfoort zoals deze is opgenomen in het visie Stadshart na vaststelling door de gemeenteraad van Amersfoort alsnog op te nemen in kaart 7 van de PRV.

En gaan over tot de orde van de dag.

Motie M105 (D66): woningvraag Oudewater

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op maandag 12 december 2016, aan de orde hebbende het besluit vaststelling herijking provinciale ruimtelijke structuurvisie en provinciale ruimtelijke verordening;

constaterende dat:

- *het bestuur van de gemeente Oudewater heeft verzocht om ruimte te bieden in de rode contour bij Kerkwetering om de gewenste realisatie van woningbouw mogelijk te maken;*
- *de gemeente Oudewater in haar woonvisie kiest voor een groeiambitie van de voorraad met 20 woningen per jaar hoger ligt dan het stedelijk programma in de PRS van 300 woningen;*
- *de gevraagde locatie in een gebied ligt dat gevoelig is voor bodemdaling en overstroombaar is;*
- *de ontwikkeling van de nu beschikbare binnenstedelijke locaties in voorbereiding zijn;*
- *er binnenstedelijk in ieder geval nog potentie is voor de ontwikkeling van mogelijk 40-80 woningen op de locatie Westerwal en deze mogelijk ook op afzienbare termijn beschikbaar kan komen;*

overwegende dat:

- *de provinciale ambitie is om 80% van de woningbouw binnenstedelijk te ontwikkelen;*
- *op basis van de ladder voor duurzame verstedelijking eerst de mogelijkheden om op afzienbare termijn beschikbaar komende binnenstedelijk locatie te ontwikkelen;*
- *het de voorkeur heeft om binnenstedelijk in de woningbehoefte te voorzien, om zo het groene hart te behouden;*
- *het programma Wonen en Binnenstedelijke Ontwikkeling instrumentarium biedt om hierbij ondersteuning te verlenen;*

dragen Gedeputeerde Staten op om:

- *samen met de gemeente Oudewater de woningbouwopgave van de gemeente te bespreken in regionaal perspectief;*
- *samen met de gemeente Oudewater de mogelijkheden te onderzoeken voor binnenstedelijke woningbouw met inzet van het provinciaal instrumentarium;*
- *als dit niet mogelijk of voldoende is een aanpassing van de rode contour dan wel een nieuwe locatie voor woningbouw voor te leggen aan Provinciale Staten.*

En gaan over tot de orde van de dag.

Motie M106 (D66, PvdA, CDA, SGP, VVD, ChristenUnie): regionaal draagvlak voor ontwikkeling bedrijventerreinen

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op maandag 12 december 2016, aan de orde hebbende het besluit vaststelling herijking provinciale ruimtelijke structuurvisie en provinciale ruimtelijke verordening;

constaterende dat:

- *er verschillende gemeenten individueel via een zienswijze op de herijking van de PRS en PRV 2016 hebben gevraagd om via verlegging van de rode contour toevoeging van bedrijventerreinen mogelijk te maken;*

- *er in 2011 en 2012 in regionaal verband binnen de provincie convenanten zijn afgesloten tussen gemeenten en provincie waarin afspraken zijn gemaakt over de duurzame ontwikkeling van bedrijventerreinen;*
- *recent onderzoek in opdracht van de provincie Utrecht laat zien dat er voldoende capaciteit in de regio is om bedrijven te vestigen;*
- *de betreffende gemeenten een beeld geven van de concrete vraag, welke niet aansluit bij de conclusies van dit onderzoek, dan wel dat de vraag niet aansluit op het aanbod op bestaande bedrijventerreinen;*
- *deze verzoeken zich richten op de mogelijkheid voor lokale bedrijven om zich in de eigen gemeente te vestigen of uit te breiden op bestaande locatie;*
- *dit concrete aanvragen zijn van bedrijven die zich uit praktische of economische redenen genoodzaakt zien zich op een specifieke locatie te vestigen;*

overwegende dat:

- *een regionale afstemming over de duurzame ontwikkeling van bestaande en nieuwe bedrijventerreinen zorgt voor draagvlak;*
- *afwijken van afspraken die zijn vastgelegd in de convenanten afbreuk kan doen aan het gehele convenant;*
- *beschikbare bedrijventerreinen door uiteenlopende omstandigheden mogelijk niet voldoen aan de huidige en toekomstige vraag en dan beter geschrapt zouden kunnen worden;*
- *de betreffende convenanten (bijna) 5 jaar geleden zijn gesloten in een periode van economische crisis en mogelijk toe zijn aan een herijking.*

dragen het college op:

om in gesprek te gaan met de gemeenten om per regio/gemeente de inhoud van de convenanten te herijken, een terugkoppeling te geven van het resultaat en op basis daarvan met voorstellen te komen voor aanpassing van het huidige beleid.

En gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De moties en amendementen zijn voldoende ondertekend en maken deel uit van de beraadslaging. Ze kunnen worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

Mevrouw KOELEWIJN (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Allereerst ook vanuit het CDA waardering voor de ambtelijke ondersteuning tijdens dit proces. Regeren is vooruitzien. Wij weten allemaal dat politici niet zonder een toekomstvisie kunnen. Bij deze herijking van de PRS/PRV weten wij ook dat de Omgevingswet aanstaande is. De invoering van deze wet is opgeschoven naar tenminste het voorjaar van 2019. Dat betekent dat deze herijking in ieder geval nog twee jaar van toepassing is. Het betekent ook nog iets anders, namelijk: was het niet verstandig geweest om gedurende het proces zoals wij dat in 2016 hebben doorgemaakt, meer tijd te nemen voor reflectie, afstemming en terugkoppeling? Het CDA is van meet af aan geen voorstander van dit in de tijd gemeten uitermate krappe proces. Met name rond de zomervakantie ontstond behoorlijk wat tijdsdruk.

Terugkomend bij de Omgevingswet: een paar belangrijke veranderingen ten opzichte van de huidige wetgeving zijn burgerparticipatie, flexibiliteit en meer mogelijkheden voor maatwerk. Nederland is niet overal hetzelfde. Dezelfde Omgevingswet geeft aan provincies en gemeenten de ruimte om de landelijke regels aan te vullen of er vanaf te wijken. De rol en verantwoordelijkheid van de provincie gaat dus veranderen en neemt zelfs toe. Goed om vandaag in ons achterhoofd te houden bij de besluitvorming rond deze herijking. Goed ook om ons tijdig voor te bereiden. Hoe ziet GS in de komende periode zijn rol onder die Omgevingswet en de voorbereiding daarop. Het CDA ziet dat de omstandigheden waarin deze herijking plaatsvindt fors is veranderd ten opzichte van de vorige herijking in 2013. De woningmarkt is weer op dreef. Er worden weer plannen gemaakt, niet alleen in en rond de stad Utrecht, maar gelukkig in de hele provincie. Daarbij is het wel belangrijk om oog te houden voor de gewenste kwaliteit van de gebouwde omgeving. Laten wij ons niet opnieuw verblinden door een bubbel en juist kiezen voor kwaliteit op de lange termijn. Het CDA kiest voor rentmeesterschap, ook bij het kostbare groen in de gebouwde omgeving in onze provincie.

Daar waar in deze herijking gesproken wordt over het ontwikkelen van ruimtelijk beleid in relatie tot winkelleegstand, is het CDA duidelijk. Het BOB-traject is nog niet beëindigd en dat betekent voor onze fractie dat deze beleidsvoeringen volgens ons te vroeg in deze PRS/PRV zijn opgenomen. Wij vinden dat hiermee geen recht wordt gedaan aan de instrumenten burgerparticipatie, flexibiliteit en maatwerk. Waar kennen wij die al van? Wij willen juist in het licht van de aanstaande Omgevingswet oefenen.

Het agrarisch gebied is van onschatbare waarde voor deze kleine dichtbevolkte provincie. Dynamiek, leefbaarheid en ruimte voor gezonde agrarische ondernemingen waarbij bedrijfsopvolging wordt gefaciliteerd en wij een gezonde boerenstand weten te behouden. Dit draagt bij aan een duurzame leefomgeving van ons allemaal. Als wij meer koeien in de wei willen zien, moeten wij ons ook realiseren dat dit niet vanzelfsprekend is. In de nabije toekomst wordt verwacht dat 25% van de agrarische bebouwing leeg komt te staan, onder andere vanwege bedrijfsbeëindiging. Het CDA stelt GS voor om niet alleen de omvang van dit probleem te onderzoeken, maar ook om te kijken of bijvoorbeeld het middel van sloop een oplossing biedt tegen verpaupering en ongewenst gebruik van agrarische gebouwen. Daarmee kunnen wij dan mogelijk een verandering van het landschap tegengaan en de belangen van de boeren behartigen. Wij weten allemaal dat veehouders in de provincie Utrecht onder druk staan van allerlei ontwikkelingen. Graag bekijken wij dan ook de handhaving van de mogelijkheid van ruimere bouwkavels van niet-grondgebonden agrarische bebouwing in het zogenaamde landbouwontwikkelingsgebied.

De heer BOERKAMP (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik hoorde u zeggen over sloop. Wij hebben geen regelgeving die sloop verbiedt. Wij moedigen het juist aan om gebouwen die niet gebruikt worden te slopen. Eventueel daar met de Ruimte voor Ruimte-regeling bijvoorbeeld woningen voor terug te bouwen. Kunt u mij uitleggen hoe u de rol van de provincie ziet in het aanmoedigen van sloop?

Mevrouw KOELEWIJN (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ik geef aan dat ik het niet aanmoedig, maar ik zeg dat ze het kunnen onderzoeken. Wellicht als een voorbeeld.

De heer BOERKAMP (D66): Kunnen onderzoeken hoe gebouwen gesloopt kunnen worden?

Mevrouw KOELEWIJN (CDA): Nee, welke ingrepen vanuit de provincie voorgesteld kunnen worden of gefaciliteerd kunnen worden. Terecht dat u zegt dat het mogelijk is, maar wij willen het meer concretiseren.

Graag bepleiten wij de handhaving van de mogelijkheid van ruime bouwkavels voor niet-grondgebonden agrarische bebouwing in het zogenaamde landbouwontwikkelingsgebied. Voor agrariërs blijft het mogelijk om een gezond boerenbedrijf uit te oefenen met bijbehorende doorgroeimogelijkheid naar 2,5 hectare. Dit was ook opgenomen in de PRV van 2013. Wij pleiten immers voor een betrouwbare provinciale overheid die zich houdt aan de regelgeving in dit gebied, zoals deze al eerder is ingezet.

Ook andere ondernemers zien dat er ruimte komt voor investeren en uitbreiden. Door de afspraken van een aantal jaren geleden, midden in de economische crisis, worden deze ondernemers vaak gehinderd in hun uitbreidingsplannen. Aan de provincie is door een aantal gemeenten terecht hiervoor aandacht gevraagd. Het CDA ziet, net zoals de D66, deze behoefte. Tegelijkertijd laat recent onderzoek zien dat er voldoende capaciteit in de regio is. Het CDA vindt het van groot belang dat gemeenten zuinig omgaan met ruimte. Als er niet of nauwelijks sprake is van leegstand, kan er ingezet worden op transformatie. Het CDA ziet ook dat regionale afstemming belangrijk is bij duurzame ontwikkelingen van bestaande en eventuele nieuwe bedrijventerreinen. Wellicht biedt dit een oplossing voor de concrete behoefte van enkele gemeenten. Ze vragen GS om de in 2011 en 2012 regionaal gemaakte convenanten met de provincie opnieuw te bezien, hierover een terugkoppeling te geven en met voorstellen te komen hoe het huidige beleid wellicht aangepast kan worden. Effectief ruimtegebruik kan ook betekenen dat de bedrijven uit het buitengebied en de woonkernen verhuizen naar bedrijventerreinen. Het CDA ziet graag dat de provincie daarbij faciliteert met ruimtelijke mogelijkheden. Wij horen tot slot graag hoe GS hiertegenover staan en hier eventueel aandacht aan kunnen geven.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Is het CDA voornemens om moties of amendementen in te dienen?

Mevrouw KOELEWIJN (CDA): Wij dienen een aantal moties gezamenlijk in, maar niet apart.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! De Provinciale Structuurvisie is een zeer boeiende materie. Soms kunnen wij twee uur praten over één locatie in de provincie en nu doen wij het over tweehonderd tegelijk. Het betekent heel veel voor gemeenten, particulieren en bedrijven welke ruimte ze hebben om te kunnen en mogen ontwikkelen. Het is al gezegd door mevrouw Ens en mevrouw Koelewijn: hartelijk dank. Erg veel bewondering voor hoe wij deze complexe materie tot een fatsoenlijk besluit kunnen krijgen omdat wij iets willen wijzigen, dat is niet makkelijk.

Wij hebben geworsteld met hoe GS heeft geopereerd en hoe wij willen opereren. Willen wij ontwikkelingen stimuleren of stellen wij regels om dingen te voorkomen? Het is opvallend dat wij in het ene geval iets niet willen toestaan, ook al wil een gemeente of regio dat graag. Aan de andere kant zijn er voorbeelden dat een medewerker een voorbeeld heeft ingefluisterd dat zomaar in de PRS is opgenomen. Dat heeft ons wel verbaasd in de afweging hoe voorstellen tot stand zijn gekomen. Een aantal sprekers hiervoor heeft al gezegd dat het proces hoe de PRS is gelopen, dat het soms te krap is en er een verkapte periode tussen zit. Er zijn diverse gemeenten die daar enige kritiek op hebben geleverd. Ook van de U-10 hebben wij een brief gehad en van de regio Amersfoort. Wat de PvdA betreft, is het bij dit soort processen die zeer zwaarwegend zijn belangrijk dat er een goede samenwerking is en een goede afstemming tussen diverse gemeenten en partners om tot zo'n belangrijk document te komen.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Ik verbaas mij aan de ene kant over uw kritiek en hiervoor van het CDA over de korte termijn die blijkbaar ervaren wordt voor dit proces. Vanaf het moment dat ik aantrad als Statenlid, ruim anderhalf jaar geleden, zijn wij hier al mee bezig. Hoeveel tijd denkt u dat u nodig heeft of op welke manier had het anders gemoeten om u het gevoel te geven dat wij hier wel genoeg tijd voor hadden gehad?

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Het is niet alleen bij mijzelf, maar ik merk ook aan de reacties van de gemeenten hoe zij het wilden bespreken. Ik heb zelf meegemaakt in Wijk bij Duurstede dat al iets in de PRS stond en de gemeenteraad er nog wat van vond en in september tijdens de commissievergadering wat besproken hebben. Hierover hebben ze snel nog een reactie naar de provincie gestuurd. De discussie over belangrijke besluiten op gemeentelijk niveau kon niet helemaal goed afgerond worden. Eveneens in discussie met de provincie, omdat er verschil van mening is.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Helder, alleen ik ben zoekende of het ligt aan de manier waarop wij het proces inrichten vanuit de provincie of de urgentie de gemeente voelt. Ik merk dit eveneens bij een aantal andere belangrijke stukken. Straks hebben wij het over de Wet natuurbescherming, waar wat zorgen zijn over het aanhaken van de gemeente daarin. Ik had juist bij dit traject het idee dat gemeenten al in een heel vroeg stadium zijn meegenomen. Straks kunnen de gedeputeerden daar wellicht wat over zeggen. Ik heb zelf niet de indruk dat wij te weinig tijd hebben gehad of dat betrokkenen niet tijdig genoeg betrokken zijn geweest. Hierdoor ben ik zoekende wat dan anders zou moeten.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Daar ga ik een motie voor indienen. Het komt erop neer dat ik een aantal mensen gesproken heb over de detailhandelsvisie. Daar worden argumenten in opgenomen om iets wel of niet toe te staan. Ik denk dat het een complexe discussie is. De oproep is om te zorgen dat deze discussie nog strakker in het proces wordt gezet. Welke discussie gaan wij voeren, op welke manier gaan wij discussie voeren, welke kaders worden vooraf gesteld en hoe komt het terug in de besluitvorming? Wij hopen van harte dat de provincie als middenbestuur zorgt dat de gemeenten en de regiogemeenten tot een goed plan komen, waarbij zij gezamenlijk optrekken en kijken waar wat mogelijk is of mogelijk gemaakt zou moeten worden. Veel meer samen met de gemeenten en de regionale partners dan apart. Daar gaan wij een motie over indienen. Dat is zowel de ervaring die wij hebben gehoord bij de PRS, als bij de toekomst van de detailhandelsvisie of retailvisie.

Over het instrumentarium van de PRS. Wij hebben ons het hoofd erover gebroken, want wij willen allemaal een stuk maatwerk. Als het de ruimtelijke inrichting ten goede komt, dan zou je liever willen dat er mogelijkheden zijn om dat door te zetten. Ik ben blij dat wij alle informatie hebben gekregen over hardheidsclausules: de mogelijkheden om ontheffing te verlenen. Dat blijkt juridisch een hoop gedoe te geven. Wat ons betreft houden wij het bij de instrumenten die wij hebben. Wij vinden het vooral van belang, bijvoorbeeld bij het kernrandzonebeleid en dergelijke zaken, om meer ruimte en flexibiliteit te bieden om eventueel in dat traject de rode functies mogelijk te maken. De PvdA vindt een goede ruimtelijke onderbouwing belangrijk om de grote woningbouwopgave in de provincie tot stand te laten komen en voor economische ontwikkelingen. Om een aantal voorbeelden bij de kop te nemen: wij hebben geworsteld met de boer in Soest die ingeklemd zit, hoe daar mee om te gaan, wij hebben een amendement gezien van de PVV om de algemene regels iets uit te breiden om dingen mogelijk te maken. Die intentie ondersteunen wij van harte. Wij zouden graag van het college willen horen hoe wij die deur wel of niet open en is het goed uitvoerbaar?

Het binnenstedelijk bouwen. Wij ondersteunen van harte dat dit gestimuleerd moet worden in de hoop dat er voldoende woningen komen. Wat dat betreft, ik heb het net gezegd over Rijnenburg: laat die bol staan, want dat moeten wij op langere termijn achter de hand houden. Wij gaan een motie indienen voor De Geer III in Wijk bij Duurstede. Wij zouden ervoor willen pleiten dat het niet gaat om 250 woningen, maar om integrale gebiedsontwikkeling die daar plaats moet vinden. Het gaat over woningbouw en over voorzieningen, maar ook over ontsluiting van het nabijgelegen bedrijventerrein. Wij roepen op dat provincie en gemeenten tot een plan komen wat mogelijk is in De Geer III. Op het moment dat er zicht is op een aantal woningen kun je in de integrale gebiedsontwikkeling, die dan nodig is, plannen maken of bijvoorbeeld eveneens met infrastructuur iets gedaan kan worden omdat er dan voldoende opbrengsten zijn. Oudewater is al genoemd. Wij zouden graag willen dat aan de motie die de heer Boerkamp vertelde een punt wordt gevoegd: zorg dat er een kernrandzonevisie wordt gemaakt om te kijken wat de motivering van Oudewater is voor de plek die zij aanwijzen, waarbij Oudewater moet aantonen dat het op regionaal niveau eveneens de beste plek is.

De heer BOERKAMP (D66): Mijnheer de Voorzitter! U verwijst naar de kernrandzonevisie. Die is in de eerste plaats bedoeld om kwaliteit toe te voegen. Ik zeg niet dat woningen geen kwaliteit hebben, maar je probeert er wel een probleem mee op te lossen. Er moet een fysieke kernrand zijn, maar de kernrandzone-term zoals wij deze gebruiken, kan verwarring veroorzaken.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Dan komt u precies op mijn punt uit. Blijkbaar hebben wij instrumentarium nodig om wat flexibiliteit te hebben en te kijken hoe dingen mogelijk worden gemaakt. Ik denk dat wij in onze kernrandzonevisie moeten kijken of wij daar rode functies aan toe kunnen voegen. Daarbij moet er goede inpassing zijn in de omgeving waar men dat zou willen.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Ik begreep dat de PvdA in het verleden juist met de kernrandzonevisie meeging en dat het echt een kwaliteitsverbetering moet zijn. Minder dan het een oplossing zou moeten zijn van een aantal binnenstedelijke problemen en dat er veel meer rood in de kernrandzones terecht zou moeten komen. Ik verbaas me daar over. Kunt u daar misschien iets over zeggen?

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Het punt is: je moet een visie maken waarbij je goed moet weten hoe de kwaliteit van het gebied nu is. Als dat gebied ontwikkeld wordt en er komen rode- en andere functies die de totale kwaliteit verbeteren, dan moet je daarin meegaan. Ik zou niet op voorhand willen zeggen dat wanneer iets aan de rand de term rood heeft, dit gelijk het rode gevaar is en je dit niet moet doen. Als je kijkt in Zeist zie je groen ingepaste woningbouw. Laat dat toe want de woningbouwopgave en het woningtekort is heel groot. Laten wij niet op voorhand alles niet willen, maar laten wij kijken hoe wij het wel mogelijk kunnen maken met de kanttekening dat de ruimtekwaliteit aandacht moet krijgen.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): U zegt: "daarbij de kwaliteit". Dat was de hoofdmoot van de kernrandzone. Daar zet ik een kritische kanttekening bij, omdat daar de kernrandzones eigenlijk niet voor bedoeld zijn. Ik voel wel met u mee dat de problemen die een aantal gemeenten op dit moment ervaren bij de woningbouwopgave, dat daar kritisch naar gekeken moet worden. Ik zou er toch echt voor willen waken dat de kernrandzone gebruikt gaat worden als een soort stiekeme verlegging van de rode contouren in zo'n gebied. Daar zou ik echt voor willen waken.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Mee eens, ik vind dat daar een goed verhaal onder moet liggen waarom je dat zou willen.

Eén punt waar wij mee worstelen is het mooie park Waterrijk. Wij hebben moeite met het zomaar rode contouren leggen om recreatiewoningen die illegaal zijn neergezet. Waar wij eveneens moeite mee hebben is dat het bijna twintig jaar al loopt dat de gemeente actief gedoogd dat daar die woningen staan en dat de provincie hier eveneens actief twintig jaar bekend mee is. Wij vragen ons af of wij geen eieren voor ons geld moeten kiezen en die contouren erom leggen. Je kunt zeggen dat wij een gebiedsvisie gaan maken samen met de gemeente, de bewoners enzovoorts. Ik zou graag een reactie van het college willen horen. Als je al twintig jaar weet en het actief gedoogd wordt door een overheid, moet je dan nog steeds zeggen dat wij het niet willen?

Amendement Rode contour af van Bosch en Duin; dat heeft de heer Boerkamp toegelicht. Het aanpassen van de rode contour bij de Willem Arntsz Hoeve, pas nadat de gebiedsvisie tot stand is gekomen. Dat zal mevrouw Kotkamp dadelijk, denk ik, verder toelichten. Daarnaast hebben wij een motie gemaakt over Rijnenburg, wetende dat de woningbouw nog een tijd blijft liggen. Ik vind het heel mooi dat in Utrecht een stadsgesprek plaats gaat vinden om bij dat 'pauzelandchap' zoals dat mooi heet, ambities op het gebied van energietransities mogelijk te maken. Onze oproep is, op het moment dat de resultaten van het stadsgesprek tot stand gaan komen, dat provincie en GS actief meedenken om dit voor elkaar te krijgen. Ik denk dat energieambities best een stapje hoger kunnen. Dat zal dit dichterbij brengen om onze doelen te bereiken. Over de bedrijventerreinen is al gezegd dat wij erg voor de evaluatie van de convenanten zijn en dat de bedrijventerreinen dan pas acties ondernemen.

Tot slot de detailhandel. Wij hebben een amendement gemaakt dat aangeeft: stel dat je een bedrijf hebt dat zich wil vestigen buiten het bestaande winkelgebied dan, zou dat onder strikte voorwaarden mogelijk moeten zijn? Een interessante gedachte is daarbij dat wij niet zomaar vierkante meters extra geven, maar ook zorgen dat er vierkante meters opgeruimd worden. Je moet in een behoefte voorzien, maar tegelijkertijd moet het niet het bestaande winkelgebied ontwrichten. Wellicht dat dit aansluit bij moties die de VVD en D66 willen indienen.

Tot slot de grens van het stadshart. Wij zullen het voorstel dat D66 indient, mede indienen. Wij hebben het gevoel dat wij erg op het detailniveau zitten bij het bepalen van de grens van het winkelgebied. Is dat de rol die een provincie zou moeten hebben?

Amendement A35 (PvdA): detailhandel buiten bestaand winkelgebied

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, aan de orde hebbende het besluit herijking provinciale ruimtelijke structuurvisie en provinciale ruimtelijke verordening;

besluiten:

het ontwerpbesluit bij beslispunt 1 als volgt aan te vullen:

", met dien verstande dat aan artikel 4.4 lid 2. wordt toegevoegd na punt e.:

f. het gaat om de vestiging van detailhandel passend binnen regionale afspraken in combinatie met het wegbestemmen van minimaal hetzelfde aantal onbenutte winkelmeters elders in de gemeente en er tevens aantoonbaar behoefte is en er geen structuur ontwrichtende werking voor bestaande winkelgebieden is.

Toelichting.

De provincie Utrecht heeft tot op heden nog geen detailhandelsbeleid. Met de aanzet tot detailhandelsbeleid die in de PRS/PRV wordt gemaakt, maakt de provincie plannen die nog niet in bestemmingsplannen zijn verankerd onmogelijk, tenzij ze aan een aantal uitzonderingsgronden voldoen. De

uitzonderingsgrond passend binnen regionale afspraken in combinatie met uitnemen van meters elders, wordt hieraan toegevoegd.

Amendement A46 (PvdA, , D66, GroenLinks, ChristenUnie): Bosch en Duin buiten de rode contour

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op maandag 12 december 2016, aan de orde hebbende het besluit vaststelling herijking provinciale ruimtelijke structuurvisie en provinciale ruimtelijke verordening;

besluiten:

het ontwerp-besluit bij beslispunt 1 als volgt aan te vullen:

", met dien verstande dat

1. in de PRS onder 6.5.3.9., stedelijk programma Zeist, de tekst:
"Het gebied Bosch en Duin, een woongebied in een groene ruimte, hebben we, op verzoek van de gemeente, aangeduid als stedelijk gebied." wordt geschrapt;
2. de aanduiding "stedelijk gebied" ter plaatse van Bosch en Duin aan te passen in zowel de PRS als de PRV zoals aangegeven op bijgaande kaart;
3. in de Nota van beantwoording, onder 6.5.3.9., stedelijk programma Zeist, de passage :

Rode contour Bosch en Duin	068, 144, 148	Waarom is dit voornamelijk groene gebied nu in een keer binnen de contour gebracht? (68, 144) Willen de NNN-stepping stones goed functioneren , dan moet ook dit gebied gewoon groen blijven (68) Waarom is in de tekst van de PRS geen toelichting opgenomen? Indiener is van mening dat dit in strijd is met de afspraken van het Akkoord van Utrecht en dat Bosch en Duin geen stedelijk gebied is (144, 148). Verder is geen van de vijf uitgangspunten voor het bepalen van een rode contour volgens indiener van toepassing (144) Indiener is sinds enige tijd in goed overleg met de gemeente Zeist om te komen tot een ruimtelijk beleid dat gericht is op het borgen van het natuurlijke karakter van Bosch en Duin. Weet de ene overheid wel wat de andere doet? Het instrument van rode contouren wordt oneigenlijk ingezet. Hierdoor wordt nieuwbouw	Dit gebied is op verzoek van de gemeente Zeist opgenomen in het stedelijk gebied. Het gebied is groter dan 5 hectare, en voldoet daarmee aan het eerste uitgangspunt zoals genoemd in paragraaf 6.1. De 'stepping stones' zijn in de PRS en PRV opgenomen als NNN en liggen niet in het stedelijk gebied. Overigens betekent het opnemen van een locatie in het stedelijk gebied niet dat er verstedelijkt moet worden; het is dan primair aan de gemeente om de gewenste invulling en kwaliteit van dit gebied te bewaken en vast te leggen in bestemmingsplanen. Ook in het stedelijk gebied is groene doorstroming	Geen aanleiding tot aanpassing
----------------------------	---------------	--	---	--------------------------------

		in Bosch en Duin mogelijk en haar unieke, landelijke karakter om zeep geholpen. Verzoek om Bosch en Duin niet op te nemen in het stedelijk gebied (148).	mogelijk zodat ook buiten de NNN een goede uitwisseling tussen de stepping stones kan plaatsvinden.	
--	--	--	---	--

Te vervangen door:

Rode contour Bosch en Duin	068, 144, 148	Waarom is dit voornamelijk groene gebied nu in een keer binnen de contour gebracht? (68, 144) Willen de NNN-stepping stones goed functioneren, dan moet ook dit gebied gewoon groen blijven (68) Waarom is in de tekst van de PRS geen toelichting opgenomen? Indiener is van mening dat dit in strijd is met de afspraken van het Akkoord van Utrecht en dat Bosch en Duin geen stedelijk gebied is (144, 148). Verder is geen van de vijf uitgangspunten voor het bepalen van een rode contour volgens indiener van toepassing (144) Indiener is sinds enige tijd in goed overleg met de gemeente Zeist om te komen tot een ruimtelijk beleid dat gericht is op het borgen van het natuurlijke karakter van Bosch en Duin. Weet de ene overheid wel wat de andere doet? Het instrument van rode contouren wordt oneigenlijk ingezet. Hierdoor wordt nieuwbouw in Bosch en Duin mogelijk en haar unieke, landelijke karakter om zeep geholpen. Verzoek om Bosch en Duin niet op te nemen in het stedelijk gebied (148).	Dit gebied is op verzoek van de gemeente Zeist opgenomen in het stedelijk gebied. Naar aanleiding van de zienswijzen van indieners hebben wij dit gebied bij nader inzien buiten de begrenzing van het stedelijk gebied gebracht. Mocht de gemeente Zeist in de toekomst alsnog ontwikkelingen mogelijk willen maken in dit gebied, dan past het om dit in de gezamenlijke ruimtelijke agenda aan de orde te stellen.	Kaart PRS en PRV : Bosch en Duin verwijderen uit het stedelijk gebied.
----------------------------	---------------	--	---	--

Toelichting:

Er zijn diverse verzoeken van bewoners en belangengroepen uit Bosch en Duin binnengekomen, waarin zij hun zorgen uiten over de mogelijke ruimte die de nieuwe rode contour biedt voor ontwikkeling in dit groene gebied.

Uit de Nota van Beantwoording blijkt dat het gebied op verzoek van de gemeente Zeist is opgenomen in het stedelijk gebied, waarbij valt op te maken dat er geen actuele plannen voor ontwikkeling zijn. Het voldoet enkel aan de voorwaarde dat het een gebied moet betreffen dat groter is dan 5 hectare. Mochten de gemeente Zeist in de toekomst alsnog ontwikkelingen mogelijk willen maken, dan past het om dit in de gezamenlijke ruimtelijke agenda aan de orde te stellen.

Motie M94 (PvdA): helder proces en gedeelde aanpak met de regio's

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op maandag 12 december 2016, aan de orde hebbende het besluit vaststelling herijking provinciale ruimtelijke structuurvisie en provinciale ruimtelijke verordening;

overwegende dat:

- *het beleid over detailhandel in de PRS / PRV is een eerste stap die de provincie nu neemt om voorwaarden te scheppen voor een gezonde detailstructuur en dit proces kent verbeterpunten;*
- *als vervolgstap zal er een retailvisie worden gemaakt;*
- *ook is er een retaildeal met het Rijk gesloten;*
- *door diverse gemeenten en de regio's U10 en Regio Amersfoort zijn zorgen geuit over het doorlopen proces rond detailhandel in de PRS / PRV (zie onder andere de gezamenlijke brief van U10 en Regio Amersfoort d.d. 28 april 2016);*
- *een goede samenwerking tussen gemeenten, regio's en de provincie en het voeren van een gezamenlijk retailbeleid is noodzakelijk, waarbij er aan de voorkant duidelijkheid is over en draagvlak voor de opgave, de rollen, het proces en de planning om te komen tot nieuw beleid deze samenwerking en het belang van goede afspraken aan de voorkant van een proces speelt niet alleen*

bij detailhandel, maar is ook op andere terreinen relevant, bijvoorbeeld over bedrijventerreinen of woningbouw;

verzoekt GS :

- *als eerste stap in het proces voor de retailvisie, en later het vervolg op de retaildeal, met gemeenten en regio's tot heldere afspraken te komen over de opgave, rollen, het proces en de planning, en daarbij te zorgen voor een goede borging van de lokale en regionale inbreng.*
- *Provinciale Staten over de gemaakte afspraken inclusief de onderliggende overwegingen te informeren voordat tot verdere uitwerking wordt overgegaan.*

En gaan over tot de orde van de dag.

Motie M95 (PvdA): integrale gebiedsontwikkeling Geer III en omgeving

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op maandag 12 december 2016, aan de orde hebbende het besluit vaststelling herijking provinciale ruimtelijke structuurvisie en provinciale ruimtelijke verordening;

constaterende dat:

- *GS in zijn concept Nota van Beantwoording over zienswijzen op PRS 2013-2028 en PRV 2013 reeds heeft aangegeven dat de tekst wordt aangevuld met: "De toekomstige mogelijkheden voor een eventueel hoger programma op deze locatie, zowel in relatie tot de infrastructuur als in relatie tot de regio, zullen moeten blijken uit een op te stellen integrale visie op basis van nader onderzoek naar deze locatie";*
- *de gemeente Wijk bij Duurstede en haar bedrijfsleven ook bij de hoorzittingen duidelijk hebben gemaakt ook te streven naar een integrale gebiedsontwikkeling en dat voor de financiële uitvoerbaarheid van belang is dat de kosten en opbrengsten voor de ontwikkeling van Geer III dan ook helder dienen te zijn;*
- *om tot de gewenste integrale gebiedsontwikkeling te komen zicht nodig is op meer dan het huidige opgenomen aantal van 250 woningen in de herijkte PRS 2016;*

overwegende dat:

- *de door gemeente en provincie nagestreefde integrale visie ook binnen redelijk korte termijn beschikbaar dient te zijn opdat bij de start van de gebiedsontwikkeling op de Geer III de uitgangspunten helder zijn;*
- *een goede aansluiting van de nieuwe woonwijk Geer III op het huidige dorp en een betere en veilige bereikbaarheid en ontsluiting van het nabij gelegen bedrijventerrein daar integraal onderdeel uit van dienen te maken;*

draagt het college op:

om in gesprek te gaan met de gemeente Wijk bij Duurstede en desgewenst ook andere gemeenten om eind 2017 een integrale visie op de gebiedsontwikkeling de Geer III gereed te hebben met de daarbij behorende opgaven en daar PS over te informeren.

Een gaan over tot de orde van de dag.

Motie M96 (PvdA): pauzelandschap Rijnenburg met ambities energietransitie

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op maandag 12 december 2016, aan de orde hebbende het besluit vaststelling herijking provinciale ruimtelijke structuurvisie en provinciale ruimtelijke verordening;

constaterende dat:

- *op korte en middellange termijn er nog geen woningbouw gepland is in Rijnenburg;*
- *dat dit pauzelandschap tijdelijk nieuwe invullingen kan krijgen;*
- *B&W van Utrecht op 23 november 2016 zijn raad heeft geïnformeerd om een stadsgesprek te starten met de regio over de aanpak van duurzame energie in Rijnenburg;*
- *er reeds diverse initiatiefnemers zich gemeld hebben met plannen voor energieopwekking in en nabij Rijnenburg;*
- *grondeigenaren, initiatiefnemers en projectontwikkelaars ook betrokken zullen worden bij dit stadsgesprek;*

overwegende dat:

- *zolang er geen woningbouw gerealiseerd wordt Rijnenburg een hoogwaardigere functie dient te krijgen dan het nu heeft;*
- *dat de provincie Utrecht doelstellingen kent voor duurzame energie waarbij deze ambities naadloos aansluiten;*
- *draagt het college van GS op om een productieve en meedenkende rol te vervullen om zowel ruimtelijk als anderszins de voortgekomen ambities voor energietransitie uit het stadsgesprek waar te kunnen maken.*

Een gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De moties en amendementen zijn voldoende ondertekend en maken deel uit van de beraadslaging. Ze kunnen worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

Mevrouw BROERE (PVV): Mijnheer de Voorzitter! In de commissievergadering heb ik reeds aangegeven hoe ik denk over de behandeling van de herijking. De ingebrachte zienswijzen zijn wel gelezen en her en der minimaal aangepast, maar van in verbinding zijn met de burgers van Utrecht kun je GS niet betrappen. Enig begrip of affiniteit voor wat voor iemand of een bedrijf uiterst belangrijk is, is niet terug te vinden in de beantwoording. Ook naar gemeenten toe ontbreekt het van algemeen begrip voor de problemen die door de burgemeesters en wethouders naar voren zijn gebracht. Diezelfde gemeenten die de afgelopen jaren zijn belast met verantwoordelijkheden die ze door Den Haag in de schoot zijn geworpen. Het praten over het verleggen van rode contouren vindt nauwelijks gehoor. Tegelijkertijd mogen de gemeenten in onze omgeving deze volplanten met windmolens en zonneweiden. Een goed voorbeeld daarvan was het voornemen van Amersfoort, wat gelukkig voorlopig 'on hold' is gezet. De PVV is een voorstander van het afschaffen van de rode contouren en de gemeenten de verantwoordelijkheid, te geven voor het plannen van woningbouw, ondanks dat dit buiten de bedachte rode contouren is.

Dan de onderwerpen waar de PVV amendementen of moties over indient of die wij mede indienen en steunen. De rode contour Bosch en Duin. Wij vinden de manier waarop de aanpassing heeft plaatsgevonden niet kunnen. Aangezien het eenmaal is gedaan, vinden wij dat de gemeente hier de verantwoordelijkheid voor heeft. In het algemeen wil de PVV voorkomen dat grondeigenaren benadeeld worden door het niet duidelijk of concreet genoeg verstrekken van informatie over het verleggen van rode of gewone contouren. Dit kan door simpelweg de betrokkenen schriftelijk te informeren. Wij kennen een aantal schrijnende gevallen waarin dat niet is gebeurd. Daartoe dienen wij een motie in. In het financieel dagblad van 29 november jongstleden stond het artikel dat het kabinet mikt op één miljoen extra woningen. Sinds mijn jeugd hoor ik al dat er woningnood is. Al die jaren is dat onveranderd. Overal zijn de wachtlijsten lang, ik geloof net zo lang als toen ik nog jong was. Laten wij gaan bouwen daar waar het mogelijk is binnen of buiten de denkbeeldige rode contouren. Of willen wij het allemaal binnenstedelijk? Moeten wij dan gaan denken aan Twintowers? Dus, wij ondersteunen de woningbouwbehoefte in Wijk bij Duurstede en Oudewater. Wij zullen de moties en amendementen daartoe steunen.

Dan de boeren. Vijf tot tien procent van de inwoners van Nederland is vegetarisch. De anderen eten graag een karbonade of een biefstuk. Wij weten dat er steeds meer boeren stoppen om financiële redenen of omdat opvolging ontbreekt. Laten wij trots zijn op de boeren die wel doorgaan en ruimte nodig hebben om een goed bestaan op te bouwen. Als dit gaat om de condities die in de huidige PRS en PRV

zijn beschreven, dan kan de PVV dit zeker ondersteunen. Doen wij dit niet, dan krijgen wij in de toekomst geen boeren, maar wel geïmporteerd vlees uit de Oekraïne en andere dubieuze landen. Als dat gebeurt is het zeker dat wij niet weten wat wij op ons bord krijgen.

Mijn laatste, maar zeer belangrijk onderwerp is de boer Van Dorresteyn in Soest. Ik denk dat het werkbezoek aan de boerderij heel veel duidelijkheid heeft gegeven wat de problemen zijn die daar spelen met de boerderij midden in een woonwijk. Als je het niet eerst gezien hebt, dan kun je niet voorstellen dat karren met mest en hooi alsmaar heen en weer gaan. Ik denk dat wij hier niet verder over hoeven uit te weiden. Ik vestig nogmaals de aandacht op de grote meerderheid van de fracties in de gemeente Soest die een amendement hebben aangenomen. Dat amendement heb ik aan alle fracties gemaild. Het zou prijzenswaardig zijn als de partijen die in Soest hebben voorgestemd, dit ook doen in de Staten. Daartoe heb ik twee amendementen, waar ik eerst met name Connie Raaijmakers wil bedanken voor de hulp die zij daarbij heeft geboden om het probleem op te lossen. Het eerste amendement is een generieke oplossing. Dat betekent dat wanneer deze wordt aangenomen, hier meerdere probleemgevallen mee opgelost kunnen worden. Het tweede amendement is specifiek toegeschreven op de situatie van Dorresteyn. Ik denk dat wij daarover moeten praten. Ik wil u niet beïnvloeden, maar ik trakteer als er vandaag een oplossing komt voor Van Dorresteyn. Zo niet, dan alleen de fracties die hebben voorgestemd en de ambtenaren en het ligt eraan welke gedeputeerden. (Hilariteit)

De heer HOEFNAGELS (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb geen behoefte om hier het reglement van orde op na te slaan.

Amendement A36 (PVV, SGP, 50Plus): nieuwvestiging agrarische bedrijven

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, aan de orde hebbende het statenvoorstel Vaststellen Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013 - 2028 (Herijking 2016) en Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013 (Herijking 2016), provincie Utrecht;

besluiten:

aan het in het statenvoorstel geformuleerde beslispunt 1 toe te voegen:

"met dien verstande dat:

1. In PRV artikel 2.1, lid 2:

- "2. Een ruimtelijk besluit voor gronden die zijn aangewezen als 'agrarische bedrijven' bevat geen bestemmingen en regels die voorzien in nieuwe agrarische bouwpercelen, tenzij het gaat om de verplaatsing van een grondgebonden landbouwbedrijf voor het voldoen aan internationale natuurverplichtingen."*

wordt vervangen door:

- "2. Een ruimtelijk besluit voor gronden die zijn aangewezen als 'agrarische bedrijven' bevat geen bestemmingen en regels die voorzien in nieuwe agrarische bouwpercelen, tenzij:*
- a. het gaat om de verplaatsing van een grondgebonden landbouwbedrijf voor het voldoen aan internationale natuurverplichtingen of;*
 - b. het gaat om de verplaatsing van een grondgebonden landbouwbedrijf ten behoeve van het realiseren van ruimtelijke doelen van algemeen maatschappelijk belang. In beide gevallen moet de bebouwing ruimtelijk en landschappelijk goed inpasbaar zijn."*

2. In de toelichting op PRV artikel 2.1, lid 2:

"Tweede lid: Ons beleid en regels verzetten zich in principe tegen nieuwvestiging van agrarische bedrijven. Mocht het voor het realiseren van internationale natuurdoelen nodig zijn om een bedrijf te verplaatsen en er is geen geschikt vrijkomend agrarisch bouwperceel beschikbaar, dan zijn wij bereid toch aan nieuwvestiging mee te werken, mits wordt voldaan aan de noodzakelijke ruimtelijke vereisten t.a.v. landschappelijke inpassing en er op de gewenste locatie geen strijdigheid is met de overige regels in onze verordening."

wordt vervangen door:

"Tweede lid algemeen: Ons beleid en regels verzetten zich in principe tegen nieuwvestiging van agrarische bedrijven. De regel kent twee uitzonderingen. In beide gevallen moet wel aan een aantal voorwaarden worden voldaan, waaronder landschappelijke inpassing, en er mag geen strijdigheid ontstaan met de overige regels uit onze verordening. Dat betekent dat ook in deze uitzonderingsgevallen verplaatsing naar een bestaand agrarisch bouwperceel doorgaans de meest eenvoudige en ruimtelijk best inpasbare oplossing biedt."

Toelichting.

Dit amendement zorgt er voor dat de overlast in de gemeente Soest veroorzaakt door de boerderij die midden in een woonwijk ligt wordt weggenomen en de boerderij voortgezet kan worden op een daar toe geëigende plaats.

Amendement A36/A37 (PVV, SGP, 50Plus): nieuwvestiging agrarische bedrijven

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, aan de orde hebbende het statenvoorstel Vaststellen Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013 - 2028 (Herijking 2016) en Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013 (Herijking 2016), provincie Utrecht;

besluiten

aan het in het statenvoorstel geformuleerde beslispunt 1 toe te voegen:

'met dien verstande dat:

1. In PRV artikel 2.1, lid 2:

"Een ruimtelijk besluit voor gronden die zijn aangewezen als 'agrarische bedrijven' bevat geen bestemmingen en regels die voorzien in nieuwe agrarische bouwpercelen, tenzij het gaat om de verplaatsing van een grondgebonden landbouwbedrijf voor het voldoen aan internationale natuurverplichtingen."

wordt vervangen door:

"2. Een ruimtelijk besluit voor gronden die zijn aangewezen als 'agrarische bedrijven' bevat geen bestemmingen en regels die voorzien in nieuwe agrarische bouwpercelen, tenzij:

- a. het gaat om de verplaatsing van een grondgebonden landbouwbedrijf voor het voldoen aan internationale natuurverplichtingen of;*
- b. het gaat om de verplaatsing van een grondgebonden landbouwbedrijf ten behoeve van het realiseren van ruimtelijke doelen van algemeen maatschappelijk belang. In beide gevallen moet de bebouwing ruimtelijk en landschappelijk goed inpasbaar zijn."*

2. In de toelichting op PRV artikel 2.1, lid 2:

"Tweede lid: Ons beleid en regels verzetten zich in principe tegen nieuwvestiging van agrarische bedrijven. Mocht het voor het realiseren van internationale natuurdoelen nodig zijn om een bedrijf te verplaatsen en er is geen geschikt vrijkomend agrarisch bouwperceel beschikbaar, dan zijn wij bereid toch aan nieuwvestiging mee te werken, mits wordt voldaan aan de noodzakelijke ruimtelijke vereisten t.a.v. landschappelijke inpassing en er op de gewenste locatie geen strijdigheid is met de overige regels in onze verordening."

wordt vervangen door:

"Tweede lid algemeen: Ons beleid en regels verzetten zich in principe tegen nieuwvestiging van agrarische bedrijven. De regel kent twee uitzonderingen. In beide gevallen moet wel aan een aantal voorwaarden worden voldaan, waaronder landschappelijke inpassing, en er mag geen strijdigheid ontstaan met de overige regels uit onze verordening. Dat betekent dat ook in deze uitzonderingsgevallen verplaatsing naar een bestaand agrarisch bouwperceel doorgaans de meest eenvoudige en ruimtelijk best inpasbare oplossing biedt."

"Tweede lid sub a: Als het voor het realiseren van internationale natuurdoelen nodig blijkt om een bedrijf te verplaatsen, dan zijn wij bereid aan nieuwvestiging mee te werken, mits wordt voldaan aan de noodzakelijke ruimtelijke vereisten t.a.v. landschappelijke inpassing."

"Tweede lid sub b: Als het voor het realiseren van ruimtelijke doelen van algemeen maatschappelijk belang nodig blijkt om een agrariër te verplaatsen, dan zijn wij bereid aan nieuwvestiging in de vorm van bedrijfsverplaatsing mee te werken. Daarbij geldt het economisch belang van 1 agrariër niet als maatschappelijk belang. Het uitplaatsen van 1 agrariër omwille van leefkwaliteit en woningbouwmogelijkheden, natuurontwikkeling of ontwikkeling van infrastructuur kan een maatschappelijk belang zijn. De ligging van de grond die tot het bedrijf behoort, de ontsluiting en de aanwezigheid van andere gevoelige functies zijn in dat geval van belang bij de uiteindelijke keuze van de nieuwe bedrijfslocatie. Ruimtelijke kwaliteit en een goede landschappelijke inpassing zijn daarbij vereist."

3. In de Nota van beantwoording onder 7.3.1 Landbouwgebied: nieuwvestiging de tekst als volgt wordt aangevuld en vervangen:

7.3.1 Landbouwgebied: nieuwvestiging

Thema	Indienere	Samenvatting	Reactie PS	Besluit PS
PRV 2.1: nieuwvestiging	098	De PRV biedt de mogelijkheid om een probleem binnen de kern op te lossen door verplaatsing van functies naar percelen buiten de rode contour. Een typisch geval is de agrariër Dorresteijs die een plek zoekt in de polder nu hij een probleem vormt in de kern. Een dergelijke verplaatsing is echter niet mogelijk, terwijl die wel wenselijk is. Indiener verzoekt aan PRV art 2.1 lid 2 toe te voegen dat de verplaatsing van een bedrijf ook moet kunnen in gevallen dat de bestaande locatie grote belemmeringen oplevert voor de directe woonomgeving en het bedrijf zelf ook ernstig wordt belemmerd in zijn bedrijfsvoering.	Nieuwvestiging van agrarisch bedrijven is niet toegestaan, tenzij aan beide voorwaarden uit PRV 2.1 lid 2 voldaan wordt a. Verplaatsing is onderdeel van integraal gebiedsplan en b. hervestiging op bestaand agrarisch bouwperceel is niet mogelijk. Er kan op voorhand niet gesteld worden dat bij een verplaatsing van een agrarisch bedrijf vanaf de rand van de dorpskern aan beide voorwaarden voldaan wordt. In tegenstelling tot wat indiener beweert, maakt de Ontwerp H PRV zo'n verplaatsing echter niet onmogelijk. Het voorstel wat bij de beantwoording van zienswijze 088 opgenomen is gaat hier wel toe leiden. Om die reden vullen we dit aan om agrariërs die klem zitten als gevolg van ruimtelijke ontwikkelingen ook ruimte tot verplaatsing in de vorm van nieuwvestiging te geven.	Geen aanleiding tot aanpassing. Aanpassen van PRV artikel 2.1, lid 2 om ook nieuwvestiging in de vorm van bedrijfsverplaatsing voor agrariërs die klem zitten als gevolg van ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk te maken.
7.3.1: nieuwvestiging in Soest	021	Bezwaar tegen de bouw van een nieuw agrarisch bedrijf te Soest omdat er geen deugdelijke econo-	In deze zienswijze worden geen vragen gesteld of kritiek geuit op de inhoud van de PRS of de PRV. De	Geen aanleiding tot aanpassing

		<p>mische onderbouwning beschikbaar is, het bedrijf ter plaatse alleen huur-land heeft, de agrariër geen bedrijfsopvolger heeft, er in de regio een toenemend probleem is met vrijkomende agrarische bebouwing en hij dus gebruik kan maken van een leegkomend bedrijf en de provincie nieuwvestiging niet toestaat als er alternatieven voorhanden zijn. Daarnaast maakt het gebied deel uit van het open landschap van Eemland en bemoeilijkt dit historisch schieten van het Gilde.</p>	<p>zienswijze handelt over de toepassing van de PRS/PRV bij de aanvraag van een individuele bouwvergunning in de gemeente Soest. De inspraakprocedure voor de PRS /PRV is niet bedoeld om uitspraken te doen over de afhandeling van individuele bouw aanvragen. Zoals uit de reactie op de zienswijze hier voor blijkt, maken we in deze een uitzondering op het verbod op nieuwvestiging voor agrariër Dorresteijn.</p>	
	149	<p>Indiener verzoekt de provincie bij het vastleggen van de doelstellingen de uitvoerbaarheid mee te wegen en belemmerende regels te vermijden. Indiener wil zijn bedrijf verplaatsen in de gemeente Soest.</p>	<p>In deze zienswijze worden geen vragen gesteld of kritiek geuit op de inhoud van de PRS of de PRV. De zienswijze handelt over de toepassing van de PRS/PRV bij de aanvraag van een individuele bouwvergunning in de gemeente Soest. De inspraakprocedure voor de PRS /PRV is niet bedoeld om uitspraken te doen over de afhandeling van individuele bouw aanvragen. Zoals uit de reactie op de zienswijze hier voor blijkt, maken we in deze een uitzondering op het verbod op nieuwvestiging voor agrariër Dorresteijn.</p>	<p>Geen aanleiding tot aanpassing</p>

Toelichting.

Dit amendement zorgt er voor dat de overlast in de gemeente Soest veroorzaakt door de boerderij die midden in een woonwijk ligt wordt weggenomen en de boerderij voortgezet kan worden op een daar-toe geëigende plaats.

Motie M97 (PVV): informatieplicht bij verleggen contouren

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter bespreking van de PRS / PRV;

overwegende:

- *dat de provincie bij de vaststelling en de herijking (maar ook tussentijds) van de PRS/PRV de rode en groene contouren kan verleggen;*
- *dat dit grote implicaties kan hebben voor grondeigenaren, waaronder financiële;*
- *dat de overheid zo transparant mogelijk dient te functioneren;*

verzoeken GS:

om bij de verschuiving van de rode en groene contouren grondeigenaren voorafgaand aan de besluitvorming direct, derhalve schriftelijk, te informeren omtrent de op handen zijnde plannen.

En gaan over tot de orde van de dag

De VOORZITTER: De moties en amendementen zijn voldoende ondertekend en maken deel uit van de beraadslaging. Ze kunnen worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

Mevrouw POPPE (SP): Mijnheer de Voorzitter! Om Utrecht een blijvend aantrekkelijke provincie te houden moeten wij open ruimte respecteren. Juist deze open ruimte maken wonen, werken en recreëren in onze provincie zo aantrekkelijk. De open ruimtes zijn afwisselend, zoals het Groene Hart in het westen, de Heuvelrug in het noordoosten, het plassengebied en het rivierenlandschap. Allemaal gebieden waar wij zuinig op moeten zijn. Belangrijk is de energietransitie waar wij verantwoordelijk voor zijn. In dit kader geven wij meteen aan dat zonneweides wat ons betreft alleen in beeld kunnen komen als tijdelijke opstelling, bijvoorbeeld het idee in Rijnenburg. De SP vindt dat in de weide koeien moeten lopen en zonnepanelen kunnen op de vele daken die de provincie rijk is. Voor windenergie geldt dat dit alleen kan worden toegestaan als er draagvlak is bij de bevolking. Grondgebonden landbouw heeft onze voorkeur boven intensieve veehouderij. Schaalvergroting vinden wij niet gewenst. Tevens het werkbezoek aan de varkenshouderij heeft onze mening daarbij niet kunnen beïnvloeden. Voor de boerderij in Soest moet een oplossing voor komen. De gemeente heeft daar de woningbouw zo dicht tegen de boerderij aan toegestaan, dat de situatie onhoudbaar is geworden. Soest moet de bestemming op de grond van de heer Dorresteyn aanpassen en het probleem oplossen. Eventueel zouden wij graag een definitie zien bij grondgebonden landbouw. Dat de verhouding vee en land dusdanig is dat de boer de mest geheel of grotendeels op eigen grond kan gebruiken.

Vitale dorpen en steden. De komende jaren moet de woningbouw het accent krijgen op verdichting en betaalbaarheid. Wachtlijsten voor de sociale woningbouw zijn onaanvaardbaar lang en de behoefte aan variatie neemt toe. Meer woningen voor ouderen, starters en een- en tweepersoonshuishoudens. Eveneens woningen waarbij gezinnen met grootouders kunnen wonen. Woningen die eenvoudig aan te passen zijn. De Bollen bij Wijk bij Duurstede en Utrecht Stichtse Vecht kunnen wij respecteren en woningbouw naar behoefte toestaan. Dat is de reden dat wij niet begrijpen waarom de rode contour in Bosch en Duin zomaar is aangepast, net als de contour om de Willem Arntsz Hoeve. Het lijkt ons dat dit niet gedaan moet worden wanneer niet voldoende noodzaak is aangegeven. Laten wij het Groene Hart behouden en daar in ieder geval de rode contour accepteren en respecteren. Het Groene Hart zucht al onder de mobiliteit van het vele vrachtverkeer en de slappe bodem. De forenzen, het toeristische verkeer en overlast van motorrijders, wielrenners enzovoorts. Uitbreiding van bedrijventerreinen is daar uitermate ongewenst. Het bouwen van woningen geeft ook zo zijn problemen met de dalende bodem van het Groene Hart. Dit zijn maar een paar van de bedreigingen van het Groene Hart. Er moet werk gemaakt worden van de verzakking van het veenweidegebied.

De heer BOERKAMP (D66): Ik hoorde het Groene Hart en ik hoorde woningbouw. Ik heb zojuist aangegeven dat ik een amendement zal indienen om de bol bij Rijnenburg weg te halen, omdat D66 dit geen goede locatie voor woningbouw vindt. Is de SP het daarmee eens?

Mevrouw POPPE (SP): Daar kunnen wij het mee eens zijn.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): U had het over vitale dorpen en steden en wat daarvoor nodig is. Hoe kijkt u aan tegen het verzoek bijvoorbeeld van Oudewater zowel als uit een willekeurige kern?

Mevrouw POPPE (SP): Onze voorkeur gaat naar verdichten. Pas als dat echt niet mogelijk blijkt te zijn, kunnen wij praten over wat anders. In eerste instantie toch proberen in het Groene Hart zoveel mogelijk binnen de rode contouren te bouwen, zeker in Oudewater in het Groene Hart.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Stel dat een gemeente zegt dat zij het daarmee niet redt om de voorzieningen op pijl te houden of de bevolking in stand te houden?

Mevrouw POPPE (SP): Dan moet dat goed onderzocht worden en dan moeten wij daarnaar kijken.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Is het dan de keuze om ergens anders te gaan wonen of juist niet?

Mevrouw POPPE (SP): Of juist niet.

Ik was gebleven bij de verzakking van het veenweidegebied. Wij moeten werk maken van het tegengaan van de verzakking in samenhang met de gebruikers van de grond, namelijk: de boeren en de bewoners. Ook met de natuurlijke bewoners, de weidevogels en de andere dieren die daar hun natuurlijke habitat hebben. Het waterpeil is hierbij van groot belang. Dat zou flexibel geregeld moeten worden in overleg met deze belanghebbenden. Onderzoek naar een andere vorm van weidegang, misschien een ander melkveeras, kleinere koeien, andere grassamenstelling. Waarschijnlijk ligt de oplossing niet in één maatregel, maar in een combinatie van verschillende maatregelen die van regio tot regio kunnen verschillen. Daar heb ik ook een amendement voor dat ik ga indienen.

Wat betreft de waterhuishouding komt heel veel op ons af, namelijk: nutriënten en medicijnresten. Zaak is hier om alle plannen die gemaakt worden goed in de gaten te houden of al dan niet de plannen van de verzakking en de watervervuiling elkaar in de weg zitten. Ook daar heb ik een amendement voor.

Onze visie voor de bereikbaarheid is: geef het openbaar vervoer ruim baan. Daar bedoelen wij mee: ga echt werk maken van het openbaar vervoer. Van het sterknooppuntenplan bijvoorbeeld. Daar praten wij al lang over en het wordt tijd dat dit handen en voeten krijgt. In de tramplannen rijdt de tram niet in het weekend. Dat vinden wij onwenselijk. In het weekend rijden zorgt voor hoogwaardig vervoer naar sportvelden en naar bedrijven die wellicht in het weekend open zijn. Dit is beter voor de lucht. Doorgaande fietsroutes moeten voorrang krijgen en grote parkeerplaatsen aan de rand van de stad zijn dan niet nodig als de tram ook in het weekend doorgetrokken wordt. Bedenk bij de verbreding van de A27 dat vergaande ontwikkelingen ontstaan op het gebied van autonoom rijdende auto's, anders zitten wij straks met een dikke laag asfalt waar wij niks meer aan hebben. Wij willen een schoon milieu, een grotere biodiversiteit en dan zullen wij het gebruik van autokilometers moeten verminderen. Denk voor de doorstroming eens aan groene golven, in plaats van verbetering en verbreding van de wegen.

Mevrouw ENS (VVD): Ik vroeg mij af of de SP bekend is dat de verbreding van de A27 gepaard gaat met allerlei maatregelen voor het milieu en de luchtkwaliteit. Ik begrijp niet helemaal wat u probeert duidelijk te maken.

Mevrouw POPPE (SP): Ik probeer duidelijk te maken dat wij nog eens goed moeten nadenken over de verbreding van de A27, omdat dit wellicht niet nodig is als je dadelijk autonome auto's hebt.

Mevrouw ENS (VVD): Als ik het goed begrijp gaat het dus om de hoeveelheid asfalt, niet over het milieu en de luchtkwaliteit.

Mevrouw POPPE (SP): Dat is inherent. Als er autonoom rijdende auto's zijn, heb je ook minder milieuvuiling en minder asfalt. Dit zorgt ervoor dat er minder auto's zijn. Wij willen dat het openbaar vervoer beter wordt gemaakt, dat is ook beter voor het milieu.

Dan komen wij bij de natuur en de biodiversiteit. De biodiversiteit loopt veel harder terug dan wij hadden gedacht. Wij moeten de natuur zoveel mogelijk een hart onder de riem steken en voldoende grote rustgebieden creëren voor onze planten en dieren. Wij moeten zuinig zijn met de natuur, zeker als het gaat om festivals, evenementen en grootschalige horecagelegenheden. Op deze plaatsen zou het belang van de natuur en de dieren bovenaan moeten staan. Vermijd dus ook grote horeca en zorg ervoor dat natuurgebieden vanaf het station goed bereikbaar zijn met het openbaar vervoer, of met een ov-fiets.

De SP kan zich niet aan de indruk onttrekken dat vooral geïnvesteerd wordt in bedrijven die hoogopgeleide werknemers nodig hebben. Laten wij niet uit het oog verliezen dat het niet een ieder gegeven is om een hbo-opleiding of hoger te volgen. Laten wij niet vergeten dat vakmensen op het mbo-niveau

onmisbaar zijn. Laten wij ook niet de mensen vergeten met een afstand tot de arbeidsmarkt; de provincie is er voor alle mensen. Dus moeten wij gemeenten ook helpen om te zorgen voor betaalbare woningen voor alle mensen en voor vele wensen. Kortom, het geschetste beeld van Utrecht 2040 is prachtig. Het betekent eveneens werk aan de winkel. Wij kunnen niet dralen, wij moeten aan het werk.

Amendement A38 (SP): koel, helder, water.

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12-12-2016, ter bespreking en vaststelling van de PRS/PRV;

overwegende dat:

- *er de komende tijd veel vervuiling op ons afkomt in ons waterrijke land in de vorm van nutriënten en medicijnresiduen;*
- *overzicht en samenhang nauwlettend in de gaten moeten worden gehouden;*
- *onderzoeken nodig zijn om te ontdekken hoe de medicijnen uit afvalwater gehaald kunnen worden;*
- *duidelijke normen vastgesteld moeten worden voor toegestane hoeveelheid van medicijnvervuiling;*

van mening dat:

- *de problemen van de watervervuiling integraal dienen te worden aangepakt;*
- *de samenwerking tussen wetenschappers, waterschappen, provincie en maatschappelijke organisaties moet worden versterkt en verbeterd, teneinde normen vast te stellen en vervuiling aan te pakken;*

besluiten:

aan hoofdstuk 1 van de PRV een extra artikel toe te voegen, luidende:

"1.15 Waterkwaliteit

Om schoon oppervlaktewater vrij van nutriënten en medicijnresten te bereiken worden er zo snel mogelijk normen voor nutriënten en medicijnresten vastgesteld om te voorkomen dat dergelijke stoffen in grote hoeveelheden in het water terecht komen.

De provincie gaat het overleg versterken met alle betrokken partijen, wetenschappelijke- en maatschappelijke organisaties, teneinde de zuivering te vervolmaken."

Amendement A39 (SP): het Rode hart voor het Groene Hart

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12-12-2016, ter bespreking en vaststelling van de herijking PRS/PRV;

overwegende dat:

- *deze herijking problemen vroegtijdig moet onderkennen om die voortvarend te kunnen aanpakken;*
- *wij geen tijd willen verdoen met het uitvinden van alweer een wiel;*
- *het Groene Hart een kwetsbaar gebied is dat speciale aandacht verdient;*

van mening dat:

- *alle activiteiten die in het Groene Hart worden uitgevoerd, niet mogen bijdragen aan de bodemdaling;*
- *mijnbouwactiviteiten geheel uitgesloten moeten zijn;*

besluiten:

Hoofdstuk 4.1.2, paf 37 en 38 Bodemdalingsgevoelig gebied, toe te voegen aan de tekst: luidende:

"• In deze gebieden als het Groene Hart, uit te voeren ontwikkelprogramma's op welk gebied dan ook, mogen nooit de acties met betrekking tot de bodemverzakking in de weg staan."

- *Mijnbouwactiviteiten zijn niet mogelijk in deze gebieden, in verband met de slappe bodem.*
- *Slechts grondgebonden veeteelt is toegestaan."*

Motie M98 (SP): altijd melden

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter bespreking van de PRS/PRV;

overwegende:

dat het mogelijk blijkt te zijn dat ambtelijke diensten van de provincie en betreffende gemeenten wijzigingen in de PRS/PRV aanbrengen, zonder dit expliciet aan de Staten te melden;

dragen het college op:

alle wijzigingen in de PRS/PRV expliciet en altijd aan de Staten te melden;

En gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De moties en amendementen zijn voldoende ondertekend en maken deel uit van de beraadslaging. Ze kunnen worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Er is al behoorlijk wat gezegd het afgelopen uur. GroenLinks wil de ambtelijke ondersteuning hartelijk bedanken voor de input die wij hebben gekregen op onze amendementen. Ik kan mij voorstellen dat het geen eenvoudige klus is geweest. Dank!

Wij zijn ook blij met deze herijking en het voortzetten van de lijn waarin wordt vastgehouden aan het borgen van natuur, het accent blijft liggen op binnenstedelijke ontwikkeling en ruimte en er is aandacht voor de bescherming van het landschap. De herijking blijkt nodig geweest te zijn. Een aantal zaken moesten bijgesteld worden op basis van voortschrijdend inzicht en ook om invulling te geven aan eerder gemaakte afspraken.

Een punt van aandacht is dat, alle afspraken nalopend, veel gemeenten met groene randen en buitengebieden graag een uitzonderingspositie wensen om tegemoet te kunnen komen aan de opgave voor woningbouw. Hiervoor liggen er de nodige amendementen. Hoewel wij begrip hebben voor de moeilijkheid van deze opgave, met name de woningbouw, vinden wij het niet heel handig om hier op deze wijze gehoor aan te geven. De meeste hiervan zullen wij niet kunnen steunen. Het is echt een beleidskeuze geweest om de rode contouren op deze manier in te zetten. Daar willen wij op deze manier ook aan vasthouden, hoewel ik meevoel met de heer Van Muilekom. Met een beetje een dubbel gevoel van enerzijds wil je best maatwerk en daarin tegemoet komen, anderzijds wil je dit beleid vasthouden.

Ik rijd dagelijks in mijn elektrische auto van Nieuwegein naar Delft, maar ik merk dat het landschap in de provincie Utrecht er echt beter uitziet dan in Zuid-Holland. Niet om Zuid-Holland hier in een slecht daglicht te zetten, maar je ziet de mate en kwaliteit van het groen. Ik denk dat wij in Utrecht best wel trots mogen zijn hoe wij dit doen, ondanks dat hier af en toe pijn in wordt geleden, dat zien wij ook met de zienswijze. De reden wat ons betreft dat het buitengebied goed behouden is, is het strakke vasthouden en pas tot aanpassing over te gaan als er concrete plannen liggen. Dit is de reden dat wij twee amendementen indienen die overgaan tot het schrappen van de uitbreiding van de rode contour. De ene is al ingediend door D66 en de PvdA over Bosch en Duin. De tweede die wij willen indienen, eveneens met de D66 en de PvdA is die van de Willem Arntsz Hoeve. Voor de Willem Arntsz Hoeve willen wij met name wachten met opname in de rode contour, tot de gemeente Zeist zelf met een bestemmingsplan komt. Wel hebben wij een bol geplaatst in het amendement om recht te doen aan de afspraken zoals deze gemaakt zijn binnen het Hart van de Heuvelrug en ruimte te laten voor Zeist om dit zelf in te vullen. Wat wij zien is dat in relatie tot het vraagstuk van woningbouw en uitbreiding en wat met deze herijking wel is opgepast, is de moeilijkheid van de mogelijkheid die de kernrandzones bieden en het formuleren van een kernrandzone. De vereenvoudiging hiervan die in deze herijking wordt voorgesteld lijkt mij goed. Wel zouden wij extra aandacht willen voor het uiteindelijke doel;

daar hadden wij net al een korte discussie over. Namelijk dat het echt gaat om kwaliteitsverbetering en proportionele ontwikkelingen. Hier dienen wij een amendement voor in. Wij willen GS ook oproepen om deze ontwikkeling proactief op te pakken en constructief met gemeenten mee te denken op welke wijze de binnenstedelijke opgave en het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit in de kernrandzone elkaar kunnen versterken.

Wij hebben ook interesse in de motie van de ChristenUnie die nog niet is ingediend. Zij roept op tot een goede monitoring en administratie van het aanpassen in de rode contouren, juist in relatie tot de kernrandvisie ten behoeve van de volgende herijking van de PRS/PRV. In deze context hebben wij ook zeker sympathie voor de motie van D66 over Oudewater. Deze zouden wij echter breder willen trekken en voor alle gemeenten laten gelden met een soortgelijke vraag. Eigenlijk ook in relatie tot het uitvoeringsprogramma dat wordt opgesteld in het kader van het zomaar vast te stellen kader binnen stedelijke ontwikkeling. De motie, die bij voorbaat al ruimte wil bieden voor uitbreiding van de rode contour, zien wij minder zitten. Het hangt er dus vanaf of dit wellicht gewijzigd kan worden door D66.

De heer BOERKAMP (D66): Mijnheer de Voorzitter! Er staat niet dat hier bij voorbaat ruimte wordt gegeven. Er staat dat op het moment dat binnenstedelijk de mogelijkheden niet aanwezig zijn, gezocht wordt naar een andere locatie. Dit wordt voorgelegd aan GS. Dus niet dat van te voren al wordt ingestemd met de uitkomst.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Helder, dan gaan wij hier zo nog eens over praten.

Een andere uitdaging die GroenLinks zelf nog heeft met deze herijking is de ruimte voor het opwekken van duurzame energie, met name van de zonneweide. Het mag duidelijk zijn dat wij ervan overtuigd zijn dat wij alle mogelijkheden tot het opwekken van duurzame energie moeten benutten, maar wij hebben wel zorgen over de impact die zonneweides hebben in gebieden met bepaalde natuurwaarden. Om ervoor te zorgen dat deze natuurwaarden goed worden meegenomen, in relatie tot de implementatie van de Wet natuurbescherming, dienen wij een amendement in dat deze relatie goed aangeeft. Hierin staan deze natuurwaarden omschreven zoals deze ook in de nieuwe Wet natuurbescherming worden omschreven.

Als laatste aandachtspunt hebben wij de grootvee-eenheden en de toelichting hiervan die in de herijking iets gewijzigd is. Hier is een zin aan toegevoegd waarbij 2,5 grootvee-eenheden als richtlijn wordt genoemd. Dit zouden wij graag weer geschrapt willen zien, zodat het voor gemeenten duidelijk blijft. Hier zijn namelijk wat vragen over geweest van gemeenten, die bij het vaststellen van bestemmingsplannen soms teveel onduidelijkheid bespeuren. Door het schrappen van deze zin willen wij de duidelijkheid blijven behouden.

Amendement A40 (GroenLinks, D66, PvdA): Willem Arntszhoeve uit rode contour

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, aan de orde hebbende het statenvoorstel Vaststellen Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013 - 2028 (Herijking 2016) en de Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013 (Herijking 2016), provincie Utrecht;

besluiten:

aan het in het statenvoorstel geformuleerde beslispunt 1 toe te voegen:

"met dien verstande dat:

- 1. In de PRS in paragraaf 5.4.1 Gebiedsbescherming Natuurnetwerk Nederland, de tekst: Binnen het project Hart van de Heuvelrug zijn NNN grenzen aangepast (bij Dennendal en de Willem Arntzhoeve) volgens de specifieke rood-groenbalans die binnen dit project zijn afgesproken. Deze specifieke toepassing van de saldobenadering is opgenomen in de PRS. Dit deelgebied is het laatste Hart van de Heuvelrug projectgebied waar de rood voor groen balans nog niet vertaald was.*

wordt gewijzigd in:

Voor de locatie Dennendal en de Willem Arntzhoeve geldt dat de NNN grenzen zullen worden aangepast zodra de gemeente Zeist een bestemmingsplan heeft vastgesteld dat voldoet aan de afspraken binnen het project Hart van de de Heuvelrug. Dit deelgebied is het laatste Hart van de Heuvelrug projectgebied waar de rood voor groen balans nog niet vertaald is.

2. *In de PRS onder 6.2. (Regio Utrecht) de tabel "Programma woningbouw 2013 t/m 2028", onder "Herijking 2016", zodanig aan te passen, dat het binnenstedelijke programma wordt verminderd met 200 woningen;*
3. *In de PRS onder 6.5.3 (Zeist) de tabel "Programma woningbouw 2013 t/m 2028", onder "Herijking 2016", zodanig aan te passen, dat het binnenstedelijke programma wordt verminderd met 200 woningen, en onder uitleg "PM" wordt toegevoegd;*
4. *In de PRS in paragraaf 6.5.3.9 Stedelijk programma Zeist, de tekst:
In plaats daarvan zullen extra woningen worden gebouwd op de locatie Willem Arntzhoeve/Dennendal. Daartoe is deze locatie opgenomen in het stedelijk gebied en is het binnenstedelijke programma opgehoogd.*

wordt gewijzigd in;

In plaats daarvan zullen als onderdeel van het project Hart voor de Heuvelrug extra woningen worden gebouwd op de locatie Willem Arntzhoeve/Dennendal. Daartoe is een bol opgenomen bij de Willem Arntzhoeve/Dennendal zodat actualisatie van de rode contour plaats kan vinden bij de vaststelling van een bestemmingsplan door de gemeente Zeist.

5. *In de PRV, Bijlage Wonen, bij Zeist de aanduiding "0" te wijzigen in "PM".*
6. *De aanduidingen "stedelijk gebied", "toekomstige woningbouwlocatie" en "gebiedsbescherming Natuurnetwerk Nederland" ter plaatse van de WA Hoeve/Dennendal aan te passen in zowel de PRS als de PRV zoals aangegeven op bijgaande kaart;*
7. *In de Nota van beantwoording in paragraaf 5.4.1 Gebiedsbescherming Natuurnetwerk Nederland: begrenzing, de tekst als volgt te wijzigen:*

Thema	Indiener	Samenvatting	Reactie GSPS	Voorstel GS Besluit PS
Begrenzing NNN Hart van de Heuvelrug, WA-Hoeve	068, 076, 144	<p>Er zijn ongemotiveerd nieuwe grenzen opgenomen van rode contour en NNN, zonder enige onderbouwing van de aanwezige waarden van natuur en landschap, zoals de WA-Hoeve. Dit gebied maakt feitelijk nog steeds deel uit van de EHS, dus dit kan niet zonder een nadere EHS-toets gedaan worden. Hiermee doorkruist de provincie niet alleen het lopende gebiedsproces, maar dit heeft ook directe gevolgen voor de aanwezige natuur-, landschaps- en cultuurhistorische waarden. Ook is het onduidelijk hoe het verlies aan natuur gecompenseerd gaat worden. Omdat de bestemmingsplannen nog niet zijn afgerond is het uiterst voorbarig om nu al gebieden binnen de rode contour te plaatsen, want dit maakt ongewenste ontwikkelingen mogelijk.</p>	<p>Inderdaad is verzuimd toe te lichten waarom de grenzen van NNN en Rode contour bij de WA-hoeve en Dennendal nu gewijzigd zijn. Voor de aanpassing van het NNN gelden, zoals ook opgenomen is in de vigerende PRS, voor de het project Hart van de Heuvelrug andere afspraken voor de toepassing van de saldobenadering. Deze afwijkende saldobenadering gaat uit van de rood-groenbalans in hectares voor gehele Hart van de Heuvelruggebied (HvdH), waarbij meegeteld is dat het ontwikkelen van beide ecologische corridors en het versterken van de kerngebieden zullen leiden tot winst voor de EHS. Dit deelgebied is het laatste HvdH-projectgebied waar de rood-groenbalans nog niet vertaald is in NNN- en stedelijk gebiedsgrenzen. Op verzoek van de gemeente hebben we de begrenzing nu aangepast. Indien uit het lopende planproces en het nog vast te stellen bestemmingsplan blijkt dat aanpassingen nodig zijn, dan is dat mogelijk via toepassing van instrumenten plussen en minnen, (reguliere) saldobenadering en herbegrenzing. Naar aanleiding</p>	<p>Aanvullen tekst H PRS met redenen waarom de grenzen aangepast zijn. Tekst PRS: Voor de locatie Dennendal en de Willem Arntzhoeve geldt dat de NNN grenzen zullen worden aangepast zodra de gemeente Zeist een ruimtelijk plan heeft vastgesteld dat voldoet aan de afspraken binnen het project Hart van de de Heuvelrug. Dit deelgebied is het laatste Hart van de Heuvelrug projectgebied waar de rood/groenbalans nog niet vertaald is. Kaart PRS en PRV: de begrenzing van het NNN ter plaatse van de WA Hoeve ongewijzigd laten ten opzichte van de vastgestelde PRS en PRV.</p>

			van de opmerkingen van indieners is besloten om vooralsnog de begrenzing van NNN thans nog niet aan te passen, en in plaats van een wijziging van de rode contour een uitbreidingslocatie voor woningbouw op te nemen. Op basis van het door de gemeente te nemen ruimtelijk besluit zal de begrenzing van het NNN worden aangepast.	
Begrenzing NNN Hart van de Heuvelrug, WA-Hoeve	107, 136	In de ter visie liggende PRS is de contour van het NNN voor de WA-hoeve aangepast op basis van een gebiedsvisie die op 21 april 2016 door de stedenbouwkundige aan de werkgroep is gepresenteerd. Deze visie is echter niet vastgesteld in de werkgroep. Bovendien is er inmiddels een aangepaste gebiedsvisie ontstaan, die niet meer past binnen de aangepaste contour. Voorstel is om de NNN-contour aan te passen. Deze aanpassing sluit aan bij de op dit punt door de gemeente Zeist ingediende zienswijze. Binnen deze contour zijn namelijk alle varianten van de gebiedsvisie mogelijk.	In vervolg op het antwoord op de voorgaande zienswijzen m.b.t. dit gebied hebben we vastgesteld dat de aangepaste gebiedsvisie niet gedragen wordt door een belangrijke eigenaar in het gebied terwijl ook meer hectares als rood gekwalificeerd moeten worden dan de roodgroenbalans beschikbaar heeft. Daarom houden we vast aan de begrenzing van NNN en Rode contour zoals die in het ontwerp opgenomen waren. Naar aanleiding van de opmerkingen van indieners is besloten om vooralsnog de begrenzing van NNN thans nog niet aan te passen, en in plaats van een wijziging van de rode contour een uitbreidingslocatie voor woningbouw op te nemen. Op basis van het door de gemeente te nemen ruimtelijk besluit zal de begrenzing van het NNN worden aangepast.	Geen aanleiding tot aanpassing Kaart PRS en PRV: de begrenzing van het NNN ter plaatse van de WA Hoeve ongewijzigd laten ten opzichte van de vastgestelde PRS en PRV

8. In de Nota van beantwoording in paragraaf 6.5.3.9 Stedelijke programma Zeist, de tekst als volgt te wijzigen:

Thema	Indiener	Samenvatting	Reactie GSPS	Voorstel GS-Besluit PS
W.A. Hoeve	068, 076, 107, 136, 144, 148	Waarom is dit gebied binnen contour gebracht en tegelijkertijd de bouwopgave verhoogd tot 2400 woningen? (068) Indiener is verbaasd dat men de WA-Hoeve binnen de 'rode contour' heeft gebracht en tegelijkertijd de bouwopgave voor Zeist heeft verhoogd van 2200 naar 2400 woningen. Indiener is van mening dat dit gebied gewoon bij het landelijk gebied dient te blijven behoren en pleit	Zoals indiener ook al opmerkt maakt deze locatie deel uit van de gebiedsontwikkeling Hart van de Heuvelrug. Binnen dit gebiedsprogramma is de saldobenadering toegepast, via de zogenaamde rood-groen balans. In de Ontwerp H PRS en PRV zijn de begrenzingen van het stedelijk gebied en de NNN is aangepast conform de herijkte afspraken die met	Geen aanleiding tot aanpassing Kaart PRS en PRV: geen aanduiding "stedelijk gebied" ter plaatse van de WA Hoeve opnemen, maar een "toekomstige woningbouwlocatie" Tekst PRS: stedelijk programma: het binnenstedelijke woningbouwprogramma

		<p>er voor de rode contouren ongewijzigd te laten. Den Dolder is niet gebaat bij het compenseren van lokaal verloren gegaan groen in een ander gebied. (076)</p> <p>De aanpassing gebeurde zonder enige motivering en onderbouwing van de aanwezige waarden van natuur, landschap, cultuurhistorie en recreatie. Graag toelichting in de tekst opnemen. (144)</p> <p>Indiener acht het onbegrijpelijk en onjuist als zonder EHS-toets tal van stedelijke ontwikkelingen mogelijk gemaakt zouden worden. Weliswaar maakt het gebied deel uit van het programma 'Hart van de Heuvelrug', maar de gemeente Zeist heeft zich tegen de ontwikkeling van het zogeheten Vierde Kwadrant uitgesproken. Ook hier opereren provincie en gemeente volledig langs elkaar heen. Op dit moment loopt er een proces om te komen tot een gebiedsvisie, de provincie doorkruist dit proces. (148)</p> <p>Daarnaast is het ook de vraag hoe men het verlies van natuur die met de ontwikkeling gepaard gaat wil compenseren, ook al omdat Dennendal zijn rode bestemming zal behouden en vooralsnog geen vooruitzicht is dat "Kamp van Zeist" op korte termijn vrij zal komen om aan de</p>	<p>onze partners zijn gemaakt in het kader van dit gebiedsprogramma. Daarin is opgenomen dat het project 'Vierde Kwadrant' (Leeuwenhorst) is komen te vervallen en dat op de locatie W.A. Hoeve (zorg-) woningen en/of andere functies (maatschappelijk, voorzieningen, zorg) kunnen worden gerealiseerd. Het te ontwikkelen gebied mag de rood-groenbalans met max. 3,3 ha negatief beïnvloeden. Daartoe stellen Altrecht en de gemeente Zeist een gebiedsvisie op. Voor het "Vierde Kwadrant" was in de PRS/PRV een uitbreidingslocatie met een "P.M." aantal woningen opgenomen. Nu de afspraken zijn herzien, hebben we inderdaad het binnenstedelijke programma opgehoogd met 200 woningen.</p> <p>In overleg met de gemeente Zeist hebben wij de begrenzing van het stedelijk gebied zoals opgenomen in de Ontwerp PRS/PRV (Herijking 2016) bepaald. In hun zienswijzen vragen indieners (107, 136) thans om aanpassing van de EHS (thans: NNN) begrenzing ter plaatse. De begrenzing van</p>	<p>programma voor Zeist verminderen met 200 woningen, aan het programma voor uitleg toevoegen: "PM"</p> <p>Tekst PRV: in de bijlage Wonen bij Zeist opnemen: "PM"</p>
--	--	---	---	---

		natuur terug te geven.	<p>het stedelijk gebied ter plaatse zou daarvan logischerwijze de 'contramal' zijn. Met de in deze zienswijzen aangegeven begrenzing kunnen wij echter niet instemmen (zie onder 5.4.1). Mocht uit de gebiedsvisie en de daarna volgende planvorming blijken dat verdere aanpassing van de begrenzing noodzakelijk is, dan werken wij daar, mits wij dat ruimtelijk aanvaardbaar achten, aan mee. Daarvoor is een (partiele) herziening van de PRS/PRV noodzakelijk. Naar aanleiding van de opmerkingen van indieners is besloten om vooralsnog de begrenzing van het stedelijk gebied WA-Hoeve thans nog</p>	
			<p>niet op te nemen maar in plaats daarvan een uitbreidingslocatie voor woningbouw op te nemen. Op basis van het door de gemeente te nemen ruimtelijk besluit zal de begrenzing van het stedelijk gebied worden aangepast.</p>	

Toelichting.

De Willem Arntszhoeve wordt met de huidige PRS/PRV in de rode contour gebracht. Deze opname in de rode contour loopt echter vooruit op de gebiedsvisie die de gemeente Zeist nu aan het voorbereiden is voor dit gebied. Het lijkt ons verstandig om het uiteindelijke bestemmingsplan af te wachten en op basis daarvan het gebied in de rode contour op te nemen. Wij stellen dan ook voor om een bol op te nemen op deze locatie en de rode contour na vaststelling van het bestemmingsplan hierop aan te passen.

Amendement A41 (GroenLinks): integrale visie bij ontwikkelingen in de kernrandzone

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, aan de orde hebbende het statenvoorstel Vaststellen Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013 - 2028 herijking 2016 en de Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013 provincie Utrecht;

besluiten

aan het in het statenvoorstel geformuleerde beslispunt 1 toe te voegen:

"met dien verstande dat:

1. In de PRV artikel 3.7 Kernrandzones de tekst als volgt wordt aangevuld (oude tekst doorgedaald tussen haakjes):

Artikel 3.7 Kernrandzone

1. Als 'Kernrandzone' wordt aangewezen het gebied waarvan de geometrische plaatsbepaling is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op de kaart Landelijk gebied.
2. Een ruimtelijk besluit voor gronden die indicatief zijn aangewezen als 'Kernrandzone' kan ten behoeve van het versterken van de ruimtelijke kwaliteit in de kernrandzone bestemmen-

gen en regels bevatten die verstedelijking toestaan, mits voldaan is aan de volgende voorwaarden:

- a. ~~de verstedelijking (gaat gepaard met)~~ is ondersteunend aan versterking van de ruimtelijke kwaliteit en ~~(die in een redelijke verhouding staat tot de aard en omvang van de verstedelijking)~~ staat in redelijke verhouding tot de versterking van de ruimtelijke kwaliteit, tenzij de verstedelijking betrekking heeft op kernrandactiviteiten, en
 - b. de verstedelijking is proportioneel, ruimtelijk en landschappelijk goed inpasbaar en wordt in aansluiting op stedelijk gebied gerealiseerd, of in samenhang met overige verstedelijkte structuur, en tijdige en duurzame realisatie van de verhoging van de ruimtelijke kwaliteit is geborgd, en omliggende functie worden niet onevenredig geschaad.
3. De toelichting op een ruimtelijk besluit voor gronden waar toepassing wordt gegeven aan dit artikel, bevat een ruimtelijke onderbouwing waaruit blijkt op welke toepassing dit besluit betrekking heeft en dat aan de genoemde voorwaarden is voldaan; de ruimtelijke onderbouwing bevat ~~(voorts een beschrijving van de in het plangebied voorkomende ruimtelijke kwaliteit en de wijze waarop met het versterken daarvan is omgegaan)~~ een integrale visie op het plangebied waaruit blijkt op welke wijze reeds voorkomende ruimtelijke kwaliteit wordt versterkt of doorontwikkeld. Hierbij wordt aangegeven hoe de verstedelijking aansluit op de ruimtelijke en landschappelijke structuur. Een beeldkwaliteitsparagraaf maakt onderdeel uit van de ruimtelijke onderbouwing."
2. In de PRV de toelichting op artikel 3.7 Kernrandzones de tekst als volgt wordt aangevuld en gewijzigd (zie onderstreepte tekst):

"Artikel 3.7 Kernrandzone

Gehele artikel: Gemeenten worden gestimuleerd om voor het gebied binnen de kernrandzone van hun kern(en) beleid te ontwikkelen gericht op het behouden en versterken van ruimtelijke kwaliteit (PRS). Het primaire doel van dit artikel is dus om versterking van de ruimtelijke kwaliteit in de kernrandzone te realiseren. Als het voor versterking van de kwaliteit nodig is om een kosten drager te zoeken kan door toepassing van dit artikel proportionele verstedelijking mogelijk worden gemaakt. Deze verstedelijking buiten het stedelijk gebied (de rode contour) betekent een aantasting die slechts toelaatbaar is als tegelijkertijd een versterking van ruimtelijke kwaliteit nemen. Voor beoordeling van de aanvaardbaarheid speelt voorts ook de afwijking ten opzichte van de geldende bestemming een rol. Voor zowel overwegend bebouwde (o.a. woonbuurtje) als onbebouwde verstedelijking (o.a. sportvelden) geldt dat deze aansluitend aan stedelijk gebied wordt gerealiseerd. Bij meer incidentele ontwikkelingen (o.a. een individuele woning) kan ook worden aangesloten op overige verstedelijkte structuur in de kernrandzone. In het laatste geval betekent dat niet altijd dat in de onmiddellijke nabijheid van bestaande bebouwing moet worden gebouwd. Het gaat vooral om de samenhang: een enkele woning kan bijvoorbeeld aansluiten op een bestaand lint, een nieuw landhuis op een buitenplaats kan iets meer ruimte krijgen; maar de buitenplaats als geheel zal wel op de bestaande bebouwing moeten worden afgestemd.

Tweede lid, onder c. Er dient te zijn veiliggesteld dat de kwaliteitsversterking parallel dan wel binnen afzienbare, in de planregels vast gelegde, periode na realisatie van de verstedelijking wordt uitgevoerd en duurzaam in stand wordt gehouden. Zie hiervoor ook de Handreiking Kwaliteit van kernrandzones: <http://www.kernrandzonesprovincieutrecht.nl/>.

Tweede lid, onder d. Omliggende functies als natuur, agrarische bedrijvigheid etcetera worden door de ontwikkeling in de kernrandzone niet in hun functioneren belemmerd.

Derde lid: De reikwijdte van de ruimtelijke onderbouwing en beeldkwaliteitsparagraaf is afhankelijk van de omvang en aard van de ontwikkeling en omvang en kwaliteiten van het gebied waar deze plaatsvinden. Op de kaart bij de PRV is de kernrandzone slechts indicatief aangegeven. Het is aan de gemeente om bij in de ruimtelijke onderbouwing aan te geven in welk (samenhangend) gebied de regel wordt toegepast, welke kwaliteiten daar worden versterkt en hoe de stedelijke ontwikkelingen worden ingepast. De ruimtelijke onderbouwing beschrijft daarmee een integrale

visie op het betreffende plangebied, dat wil zeggen dat onderbouwd is hoe de verschillende stedelijke en niet-stedelijke ontwikkelingen samenhangen en elkaar versterken. De onderbouwing voor een ruimtelijk besluit voor een deelgebied is eenvoudiger, als een afzonderlijke gemeentelijke (structuur)visie beschikbaar is voor een groter gebied dat bijvoorbeeld de kern en de gehele kernrandzone omvat. Een dergelijke visie kan als uitnodigend ruimtelijke beleidskader procedurele meerwaarde bieden als daarover met de provincie overeenstemming is. Het opstellen van een ontwikkelingsvisie is echter een gemeentelijke keuze. Het is aan de gemeente om te beoordelen of er meerwaarde is bij het opstellen van een afzonderlijke gebiedsvisie voor de betreffende kernrandzone of dat de ruimtelijke onderbouwing van het bestemmingsplan deze integrale visie op het gebied toelicht.

Een integrale visie op een kernrandzone betekent dat er tenminste wordt ingegaan op de toekomst-, belevings-, en gebruikswaarde van het gebied, gebruikmakend van onder andere de kwaliteitsgidsen Utrechtse landschappen. Binnen een kernrandzone kunnen aparte gebieden aangewezen worden. Hierbij kan gedacht worden aan gebieden die beschermd moeten worden, gebieden waar (meer) dynamiek mogelijk is en gebieden waar in de toekomst woningen gebouwd zouden kunnen worden. Een beeldkwaliteitsparagraaf bevat in ieder geval een analyse van de bestaande kwaliteiten, alsmede een onderbouwing op welke wijze de beoogde ontwikkeling bijdraagt aan die kwaliteiten en op welke wijze dit in de regels van het ruimtelijk plan is verankerd.

In de PRS paragraaf 7.2 Kernrandzone de tekst als volgt wordt aangevuld en gewijzigd (zie onderstreepte tekst):

Kernrandzone

Kaart landelijk gebied; Object: kernrandzone (per kern met rode contour)

Beleid

De kernrandzone is het gedeelte van het landelijk gebied dat direct aansluit aan de rode contour. Deze zone om de Utrechtse kernen is van grote waarde voor de leefbaarheid van de kern als uitloopgebied en door de hier aanwezige stedelijke functies. De kwaliteiten en mogelijkheden van de kernrandzones vragen om specifiek gemeentelijk beleid gericht op het behouden en versterken van de ruimtelijke kwaliteit. Als dit nodig is voor de realisatie van ruimtelijke kwaliteitsversterking kan met dit beleid ook nieuwe verstedelijking mogelijk worden gemaakt. De aard en omvang van deze verstedelijking dient in redelijke verhouding te staan tot deze gewenste kwaliteitsversterking.

gebied kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de uitplaatsing van een functie, zoals een bedrijf, uit stedelijk gebied ten dienste van binnenstedelijk leefmilieu of binnenstedelijke ontwikkeling, waarbij er geen alternatieve vestigingslocatie binnen stedelijk gebied voorhanden is. Bij kwaliteitsversterking in het landelijk gebied gaat het om de regelingen in het kader van ruimte voor ruimte, realisatie van natuur binnen een groene contour of realisatie van groen en/of voorzieningen binnen een recreatiezone, waarbij de bijbehorende woning(en) (geclusterd) in de kernrandzone worden gerealiseerd.

Wij stimuleren het opstellen van een ontwikkelvisie voor de (gehele) kernrandzone, en niet alleen het bredere gebied om een ontwikkeling heen, wat vanwege het eigen karakter om maatwerk vraagt. Vanuit deze optiek zijn wij graag bereid om hieraan mee te werken. Wanneer gemeenten het opstellen van een ontwikkelvisie samen met gebiedspartijen én samen met de provincie oppakt, kan er meerwaarde ontstaan in de vorm van een uitnodigend beleidskader met spelregels waarover betrokken partijen overeenstemming hebben bereikt. Planinitiatieven die hierbinnen passen, kunnen dan zonder nadere provinciale beoordeling worden uitgewerkt.

Realisatie

Provinciaal belang: Uitnodigende zones die stad en land verbinden en bijdragen aan de kwaliteit van het binnenstedelijk leefmilieu.

Provinciale rol: Reguleren, stimuleren

Reguleren (PRV):

Gemeenten nemen in hun bestemmingsplan regels op voor de borging en/of versterking van ruimtelijke kwaliteit in kernrandzones (artikel Kernrandzone).

Stimuleren:

Gemeenten stimuleren tot het gezamenlijk met gebiedspartijen en de provincie opstellen van een ontwikkelvisie voor de (gehele) kernrandzone, bestaande uit een visie en een kader met spelregels voor de invulling van de diverse gewenste ontwikkelingen in de kernrandzone.

4. De Nota van beantwoording en aanvulling Nota van beantwoording in overeenstemming te brengen met het onder punt 1, 2 en 3 geformuleerde besluit.

Toelichting.

Bij ontwikkelingen in de kernrandzone hoeft niet langer een integrale visie opgesteld te worden. In plaats daarvan wordt voorgesteld een uitgebreide toelichting op te nemen in het bestemmingsplan. Reden voor deze wijziging is dat gemeenten moeite zouden hebben met het opstellen van een integrale visie, omdat deze in de vigerende verordening als een apart document voorafgaand aan het bestemmingsplan is voorgeschreven. In de door GS voorgestelde herziening is het belang van de ontwikkeling van een kernrandzone vanuit een integrale visie verdwenen om dit knelpunt op te lossen. Dit amendement sluit aan bij de door GS voorgestelde vereenvoudiging, maar licht toe dat de ruimtelijke onderbouwing van het bestemmingsplan uitdrukking moet geven aan een integrale visie. Met andere woorden, er wordt geen visie gevraagd als afzonderlijk document, maar wel dat de ruimtelijke onderbouwing de integrale visie van de gemeente op betreffend gebied beschrijft. Wij vinden dit van belang omdat het kernrandzonebeleid gericht is op versterking van de ruimtelijke kwaliteit en om dat toekomstvast te doen met de toevoeging van proportionele verstedelijking is een integrale visie (d.w.z. hoe de verschillende ontwikkelingen samenhangen en elkaar versterken) noodzakelijk.

Amendement A42 (GroenLinks): toelichting grondgebondenheid

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, aan de orde hebbende het statenvoorstel Vaststellen Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013 - 2028 (Herijking 2016) en de Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013 (Herijking 2016) provincie Utrecht;

besluiten

aan het in het statenvoorstel geformuleerde beslispunt 1 toe te voegen:

"met dien verstande dat:

1. In de toelichting op grondgebonden landbouw in artikel 1.1. van de PRV, de tekst:
(...)2,5 GVE is daarmee een richtgetal dat een goede indicatie geeft of het veebedrijf grondgebonden is.
te schrappen:
2. In de Nota van beantwoording in paragraaf 7.3.1 Landbouwgebied: definitie grondgebondenheid, de tekst:
Reactie GS: In de PRV wordt het begrip grondgebonden landbouw gedefinieerd. Voor grondgebonden veehouderij wordt gesteld dat het benodigde ruwvoer geheel of vrijwel geheel afkomstig moet zijn van structureel bij het bedrijf behorende gronden. Om deze omschrijving hanteerbaar te maken wordt in de toelichting aangegeven dat men ervan uit kan gaan dat bij een veedichtheid van 2,5 GVE per hectare aan deze voorwaarde van zelfvoorziening wat betreft ruwvoer, wordt voldaan. Deze richtwaarde is goed onderbouwd met landbouwkundige productiegegevens en voedernormen. Hoewel de productieomstandigheden per bedrijf kunnen verschillen zal de veebezetting, waarbij een melkveebedrijf nog zelfvoorzienend is voor ruwvoer zelden hoger kunnen zijn dan 2,5 GVE per hectare. Wij zullen in de toelichting opnemen dat 2,5 GVE een richtgetal is dat een goede indicatie geeft of het veebedrijf grondgebonden is. Daarmee is niet uitgesloten dat op

sommige efficiënt producerende bedrijven met buitengewone gewasopbrengsten hogere veedichtheden mogelijk zijn.

Voorstel GS: H PRV aanpassen door in de toelichting op de definitie van grondgebonden landbouw aan te geven dat 2,5 GVE een richtgetal is dat een goede indicatie geeft of het veebedrijf grondgebonden is.

wordt gewijzigd in;

"Reactie PS: In de PRV wordt het begrip grondgebonden landbouw gedefinieerd. Voor grondgebonden veehouderij wordt gesteld dat het benodigde ruwvoer geheel of vrijwel geheel afkomstig moet zijn van structureel bij het bedrijf behorende gronden. Om deze omschrijving hanteerbaar te maken wordt in de toelichting aangegeven dat men ervan uit"

Amendement A43 (GroenLinks): definiëren natuurwaarden bij duurzame energie

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, aan de orde hebbende het statenvoorstel Vaststellen Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013 - 2028 (Herijking 2016) en de Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013 (Herijking 2016), provincie Utrecht;

besluiten

aan het in het statenvoorstel geformuleerde besispunt 1 toe te voegen:

"met dien verstande dat:

1. In de toelichting op artikel 3.12 Duurzame energie, met uitzondering van windenergie van de PRV, de tekst:

"Tweede lid: Voor de realisatie van nieuwe initiatieven voor bio-energie of zonne-energie gaat de voorkeur uit naar aansluiting bij bestaande bebouwing of nieuwe stedelijke functies en bij de schaal van de stedelijke omgeving of agrarische vestiging. Voor de vestiging van zonne-energie kan ook aangesloten worden bij hoofdinfrastructuur. Omliggende agrarische, landschappelijke, natuur en andere belangen mogen niet onevenredig worden aangetast of beperkt. Aanvullend gaat bij zonne-energie onze voorkeur uit naar realisatie op daken en pauzelandenschappen (landschappen waar al wel op structuurvisieniveau een bepaalde ontwikkeling is beoogd, maar waarbij de realisatie nog op zich laat wachten) alvorens open velden te benutten. In sommige gevallen kan dubbel grondgebruik en kunnen economische, maar ook milieutechnische redenen een andere locatiekeuze rechtvaardigen. Van belang is dat in dergelijke gevallen een zorgvuldige afweging wordt gemaakt waarin rekening is gehouden met aspecten als verkeersaantrekkende werking, stankoverlast en landschap."

wordt gewijzigd in:

"Tweede lid: Voor de realisatie van nieuwe initiatieven voor bio-energie of zonne-energie gaat de voorkeur uit naar aansluiting bij bestaande bebouwing of nieuwe stedelijke functies en bij de schaal van de stedelijke omgeving of agrarische vestiging. Voor de vestiging van zonne-energie kan ook aangesloten worden bij hoofdinfrastructuur. Omliggende agrarische, landschappelijke, natuur en andere belangen mogen niet onevenredig worden aangetast of beperkt. Bij de genoemde natuurwaarden worden de natuurbeschermingswaarden gehanteerd zoals opgenomen in de natuurvisie behorende bij de nieuwe wet Natuurbescherming. Het betreft de beschermingsstatus van de voorkomende planten en dieren in Natura 2000 gebieden, het Natuurnetwerk Nederland, de Groene Contour, Weidevogelkerngebieden, Natuurparels, waardevolle landschapselementen, Recreatie om de Stad gebieden en bos, zoals die geldt op grond van de Wet Natuurbescherming, het Beleidskader Wet Natuurbescherming provincie Utrecht 2017 en de Natuurvisie provincie Utrecht 2017 met de daarin vastgelegde icoon- en aandachtsoorten.

Aanvullend gaat bij zonne-energie onze voorkeur uit naar realisatie op daken en pauzelandenschappen (landschappen waar al wel op structuurvisieniveau een bepaalde ontwikkeling is beoogd, maar waarbij de realisatie nog op zich laat wachten) alvorens open velden te benutten. In sommige gevallen kan dubbel grondgebruik en kunnen economische, maar ook milieutechnische

redenen een andere locatiekeuze rechtvaardigen. Van belang is dat in dergelijke gevallen een zorgvuldige afweging wordt gemaakt waarin rekening is gehouden met aspecten als verkeersaan-trekkende werking, stankoverlast en landschap."

2. *In de Nota van beantwoording in paragraaf 4.2.2 Ruimte bieden voor duurzame energie: zonne-weides, de tekst:*

"Reactie GS: *Gezien de urgentie in energietransitie hebben wij er voor gekozen om niet bij voor-baat gebieden uit te sluiten waar geen wettelijke belemmeringen bestaan. Afhankelijk van de op-stellingswijze, omvang en overige bouwwerken kan een combinatie met bijv. natuurwaarden of cultuurhistorische waarden een optie zijn. Daarbij biedt artikel 3.8 de ruimte om deze belangen te beschermen.*

Voorstel GS: *Geen aanleiding tot aanpassing."*

wordt gewijzigd in;

"Reactie PS: *Gezien de urgentie in energietransitie hebben wij er voor gekozen om niet bij voor-baat gebieden uit te sluiten waar geen wettelijke belemmeringen bestaan. Afhankelijk van de op-stellingswijze, omvang en overige bouwwerken kan een combinatie met bijv. natuurwaarden of cultuurhistorische waarden een optie zijn. Daarbij biedt artikel 3.12 de ruimte om deze belangen te beschermen. De beschermingsbepalingen voor natuur zullen in lijn gebracht worden met de nieuwe wet Natuurbescherming.*

Besluit PS: *De beschermingsbepalingen voor natuur worden in lijn gebracht met de nieuwe wet Natuurbescherming."*

Toelichting.

Met deze wijziging wordt de inhoudelijke verbinding gelegd tussen het begrip natuurwaarden in de PRV en de natuurvisie behorende bij de invoering van de NB-wet. Dit is nodig voor een goed begrip van wat er met 'natuurwaarden' wordt bedoeld, zoals de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten in de bijlagen bij de PRV zijn beschreven.

De VOORZITTER: De moties en amendementen zijn voldoende ondertekend en maken deel uit van de beraadslaging. Ze kunnen worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Gisteren was het de dag na de sabbat. Mijn zoon vroeg mij: "Pa, je zit morgen de hele dag bij de provincie, wat gaan jullie eigenlijk doen?". Ik zei: "Wij gaan het over de ruimtelijke ordening hebben. Wij hebben een plan voor de komende jaren en dat gaat wel ergens over". Hij vroeg: "Waarom maak jij je daar zo druk over? Waarom maakt de ChristenUnie daar zo druk over? Waarom maken mensen zich daar zo druk over?". Ik heb even gegraven en toen kwam ik op de tekst die denk ik het bondig samenvat: de aarde is des Heeren en haar volheid en wij mogen bouwen en bewaren. Dat is wat wij vandaag in belangrijke mate gaan doen.

De ChristenUnie hanteert uitgangspunten die niet iedere christelijke partij overigens met ons deelt, maar daarin maken wij keuzes. Enkele uitgangspunten waaraan wij de stukken zo goed en zo kwaad als het gaat hebben geprobeerd te toetsen zijn: wij vinden behoud en verbetering van het landschap belangrijk, wij willen zuinig zijn op wat leeft en wat kwetsbaar is. De aarde is de mensen gegeven om daarin te wonen, te werken en te recreëren. Voor mensen met een laag en met een hoger inkomen. Het vinden van het optimum in alle belangen is belangrijk voor ons allen. Veel is al gezegd door eerdere sprekers en ik kan voorts kort zijn, er worden nog moties en amendementen ingediend, mede namens de ChristenUnie. Ik zal daar verder op dit moment geen woorden aan wijden. Ik denk dat deze vol-doende zijn toegelicht.

De ChristenUnie heeft één amendement. Het gaat om een stukje natuurnetwerk bij het landgoed Broekbergen in Driebergen. In de kaart en bij amendement heet het overigens Daidalos, daarvoor heet te het Arca Pacis aan het Kloosterlaantje. In de voorliggende PRS is een stuk NNN verwijderd. De redenen zijn mij niet duidelijk. Er lijkt een verband te zijn met ontwikkelplannen die nog uitermate vaag en lokaal omstreden zijn. Zolang die plannen nog niet zijn opgenomen in het bestemmingsplan is tevens een vermindering wat ons betreft niet aan de orde.

Door andere collega's is al gezegd dat het een voorsortering is op de omgevingsvisie. Bij het bestuderen van de stukken komen er allerlei gedachten naar boven die wij hebben omgezet in moties. Wij gaan de komende jaren werken met deels nieuwe regels over rode contouren en kernrandzones. Sommigen denken dat het beleid alleen anders is opgeschreven, terwijl anderen denken dat het beleid echt anders is geworden. Dat gaan wij beleven. Ik wil heel graag gerealiseerd en opgeschreven zien wat het effect gaat zijn van de veranderde visies of omschrijvingen daarvan op de contouren en kernrandzones. Wij vinden het van groot belang dat de werking van het oude maar nieuw geformuleerde beleid nauwkeurig te volgen. Wij zullen daartoe een motie indienen, zodat wij daar bij het volgende grote ruimtelijke plan daar adequaat rekening mee kunnen houden.

In Gelderland maken ze ook ruimtelijk beleid. Gelderland heeft een instrument ontwikkeld dat menukaart heet. De bedoeling daarvan is dat vooral boeren, maar ook andere ruimtegebruikers in het buitengebied, meer flexibiliteit krijgen mits zij goed overleggen met de omgeving en binnen de provinciale en landelijk gestelde normen blijven. Wij vinden dat een spannend instrument. Vooral omdat als dat in Utrecht ook opgepakt wordt, daarmee een soort rechtsongelijkheid tussen Utrecht en Gelderland opgeheven zal worden. Ik vond het te wild om dat met een amendement hier voor te stellen, omdat wij er nog helemaal niet over nagedacht hebben. Het lijkt me wel een goede zaak als het college de komende paar jaar kijkt wat wij daarmee kunnen in onze eigen ruimtelijke plannen.

Er komt een motie over criteria voor het plaatsen van zonneweides. Wat mag waar en waarom dan daar? Het is best ingewikkeld, vooral omdat het aanbod voor mensen die zonneweides grootschalig willen neerleggen daar vaak al een locatie voor hebben. Wat moet je daar beleidsmatig nog mee? Wij zouden het wel goed vinden als hier toch beleid voor komt. Daarom dienen wij een motie in. Wat ons ook bezig houdt is: wat doen wij met de ondergrond? Een vreemde overheerser heeft hier ooit bedacht dat de ondergrond van al onze woningen niet ons eigendom is na een zekere diepte. Wij hebben wel meer rarigheid aan deze Fransman te danken, desalniettemin is het wel een feit. De ondergrond wordt de komende decennia steeds belangrijker. Als wij de ondergrond willen gebruiken voor warmte-koudeopslag of een dergelijke energietoepassing, kan dat andere gebruikers in de weg staan. Kortom, hoe ver en hoe gedetailleerd willen wij ruimtelijk beleid voor de ondergrond? Om de burgers daar bekwaam in mee te laten denken zouden zij over geïntegreerde goed toegankelijke informatie moeten beschikken de komende tijd. Daarmee zouden wij meer driedimensionaliteit in de omgevingsvisie willen brengen. Daartoe dien ik een motie in.

Ten slotte hetzelfde motief: wij willen graag burgers betrekken bij ons beleid. Laten wij dan ook zorgen dat de burgers, bedrijven en organisaties beschikken over adequate informatie om goed mee te kunnen denken. Voor de laan van de leefomgeving hebben wij nog lang de tijd om daar aan te timmeren voordat deze opgeleverd kan worden. Wij willen met een motie het college oproepen om daar wat sneller werk van te maken. Wij denken dat dit iets kan brengen wat 'in verbinding' zou mogen heten.

Bij het woord herijking dacht ik niet onmiddellijk aan de honderden pagina's tekst die wij in de afgelopen maanden langs hebben zien komen. Het is veel werk geweest. Dank aan burgers en de organisaties die ons hebben voorzien van visies en inzichten. Zoals een collega net ook aangaf: dank aan griffie en ambtenaren, met uitzondering voor de mail die gisteren naar mij is gestuurd. Dank aan griffie en ambtenaren voor de intensieve ondersteuning, zeker ook de afgelopen dagen en maanden en misschien zelfs jaren.

Amendement A44 (ChristenUnie): aanpassing begrenzing NNN landgoed Broekbergen

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, aan de orde hebbende het statenvoorstel Vaststellen Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013 - 2028 Provincie Utrecht (Herijking 2016) en Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013 Provincie Utrecht (Herijking 2016);

besluiten:

*aan het in het statenvoorstel geformuleerde beslispunt 1 toe te voegen:
met dien verstande dat:*

*De aanduiding "Natuurnetwerk Nederland" ter plaatse van landgoed Broekbergen te DriebergenRijsenburg wordt aangepast in de PRS en PRV zoals aangegeven op bijgaande kaart;
In de Nota van beantwoording, onder 5.4.1 Gebiedsbescherming Natuurnetwerk Nederland. begrenzing, de passage"*

Thema	Indiener	Samenvatting	Reactie GS	Voorstel GS
Buitenplaats Broekbergen in NNN	092, 121	Verzoek om Buitenplaats Broekbergen uit NNN te halen. Het gebied dat is aangewezen als NNN, betreft een parktuin die geheel door een dichte hoge tuinmuur afgesloten wordt. Broekbergen wordt aan de buitenzijde omringd door percelen met weinig tot geen natuurwaarden. Tijdens het natuuronderzoek zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen aangetroffen van zwaar beschermde soorten flora en fauna. Het natuurtype betreft een parktuin en niet het natuurtype 'droog bos met productie'. De oppervlakte van het NNN binnen Broekbergen bedraagt ca. 1 hectare. Doordat de parktuin is omsloten door een dichte hoge Rijksmonumentale tuinmuur die in stand moet worden gehouden, is het minder robuust (grondgebonden zoogdieren kunnen hierdoor minder goed het plangebied bereiken). De tuinmuur vormt ook een beperking voor aaneen geslotenheid, waardoor het	Buitenplaats Broekbergen heeft vanaf het begin in de EHS, nu NNN gelegen met uitzondering van het bebouwde deel: huis, klooster en kapel. Via een zienswijze op het Natuurbeheerplan is kritisch gekeken naar de begrenzing van het NNN. Daarbij is een beperkt deel uit het NNN gehaald (ca. 1000 m2), te weten aan de buitenkant van het NNN gelegen terreindelen met een uitgesproken tuin- of parkkarakter. Wij handhaven deze huidige begrenzing. Het in het NNN opgenomen deel van de buitenplaats is een waardevol bestaand ouder bosperceel dat weliswaar door een gesloten tuinmuur en een smalle weg wat afgesneden is van landgoed Dennenburg, maar voldoende verbonden is om van belang te zijn voor het functioneren van het NNN op de overgang van heuvelrug naar Langbroekerweteringgebied. Een herstel richting cultuurhistorische ontwerpen dient rekening te houden met de ook aanwezige natuurwaarden. Beide kwaliteiten kunnen elkaar	Geen aanleiding tot aanpassing

		<p>plangebied geen essentiële verbindingroute is en kan worden voor fauna. Met het verwijderen van buitenplaats Broekbergen uit NNN ontstaan geen significant negatieve effecten op het NNN-netwerk of op beschermde soorten. (092)</p> <p>Naar de mening van de indiener zijn er geen redenen om het NNN voor wat betreft het landgoed Broekbergen te verkleinen. Dit knelt des te meer nu er geen wijzigingen in de onderliggende feiten en omstandigheden hebben plaatsgevonden. Het landgoed Broekbergen zou in zijn geheel moeten vallen binnen het NNN. (121)</p>	<p>versterken. Dit vraagt maatwerk waar de provincie desgewenst in mee kan denken.</p>	
--	--	---	--	--

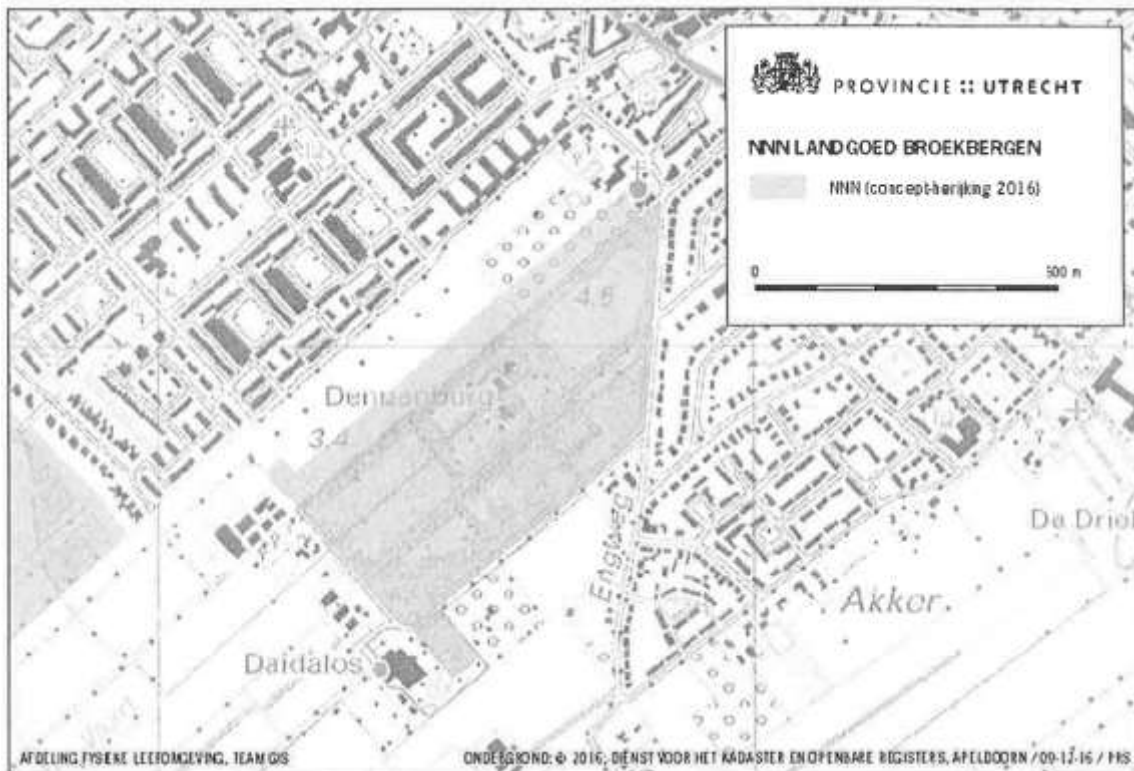
wordt vervangen door:

Thema	Indiener	Samenvatting	Reactie PS	Besluit PS
Buitenplaats Broekbergen in NNN	092, 121	<p>Verzoek om Buitenplaats Broekbergen uit NNN te halen. Het gebied dat is aangewezen als NNN, betreft een parktuin die geheel door een dichte hoge tuinmuur afgesloten wordt. Broekbergen wordt aan de buitenzijde omringd door percelen met weinig tot geen natuurwaarden. Tijdens het natuuronderzoek zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen aangetroffen van zwaar beschermde soorten flora en fauna. Het natuurtype betreft een parktuin en niet het natuurtype 'droog bos met productie'. De oppervlakte van het NNN binnen Broekbergen bedraagt ca. 1 hectare. Doordat de parktuin is omsloten door een dichte</p>	<p>Buitenplaats Broekbergen heeft vanaf het begin in de EHS, nu NNN gelegen met uitzondering van het bebouwde deel: huis, klooster en kapel. Via een zienswijze op het Natuurbeheerplan is kritisch gekeken naar de begrenzing van het NNN. Daarbij is een beperkt deel uit het NNN gehaald (ca. 1000 m²), te weten aan de buitenkant van het NNN gelegen terreindelen met een uitgesproken tuin- of parkkarakter. Doordat het landgoed hierdoor echter doormidden wordt gesneden en er inderdaad geen wijzigingen hebben plaats gevonden in de afgelopen jaren, zullen we de oude situatie herstellen. Het in het NNN opgenomen deel van de buitenplaats is een waardevol bestaand</p>	<p>Aanpassing van de NNN-kaart in H PRS en H PRV naar de vigerende grens en daarmee het terugplaatsen van de gehele buitenplaats Broekbergen in het NNN.</p>

		<p>hoge Rijksmonumentale tuinmuur die in stand moet worden gehouden, is het minder robuust (grondgebonden zoogdieren kunnen hierdoor minder goed het plangebied bereiken). De tuinmuur vormt ook een beperking voor aaneengeslotenheid, waardoor het plangebied geen essentiële verbindingroute is en kan worden voor fauna. Met het verwijderen van buitenplaats Broekbergen uit NNN ontstaan geen significant negatieve effecten op het NNN-netwerk of op beschermde soorten. (092)</p> <p>Naar de mening van de indiener zijn er geen redenen om het NNN voor wat betreft het landgoed Broekbergen te verkleinen. Dit knelt des te meer nu er geen wijzigingen in de onderliggende feiten en omstandigheden hebben plaatsgevonden. Het landgoed Broekbergen zou in zijn geheel moeten vallen binnen het NNN. (121)</p>	<p>ouder bosperceel dat weliswaar door een gesloten tuinmuur en een smalle weg wat afgesneden is van landgoed Dennenburg, maar voldoende verbonden is om van belang te zijn voor het functioneren van het NNN op de overgang van heuvelrug naar Langbroekerweteringgebied. Een herstel richting cultuurhistorische ontwerpen dient rekening te houden met de ook aanwezige natuurwaarden. Beide kwaliteiten kunnen elkaar versterken. Dit vraagt maatwerk waar de provincie desgewenst in mee kan denken.</p>	
--	--	---	---	--

Toelichting.

In de ontwerp PRS en PRV (herijking 2016) is het NNN bij landgoed Broekbergen aanzienlijk kleiner dan in de thans vigerende PRS en PRV. Er zijn echter geen redenen om het NNN voor wat betreft het landgoed Broekbergen te verkleinen, omdat er geen wijzigingen in de onderliggende feiten en omstandigheden hebben plaatsgevonden. Dit amendement ziet er op toe de situatie uit de vigerende PRS en PRV te herstellen.

Amendement A45 (ChristenUnie, D66, SP, GroenLinks): geen woningbouw in Rijnenburg

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op maandag 12 december 2016, aan de orde hebbende het besluit vaststelling herijking provinciale ruimtelijke structuurvisie en provinciale ruimtelijke verordening;

besluiten:

het ontwerpbesluit bij beslispoint 1 als volgt aan te vullen:

" , met dien verstande dat

1. *Aan de tekst in paragraaf 6.2 van de PRS onder de kop 'Herijking 2016' de volgende zinsnede wordt toegevoegd: "De locatie Rijnenburg is dan ook geschrapt."*
2. *Aan de tekst in paragraaf 6.5.3.6 van de PRS onder de kop 'Herijking 2016' wordt toegevoegd: "De locatie Rijnenburg is geschrapt."*
3. *De aanduiding 'Toekomstige woonlocatie' bij Rijnenburg te schrappen in zowel de PRS als de PRV zoals aangegeven op de bijgevoegde kaarten inclusief de Visiekaart Utrecht 2028.*
4. *In de nota van beantwoording onder 6.5.3.6., Stedelijk programma Utrecht, de passage:*

woningbouw programma	101, 102, 143	Instemming met de keuze om het programma voor Rijnenburg te schrappen en in plaats daarvan, naast het agrarische gebruik, vooral mogelijkheden voor een pauzelandchap met vormen van duurzame energieopwekking te zien (101). Indiener (102) heeft ernstige bezwaren tegen het niet opnemen van een woningbouwprogramma voor de locatie Rijnenburg. Er is onvoldoende plancapaciteit en het is onduidelijk of het binnenstedelijke woningbouwprogramma kan worden uitgevoerd. De gemeenten heeft geen substantiële grootschalige locaties binnen haar grenzen behoudens Rijnenburg. Een (gedeelte van) de binnenstedelijke capaciteit kan niet of niet tijdig worden aangewend om te voldoen aan zowel de kwantitatieve als de kwalitatieve woningbehoefte. Indiener (102) acht aanpassing van het programma en het tijdig starten van de voorbereiding van een vraaggerichte ontwikkeling van Rijnenburg noodzakelijk. Zij verzoekt de locatie te handhaven zodat deze capaciteit voor stad en regio Utrecht beschikbaar blijft. Indiener wil Rijnenburg actief in beeld houden (143)	Zoals aangegeven verwachten wij niet dat de uitbreidingslocatie Rijnenburg in de PRSperiode wordt ontwikkeld, en daarom hebben we geen programma opgenomen voor deze locatie. Voor de langere termijn wordt deze locatie echter in beeld gehouden.	Geen aanleiding tot aanpassing
----------------------	---------------	--	--	--------------------------------

Te vervangen door

woningbouw	101,	Instemming met de keuze om het	Zoals aangegeven	Kaart PRS en
------------	------	--------------------------------	------------------	--------------

programma	102, 143	programma voor Rijnenburg te schrappen en in plaats daarvan, naast het agrarische gebruik, vooral mogelijkheden voor een pauzelandchap met vormen van duurzame energieopwekking te zien (101). Indiener (102) heeft ernstige bezwaren tegen het niet opnemen van een woningbouwprogramma voor de locatie Rijnenburg. Er is onvoldoende plancapaciteit en het is onduidelijk of het binnenstedelijke woningbouwprogramma kan worden uitgevoerd. De gemeenten heeft geen substantiële grootschalige locaties binnen haar grenzen behoudens Rijnenburg. Een (gedeelte van) de binnenstedelijke capaciteit kan niet of niet tijdig worden aangewend om te voldoen aan zowel de kwantitatieve als de kwalitatieve woningbehoefte. Indiener (102) acht aanpassing van het programma en het tijdig starten van de voorbereiding van een vraaggerichte ontwikkeling van Rijnenburg noodzakelijk. Zij verzoekt de locatie te handhaven zodat deze capaciteit voor stad en regio Utrecht beschikbaar blijft. Indiener wil Rijnenburg actief in beeld houden (143)	verwachten wij niet dat de uitbreidingslocatie Rijnenburg in de PRSperiode wordt ontwikkeld, en daarom hebben we geen programma opgenomen voor deze locatie. Voor de langere termijn wordt deze locatie echter in beeld gehouden.	PRV: Schrappen bol bij locatie Rijnenburg.
-----------	----------	---	---	--

Toelichting.

Het woningbouwprogramma van de Gemeente Utrecht loopt tot 2030 en voorziet niet langer in plannen voor woningbouw in de uitbreidingslocatie Rijnenburg. Op pagina 98 van de PRS wordt dan ook bij het Stedelijk Programma voor de gemeente Utrecht de verwachting uitgesproken dat de locatie niet in de PRS-periode die doorloopt tot 2028 wordt ontwikkeld.

Dat de locatie voor de langere termijn in beeld wordt gehouden voor woningbouw vereist niet dat de zogenoemde bol op deze locatie in stand wordt gehouden. De beschreven (beoogde) functies voor dit gebied vormen hiervoor geen belemmering.

Motie:M99 (ChristenUnie): monitoring rode contouren en kernrandzone's

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, behandelende de PRS/PRV;

overwegende dat:

het in de afgelopen jaren gevoerde ruimtelijke beleid de zogenoemde 'Rode Contour' een instrument van groot belang is gebleken om 'verroding' van het landelijk gebied tegen te gaan;

constaterende dat

- er in de voorliggende PRS/PRV gewijzigde definities en met andere woorden geformuleerd beleid ten aanzien van de rode contour zijn opgenomen;*
- het instrument van de kernrandvisie eveneens redactioneel anders is verwoord;*

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten:

- al de toekomstige aanpassingen van de rode contour, al dan niet in samenhang met het gebruik van kernrandvisies, systematisch te administreren ten behoeve van een gerichte evaluatie van de praktische gevolgen van de nieuwe definities en omschrijvingen in de PRS;*
- Provinciale Staten bij de eerstkomende herziening van de PRS/PRV c.q. de Omgevingsvisie, doch uiterlijk per 1 januari 2019, te informeren over de gebleken werking van de aangepaste definities en teksten.*

En gaan over tot de orde van de

Motie M100 (ChristenUnie): mogelijkheden van de menukaart - gluren bij de burens

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, behandelende de PRS en PRV;

overwegende dat:

- het Utrechtse ruimtelijke beleid ophoudt bij de Utrechtse provinciegrens;*
- er aan de andere kant van die grens ook nagedacht wordt over ruimtelijke vraagstukken en dat dat tot oplossingen leidt die het bestuderen waard zijn;*
- dat er in de provincie Gelderland gewerkt wordt met het instrument "Menukaart";*
- dat dit instrument ook voor Utrechtse situaties interessant kan zijn, getuige opmerkingen van uit de Vallei;*

verzoeken het college:

- zich in de aanloop naar de Omgevingsvisie te oriënteren op het instrument 'Menukaart';*
- na te gaan of dit instrument ook voor de provincie Utrecht relevant kan zijn;*
- de Staten daarover te zijner tijd, doch uiterlijk bij de eerste versie van de Omgevingsvisie, te informeren.*

En gaan over tot de orde van de dag.

Motie M101 (ChristenUnie): digitale Laan van de Leefomgeving

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter bespreking van de herijking van de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 en de Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013-2028;

constaterende dat:

- *de provincie Utrecht in de startblokken staat voor het opstellen van een provinciale Omgevingsvisie;*
- *de rijksoverheid alle overheden maar liefst tot 2024 de tijd geeft om de digitale Laan van de Leefomgeving te ontsluiten en alle informatie digitaal beschikbaar te stellen;*

overwegende dat:

- *de overheid zo veel mogelijk burgers wil betrekken bij het opstellen van Omgevingsvisies;*
- *de burgers dan wel tijdig de digitale toegang tot alle gegevens moeten krijgen;*

verzoekt het college van Gedeputeerde Staten:

- *in de aanloop naar de Omgevingsvisie zo snel mogelijk de digitale Laan van de Leefomgeving aan te leggen en alle voor de provinciale besluitvorming relevante gegevens digitaal beschikbaar te stellen.*

En gaan over tot de orde van de dag.

Motie M102 (ChristenUnie, SP): criteria voor zonneweides

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter bespreking van de herijking van de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 en de Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013-2028;

constaterende dat:

- *de provincie Utrecht de opwekking van duurzame energie wil stimuleren en daarom volop ruimte wil geven aan de plaatsing van veldopstellingen voor zonne-energie (artikel 3.12 van de verordening);*

overwegende dat:

- *de plaatsing van zonnepanelen op daken de allerhoogste prioriteit verdient;*
- *de plaatsing van veldopstellingen in pauzelandenschappen de voorkeur verdient boven de plaatsing van veldopstellingen op agrarische gronden;*
- *de plaatsing van veldopstellingen in natuurgebieden de allerlaagste prioriteit verdient;*

verzoekt het college van Gedeputeerde Staten:

- *de in de overwegingen genoemde voorkeursvolgorde voor zonneweides uit te werken tot criterium voor de vereiste ruimtelijke onderbouwing van alle besluiten over gronden die zijn aangewezen voor 'duurzame energie met uitzondering van windenergie';*
- *de Staten hierover voor 1 januari 2018 een voorstel voor te leggen;*
- *deze criteria op te nemen in de eerstvolgende opvolger/herijking van de thans voorliggende PRS/PRV;*

En gaan over tot de orde van de dag.

Motie M103 (ChristenUnie): driedimensionale Omgevingsvisie

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter bespreking van de herijking van de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 en de Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013-2028;

constaterende dat:

- *de ruimtelijke structuurvisie van de provincie Utrecht grotendeels gaat over beleidskeuzes voor het aardoppervlak;*
- *de beleidskeuzes voor de ondergrond daarbij een beetje zijn ondergesneeuwd;*

overwegende dat:

- *de provinciale Omgevingsvisie een integrale aanpak vergt;*
- *de beleidskeuzes rond bodemenergie enorme gevolgen hebben voor andere activiteiten in de ondergrond en omgekeerd;*

verzoekt het college van Gedeputeerde Staten

in de aanloop naar de Omgevingsvisie te streven naar een driedimensionale aanpak, waarbij alle beleidskeuzes voor de ondergrond expliciet aan bod komen.

En gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De moties en amendementen zijn voldoende ondertekend en maken deel uit van de beraadslaging. Ze kunnen worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

Mevrouw KELLER (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Ook de PvdD sluit zich aan bij de inspanningen die verricht zijn de afgelopen tijd door ambtenaren en griffie. Hartelijk dank daarvoor, hoewel wij niet heel blij zijn met deze provinciale ruimtelijke structuurvisie. In de ogen van de PvdD is het voorliggende document een rek- en strekoefening met de groene contouren, de rode contouren en het natuurnetwerk Nederland als onderwerpen. In het rek- en strekdocument wordt uitgelegd hoe grenzen die onder druk staan kunnen worden opgerekt, verbogen en verlegd. Dit met als doel om tegengestelde belangen te verenigen: exploitatie van ruimte en de intrinsieke waarde van de natuur die bescherming behoeft. GS wil het graag hand in hand laten gaan. Ruimte geven aan economische ontwikkelingen, terwijl de natuur daar dankbaar van mee profiteert. De biodiversiteit die nog in onze provincie resteert is maar 15 procent van wat wij hier oorspronkelijk hadden. Als je dit vergelijkt met een flakkerend vlammetje dat bijna is uitgedoofd en de wens deze aan te wakkeren met meer ruimte voor economische exploitatie, dan heeft GS de natuur niet goed begrepen. Dan is het alsof een dovend vuur wordt aangewakkerd met water. Over water gesproken, schoon grond- en oppervlaktewater is essentieel voor een duurzame drinkwatervoorziening. Toch is het zo dat de helft van de bronnen voor het winnen van drinkwater in Nederland niet aan de Europese kaderrichtlijn water voldoet. Het is dus erg verstandig geweest dat de provincie Gelderland en Vitens dit jaar afspraken hebben gemaakt om waterbronnen schoon te houden en daarmee de waterzuivering betaalbaar te houden. Vitens heeft in 2014 in Zutphen en Nijmegen waterwinningen moeten sluiten, omdat de zuivering onbetaalbaar werd. In de provincie Utrecht bestaat voornamelijk in het stedelijk gebied het risico dat grondwatervervuiling en daarmee gepaard drinkwatervervuiling plaatsvindt. Het lijkt de PvdD daarom verstandig om net als in de provincie Gelderland afspraken te maken met grond- en drinkwaterbedrijven. Hiermee houden wij net als de provincie Gelderland onze waterbronnen schoon en de waterzuivering betaalbaar. Wij zullen hiervoor een motie indienen.

Wegens de klimaatverandering zullen zich vaker extreme weersituaties voordoen. Problemen door overbelasting van afwateringssystemen komen met name voor in stedelijk gebied. Water kan door verhard oppervlak namelijk niet goed weg. Een aantal gemeenten in de provincie heeft daarom een afkoppelerordering vastgesteld en het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden heeft zelf een impuls regeling vastgesteld. Dit komt de waterkwaliteit en afwatering in het stedelijk gebied ten goede. Bovendien bespaart het de gemeente, het waterschap en indirect ook de provincie veel geld. Daarom

dienen wij tevens een motie in, waarin wij de provincie verzoeken om samen met de waterschappen bij gemeenten aan te dringen op het vaststellen van dergelijke afkoppelverordeningen.

Ik ga verder over de stad. Binnen de rode contouren heeft de natuur meer dan een voet in de aarde. Aan Utrecht wordt vaak gerefereerd als een dichtbevolkte provincie, maar wij zouden ook over de provincie kunnen spreken in termen van een dunbevolkte stad. De stad wordt vaak gezien als het tegenovergestelde van de natuur, maar is deze tegenstelling reëel? Veel steden liggen dicht bij natuurgebieden. Toch groeien vele generaties stedelingen op zonder een directe relatie met de natuur. De leefomgeving van veel stedelingen beperkt zich in hoge mate tot de stadsgrenzen of eigen buurt. Een mogelijk gevolg hiervan is dat onbekend onbemind maakt. Ondanks bovenstaand beeld vinden wij steeds meer planten- en diersoorten een overlevingsplek in de stad. Met de soortenrijkdom gaat het in de stad soms zelfs beter dan met die op het platteland. Ook de natuur in de stad vertegenwoordigt daarom een belangrijke waarde. Daarom zijn lokale oplossingen en beschermingsmaatregelen in steden niet alleen nodig, maar ook wenselijk. Zijn er wel harde kades nodig langs grachten en rivieren of grasmaaiers in het stadspark? Kunnen wij in de stad onze neiging tot het volledig beheersen van de omgeving loslaten? Wat krijgen wij daarvoor terug? De natuur zijn gang laten gaan is vaak verstandiger en voordeliger dan haar aan te banden leggen, hoe eng dat soms ook lijkt. De stad kan winnen aan leefbaarheid, duurzaamheid en veerkracht door natuur en natuurlijke processen ruimte te geven daar waar dat kan. De stad wordt een fijnere plek om te leven en te werken en biedt zodoende mensen een kans om de natuur te waarderen. De natuur lijkt er in natuurgebieden meer bekaaid vanaf te komen dan in de stad. De provincie geeft aan dat een uitbreiding van bestaande activiteiten in het nationale natuurnetwerk mogelijk is, mits ze aansluiten op bestaande andere functies en ze al op verstoord terrein plaatsvinden. Welke logica ligt hieraan ten grondslag? Zijn wij al zover gezonken dat wij slechts proberen te redden wat er te redden valt en de reeds verstoorde natuur als verstekeling achter te laten op een zinkend schip? Is dit de mentaliteit van de provincie die met decentralisatie van de natuur verantwoordelijk is geworden voor de natuur? Hoe moeilijk kan het zijn? Van dat kleine beetje natuur dat nog resteert in onze provincie en de natuurambitie die met het akkoord van Utrecht al danig naar beneden is gelegd moet je afblijven. Laten wij niet gaan lopen trekken en duwen aan de contouren met het 'Nee, tenzij-principe', een compensatiegedachte die het mooi doet op papier, maar in de werkelijkheid leidt tot het verder afkalven van het kleine beetje natuur dat wij nog hebben.

Niet alleen de natuur staat onder druk, het klimaat verkeert tevens in het wankele positie. De provincie Utrecht heeft de ambitie om haar grondgebied in 2040 klimaatneutraal georganiseerd te hebben. Dat is mooi. Hoewel, hoe eerder hoe beter. GS geeft echter aan dat het verduurzamen van onze energievoorziening langzaam verloopt gedurende de structuurvisieperiode. Toch zegt de provincie dat dit niet betekent dat haar ambitie van 2040 niet haalbaar is. Zij vertrouwt op innovatieve ontwikkelingen die nog niet bestaan. Hoe kunnen wij toekomstbestendig beleid formuleren op basis van technieken die nog niet bestaan? Optimisme is een mooi goed, maar levert voor zover wij weten geen energiebesparing op. Realisme is nodig om degelijk beleid te formuleren. Realisme en ambitie. De urgentie door klimaatopwarming is zodanig hoog dat de hoop op innovatieve ontwikkelingen niet verantwoord is. Daarom dienen wij een motie in met de vraag een concreet plan van aanpak op te stellen dat aansluit bij de ambitie om het grondgebied van de provincie klimaatneutraal te organiseren in 2040.

In het coalitieakkoord staat dat de provincie de biologische landbouw wil stimuleren. De provincie heeft zich tevens voorgenomen om een duidelijke voortrekkersrol te nemen bij de verduurzaming van de landbouw. Het aantal biologische landbouwbedrijven in Utrecht is de afgelopen jaren niet toegenomen, maar afgenomen. Dit terwijl de vraag naar biologische producten sneller stijgt dan het aanbod en de biologische landbouw bijdraagt aan provinciale doelen op het gebied van milieu, water en natuur. De PvdD kan niet anders concluderen dan dat de inzet van de provincie voor een transitie in de biologische veehouderij een farce is. Dat wordt ook bevestigd door het voornemen om schaalvergroting toe te staan voor de grondgebonden veehouderij. Als het aan de provincie ligt, mogen bouwpercelen van 1,5 hectare worden uitgebreid tot 2,5 hectare. De voorwaarden die hieraan verbonden zijn: een goede landschappelijke inpassing, verbetering van dierenwelzijn, vermindering van de milieubelasting en verbetering van de volksgezondheid. Deze zijn niet haalbaar met schaalvergroting. Integendeel. Dierenwelzijn, het milieu en volksgezondheid hebben nog nooit baat gehad bij schaalvergroting. Kleinschalige biologische veehouderij is de enige optie voor een bestendig perspectief van de veehou-

derij sector. Wij zouden kunnen inspelen op de toenemende vraag naar biologische producten. Nogmaals, iedereen heeft er baat bij: de boer, de natuur, volksgezondheid, de economie, de dieren, het milieu en de generaties na ons. De PvdD dient daarom twee moties in. Ten eerste verzoekt de PvdD de ambities uit het coalitieakkoord concreet te maken. Wij vragen de provincie om doelen te formuleren voor het stimuleren van de biologische landbouw. In de tweede motie verzoeken wij om het bouwperceel van 1,5 hectare niet uit te breiden naar 2,5 hectare.

Wij hopen dat bij een volgende herijking meer ambitie wordt neergelegd en dat de provincie met deze afwachtende instelling toch in de uitvoering intenties zal waarmaken voor het behoud, de bescherming en de verbetering van de natuur in onze provincie. De PvdD ziet uit naar een ambitieuze herijking over vier jaar.

Motie M107 (PvdD): geen schaalvergroting grondgebonden veehouderij

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter behandeling van het statenvoorstel Herijking PRS PRV 2016;

constaterende dat:

de provincie Utrecht vanwege de voortgaande schaalvergroting doorgroei mogelijk wil maken voor de grondgebonden veehouderij van een bouwperceel van 1,5 naar 2,5 hectare. [1]

overwegende dat:

- *de door het Rijk wegens doorgeschoten schaalvergroting voorgenomen inkrimping van de vee-stapel met 200.000 runderen, en de daarbij komende faillissementen van gemiddeld 2200 boerenbedrijven en 50 miljoen euro aan kosten (waarvan de helft belastinggeld), niet te rijmen valt met dit voornemen; [2] [3]*
- *elke dag 6 gezinsboeren hun bedrijf moeten sluiten, omdat zij niet kunnen concurreren met de grootschalige veehouderij;*
- *de voorgenomen weg 'business as usual' betekent en derhalve geen oplossing biedt voor boeren;*
- *de veehouderij enkel bestendig perspectief heeft, indien er wordt ingezet op kleinschalige biologische veehouderij;*
- *de vraag naar biologische producten van kleinschalige veehouderij het aanbod overstijgt, ook in het buitenland;*

verzoeken het college van GS om:

geen uitbreiding van het bouwperceel van 1,5 naar 2,5 hectare toe te staan voor de grondgebonden veehouderij in de provincie Utrecht.

En gaan over tot de orde van de dag.

[1] Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028, Provincie Utrecht (Herijking PRS 2016), pagina 108.

<http://www.volkskrant.nl/politiek/zuivelakkoord-200-000-melkkoeien-weg-ommestproductie-in-te-perken-a4418167/>

Motie M 108 (PvdD): transitie naar biologische veehouderij

Provinciale staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter behandeling van het statenvoorstel Herijking PRS PRV 2016;

constaterende dat:

in het Coalitieakkoord staat: "Biologische landbouw stimuleren we vanwege de duidelijke voorttrekkersrol voor de verduurzaming van de landbouw.";

overwegende dat:

- *het aantal biologische landbouwbedrijven in Utrecht de afgelopen jaren niet is toegenomen, maar afgenomen; [1]*
- *de vraag naar biologische producten sneller stijgt dan het aanbod;*
- *biologische landbouw bijdraagt aan provinciale doelen op het gebied van milieu, water en natuur.*

verzoeken het college van GS om:

- *concrete doelen te formuleren en een plan van aanpak op te stellen om de biologische landbouw te stimuleren;*
- *voorafgaand aan de behandeling van de voorjaarsnota inzicht te verschaffen in het plan van aanpak, inclusief de bijbehorende begroting.*

En gaan over tot de orde van de dag.

[1] <http://fistatline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=81558ned&D1=a&D2=a&D3=11,25&D4=a&HDR=G2,G1,G3&STB=T&VW=T>

Motie M109 (PvdD): plan van aanpak 100% duurzame energie in 2040

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter behandeling van het Statenvoorstel herijking PRS PRV 2016;

constaterende dat:

de provincie Utrecht de ambitie heeft om in 2040 haar grondgebied klimaatneutraal georganiseerd te hebben;

overwegende dat:

- *elke 10% energiebesparing de inwoners en bedrijven van de provincie Utrecht 250 miljoen euro oplevert; [1]*
- *de provincie Utrecht aangeeft dat het verduurzamen van onze energievoorziening langzaam verloopt gedurende de structuurvisieperiode (2013-2028);*
- *de provincie zegt dat dit niet betekent dat haar ambitie van 2040 niet haalbaar is, omdat zich in de periode tot 2040 innovatieve ontwikkelingen 'kunnen' voordoen; [2]*
- *de 'hoop op' innovatieve ontwikkelingen onvoldoende is met het oog op de hoge urgentie van klimaatopwarming;*

verzoeken het college van GS om:

- *een concreet plan van aanpak met tussendoelen op te stellen dat aansluit bij de ambitie om het grondgebied van de provincie klimaatneutraal te organiseren in 2040;*
- *jaarlijks te rapporteren en te evalueren.*

En gaan over tot de orde van de dag.

[1] Energieagenda provincie Utrecht 2016-2019, pagina 6.

[2] Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028, Provincie Utrecht (Herijking PRS 2016), pagina 42.

Motie M110 (PvdD): dring aan op gemeentelijke afkoppelingsverordening regenwater

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter behandeling van het Statenvoorstel herijking PRS PRV 2016;

constaterende dat:

- *bij hevige regenval het afwateringssysteem onvoldoende kan zijn; [1]*
- *deze problemen met name voorkomen in het stedelijk gebied, omdat water door het verharde oppervlak niet goed weg kan;*

overwegende dat:

- *wegens klimaatverandering zich meer extreme weersituaties zullen voordoen die leiden tot schade aan en overbelasting van het afwateringssysteem; [1]*
- *een aantal gemeenten een afkoppelverordening heeft vastgesteld (gemeente Stichtse Vecht) of hier mee bezig is (gemeente Utrecht);*
- *afkoppeling (bijvoorbeeld het afkoppelen van daken van het riool) de waterkwaliteit en afwatering(ssysteem) in het stedelijk gebied ten goede komt;*
- *waterschap Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden een impulsregeling heeft ter verbetering van de waterkwaliteit. Iedere euro die gemeentes inleggen om afkoppeling te realiseren wordt aangevuld met een euro vanuit het waterschap tot maximaal 300.000 euro;*
- *dergelijke afkoppelingsregelingen de waterschappen en gemeenten, en dus indirect de provincie, geld besparen;*

verzoeken het college van GS om:

- *samen met de waterschappen bij gemeenten aan te dringen op het vaststellen van dergelijke afkoppelverordeningen;*
- *te informeren over de voortgang.*

En gaan over tot de orde van de dag.

[1] Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028, Provincie Utrecht (herijking 2016), pagina 39.

Motie M111 (PvdD): afspraken over schone drinkwaterbronnen

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter behandeling van het Statenvoorstel herijking PRS PRV 2016;

constaterende dat:

- *schoon grond- en oppervlaktewater essentieel is voor een duurzame drinkwatervoorziening in Utrecht; [1]*
- *circa de helft van de bronnen voor het winnen van drinkwater in Nederland niet aan de Europese Kaderrichtlijn Water voldoet; [2]*
- *Vitens in Zutphen en Nijmegen bronnen heeft moeten sluiten, omdat de zuivering er wegens grondwatervervuiling heel erg duur werd; [2]*
- *de provincie Gelderland en Vitens in 2016 een overeenkomst hebben getekend om waterbronnen schoon te houden van onder andere landbouwgif en medicijnresten; [2]*

overwegende dat:

- *er in het Utrechtse stedelijke gebied risico's zijn voor de grondwaterkwaliteit en daarmee de drinkwaterkwaliteit; [1]*
- *het schoon houden van grondwater zorgt voor lagere zuiveringskosten;*

verzoeken het college van GS om:

net zoals de provincie Gelderland afspraken te maken met grond- en drinkwaterbedrijven om (grond)waterbronnen schoon te houden.

En gaan over tot de orde van de dag.

[1] Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028, Provincie Utrecht (Herijking PRS 2016), pagina 38.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Wij nemen vandaag een belangrijk besluit dat onze hele provincie aangaat en wel tot in de haarvaten van onze provincie. De overheden zijn aangesteld om wetten en regels in te stellen en te handhaven. Dat geldt zowel voor de landelijke, provinciale als de lokale overheid. De oorzaak dat wij deze regels ook moeten stellen komt door de gebrokenheid van de mensheid. Dat is niet altijd zo geweest. Deze wereld is volmaakt geschapen, maar door de waanwijsheid van ons mensen is daarin verandering gekomen. Ik refereerde al bij het vaststellen van de agenda dat gisteren, op zondag dus, de nodige correspondentie is geweest om het een en ander te doen. Wij zijn daar erg verdrietig over. Wij vinden dat dit best op een andere dag kan dan de zondag.

Vandaag gaan wij in op de volgende onderwerpen: het proces 'kansen voor agrariërs', kernrandzonebeleid en vitale dorpen en steden. Vooraf wil ik de ambtenaren die enorme inzet hebben geleverd aan de totstandkoming van dit stuk en de amendementen en moties hartelijk danken. Ik noem geen namen, want ik vergeet toch iemand.

Het proces: wij zijn geschrokken van de antwoorden van het college over de zienswijzetermin. Laat heel duidelijk zijn: wat de SGP betreft gaan wij zo niet met onze gemeenten om. Er wordt wat gezegd over gesprekken voorafgaand aan de zienswijzetermin, maar daar gaat het helemaal niet om. Dat gemeenten in het zomerreces doorwerken is niet het probleem. Waar het ons om gaat is dat gemeentebesturen tijd moeten krijgen om hun zienswijzen tijdig te delen met de gemeenteraad. Lokale democratie was in de manier van werken van het college alleen mogelijk als gebruik werd gemaakt van nagezonden aanvullingen. Wij horen graag van het college wat het ervan geleerd heeft. Nog belangrijker, hoe denkt u in de toekomst beter invulling te geven aan uw zogenaamde 'in verbinding'?

Kansen en problemen voor agrariërs. Een punt van onze fractie gaat om kansen, dus de toekomst van de agrariërs in onze provincie. In de commissie hebben wij gepleit voor een bouwblok-grootte van maximaal 2,5 hectare voor niet-grondgebonden veehouderijen door heel de provincie. Is de gedeputeerde bereid om in de aanloop naar de omgevingsvisie de mogelijkheden om ook niet-grondgebonden veehouderijen in heel de provincie onder strikte voorwaarden mogelijk te maken te onderzoeken, bijvoorbeeld in combinatie met een leegstaande agrarische bebouwing. Een toezegging op dit punt zou een motie van onze kant kunnen voorkomen. Wanneer deze motie wordt aangenomen blijft het toch een knelpunt binnen onze fractie. Er zijn namelijk boeren in onze provincie die verkregen rechten hebben. In het voormalig landbouwontwikkelingsgebied mochten boeren hun bouwblok vergroten tot 2,5 hectare. Dit wordt ook voor hen teruggebracht naar 1,5 hectare als het aan het college ligt. Dit haalt een streep door de toekomstplannen en de economische stabiliteit van de bedrijven. In onze optiek is dat geen consistent beleid. Wij staan voor een betrouwbare overheid die zorgvuldig omgaat met eenmaal verkregen rechten. Daarom dienen wij een amendement in om het maximum van 2,5 hectare voor het voormalig landbouwontwikkelingsgebied onder voorwaarden te handhaven.

De heer BOERKAMP (D66): Ik ben benieuwd hoe het zit met verkregen rechten, hoe u dat ziet? In mijn situatie, ik woon aan de rand van het centrum van Utrecht en voorheen had ik aan de overkant vrij uitzicht. Het bestemmingsplan voorzag in vrij uitzicht. Vervolgens werd het bestemmingsplan aangepast en werd er gebouwd en had ik geen vrij uitzicht meer. Hoe kijkt u dan aan tegen verkregen rechten in dit geval? Daar is nooit een aanspraak op gemaakt of op afspraken vergunningen verleend.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Ik denk dat het appels met peren vergelijken is. Ik zal het u uitleggen. Tot voor kort was het mogelijk voor agrarische bedrijven om onder voorwaarden uit te breiden tot 2,5 hectare. Er zijn bedrijven geweest die daar hun filosofie op aangepast hebben. Zij hebben gezegd dat ze in de toekomst iedere keer een stapje verder willen zetten. Tevens met het oog op opvolging. Door dat te ontnemen, ontnem je een agrarisch bedrijf het recht om daar op voort te borduren. Daarom zeggen wij dat je een recht ontnemt.

De heer BOERKAMP (D66): Dat betreft toch elke regel die wij in de hele structuurvisie opnemen? Dat de gedachte rechten beknelt. Het belemmert in bepaalde keuzes die mensen dachten te hebben, omdat het voorheen wel kon.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Het zou kunnen wat u zegt. Ik zeg niet dat het op andere gebieden niet geldt, maar ik heb het over het agrarisch gebeuren. Daar zien wij dat het een recht is dat nu nog steeds speelt en dat teruggedraaid wordt door het college. Wij willen dat voorkomen. Verplaatsing van agrarische bedrijven. Tijdens het werkbezoek in de aanloop naar de behandeling van de PRS en de PRV zijn wij onder andere op bezoek geweest bij familie Dorrestein in Soest. Zij heeft ons laten zien wat de clausule in de PRV over nieuwe vestiging van agrarische bedrijven in de praktijk betekent. Wat onze fractie betreft is verplaatsing van agrarische bedrijven wat anders dan nieuwe vestiging. Wij steunen daarom de PVV-fractie in haar amendement.

Kernrandzonebeleid. In de commissie heb ik aangegeven dat wij ons best zorgen maken over de vaagheid van het begrip 'ruimtelijke kwaliteit'. Wij hebben verschillende fracties horen vragen naar het waarom van het veranderende beleid. Voor ons is uit de beantwoording niet gebleken dat een grondige evaluatie heeft plaatsgevonden. Er is een aantal ambtelijke gesprekken geweest en in het algemeen lijkt het erop dat gemeenten niet snel naar het middel van een kernrandzonevisie grijpen. Voor onze fractie weegt dit punt echt zwaar. Wij zijn voor flexibiliteit van rode contouren. Voor de SGP zijn rode contouren geen dode contouren.

Mevrouw ENS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik grijp terug op de opmerking over de kernrandzones. Wij hebben een beleid dat voorziet in het vergroten van de kwaliteit van de kernrandzones. U zegt dat het eigenlijk niet goed genoeg gebruikt wordt, dus wij gaan het instrument weer minder krachtig maken. Hoe helpt dat de kwaliteit?

De heer VAN LEEUWEN (SGP): In onze visie wordt het juist minder krachtig gemaakt, zoals het voorgesteld wordt. Wij stellen voor om wat tot nu toe geldt te laten doorgaan.

Mevrouw ENS (VVD): Het instrument wordt niet voldoende gebruikt. In mijn beleving omdat gemeenten het veel werk en ingewikkeld vinden. Dus wij maken het iets makkelijker om gebruik te maken van het instrument voor kwaliteitsverbetering. U zegt dan dat het niet gebruikt wordt, dus wij maken het hen ook niet makkelijker. Dat strookt niet.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Wij vinden dat de gemeenten in het voorstel veel meer ruimte krijgen, waardoor wij veel minder de vinger aan de pols kunnen houden. Wij vinden dat het wel wat strakker mag zijn, maar wij denken dat dat niet gaat lukken. Daarom zeggen wij: "Hou het heft in handen en maak het niet nog soepeler". Wij verwachten dat de gemeenten niet meer gebruik zullen maken door middel van versoepelen.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Ik ben aan het zoeken waar u ziet dat het soepeler wordt. Wij hebben het geïnterpreteerd dat het eenvoudiger en eenduidiger wordt voor gemeenten, waarbij juist de kwaliteitsverbetering er nog steeds scherp in zit. Echter nog niet scherp genoeg wat ons betreft, vandaar ook het amendement. Waar ziet u precies dat het soepeler wordt? Het is een vereenvoudiging zonder dat het uiteindelijke doel versoepeld wordt of dat meer mogelijk wordt gemaakt.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Lokaal wordt een probleem opgelost dat in de kern speelt en in de kernrandzone opgelost wordt, waardoor de inwoners het eigenlijk niet in dank afgenomen wordt. Wij vinden dat je in de kernrandzone niet alles toe kunt laten wat men wil.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Ik bevestig dat wij het daar natuurlijk helemaal mee eens zijn. Echter, juist om de mogelijkheid die een kernrandzone biedt zien wij wel als een optie om de binnestedelijke opgave, met name voor woningbouw, te combineren met een goede omschrijving en een visie die gaat over de kwaliteitsverbetering. Daar zit nog niet veel licht tussen of begrijp ik u niet goed?

De VOORZITTER: Ik heb het gevoel dat wij bijna uitgesproken zijn. Wij hebben ook nog een tweede termijn. U krijgt nog de kans om te reageren, daarna vervolgt u uw betoog. Dan komt daarna wel een tweede mogelijkheid.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Ik was gestopt met: rode contouren zijn geen dode contouren. Wat ons opvalt is dat het college zich in de behandeling van de zienswijzen erg star opstelt, zeker als het gaat om de rode contouren. In het kernrandzonebeleid is er daarentegen zo'n grote flexibiliteit dat het zelfs onze fractie hier en daar te ver gaat. Wij zien dus geen noodzaak om de kernrandzonevisie uit het beleid te halen. Wij zijn bezig om eventueel daarvoor een amendement op te stellen en overwegen dat in de tweede termijn in te dienen.

Vitale dorpen en steden. In de commissie zijn wij geschrokken van de houding van de gedeputeerde rondom de woningbouwprogramma's. Zijn focus ligt heel nadrukkelijk op de steden. Ik citeer uit het conceptverslag van de commissie: "Geconstateerd wordt dat de woningbehoefte wel op regionaal niveau opgelost kan worden; Oudewater is daarvan een voorbeeld. Hij verwacht dat deze stad en wat de woningbehoefte betreft regionaal prima uit kan komen." In totaal betekent dit: in Utrecht zijn nog genoeg woningen, dus daar kunnen jonge mensen uit Oudewater, die graag in de stad waar ze opgegroeid zijn willen blijven wonen, nog prima terecht. Deze insteek is temeer opmerkelijk omdat het college letterlijk opschrijft in de PRS dat de provinciale, regionale en in veel gevallen ook de lokale woningbehoefte echter hoger is dan het woningbouwprogramma zoals opgenomen in de PRS. Er wordt een probleem gesignaleerd, maar hier wordt vervolgens niks mee gedaan. Wij komen op dit punt terug bij een volgend agendapunt, waarschijnlijk in de loop van de middag.

Wij hebben een drietal concrete gevallen. In de eerste plaats Wijk bij Duurstede. Gelukkig wordt hier door het college een andere argumentatie gevolgd. Uitbreiding wordt in principe gesteund, maar onderzoek naar met name verkeer moet uitwijzen of in de toekomst gekeken kan worden naar een groei tot 1000 woningen. Wij danken het college voor deze houding, maar vragen toch om een kleine aanpassing. Voor de ontwikkeling is namelijk de omlegging van de N229 nodig. Met de bouw van 250 woningen is dat niet te betalen voor de gemeente. Daarom stellen wij voor die bol te verhogen naar 500 woningen. De zin over mogelijke verdere uitbouw laten wij staan.

De heer BOERKAMP (D66): Ik had het net in mijn betoog over de N229. Ik heb het gevoel dat daar eveneens het andere belang in meegewogen moet worden: de bereikbaarheid van het bedrijventerrein dat al onder druk staat bij Wijk bij Duurstede. Dus zelfs zonder de 250 woningen zou de gemeente al wat aan de N229 moeten doen. Hoe kijkt u daar naar?

De heer VAN LEEUWEN (SGP): De 500 woningen die wij voorstellen hebben twee doelen: het woningaanbod op een normaal niveau te houden en te brengen en dat wij mee gaan betalen aan de aanpassing van de N229. Volgens ons heeft Wijk bij Duurstede in de correspondentie erop aangedrongen dat, mits zij voldoende woningen mogen bouwen, zij ook mee kunnen doen aan de financiële haalbaarheid van de weg.

De heer BOERKAMP (D66): Als wij de N229 verderop kijken, waar komen zij dan in de knel, Odijk?

De VOORZITTER: Ik heb het gevoel dat de heer Van Muilekom op hetzelfde punt wil reageren. Misschien wilt u dat ook doen, dan kan de heer Van Leeuwen in één keer reageren.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Wij hebben een motie ingediend, want wij willen naar de integrale gebiedsontwikkeling toe. Hierin wordt niet alleen naar woningen gekeken, maar ook naar ontsluiting en naar de bereikbaarheid van de bedrijventerreinen. Dat lijkt ons een goed plan. Wat ik het liefst heb voordat Wijk bij Duurstede plannen gaat maken hoe zij het willen doen, is dat zij duidelijkheid heeft over het aantal woningen. Hoe kijkt u aan tegen de motie die wij hebben ingediend om te zorgen dat in het komend jaar hier duidelijkheid over verkregen kan worden voor het totale plan? Hier komt dan automatisch het aantal woningen naar voren.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Wij vinden dat wij vandaag een besluit moeten nemen over de 500 woningen. Nu faciliteren, zodat Wijk bij Duurstede vooruit kan nadenken hoe ze dat financieel in gaat vullen met de N229. Wij denken dat het niet alleen een probleem van Wijk bij Duurstede is, maar ook van de N-weg. Een heleboel verkeer gaat niet alleen Wijk bij Duurstede in en uit, maar er gaat ook veel verkeer richting de stad. Wij zullen dit met de provincie en Wijk bij Duurstede samen moeten oplossen. Daarom willen wij hier niet langer mee wachten. Wij stellen voor de bol te verhogen naar 500 woningen.

Het tweede concrete knelpunt is de gemeente Oudewater. Deze gemeente heeft bijna geen binnenstedelijke mogelijkheden meer en is aan de grens gekomen van de uitbreidingsmogelijkheden. Voor een kleine gemeente als Oudewater is het van cruciaal belang om een doorzicht te hebben op toekomstige mogelijkheden. Wij willen dit doorzicht graag geven en dienen daarvoor een amendement in. Wij benadrukken dat uitbreiding van Oudewater niet betekent dat inwoners van buitenaf worden aangetrokken. Het gaat echt om de lokale jongere bevolking. Wij vinden dat jonge mensen die in Oudewater wonen, de mogelijkheid moeten hebben om daar te blijven wonen.

Een derde knelpunt is de kleine kern Maartensdijk. Al enige tijd zit deze kern helemaal klem tussen de rode contouren.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Aanhakend over wat u zegt over Oudewater. Wij zien daar de problematiek. Wat ik echter lastig vind bij dit soort discussies over ontwikkeling van woningbouw, is dat het gaat om de eigen bevolking. Terwijl dat niet afgedwongen kan worden. Al zou u zeggen dat wij wat meer woningbouw toelaten op plekken waar wij dat normaal niet zouden toelaten, kan zowel Oudewater als de provincie geen enkele garantie geven dat dat voor de eigen inwoners is. Zo werkt de woningmarkt niet. De makelaars gaan niet zeggen: "U woont niet in Oudewater, dus u mag dit huis niet kopen." Bij de toewijzing van sociale huurwoningen werkt dat natuurlijk hetzelfde. Het kan niet afgedwongen worden dat het voor de eigen lokale mensen is. Hoe ziet u dat in relatie tot de vraag om het toch toe te staan, maar afdwingen dat het alleen voor mensen in Oudewater is?

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Ik denk dat u gelijk heeft dat wij geen strikt wettelijke mogelijkheden hebben. De gemeente Oudewater acht ik goed in staat om te sturen waar mogelijk is. Wij verwachten dat Oudewater niet het hele stuk in één keer uit zal geven, maar dat zal successievelijk zijn naar de woningbehoefte van de lokale bevolking. Door dat in de loop van de tijd te ontwikkelen, ga je stimuleren dat de lokale mensen daar het eerste van weten en er ook als eerste op zullen springen.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Ik wou dat u gelijk had of dat u gelijk krijgt. Ik zie bij andere gemeenten waar allerlei woningprojecten door raden gelooft worden met het idee dat het voor de lokale bevolking is. Wanneer vervolgens gekeken wordt naar de mensen in deze nieuw gebouwde huizen vandaan komen, dan zijn dit allemaal mensen van buiten de gemeente. Ik pleit meer voor het regionaal oppakken van dit soort vraagstukken, omdat lokaal niet afgedwongen kan worden.

Mevrouw ENS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Met alle aanvullingen van GroenLinks komt het toch min of meer op hetzelfde neer. Ik vraag me af of de SGP beseft dat nieuwbouwwontwikkelingen altijd in de berekeningen ervan uitgaan dat een aandeel van buitenaf wordt aangetrokken. Ik vraag me af of stapsgewijs ontwikkelen zin heeft. Ik zou willen aanraden om breder te kijken. Kijk niet naar de drie kernen die u noemt om daar specifiek iets te regelen, maar probeer in de breedte te kijken naar de provincie. In dat uitgangspunt volg ik u helemaal. Wij moeten iets met de klemzittende kernen wat woningbouw betreft. Kunt u ook meegaan in die richting?

De heer VAN LEEUWEN (SGP): De SGP staat voor het standpunt dat wij zoveel mogelijk moeten faciliteren in de kernen voor de kernen zelf. Ik ben het met u eens dat dit niet helemaal afgedwongen kan worden. Ik ben het oneens met u dat er niks aan gestuurd kan worden. In de kern waar ik woon zijn een paar uitbreidingen geweest en ongeveer 80 á 90 procent is lokaal bevolkt. Helemaal uitsluiten dat je import krijgt doe je niet, maar daar is goed in te sturen.

Mevrouw ENS (VVD): Dat je daar niet in kunt sturen: ik denk dat het maar goed is ook. Ik weet niet hoe u daar tegenaan kijkt, maar het is een open vrije woningmarkt. Of iemand in Oudewater wil wonen en daar worden nieuwe woningen ontwikkeld, dan kan en mag dat gelukkig in Nederland. Ik neem aan dat u het niet wenselijk acht dat daar regels voor zouden zijn om het op die manier in te perken.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Ik heb er in principe niks op tegen dat iemand naar een kern toe verhuist. Het is een prachtige kern. Alleen de lokale bevolking komt op de eerste plaats.

De VOORZITTER: Vervolg uw betoog de heer Van Leeuwen.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Ik had het over Maartensdijk. Ook deze kern zit al enige tijd helemaal klem tussen de rode contouren. De inbreng van de locatie van het voormalig gemeentehuis is al enige jaren geleden gerealiseerd. Op dit moment zijn er geen mogelijkheden meer. Onlangs bleek uit de rondgang van de gemeente om woningen te zoeken voor statushouders dat er in Maartensdijk nul mogelijkheden zijn. Hier gaat het eveneens om jonge inwoners van Maartensdijk die graag in hun geboortedorp willen blijven wonen. Wij gunnen hen die mogelijkheden graag en dienen daarom een amendement in.

Dan wat betreft de bedrijventerreinen. Wij zien door alle zienswijzen heen dat er dringende behoefte is aan een flexibele omgang met uitbreidingen van bedrijventerreinen. Wij kunnen daar als fractie goed in meekomen. Wij zullen daarom een motie van D66 om de convenanten te actualiseren zeker steunen. Wij zien twee concrete punten die opnieuw aangepakt moeten worden. Het gaat om een situatie in Breukelen. Hiervoor komt de partij 50Plus met een amendement. Het gaat eveneens om de plaatsing van een aantal bedrijven in Renswoude, waarvoor wij een amendement indienen. Ik onderstreep dat met name in het laatste geval het niet om de gewenste ruimte gaat, maar om verplaatsing van bedrijven die binnenstedelijk hinder veroorzaken. Door de verplaatsing wordt binnenstedelijke woningbouw in de kern mogelijk gemaakt. Dit sluit één op één aan op de plannen van dit college.

Tot slot hebben wij een vraag over nevenactiviteiten van agrarische bedrijven. In artikel 2 van de PRS staat een oude bepaling die ervoor zorgt dat nevenactiviteiten op een agrarisch bouwperceel 2.1.7.a. mogelijk is als deze ruimtelijk ondergeschikt blijft aan de agrarische hoofdfunctie. Dat is wat onze fractie betreft een goede bepaling. In de praktijk merken wij echter dat er in de provincie bedrijven zijn waar de nevenfunctie zo succesvol blijkt dat deze omslaat naar een hoofdfunctie. Volgens onze interpretatie van artikel 4.7 kan zo'n bedrijf, mits met een duidelijke agrarische link, toch in het landelijk gebied blijven. De consequentie is dan wel dat de agrarische functie wordt beëindigd. Klopt dat?

De heer BOERKAMP (D66): Een vraag over een agrarisch bedrijf dat een nevenfunctie ontwikkelt dat dusdanig groot wordt dat het de hoofdfunctie wordt. U stelt voor dat dat ook zo mag uitgroeien onder de voorwaarde dat het agrarisch bedrijf wordt gestaakt. Ik hoor u niet over wat het betekent voor de omliggende agrarische bedrijven dat de nevenfunctie zo groeit en welke nadelige effecten dat mogelijk zal hebben.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Het mag duidelijk zijn dat wij geen hinder willen veroorzaken voor andere agrarische bedrijven. Wat dat betreft is een aanvulling altijd welkom. Wij vinden wel dat een bedrijf met een agrarische link moet kunnen blijven bestaan als de nevenfunctie een hoofdfunctie geworden is.

Amendement A47 (SGP, CDA, PVV, 50Plus, VVD, ChristenUnie): handhaven LOG

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, aan de orde hebbende het statenvoorstel Vaststellen Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013 - 2028 (Herijking 2016) en Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013 (Herijking 2016), provincie Utrecht;

besluiten:

aan het in het statenvoorstel geformuleerde beslispunt 1 toe te voegen:

" met dien verstande dat:

1. Aan de PRS de volgende paragraaf wordt toegevoegd:
Landbouwontwikkelingsgebied

Kaart Landbouw; Object: Landbouwontwikkelingsgebied

Beleid

In het landbouwontwikkelingsgebied (LOG) heeft de niet-grondgebonden veehouderij het primaat. Deze bedrijven kunnen zich binnen dit gebied ontwikkelen, waarbij maximaal gebruik van de bestaande bouwpercelen voorop staat. Vestiging van niet-grondgebonden veehouderij op vrijkomende locaties dienen gemeenten te faciliteren in het LOG. Omzetting naar niet-agrarische functies is alleen mogelijk als de locatie aantoonbaar niet nodig is voor de landbouw en de nieuwe functie geen belemmering oplevert voor de omringende landbouwbedrijven. Dit is conform de ligging in het landbouwkerngebied. De nietgrondgebonden veehouderij in het LOG heeft net als de landbouw elders in algemene zin de ruimte om door te groeien tot een bouwperceel van maximaal 1,5 hectare. Daarnaast is de doorgroei naar een bouwperceel van 2,5 hectare mogelijk onder voorwaarden van goede landschappelijke inpassing, verbetering dierenwelzijn, vermindering milieubelasting en verbetering volksgezondheid.

Toelichting

De landbouwontwikkelingsgebieden waren in de reconstructiewet gedefinieerd als ruimtelijk begrensde gedeelten van het reconstructiegebied met het primaat voor niet-grondgebonden veehouderij. Het landbouwontwikkelingsgebied (LOG) in de provincie Utrecht is in 2004 aangewezen en is zodanig gesitueerd dat de niet-grondgebonden veehouderij zich "afwaarts" gaat bewegen van kwetsbare natuurgebieden en woongebieden. In het LOG bieden wij voldoende ontwikkelingsperspectief voor de niet-grondgebonden veehouderij. Op deze manier kan de veehouderij verduurzamen binnen randvoorwaarden van het landschap. Daarbij past dat de bestaande locaties zoveel mogelijk voor de veehouderij behouden blijven, zodat de nietgrondgebonden veehouderij zich in het LOG verder kan ontwikkelen. Omzetting van agrarische bedrijven in het LOG naar niet-agrarische functies is daarmee dus alleen mogelijk als er een toets heeft plaats gevonden waarin in ieder geval moet zijn nagegaan of voortgezet agrarisch gebruik reëel is, en waarin is gekeken naar de duurzaamheid van de landbouw en ontwikkelingsperspectieven van de locatie.

Realisatie

Provinciaal belang: *Zodanige condities scheppen dat de vitale regionale economie in het landelijk gebied zich kan ontwikkelen.*

Provinciale rol: *Reguleren*

Reguleren (PRV):

Gemeenten nemen in bstemmingsplannen ten behoeve van het LOG regels op over de maximale omvang van agrarische bouwpercelen en ter voorkoming van functieverandering die aanvullend zijn op de regels in landbouwgebieden. (artikel Agrarische bedrijven).

2. *In de PRS in paragraaf 7.3.1 Landbouwgebied de tekst als volgt wordt aangevuld:*

De intensieve niet-grondgebonden veehouderij heeft zijn zwaartepunt in de Gelderse Vallei. Vanwege ruimtelijke en milieuproblematiek is hier in 2005 het Reconstructieplan Gelderse Vallei / Utrecht Oost opgesteld, dat in 2010 geactualiseerd is. In de PRS en PRV zijn in 2013 de ruimtelijke randvoorwaarden uit het Reconstructieplan overgenomen. Omdat de Reconstructiewet per 1 juli 2014 door het Rijk is afgeschaft, is de wettelijke basis onder de reconstructieregels weggevallen. Daarom is bij de herijking van de PRS en PRV in 2016 de noodzaak van specifiek ruimtelijk beleid voor de intensieve niet-grondgebonden veehouderij heroverwogen. Wij kiezen voor het handhaven van het Landbouwontwikkelingsgebied (zie paragraaf 7.3.5) en daarnaast voor een generiek beleid voor de intensieve niet-grondgebonden veehouderij in de rest van de provincie, gebaseerd op de regels zoals die gelden buiten het voormalige reconstructiegebied. Dit betekent dat voor de bestaande intensieve-niet-grondgebonden-veehouderijbedrijven buiten het Landbouwontwikkelingsgebied de maximum bouwperceelgrootte 1,5 ha is. In het landbouwstabiliseringsgebied (voorheen Extensiveringsgebieden) na-

bij kwetsbare natuur en landschap blijft uitbreiding van intensieve niet-grondgebonden veehouderij niet toegestaan.

3. *In de PRV Artikel 2.1 Agrarische bedrijven als volgt wordt aangevuld:*

1. *Als 'Agrarische bedrijven' wordt aangewezen het gebied waarvan de geometrische plaatsbepaling is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op de kaart Landbouw. Als 'Landbouwstabiliseringsgebied' wordt aangewezen het gebied waarvan de geometrische plaatsbepaling is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op de kaart 'Landbouw'. Als 'Landbouwontwikkelingsgebied' wordt aangewezen het gebied waarvan de geometrische plaatsbepaling is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op de kaart 'Landbouw'.*
2. *Een ruimtelijk besluit voor gronden die zijn aangewezen als 'agrarische bedrijven' bevat geen bestemmingen en regels die voorzien in nieuwe agrarische bouwpercelen, tenzij het gaat om de verplaatsing van een grondgebonden landbouwbedrijf voor het voldoen aan internationale natuurverplichtingen.*
3. *Een ruimtelijk besluit voor gronden die zijn aangewezen als 'agrarische bedrijven' bevat geen bestemmingen en regels die voorzien in een omschakeling van grondgebonden agrarisch bedrijf naar niet-grondgebonden veehouderij.*
4. *Een ruimtelijk besluit voor gronden die zijn aangewezen als 'agrarische bedrijven' bevat bestemmingen en regels die voorzien in een bouwperceel met een oppervlakte van maximaal 1,5 ha ten behoeve van bestaande agrarische bedrijven, waarbij per bouwperceel maximaal één bedrijfswoning en bedrijfsgebouwen met maximaal één bouwlaag voor het stallen van dieren zijn toegestaan.*
5. *Een ruimtelijk besluit voor gronden die zijn aangewezen als 'agrarische bedrijven' kan bestemmingen en regels bevatten die voorzien in uitbreiding van een bestaand agrarisch bouwperceel voor een grondgebonden veehouderij tot maximaal 2,5 hectare, mits is voldaan aan de volgende voorwaarden:*
 - a. *voorzien wordt in een goede landschappelijke inpassing, en*
 - b. *de uitbreiding draagt bij aan verbetering van het dierenwelzijn, en*
 - c. *de uitbreiding draagt bij aan vermindering van de milieubelasting, en*
 - d. *de uitbreiding draagt bij aan verbetering van de volksgezondheid.*
6. *Een ruimtelijk besluit voor gronden die zijn aangewezen als 'Landbouwontwikkelingsgebied' kan bestemmingen en regels bevatten die voorzien in uitbreiding van een bestaand agrarisch bouwperceel voor een niet-grondgebonden veehouderij tot maximaal 2,5 hectare, mits is voldaan aan de volgende voorwaarden:*
 - a. *voorzien wordt in een goede landschappelijke inpassing, en*
 - b. *de uitbreiding draagt bij aan verbetering van het dierenwelzijn, en*
 - c. *de uitbreiding draagt bij aan vermindering van de milieubelasting, en*
 - d. *de uitbreiding draagt bij aan verbetering van de volksgezondheid.*
7. *Een ruimtelijk besluit voor gronden die zijn aangewezen als 'Landbouwstabiliseringsgebied' bevat geen bestemmingen of regels die voorzien in uitbreiding van een agrarisch bouwperceel van een bestaande niet-grondgebonden landbouwbedrijf.*
8. *Een ruimtelijk besluit voor gronden die zijn aangewezen als 'agrarische bedrijven' kan bestemmingen en regels bevatten die nevenactiviteiten toestaan, mits voldaan is aan de volgende voorwaarden:*
 - a. *de nevenactiviteit blijft ruimtelijk ondergeschikt aan de agrarische activiteiten, en*
 - b. *de nevenactiviteit vindt plaats binnen het bestaande bouwperceel, en*
 - c. *erfinrichting en bedrijfsbebouwing zijn landschappelijk goed inpasbaar, en*
 - d. *omliggende agrarische bedrijven worden niet in hun bedrijfsvoering belemmerd.*

De toelichting op een ruimtelijk besluit voor gronden die zijn aangewezen als 'agrarische bedrijven' en als 'landbouwontwikkelingsgebied' bevat een ruimtelijke onderbouwing waaruit blijkt dat aan de genoemde voorwaarden is voldaan. Een beeldkwaliteitsparagraaf maakt onderdeel uit van de ruimtelijke onderbouwing.

4. *In de PRV de toelichting op Artikel 2.1 Agrarische bedrijven als volgt wordt aangevuld:*
Artikel 2.1 Agrarische bedrijven

Gehele artikel: Dit artikel heeft betrekking op agrarische bedrijven. Hieronder vallen de grondgebonden landbouw en de niet-grondgebonden landbouw. Onder de grondgebonden landbouw vallen veehouderijen, akkerbouw en tuinbouw. Onder de niet-grondgebonden landbouw vallen intensieve veehouderijen, glastuinbouw en teelt van bijvoorbeeld champignons. De glastuinbouw is in afzonderlijke artikelen geregeld (zie de artikelen Glastuinbouw niet toegestaan en Concentratiegebied glastuinbouw).

Dit artikel bevat maximale oppervlaktematoren. De bebouwing ten behoeve van de dieren bestaat uit één bouwlaag met bijbehorende reguliere bouwhoogten: een veestapel mag niet gestapeld worden. Maximale oppervlaktematoren:

- een agrarisch bouwperceel ten behoeve van grondgebonden veehouderij is maximaal 1,5 hectare. Doorgroei naar 2,5 hectare is mogelijk onder voorwaarden die gericht zijn op ruimtelijke kwaliteitsverbetering;
- een agrarisch bouwperceel ten behoeve van niet-grondgebonden veehouderij is maximaal 1,5 hectare. Doorgroei naar 2,5 hectare is alleen in het Landbouwwontwikkelingsgebied mogelijk onder voorwaarden die gericht zijn op ruimtelijke kwaliteitsverbetering;
- een agrarisch bouwperceel ten behoeve van akker- en tuinbouw en een agrarisch bouwperceel voor bedekte teelt (bijvoorbeeld champignons) is maximaal 1,5 hectare. Doorgroeimogelijkheden zijn er niet;
- een agrarisch bouwperceel ten behoeve van intensieve niet-grondgebonden veehouderij in het 'Landbouwstabiliseringsgebied' heeft geen uitbreidingsmogelijkheden;
- een agrarisch bouwperceel ten behoeve van glastuinbouw is maximaal 2 hectare buiten de glastuinbouwconcentratiegebieden. Dit is in aparte artikelen geregeld;

Tweede lid: Ons beleid en regels verzetten zich in principe tegen nieuwvestiging van agrarische bedrijven. Mocht het voor het realiseren van internationale natuurdoelen nodig zijn om een bedrijf te verplaatsen en er is geen geschikt vrijkomend agrarisch bouwperceel beschikbaar, dan zijn wij bereid toch aan nieuwvestiging mee te werken, mits wordt voldaan aan de noodzakelijke ruimtelijke vereisten t.a.v. landschappelijke inpassing en er op de gewenste locatie geen strijdigheid is met de overige regels in onze verordening.

Vierde lid: De maximale oppervlaktemaat bedraagt 1,5 hectare. Dit betekent niet dat elk oppervlaktemaat ook 1,5 hectare moet zijn: kleinere bouwvlakken zijn ook zeer zeker mogelijk.

Vijfde lid: De uitbreiding boven de 1,5 hectare tot maximaal 2,5 hectare wordt slechts onder voorwaarden toegestaan. Bij ontwikkeling van bebouwing in het landelijk gebied is het nodig om de ruimtelijke samenhang te bewerkstelligen met de bestaande bebouwing én met structurerende elementen in het landschap. Voor landschappelijke inpassing kan, net als voor het omgaan met de kernkwaliteiten van de landschappen, gebruik worden gemaakt van de Kwaliteitsgids voor de Utrechtse Landschappen. Deze biedt een goede inspiratiebron voor inpassing in de verschillende landschappen in onze provincie. Zie ook: www.orovincieutrecht.nl/kwaliteitsgids. Met betrekking tot de voorwaarden genoemd onder b., c. en d.: maatgevend is een verbetering ten opzichte van de bestaande wettelijke normen, zodanig dat de betreffende uitbreiding een duidelijke bijdrage levert aan de ontwikkeling van een mens-, dier- en milieuvriendelijke landbouw. Mogelijkheden om hier invulling aan te geven zijn onder anderen:

- het voldoen aan de Maatlat Duurzame Veehouderij van de Stichting Milieukeur;
- de vergroting van de beschikbare ruimte per gehouden dier, oftewel grotere ruimtebehoefte bij gelijkblijvende veebezetting en het "beter leven sterrensysteem" van de dierenbescherming;
- het verkleinen van hindercontouren via het sterk verminderen van afvalstromen, ammoniakuitstoot, fijnstofuitstoot en geurhinder en de inzet van Beste Beschikbare Technieken (Plus);
- het aantoonbaar verminderen/verkleinen van risico's voor gezondheid van werknemers, omwonenden en bezoekers van het bedrijf of de omgeving van het bedrijf.

Zesde lid: Voor bestaande niet-grondgebonden veehouderijbedrijven in het landbouwstabiliseringsgebied geldt een "stand stil": er zijn geen doorgroeimogelijkheden. Peildatum is de dag van publicatie van (het ontwerp) van de PRV 2013 (Herijking 2016).

Zevende lid: In het gehele landelijk gebied zijn niet-agrarische nevenactiviteiten mogelijk. Deze nevenactiviteiten vallen niet onder de definitie van "verstedelijking" (zie artikel Algemene bepalingen). Bij nevenactiviteiten kan gedacht worden aan zorglandbouw, recreatie kinderopvang, boerderijeducatie, agrarische natuur- en landschapsbeheer en de productie en verkoop van streekproducten. Voor deze activiteiten moet ruimte worden gevonden binnen het bestaande bouwvlak. Nevenactiviteiten moeten ruimtelijk ondergeschikt blijven aan de agrarische activiteiten. Voorkomen moet worden dat de nevenactiviteit hoofdactiviteit wordt, zonder dat voldaan wordt aan de sloopverplichting die van toepassing is bij de bedrijfsvestiging na beëindiging van de agrarische activiteiten.

Achtste lid: Een beeldkwaliteitsparagraaf bevat in ieder geval een analyse van de bestaande kwaliteiten, een onderbouwing op welke wijze de beoogde ontwikkeling bijdraagt aan die kwaliteiten en op welke wijze dit in de regels van het ruimtelijk besluit is verankerd.

Op basis van een goede ruimtelijke ordening wordt verwacht dat aangetoond wordt dat geen significante negatieve effecten optreden op de wezenlijke waarden en kenmerken van nabijgelegen natuur.

5. De aanduiding 'Landbouwontwikkelingsgebied' opgenomen wordt in zowel de PRS als de PRV conform de aanduiding op de bijgaande kaart.

6. In de Nota van beantwoording onder 7.3.1. Landbouwgebied: niet-grondgebonden veehouderij de tekst als volgt wordt aangevuld en vervangen:

Thema	Indiener	Samenvatting	Reactie PS	Besluit PS
Ontwikkelingsmogelijkheden	043, 099, 112, 124, 126	<p>Indiener 043 is het niet eens met keuze om aan te sluiten bij de regeling zoals deze in de rest van de provincie al van kracht was. Voor deze keuze mist ook een duidelijke motivering. Voor voormalige LOG en verwevingsgebied zijn de gevolgen van de keuze aanzienlijk. Ook past deze keuze niet in de beleidsvoorbereiding die in kader van het reconstructieplan met diverse partijen vanuit de combinatie van alle reconstructiedoelen aan de orde zijn geweest. Omschakeling van grondgeboden naar IV wordt doorsneden, de IV bedrijven worden beperkt in uitbreidingsmogelijkheden en er lijken (zie reactie op PRV) zelfs met terugwerkende kracht bouwvlakken verkleind te moeten worden. Laat artikel 4.13 lid 6 uit de PRV 2013, betreffende de specifieke regeling voor het verwevingsgebied weer terugkomen, eventueel met de toevoeging van de sloop van VAB (zie ook de zienswijze namens de Regio Amersfoort).</p> <p>Indiener 099 vindt een beperking van de omvang van het bouwperceel tot 1,5 ha voor intensieve veehouderij is onaanvaardbaar. Weliswaar mag dan nu de grondslag voor uitbreiding op basis van het Reconstructieplan zijn weggevallen, maar dat neemt niet weg dat ook deze ondernemers recht hebben op groeipotentie. Ook voor hen geldt stilstand is achteruitgang. Neem voor bestaande intensieve veehouderijen, gelegen buiten het landbouwstabiliseringsgebied, mogelijkheden voor uitbreiding op welke minimaal vergelijkbaar zijn met de oude regelgeving gebaseerd op de Reconstructiewet of anders een regeling vergelijkbaar met de grondgebonden bedrijven.</p> <p>Indiener 112 geeft aan dat de bestaande rechten in bijvoorbeeld het voormalige LOG niet worden gerespecteerd, met als gevolg dat de bedrijven geen toekomstperspectief meer hebben. Indiener verzoekt de provincie daarom om een alternatief instrument aan te bieden voor uitbreiding. Een mogelijk instrument kan worden gevonden in Gelderland.</p> <p>Indiener (124) geeft aan dat het beperken van de</p>	<p>Bij de evaluatie van de reconstructiezonering in 2010 is al gebleken dat de reconstructiezonering matig functioneerde. Er zijn nauwelijks veebedrijven verplaatst naar het LOG en wat betreft groeimogelijkheden en beperkingen (ammoniak, geur) was er weinig verschil tussen de verwevingsgebieden en het LOG. De groeimogelijkheden voor niet-grondgebonden veehouderij in de verwevingsgebieden zijn in 2013 verruimd. In de huidige herijking zetten wij een volgende stap gericht op vereenvoudiging en gelijkschakeling van de groeimogelijkheden voor de niet-grondgebonden veehouderij in Utrecht. Wij zijn ons bewust dat deze gelijkschakeling voor sommige veehouders een toename en voor anderen een vermindering van de groeimogelijkheden betekent. Behalve de wens tot vereenvoudiging en gelijkschakeling speelt ook ons uitgangspunt om vanwege de beperkte fysieke en milieugebruiksruimte in Utrecht terughoudend te zijn wat betreft de groeimogelijkheden voor niet-grondgebonden veehouderij. Op basis van deze overwegingen zijn wij tot een provincie breed geldende maximale bouwblokomvang van 1,5 ha voor niet-grondgebonden veehouderijen gekomen. Wij achten deze omvang voldoende voor het exploiteren van een doelmatig niet-grondgebonden veebedrijf waarbij dan ook nog voldoende ruimte bestaat voor diervriendelijke stallen. Dit baseren wij op gegevens over mogelijke dieraantallen per bouwperceel (o.a. Alterra rapport "Grootschalige landbouw" en presentatie Balthussen, LEI, 2010) en gemiddelde bedrijfsgrootte in Utrecht. Bijvoorbeeld kunnen er op een bouwperceel (inclusief, woning en andere verhardingen) van 1,5 ha volgens deze gegevens bij een diervriendelijke stalsysteem 8000-12.000 mestvarkens gehouden worden. Dat is vier tot zesmaal het aantal dat nu in Utrecht gemiddeld op een gespecialiseerd mestvarkensbedrijf gehouden wordt (2000 mestvarkens). Bij deze berekeningen is uitgegaan van een efficiënte benutting van het bouwperceel waarbij verouderde,</p>	<p>Geen aanleiding tot aanpassing. Het LOG en de daarvoor geldende doorgroei-mogelijkheid naar 2,5 ha, zoals opgenomen in de PRV 2013, worden gehandhaafd.</p>

	<p>ontwikkelingsmogelijkheden voor niet-grondgebonden veehouderijbedrijven, zowel generiek (agrarische bouwvlakken mogen niet groter zijn dan 1,5 hectare en er is maximaal één bouwlaag toegestaan) als gebiedsgericht (binnen landbouwstabiliseringsgebieden mogen niet grondgebonden veehouderijbedrijven überhaupt niet uitbreiden) grote effecten heeft:</p> <ul style="list-style-type: none"> - verduurzaming zal niet plaatsvinden. - niet-grondgebonden bedrijven worden 'op slot' gezet. Dit past niet bij goed openbaar bestuur en het voeren van voorspelbaar beleid, zeker gezien het feit dat inhoudelijke onderbouwing van deze keuzes ontbreekt. Wij concluderen op basis van een inventarisatie dat enkele tientallen bedrijven hun benodigde ontwikkelingsstap niet kunnen realiseren. - omschakeling van bijv. gangbaar naar biologisch zal in sommige gevallen meer fysieke ruimte vragen. - toepassen van weidegang voor bijvoorbeeld kippen vraag in sommige gevallen overkappingen. - meerdere bouwlagen kan nodig zijn in sommige bedrijfssystemen, uitstoot van stoffen kan lager blijven. <p>Indiener (126) geeft aan dat voor de intensieve veehouderij een beperking van de omvang van het bouwperceel onaanvaardbaar is. Weliswaar mag de grondslag voor uitbreiding op basis van het Reconstructieplan zijn weggevallen, maar dat neemt niet weg dat ook deze ondernemers recht hebben op groeipotentie. Daarom pleit indiener voor uitbreidingsmogelijkheden voor bestaande intensieve veehouderijen.</p>	<p>overtollige bebouwing wordt opgeruimd. Op basis van de inspraakreacties hebben wij besloten om alsnog het LOG te handhaven, om voor de agrariërs die daar gevestigd zijn het huidige toekomstperspectief te handhaven. In de landbouwstabiliseringsgebieden staat het veiligstellen van natuurwaarden voorop. Groei van niet-grondgebonden veehouderij is hier ongewenst. Voor niet-grondgebonden veebedrijven zijn de opties (net als in de reconstructieperiode) stabilisatie, beëindiging of (bij groeiwensen) verplaatsing.</p>	
--	---	--	--

Toelichting.

Met deze wijziging behouden boeren in het voormalig Landbouwontwikkelingsgebied hun rechten. In het gebied wordt de uitbreiding voor niet-grondgebonden veehouderij tot 2,5 ha gehandhaafd.

Amendement A48 (SGP, 50Plus, PVV, ChristenUnie, SP): vergroten toekomstige woningbouwlocatie Wijk bij Duurstede

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, aan de orde hebbende het statenvoorstel Vaststellen Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013 - 2028 Provincie Utrecht (Herijking 2016) en Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013 Provincie Utrecht (Herijking 2016);

besluiten:

aan het in het statenvoorstel geformuleerde beslispunt 1 toe te voegen:

"met dien verstande dat:

- 1. De aanduiding "toekomstige woningbouwlocatie" ter plaatse van Wijk bij Duurstede wordt aangepast in de PRS en PRV zoals aangegeven op bijgaande kaart;*
- 2. In de tekst van de PRS onder 6.2., in de tabel "Programma woningbouw 2013 t/m 2028", onder "Herijking 2016", de rij "Regio Zuid Oost" zodanig wordt aangepast, dat het programma uitleg wordt vermeerderd met 250 woningen;*
- 3. In de tekst van de PRS onder 6.5.2, Stedelijk programma regio Zuid Oost, de tabel "Programma woningbouw 2013 t/m 2028", onder "Herijking 2016", de rij "Wijk bij Duurstede" zodanig wordt aangepast, dat het programma uitleg wordt vermeerderd met 250 woningen;*
- 4. In de tekst van de PRS, onder 6.5.2.5., stedelijk programma Wijk bij Duurstede, onder "Herijking 2016" de passage:*

"De toekomstige mogelijkheden voor een eventueel hoger programma op de toekomstige woningbouwlocatie De Geer III, zowel in relatie tot de infrastructuur als in relatie tot de regio, zullen moeten blijken uit een op te stellen integrale visie op basis van nader onderzoek naar deze locatie."

vervangen door:

"het programma op de toekomstige woningbouwlocatie de Geer III is opgehoogd tot 500 woningen. Bij de realisatie van deze locatie dient nadrukkelijk aandacht te worden besteed aan de relatie met de (capaciteit van de) infrastructuur en de regionale afstemming. De toekomstige mogelijkheden voor een eventueel hoger programma op deze locatie, zowel in relatie tot de infrastructuur als in relatie tot de regio, zullen moeten blijken uit een op te stellen integrale visie op basis van nader onderzoek naar deze locatie." "

- 5. In de tekst van de PRV, bijlage Wonen, bij "Wijk bij Duurstede", onder "uitbreidingslocatie" de aanduiding "250" wordt vervangen door "500".*
- 6. In de Nota van beantwoording, onder 6.5.2.5., stedelijk programma Wijk bij Duurstede, de volgende wijzigingen worden aangebracht:*

Thema	Indiener	Samenvatting	Reactie GS-PS	Voorstel-GS-Besluit
-------	----------	--------------	---------------	---------------------

				PS
Woningbouwprogramma	114	<p>Het is de ambitie van indiener om jaarlijks 125 woningen toe te voegen aan de woningvoorraad, oftewel 750 woningen in de periode 2016-2021. Als gevolg van demografische ontwikkelingen is het nodig meer woningen te bouwen. Daardoor zal de toekomstige woningvoorraad meer aansluiten op de vraag, en wordt de gemeente Wijk bij Duurstede voor de eigen inwoners een meer aantrekkelijke gemeente om te wonen. De huidige voorzieningen zullen meer draagvlak krijgen. Belangrijk voor een relatief perifeer gelegen gemeente als Wijk bij Duurstede.</p> <p>In 2020 zijn alle 'bekende' inbreidingslocaties benut. Dat is een kwetsbaar scenario. Na 2020 is een locatie buiten de rode contour nog de enige mogelijkheid om aan de woningbehoefte te kunnen voldoen. De uitbreiding van 250 woningen zal met een woningbehoefte van 125 woningen per jaar al snel volledig zijn benut. Dit terwijl de scope van de PRS op 2028 ligt. Daarom acht indiener het noodzakelijk dat het stedelijk programma wordt verruimd. Indiener zet in op een uitbreidingsbol op locatie De Geer III. Met inzet op het mogelijk maken van een uitbreidingslocatie van 1000 woningen ligt deze locatie voor de hand. Daarmee ontstaat ook een aantrekkelijke 'meekoppelkans' voor een betere ontsluiting van het nabij gelegen bedrijventerrein. Het aantal van 1000 woningen is gebaseerd op woningbehoefte Wijk bij Duurstede zelf en niet op groeigemeente gedachte.</p>	<p>Zoals aangegeven in de PRS, achten wij een forse uitbreiding van Wijk bij Duurstede niet gewenst, vooral vanwege consequenties die dit zou hebben op de toch al zwaar belaste N229. Indiener geeft weliswaar aan alleen te willen bouwen voor eigen woningbehoefte, maar een uitbreidingslocatie van 1000 woningen is op provinciaal niveau relatief fors te noemen, en heeft onmiskenbaar aantrekkingskracht op woningzoekenden van elders. Daarom handhaven wij de uitbreidingsmogelijkheid tot 250 woningen. Wel willen we een doorkijk gaan bieden. Wij willen deels meegaan met het betoog van indiener, door de uitbreidingsmogelijkheid te vergroten tot 500 woningen. Verder willen we een doorkijk gaan bieden. Wij volgen het verzoek om de uitbreidingslocatie te situeren op de oorspronkelijke locatie (De Geer III). Dit is echter niet uitsluitend ingegeven door uw wens om een groter bouwprogramma te mogen realiseren, maar omdat ons is gebleken dat aan deze keuze geen zorgvuldige afweging open planproces vooraf is gegaan. De door ons ontvangen 55 zienswijzen op dit thema hebben mede bijgedragen aan onze keuze. Wij zijn nog steeds van mening dat De Geer III een geschikte uitbreidingslocatie is.</p>	<p>Tekst H PRS: de tekst: "In overleg met...nog steeds" schrappen.</p> <p>Kaart H PRS/PRV: de 'toekomstige woonlocatie' weer terugleggen op locatie de Geer III en dimensioneren op 500 woningen <u>evereenkomstige de vastgestelde PRS/PRV in 2013.</u></p> <p>Tekst H PRS <u>aanpassen conform reactie PS en</u> aanvullen met de zin: "De toekomstige mogelijkheden voor een eventueel hoger programma op deze locatie, zowel in relatie tot de infrastructuur als in relatie tot de regio, zullen moeten blijken uit een op te stellen integrale visie op basis van nader onderzoek naar deze locatie."</p>

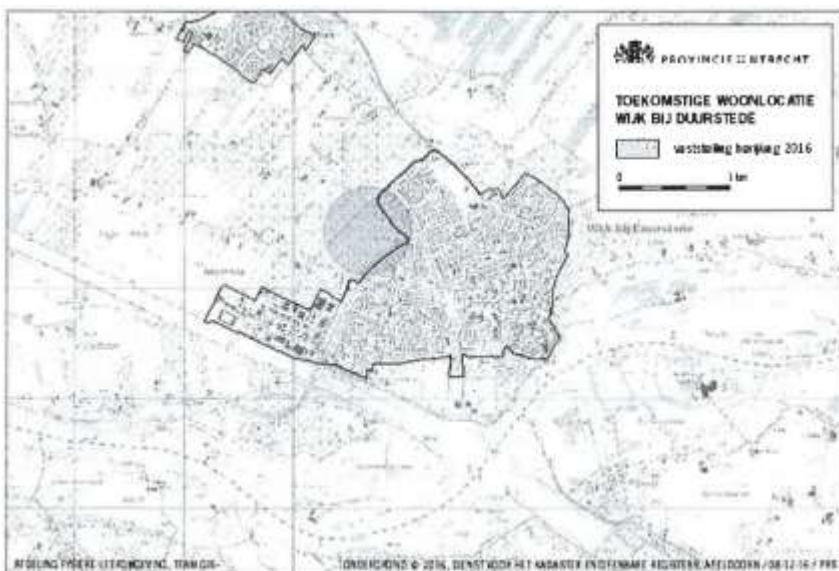
Toelichting:

De gemeente Wijk bij Duurstede kan goed uit de voeten met de zin zoals deze nu is opgenomen in de gewijzigde PRS. Een toevoeging van 250 woningen is echter te weinig om de noodzakelijke omlegging van de N229 te financieren. Een toevoeging van 500 woningen is wel voldoende. Daarom verhogen we de bol naar 500 woningen. Het doorkijkje naar een verdere uitbreiding blijft staan. Hiervoor is wel nader onderzoek nodig in relatie tot infrastructuur en de regio.

KAARTJE WAS

KAARTJE WORDT

Amendement A49 (SGP, PVV, 50Plus): verplaatsing bedrijven Renswoude

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, aan de orde hebbende het statenvoorstel Vaststellen Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013 - 2028 Provincie Utrecht (Herijking 2016) en Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013 Provincie Utrecht (Herijking 2016);

besluiten:

aan het in het statenvoorstel geformuleerde beslispunt 1 toe te voegen:

"met dien verstande dat:

1. *In de tekst van de PRS onder 6.3.1., Herijking 2016, tabel "Programma bedrijventerreinen 2013-2028, HERIJKING 2016" in de rij "Regio Zuid Oost", zodanig aan te passen, dat het programma uitbreiding wordt vermeerderd met 1 hectare;*
2. *In de tekst van de PRS onder 6.5.2., stedelijk programma regio Zuid Oost, de tabel "Programma bedrijventerrein 2013 t/m 2028", in de rij "Renswoude" en onder "Herijking 2016", zodanig wordt aangepast, dat het programma uitleg wordt vermeerderd met 1 hectare;*

3. In de tekst van de PRS onder 6.5.2.1., stedelijk programma Renswoude, Herijking 2016, wordt de passage: "Hierover gaan wij graag met de gemeente, op basis van concrete plannen, in gesprek."

vervangen door:

"Uitsluitend voor deze uitplaatsing hebben wij een uitbreidingslocatie voor maximaal 1 hectare netto bedrijventerrein opgenomen aan de noordwestzijde van de kern. Bij realisatie hiervan dient tevens aandacht te worden besteed aan de voltooiing van de ecologische zone langs de Lunterse Beek.";

4. In de tekst van de PRV, bijlage bedrijventerreinen, in de regel "Renswoude" onder "uitbreidingslocatie" het aantal hectares wordt opgehoogd met 1;
5. De aanduiding "toekomstig bedrijventerrein" ter plaatse van Renswoude toe te voegen in de PRS en PRV zoals aangegeven op bijgaande kaart;

In de Nota van Beantwoording, onder 6.5.2.1., stedelijk programma Renswoude, de passage

Thema	Indiener	Samenvatting	Reactie GS	Voorstel GS
bedrijven - terrein	134	Indiener zou graag de mogelijkheid krijgen voor het realiseren van een beperkte uitbreiding van bedrijventerrein Groot Overeem. Het huidige terrein is zo goed als uitgegeven, er is een toenemende vraag van	Vanuit regionaal perspectief is er geen aanleiding om uitbreiding van Groot Overeem in het stedelijke programma op te nemen. Wij zijn bereid om samen met indiener en op basis van concrete plannen, de mogelijkheden voor uitplaatsing	Tekst H PRS: toevoegen: "voor woningbouwontwikkeling is mogelijk uitplaatsing van enkele bedrijven uit de kern noodzakelijk.
		Renswoudse bedrijven. Van leegstand is geen sprake, en over het algemeen willen lokale bedrijven niet verhuizen naar elders. Door uitbreiding van groot Overeem kunnen ecologische doelstellingen van provincie en waterschap ook langs dat gedeelte van de Lunterse beek worden gerealiseerd. Bovendien zou het de mogelijkheid kunnen bieden voor uitplaatsing van bedrijven, zodat de ontwikkeling van woonwijk Beekweide 2 niet belemmerd wordt.	van bedrijven ten behoeve van woningbouw te bezien.	Hierover gaan wij graag met de gemeente, op basis van concrete plannen, in gesprek."

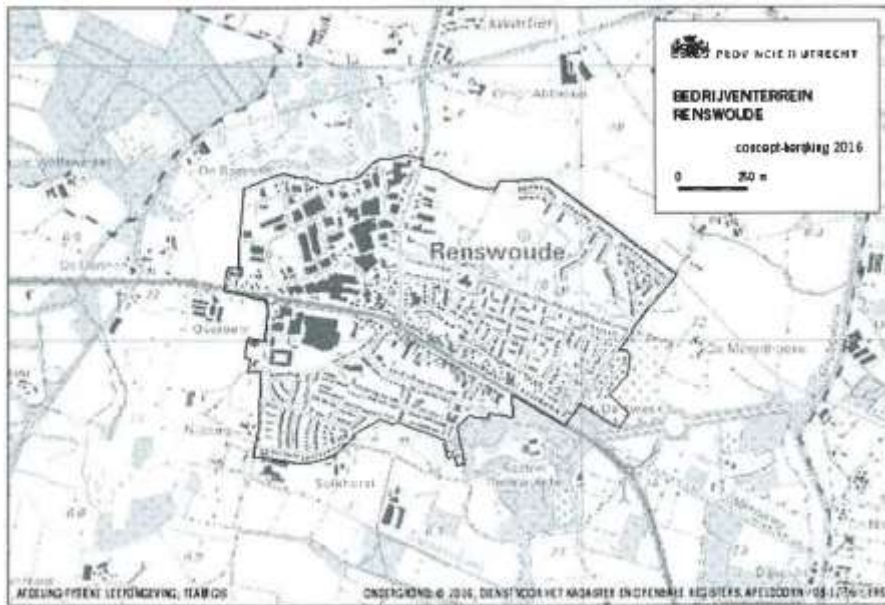
wordt vervangen door:

Thema	Indiener	Samenvatting	Reactie PS	Besluit PS:
bedrijven - terrein	134	<p>Indiener zou graag de mogelijkheid krijgen voor het realiseren van een beperkte uitbreiding van bedrijventerrein Groot Overeem. Het huidige terrein is zo goed als uitgegeven, er is een toenemende vraag van Renswoudse bedrijven. Van leegstand is geen sprake, en over het algemeen willen lokale bedrijven niet verhuizen naar elders. Door uitbreiding van groot Overeem kunnen ecologische doelstellingen van provincie en waterschap ook langs dat gedeelte van de Lunterse beek worden gerealiseerd. Bovendien zou het de mogelijkheid kunnen bieden voor uitplaatsing van bedrijven, zodat de ontwikkeling van woonwijk Beekweide 2 niet belemmerd wordt.</p>	<p>Vanuit regionaal perspectief is er geen aanleiding om uitbreiding van Groot Overeem in het stedelijke programma op te nemen. Wij zijn bereid om, uitsluitend voor de aangegeven uitplaatsing, een uitbreidingslocatie voor maximaal 1 hectare netto bedrijventerrein op te nemen aan de noordwestzijde van de kern. Bij realisatie hiervan dient tevens aandacht te worden besteed aan de voltooiing van de ecologische zone langs de Lunterse Beek</p>	<p>Tekst H PRS: toevoegen: "voor woningbouwontwikkeling is mogelijk uitplaatsing van enkele bedrijven uit de kern noodzakelijk. Uitsluitend voor deze uitplaatsing hebben wij een uitbreidingslocatie voor maximaal 1 hectare netto bedrijventerrein opgenomen aan de noordwestzijde van de kern. Bij realisatie hiervan dient tevens aandacht te worden besteed aan de voltooiing van de ecologische zone langs de Lunterse Beek. Kaart PRS en PRV: toevoegen toekomstig bedrijventerrein</p>

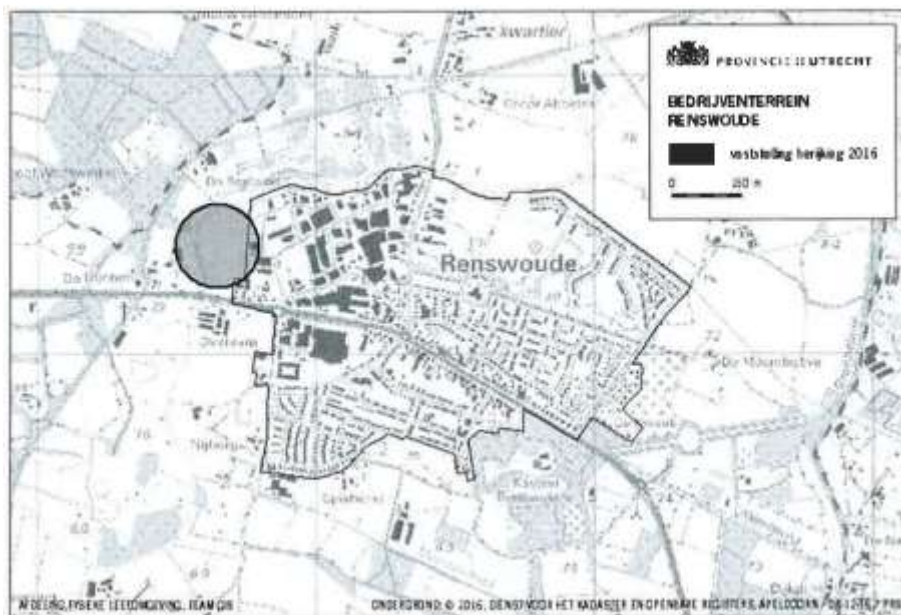
Toelichting:

Uitplaatsing van enkele bedrijven uit de kern is noodzakelijk voor woningbouwontwikkeling. Hiervoor is een uitbreidingslocatie van 1 hectare, grenzend aan het bestaande bedrijventerrein, nodig. Door deze wijziging worden bedrijven in Renswoude geclusterd en kan de woningbouw binnenstedelijk plaatsvinden.

KAARTJE WAS:

KAARTJE WORDT:

Amendement A50 (SGP, PVV, 50Plus): toevoegen toekomstige woningbouwlocatie Maartensdijk

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, aan de orde hebbende het statenvoorstel Vaststellen Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013 - 2028 Provincie Utrecht (Herijking 2016) en Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013 Provincie Utrecht (Herijking 2016);

besluiten:

aan het in het statenvoorstel geformuleerde beslispunt 1 toe te voegen:

"met dien verstande dat:

1. *De aanduiding "toekomstige woningbouwlocatie" ter plaatse van Maartensdijk wordt toegevoegd in de PRS en PRV zoals aangegeven op bijgaande kaart;*
2. *In de tekst van de PRS onder 6.2., in de tabel "Programma woningbouw 2013 t/m 2028", onder "Herijking 2016", de rij "Regio Utrecht" zodanig wordt aangepast, dat het programma uitleg wordt vermeerderd met 250 woningen;*

3. *In de tekst van de PRS onder 6.5.3, Stedelijk programma regio Utrecht, de tabel "Programma woningbouw 2013 t/m 2028", onder "Herijking 2016", de rij "De Bilt" zodanig wordt aangepast, dat het programma uitleg wordt vermeerderd met 250 woningen;*
4. *In de tekst van de PRS onder 6.5.3.2., stedelijk programma De Bilt, de passage: "Het stedelijk programma is ongewijzigd. "*
 vervangen door:
"we hebben een uitbreidingslocatie voor maximaal 250 woningen toegevoegd bij de kern Maartensdijk. "
5. *In de tekst van de PRV, bijlage Wonen, bij "De Bilt", onder "uitbreidingslocatie" de aanduiding "0" wordt vervangen door "250".*
6. *In de Nota van beantwoording, onder 6.5.3.2., stedelijk programma De Bilt, de passage*

Thema	Indiener	Samenvatting	Reactie GS	Voorstel GS
rode contour	062, 072	Indiener verzoekt de tekst zodanig aan te passen dat het voor de kern Maartensdijk mogelijk wordt de rode contour te verleggen (062, 072). Met uitsluitend binnenstedelijk bouwen kunnen de voor de leefbaarheid en behoud van het voorzieningenniveau noodzakelijke betaalbare woningen voor starters en jonge gezinnen niet gerealiseerd worden (062).	Wij hebben geen concreet verzoek tot contouraanpassing bij de kern Maartensdijk ontvangen. Via de regels voor de kernrandzone (artikel 3.5) kan aansluitend aan het stedelijk gebied enige verstedelijking worden gerealiseerd, mits dat gepaard gaat met verbetering van de ruimtelijke kwaliteit.	Geen aanleiding tot aanpassing

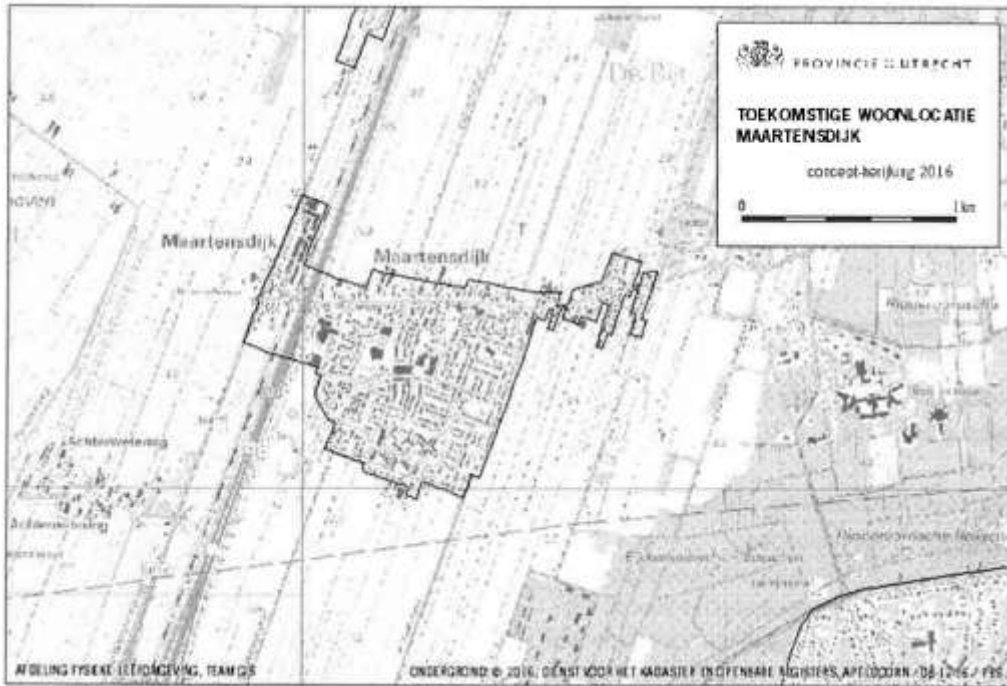
wordt vervangen door:

Thema	Indiener	Samenvatting	Reactie PS	Besluit PS
rode contour	062, 072	Indiener verzoekt de tekst zodanig aan te passen dat het voor de kern Maartensdijk mogelijk wordt de rode contour te verleggen (062, 072). Met uitsluitend binnenstedelijk bouwen kunnen de voor de leefbaarheid en behoud van het voorzieningenniveau noodzakelijke betaalbare woningen voor starters en jonge gezinnen niet gerealiseerd worden (062).	Wij hebben bij Maartensdijk een uitbreidingslocatie opgenomen van 250 woningen	Kaart PRS en PRV opnemen toekomstige woningbouwlocatie bij Maartensdijk van 250 woningen; Tekst PRS: verhogen stedelijk programma de Bilt met een uitbreiding van 250 woningen.

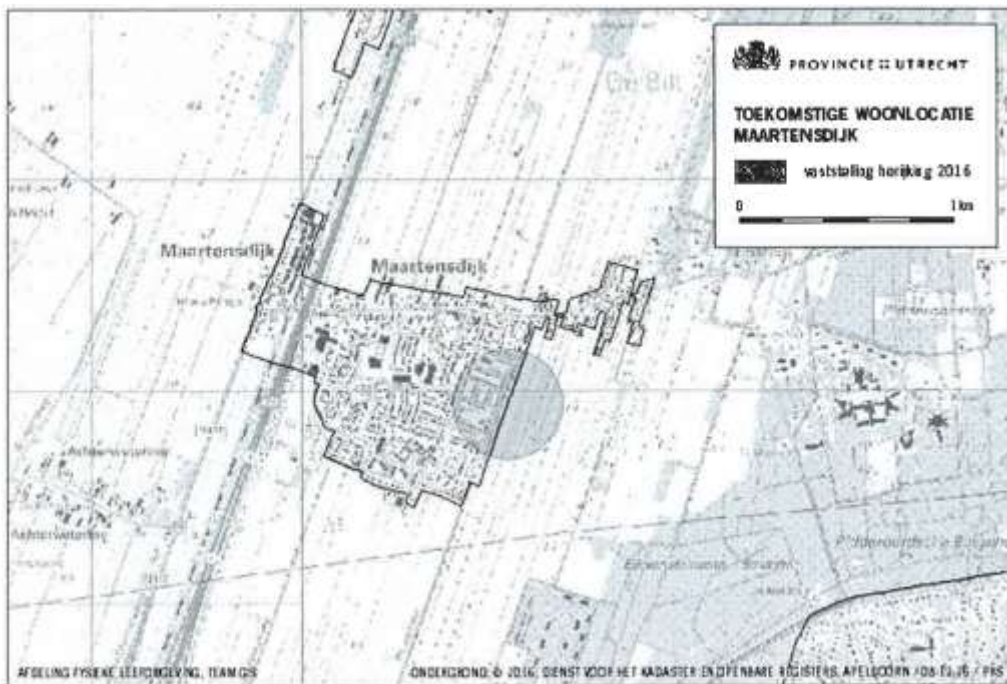
Toelichting.

De kern Maartensdijk heeft sinds de invulling van het voormalig gemeentehuis Maartensdijk geen binnenstedelijke ontwikkelingsmogelijkheden meer. Dit werd onlangs nog bevestigd door een lokale zoektocht naar mogelijkheden voor de tijdelijke huisvesting van statushouders. Onder de inwoners van Maartensdijk bestaat een woningbehoefte die door de strakke rode contour op dit moment niet kan worden vervuld. Ten oosten van Maartensdijk is ruimte om de kern uit te breiden om dit dorp zo voor de lange termijn leefbaar te houden.

KAARTJES WAS:

KAARTJE WORDT:

Amendement A51 (SGP, ChristenUnie, 50Plus, PVV): toevoegen toekomstige woningbouwlocatie Oudewater

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, aan de orde hebbende het statenvoorstel Vaststellen Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013 - 2028 Provincie Utrecht (Herijking 2016) en Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013 Provincie Utrecht (Herijking 2016);

besluiten:

aan het in het statenvoorstel geformuleerde beslispunt 1 toe te voegen:

"met dien verstande dat:

1. De aanduiding "toekomstige woningbouwlocatie" ter plaatse van Oudewater wordt toegevoegd in de PRS en PRV zoals aangegeven op bijgaande kaart;
2. In de tekst van de PRS onder 6.2., in de tabel "Programma woningbouw 2013 t/m 2028", onder "Herijking 2016", de rij "Regio West" zodanig wordt aangepast, dat het programma uitleg wordt vermeerderd met 200 woningen;
3. In de tekst van de PRS onder 6.5.4, Stedelijk programma Regio West, de tabel "Programma woningbouw 2013 t/m 2028", onder "Herijking 2016", de rij "Oudewater" zodanig wordt aangepast, dat het programma uitleg wordt vermeerderd met 200 woningen;
4. In de tekst van de PRS, onder 6.5.3.2., Stedelijk programma Oudewater, de passage: "Het stedelijk programma is ongewijzigd."

vervangen door:

"Aan de westzijde van de kern, ten noorden van de wijk Klein Hekendorp, hebben wij een uitbreidingsmogelijkheid opgenomen voor maximaal 200 woningen. Bij realisering hiervan dient specifiek rekening te worden gehouden met de gevoeligheid van het gebied voor bodemdaling, en de ligging in het Groene Hart."

5. In de tekst van de PRV, bijlage Wonen, bij "Oudewater", onder "uitbreidingslocatie" de aanduiding "0" wordt vervangen door "200".
6. In de Nota van beantwoording, onder 6.5.4.3. stedelijk programma Oudewater, de passage

Thema	Indiener	Samenvatting	Reactie GS	Voorstel GS
Rode contour	116	Indiener acht het opgenomen stedelijk programma voor wonen en werken nog toereikend. Voor de verdere voortzetting van de te verwachten woningbouw is het van belang dat in	Wij zijn met indiener van mening dat het stedelijk programma voor wonen en werken toereikend is. Om die reden ligt het aanwijzen van een nieuwe	Geen aanleiding tot aanpassing
		Oudewater, in aansluiting op Klein Hekendorp, een toekomstige uitvalsrichting voor woningbouw in de PRS wordt opgenomen. Het moet mogelijk zijn de rode contour ter hoogte van de noordrand van deze woonwijk flexibel aan te passen. Bij voorkeur door er een wijzigingsbevoegdheid op van toepassing te verklaren.	uitbreidingslocatie niet voor de hand. Bovendien is de door indiener aangegeven locatie gelegen in een gebied dat gevoelig is voor bodemdaling, het is ook 'overstroombaar gebied' en het is gelegen in het Groene Hart. Tenslotte past het instrument 'wijzigingsbevoegdheid' niet in de systematiek van onze PRV en PRV. Wij kunnen daarom niet instemmen met uw verzoek.	

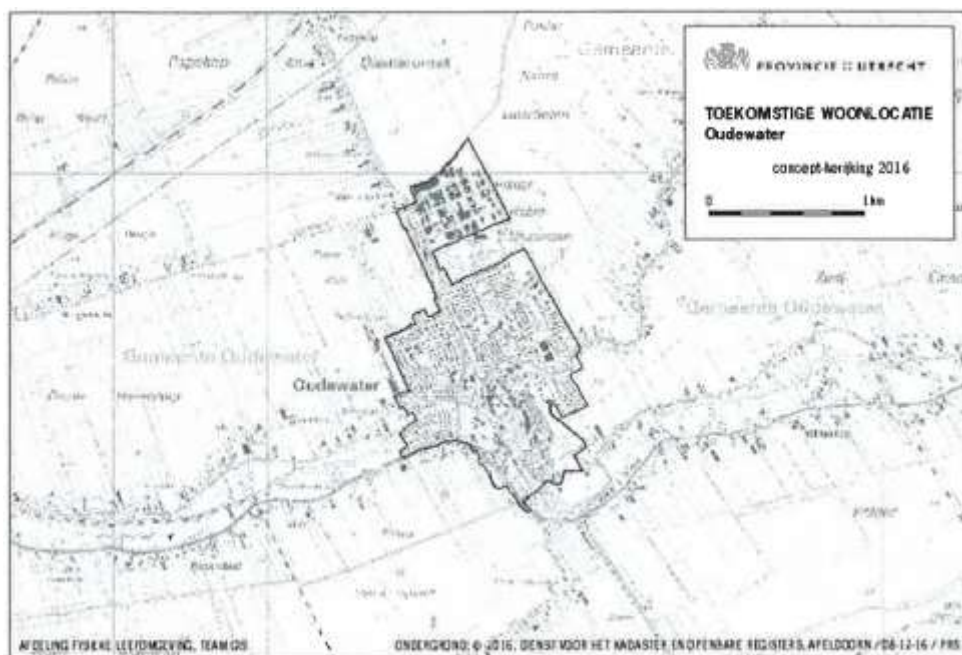
wordt vervangen door:

Thema	Indiener	Samenvatting	Reactie PS	Besluit PS
Rode contour	116	Indiener acht het opgenomen stedelijk programma voor wonen en werken nog toereikend. Voor de verdere voortzetting van de te verwachten woningbouw is het van belang dat in Oudewater, in aansluiting op Klein Hekendorp, een toekomstige uitvalsrichting voor woningbouw in de PRS wordt opgenomen. Het moet mogelijk zijn de rode contour ter hoogte van de noordrand van deze woonwijk flexibel aan te passen. Bij voorkeur door er een wijzigingsbevoegdheid op van toepassing te verklaren.	Wij nemen een uitbreidingslocatie voor woningbouw op in de PRS en PRV op de door indiener aangegeven locatie. Bij realisering hiervan dient specifiek rekening te worden gehouden met de gevoeligheid van het gebied voor bodemdaling, en de ligging in het Groene Hart	Kaart PRS en PRV: opnemen uitbreidingslocatie voor woningbouw. Tekst PRS: aanpassen conform reactie PS

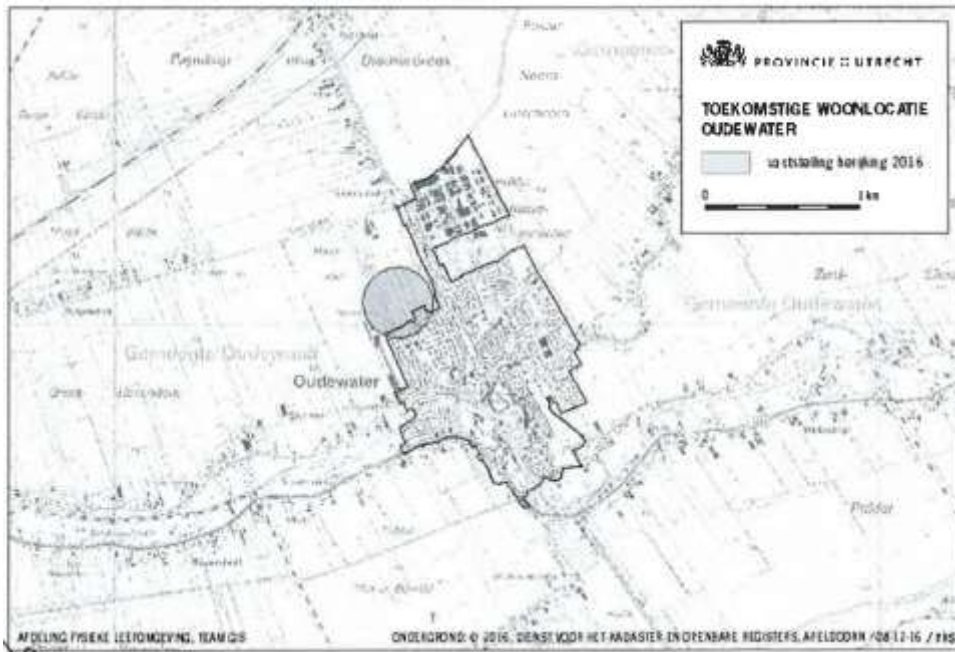
Toelichting.

Deze gemeente heeft bijna geen binnenstedelijke mogelijkheden meer en is aan de grens gekomen van de uitbreidingsmogelijkheden. Voor een kleine gemeente als Oudewater is het van cruciaal belang om een doorzicht te hebben op toekomstige mogelijkheden. Via deze wijziging wordt dit doorzicht geboden. We benadrukken dat uitbreiding van Oudewater niet betekent dat er inwoners van buiten worden aangetrokken. Het gaat echt om de lokale (jongere) bevolking.

KAARTJE WAS

KAARTJE WORDT

De VOORZITTER: De moties en amendementen zijn voldoende ondertekend en maken deel uit van de beraadslaging. Ze kunnen worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de Voorzitter! Laat ik beginnen met de ambtelijke organisatie te bedanken voor de ondersteuning. Daar heeft 50Plus veel profijt van gehad. Hij heeft onze amendementen technisch voorbereid en daar waren wij heel blij mee. Natuurlijk ook alle anderen die daar een bijdrage aan hebben geleverd.

De herijking van de structuurvisie is een moeizaam proces geworden in de beleving van 50Plus. Direct betrokkenen, gemeenten, partners, ondernemers en bewoners willen steeds meer inspraak, maar lopen steeds tegen de, zo lijkt het, in het beton gegoten regelgeving. De ene keer is het landelijk opgelegd, de andere keer draagt de provincie een steentje bij en dan hebben wij nog met de gemeenten te maken die dichter bij de aanvragen staan. De behoeften worden steeds vaker van daaruit gesignaleerd. Soms is het de vraag wie erover gaat: de gemeente, de provincie of allebei. Dat is vaak een kluwen om dat uit elkaar te krijgen en echt te weten bij wie je moet zijn.

Natuurlijk hebben wij de opdracht om zorgvuldig om te gaan met wat wij beheren. Tijden veranderen echter. Dat neemt natuurlijk niet weg dat wij het zorgvuldig moeten blijven doen, maar soms gaat het anders en zijn de wensen anders. Behoeften veranderen, wetten veranderen en economieën veranderen. Ten opzichte van elkaar moet er een balans zijn; dit is een opgave. Vanuit de provincie een opgave om meer te bouwen, maar dit in te vullen als er geen ruimte geboden wordt als de inbrengmogelijkheden uitgeput zijn. Op dit moment hebben wij een groot overschot van lege kantoorgebouwen. Moeten wij dan toch toestaan om nieuwe te ontwikkelen? Is er transformatie te realiseren om hier woningen van te maken? Hoe gaan wij hiermee om? Waar geef je ruimte? Zo ook voor bedrijventerreinen. Moet je gaan uitbreiden bij de bestaande terreinen, terwijl dit minder past bij de huidige invulling, bijvoorbeeld waar wonen en werken samen gaan? Dat vraagt steeds meer een andere aanpak dan uitbreiding te realiseren waar bijvoorbeeld infrastructuur niet meer past. Waar men direct daarna het terrein op slot zet, omdat het heel duidelijk is dat er verder geen mogelijkheden meer zijn om in de toekomst verder uit te breiden. De ondernemers die nog in het laatste puntje gaan zitten kunnen niet meer doorgroeien en zullen op een gegeven moment weer weg moeten.

Hetzelfde geldt ook voor agrariërs. Zij maken plannen op de wetten aangereikt door het Rijk. Het Rijk is soms grillig en de wetten kunnen zomaar veranderen. Hoe gaan wij daarmee om? Houden wij ons aan de beloften of gaan wij met de stroom mee? Hoe zit het dan bijvoorbeeld met planschades voor de agrariërs die een businessplan hebben gemaakt dat niet meer uitgevoerd kan worden, maar daar wel leningen voor afgesloten hebben?

Infrastructuur. Gaan wij steeds maar verder verbreden en meer asfalt leggen of gaan wij andere oplossingen bedenken? Hoe gaan wij om met draagvlak van de gebruikers en omwonenden? Luisteren wij daarnaar of doen wij er niks mee?

Dan kom ik bij de natuur. Hoe gaan wij om met natuur? Gaan wij dat wel opofferen of niet? Brengen wij iets anders ervoor terug? Stiltegebieden komen steeds meer in de knel. Dit is ook voor dieren en weidevogels een groot probleem. Zonder de dieren en de weidevogels wordt het heel erg schraal. Hoe gaan wij om met de vervuilde ondergronden en de gevolgen voor het oppervlakte- en grondwater? De mens, het dier en de flora kan niet zonder schoon water. Dan sterven wij langzaam en dat moeten wij toch niet willen. De oproep van 50Plus is om ruimhartiger om te gaan met de verzoeken vanuit de gemeenschap, in welke hoedanigheid dan ook. Met elkaar verbinden is belangrijk om draagvlak te ontwikkelen en te behouden. Samen maak je de provincie en onderhoud je de provincie. Uiteraard van groot belang om niet uit het oog te verliezen, maar maatwerk zal steeds vaker gevraagd worden. Daar dienen wij serieus mee om te gaan. Openbaar vervoer heeft meer waardering nodig voor de buitengebieden. Alles is gericht op Utrecht, Amersfoort en De Uithof. Dat is mooi, maar er is meer. Openbaar vervoer rond Utrecht, Amersfoort en De Uithof is heel erg gericht op de werkende inwoner en hoofdzakelijk voor doordeweeks. In de avonden en de weekenden is er ook behoefte aan openbaar vervoer. Daarom is het soms heel vervelend als op zondag de bus niet rijdt. Je moet toch naar je werk of je wilt op bezoek en contacten onderhouden. Denk aan de werknemers met wisselende diensten. Dat zijn veel meer mensen dan u denkt. Wij gaan steeds meer naar de 24-uurs economie toe en daar dienen wij rekening mee te houden. Zo nodig en mogelijk moeten wij dit faciliteren. In de spitsuren gaan vooral uit de buitengebieden waar veel minder middelbare scholen zijn, scholieren naar naburige grotere plaatsen met het openbaar vervoer. Toch lijkt bij de concessie die gisteren is ingaan veelal geen rekening te zijn gehouden met de aanvang van de schooltijden. Zij komen veel te vroeg of te laat. Dat moeten wij toch niet willen, want juist in de winter gaan de scholieren met het openbaar vervoer. In de zomer pakken zij veel vaker de fiets. Daarnaast gebruiken de ouderen en de mindervaliden regelmatig het openbaar vervoer. Zij moeten lopend vaak veel langere afstanden afleggen. Vanmorgen stond in de krant dat ieder dorp openbaar vervoer behouden heeft, maar als je via de snelweg met een lusje naar de carpoolplaats scheurt, schiet dat niet op. Het lijkt een beetje een ontmoedigingsbeleid: nog minder reizigers en voordat je het weet is de bus er niet meer. 50Plus wil oproepen om in de geest van de regels te handelen in plaats van strikte regels te hanteren.

Wij ondersteunen de moties en amendementen over Renswoude, LOG-gebied, Oudewater, Maartensdijk, Wijk bij Duurstede en boer Dorresteyn. Daar gaan wij alles aan doen als dit nodig is. Van D66: Rijnenburg, Bosch en Duin, Amersfoortvisie en de motie van de convenanten. Wij vinden het echt een gemiste kans dat voor deze structuurvisie de convenanten van de gehele provincie niet parallel zijn meegenomen in de herijking in samenhang met de structuurvisie.

Wij hebben twee moties die ik in de tweede termijn ga indienen. Zodra wij de aangepaste motie hebben, vraag ik wel of dat kan. De moties die wij hebben ingediend zijn niet meer helemaal goed. Dan kunnen de moties rondgestuurd worden en zal ik mijn verhaal daarbij doen.

De VOORZITTER: Tot zover de eerste termijn van de Staten. Ik schors de vergadering om het college de gelegenheid te geven zich te beraden over de antwoorden. De vergadering is geschorst.

Schorsing van 11.56 uur tot 12.16 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. Aan de orde is de beantwoording in de eerste termijn van het college. Het woord is aan de heer Van den Berg.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie en de Provinciale Ruimtelijke Verordening, met name de laatste, is de 'gemeenten bindend'. Ik ben blij dat er een ei is gelegd en ik ben ook blij dat in tegenstelling tot de dichte mist van vanochtend het buiten aan het opklaren is. Ik hoop dat de PRV dat ook doet voor de gemeente. Heldere regels, duidelijkheid over wat kan en wat niet kan, met de toelichting: meer ruimte voor maatwerk en flexibiliteit. Hij is iets dikker geworden dan misschien gewent. Er zijn veel nieuwe ontwikkelingen waar wij niet omheen kunnen, zoals: de energietransitie; de samenleving staat niet stil. Sturing en

doorontwikkeling is een mogelijkheid die wij bieden. U heeft gezegd dat u op moet letten en het politiek en bestuurlijk neutraal over moet brengen in de omgevingsvisie. Dat proberen wij wel, maar daar staat de tijd eveneens niet stil en zal aandacht zijn voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

In de structuurvisie is veel aandacht voor de woningbouw, de rode contouren en de kernrandzonevisie. Veel vragen gaan over de bedrijventerreinen. Zijn de cijfers die u hanteert nog allemaal actueel? De detailhandel is een discussie die actueel is geworden op het laatste moment, maar waar wij al een tijd mee bezig zijn. U maakt zich terecht zorgen over de natuur, heeft u andere ideeën of aanscherpingen? Wij hebben het gehad over de landbouw en hoe daarmee om te gaan. Met name de intensieve landbouw. Tot slot hebben wij het gehad over het kernrandzonebeleid.

Als het gaat om de regels, dan gaat het om dat wat de provincie tot haar taak vindt behoren en daar waar de provincies denken lokaal opvattingen over te hebben. Natuurlijk is het zo dat er zaken zijn die op regionaal niveau spelen, namelijk de woningmarkten, de arbeidsmarkten en de bedrijventerreinen; allemaal zaken die op regionaal niveau spelen. Dan zou je dat graag op lokaal niveau willen oplossen, maar hier kruist de bestuurlijke verantwoordelijkheid van het lokaal bestuur zich met het regionale of provinciale bestuur vaak op de inhoudelijke thema's. De ChristenUnie sprak terecht over een optimum. Daar gaan eigenlijk deze PRS/PRV over. Wij zoeken naar een ruimtelijk kwalitatief optimum voor onze provincie. Wij proberen dat zo robuust en zo duidelijk mogelijk te maken voor onze inwoners, onze bedrijven, onze gemeenten en instellingen.

Ik heb een aardige hoeveelheid moties en amendementen van u gekregen. Ik zou die kort met u willen doornemen om te kijken waar er onoverkomelijkheden in zitten of waar wij kunnen zeggen dat wij er in mee kunnen gaan. Ik zal er ongetwijfeld hier en daar eentje missen, dat moet u mij maar vergeven. Ik heb het stapeltje links en rechts door elkaar liggen, dus ze kunnen naar voren komen in een andere volgorde dan waarop u ze heeft liggen, inclusief de amendementen.

Ik begin met het amendement over de rode contour van de Willem Arntsz. Daarvan is gevraagd of die niet aangepast kan worden. Ja, wij zouden wel kunnen leven met de motie van GroenLinks. Amendement 40 van D66 en de PvdA, mits het in overeenkomst is met hetgeen de gemeenteraad heeft besloten en niet in strijd met de afspraken voor het Hart van de Heuvelrug. Dan kan hij wat ons betreft niet afgeschaft, maar wel voor een deel anders vormgegeven worden conform uw voorstel.

Het amendement 41 over de integrale visie bij de ontwikkeling van de kernrandzones. Dit is een nadere precisering van de ruimte die geboden is en een nadere precisering om de ruimtelijke variëteit en de onduidelijkheden die mogelijk aanwezig zijn bij de gemeenten nadrukkelijker te omschrijven. Dit in het licht van de proportionaliteit ten opzichte van hetgeen wat aan bebouwing wordt toegevoegd, wat GroenLinks ook heeft aangegeven. Het gaat om de ruimtelijke kwaliteit die daarvoor nodig is, ruimtelijke onderbouwing of verplaatsing van economische activiteiten. Dat is de invliegrouwe voor een kernrandzonevisie. Ook de proportionaliteit, de kern ten opzichte van de uitbreiding van de kernrandzones. Dat moet in een zekere verhouding tot elkaar staan. De duidelijkheid is niet concreet in een visie geformuleerd, maar vooral in een onderbouwing. Een onderbouw die in proportie moet zijn, kleiner wat minder en groter wat nadrukkelijker, om dat zodoende goed vast te kunnen leggen in het bestemmingsplan. Wij liepen er juridisch tegenaan of wij wel een aparte visie kunnen vragen die één op één overgenomen kan worden in dergelijk bestemmingsplan. Ja, dat kan wel.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Het leek erop dat u bedoelde dat de ruimtelijke kwaliteit nooit zal verbeteren op het moment dat bebouwing wordt toegevoegd.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Dat zult u mij nooit horen zeggen. De ruimtelijke inpassing en bebouwing heeft in zichzelf een ruimtelijke kwaliteit, mits de materialisatie en positionering allemaal goed geregeld is. Dat zijn ook elementen die juist in dat integrale plan passen. Dus het integrale kader betekent zowel toevoeging van groen, klompenpaden, een fietspad, bosschages enzovoorts. Eveneens de verharding die nodig om die kwaliteit vorm te geven. Dat kent een bepaalde kwaliteit.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): De vraag is eigenlijk: u zei dat de ruimtelijke kwaliteit voorop staat en dan het andere komt. In de voorbeelden die u zojuist noemde kwamen, ik denk doelbewust, geen voorzieningen of nieuwe functies of bebouwing naar voren.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Dat is niet doelbewust. Het coalitieakkoord biedt juist de ruimte om economische activiteiten of een school als uitplaatsing of andere activiteiten die wel bebouwd zijn als zodanig in de kernrandzone te kunnen plaatsen. Ik heb daar geen initiatievenlijst van, maar ik zou dat graag met de gemeente willen bespreken voor de vormgeving van de ruimtelijke kwaliteit en de dragers die daarvoor nodig zijn.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Dank voor het antwoord. Mag ik hieruit concluderen dat u ons amendement omarmt of ziet als een verduidelijking en daarin een positief advies kan geven?

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Ja, ik geef daar een positief advies op. Amendement Toelichting grondgebondenheid van de GVE. U stelt in het amendement om het richtgetal van de 2,5 GVE terug te brengen in de regels. Wij hebben het er bewust uit gelaten en juist in de toelichting opgenomen, omdat daar de ruimte wordt geboden voor de gemeente om hier zelf invulling aan te geven. Voor mij is het geen onoverkomenlijkheid als deze weer terug moet, maar dit was de reden om de 2,5 hectare juist in de bevoegdheid van de gemeente te laten door dit niet in de regels te stellen.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Daar wilden wij ook niet aan tornen, maar wij kregen terug dat zoals het nu geformuleerd staat het nieuwe onduidelijkheden zal oproepen. Vandaar dat wij dachten dat het op deze manier helderder zal worden.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Het is helder dat wij verschillen in ons idee wat het helderder maakt.

Het definiëren van natuurwaarden bij duurzame energie. Ik laat die even liggen, omdat ik deze eerst precies wil lezen. Ik heb hem echter nog niet als zodanig van GroenLinks gezien.

Ik ga door met het amendement aanpassing, begrenzing NNN Landgoed Broekbergen. Ik kijk naar de ChristenUnie, omdat ik het vermoeden heb dat daar nadere uitleg op volgt. Zo niet, dan zou ik het amendement niet willen volgen.

De heer KRANENBURG (ChristenUnie): Ik begrijp de vraag van de gedeputeerde niet.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Ik begreep dat er mogelijk nog een aanpassing zou komen op het amendement. Het gaat over het klooster, de kapel, de woning en het uitnemen van de 1000 vierkante meter ten behoeve van de NNN. Ik zou dat amendement willen ontraden. De eigenaar is overigens wel bezig met het opstellen van een natuurvisie. Deze moet voldoen aan het bestemmingsplan. Eigenlijk volgen wij het natuurplan zoals vastgesteld is door de provincie als zodanig hierin. Ik zou dit amendement als zodanig willen ontraden.

Amendement Geen woningbouw in Rijnenburg. Dat is een lastige. Ik zou het toch willen ontraden op deze wijze; ik kan mij voorstellen dat dit college en wijzelf zeggen dat wij driekwart (83 procent) van onze woningbouwopgave binnenstedelijk willen realiseren. Als het college van de stad Utrecht eveneens aangeeft dat te willen en voorlopig de woningbehoefte niet nodig te hebben op Rijnenburg, los van de kwaliteit van de grond en de bereikbaarheid en alles wat nog nodig is, is dat een overweging van het college van Utrecht. Tegelijkertijd is het meer een perspectief op eventuele ontwikkelingen die mogelijk kunnen zijn als er een ventiel moet zijn op de enorme spanning die gaat oplopen op de woningmarkt. Deze verwachten wij ook in de regio Utrecht. Dan is het misschien niet verstandig om een dergelijke opgave te doen. Misschien kan ik u tegemoet komen; als de bol blijft staan en het aantal op nul wordt gezet in plaats van op PM. Daarmee is de ontwikkelingsmogelijkheid bespreekbaar en hoeft deze niet nog een keer als ontwikkeling vastgesteld te worden. Dan kan ontwikkeld worden mits wij in overeenstemming met de stad Utrecht en de regio opvattingen hebben over hoeveel dat moet zijn op die plek.

De heer BOERKAMP (D66): Mijnheer de Voorzitter! Dank u wel voor deze handreiking. Ik stelde dit amendement bewust voor met de vraag of Rijnenburg de locatie is waar prioriteit aan gegeven moet

worden gezien de positie, de diepte waarin het ligt en de ontwikkelingen die nodig zijn voor de mobiliteit. Wellicht zijn er andere locaties in de provincie die eerder gebruikt kunnen worden en waar geen bol staat.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Ik weet van het fenomeen hoe laag de polders rond Utrecht liggen; waarschijnlijk is dit ook een overstromingsgebied. De grond is daar slecht en het zakt daar. Ik zal niet zeggen dat de Nederlandse ingenieurs voor hogere staaltjes hebben gestaan om twee meter zand op te spuiten en dan een woonwijk aan te leggen. Het is een punt dat er andere locaties zijn. Die zijn bij ons op dit moment niet in beeld. De stad Utrecht wil hem wel als zodanig houden als ontwikkelingsperspectief, maar geeft aan dit voorlopig niet te willen gebruiken. Sterker nog, in overleg met de stad kan een stadsgesprek worden aangegaan over wat wij met het pauzelandchap in Rijnenburg en het energielandschap doen. Ik zou aan dat stadsgesprek willen deelnemen in plaats van dit er definitief af te halen.

De heer BOERKAMP (D66): Misschien helpt het dan in de motivatie van de eigenaren van de grond in dat gebied om de bol eraf te halen. Dan geeft de provincie een duidelijk teken dat er tot en met 2028 geen woningbouw komt. Dat geeft een perspectief van vijftien jaar.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Dan kijk naar de zienswijzen van de eigenaren van de grond. Ik denk dat zo'n 63 procent in handen is van diverse ontwikkelaars. Die willen wel op het vinkentouw blijven zitten met eventuele ontwikkelingsmogelijkheden. Zij zullen niet zeggen dat de bol eraf moet.

Mevrouw KOELEWIJN (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Over de lage ligging had onze fractie begrepen dat wel degelijk nagedacht is om meer ruimte voor water te maken om het op deze wijze mogelijk te maken om daar het één en ander te ontwikkelen. Het lijkt mij overigens zinvol dat je daar rekening mee houdt als je naar een pauzelandchap kijkt.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): U zit nu in stedenbouwkundige vormgeving. Ik kan mij goed voorstellen dat water heel interessant wordt. Waterschappen, maar wij zelf ook, doen bij de bestemmingsplannen een watertoets. Per gebouwde verharding moet water gegraven worden. Het is aan de ontwikkelaars en aan de opbrengsten die het met zich mee moet brengen om te kijken hoeveel water gegraven zou kunnen worden om dergelijke ontwikkelingen mogelijk te maken. Dat geldt overigens ook voor het energielandschap, als u dat zou willen vormgeven.

Mevrouw ENS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik begreep in de toezegging dat u de PM op nul wil zetten. Ik ben blij dat de bol hier ligt. Wij hebben precies gecreëerd waar D66 al naar opzoek was, door te zeggen dat wij niks doen, maar PM laten kan daar wellicht wel. Ik hecht waarde aan de reservering, zodat wij daar niet op een ander moment andere keuzes in maken. Het is al moeilijk om aan goede woningbouwlocaties in de provincie te komen. Kunt u uitleggen wat dat verschil tussen PM en nul inhoudt? Als dat betekent dat wij daar in principe 'nul woningen tenzij' gaan maken, dan vind ik het geen goed voorstel.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Er staat nu PM, dus in te vullen welke woningbehoefte en welke woningaantallen in overleg met de gemeenten in de regio daar mogelijk worden geacht. Op het moment dat deze op nul staat, zal het gesprek plaats moeten vinden over welk aantal wij het eigenlijk hebben. Nul is eigenlijk alleen maar het vangnet voor de regio van de stad Utrecht voor de polder waar zij zelf over gaat. Om daar een mogelijkheid in te maken dat wij niet helemaal een discussie krijgen over de rode contouren, maar wel die plek te bewaren om eventuele uitbreiding mogelijk te maken.

Mevrouw ENS (VVD): Dank u wel voor uw antwoord. Wellicht is het mijn zwart op wit benadering, maar ik zie het verschil tussen PM en nul in dit opzicht niet.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Dat was bij mij precies hetzelfde. PM kan nul zijn. Wat dat betreft zou ik de PM handhaven. Ik vind het wel goed dat u aanreikt dat de colleges die zich de komende

jaren ontwikkelen, dan wel hoe die woningmarkt zich ontwikkelt. Ik ben ervoor dat het zoveel mogelijk binnenstedelijk opgelost wordt. Als het uiteindelijk van de grond komt moet toch nagedacht worden. Dan is Rijnenburg een fantastische plek om meer met waterwoningen te doen, aangepast aan de omstandigheden.

Een ander punt waar ik graag een reactie op zou willen horen, is de discussie over Rijnenburg. Deze heeft bestuurlijk tot veel rumoer en discussies geleid in het verleden. Is het daarom niet verstandig om het PM te laten staan. Er moet een goede onderbouwing in U-10 verband komen, maar het nu snel weg halen is bestuurlijk gezien niet echt gewenst.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Ik laat graag aan de indieners over om te kijken of het bestuurlijk gewenst is, eveneens in het licht van de bestuurlijke discussies die hebben plaatsgevonden. Discussies vinden altijd plaats.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Ik dacht dat GS hier wellicht een mening over had.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Ik heb geen specifieke mening over het college van Utrecht, aangaande Rijnenburg. Ik volg op dit moment de opvatting dat woningbouw voorlopig niet nodig is. Dat lijkt ons een prima uitgangspositie.

Amendement A46 Bosch en Duin buiten de rode contour. Zoals geformuleerd kunnen wij met dat voorstel leven, mede omdat in de gemeente Zeist een ruime meerderheid aanwezig is om deze rode contour weer terug te leggen.

De heer Krol zit op het puntje van zijn stoel om het detailhandelbeleid en het amendement daarover nader te preciseren.

Ik moet ook melden dat u op moet letten bij de behandelingen en de aannames van de moties en de amendementen. Straks moet namelijk een natuurvisie vastgesteld moeten worden. De kaartbeelden en de opmerkingen die u daar maakt moeten één op één doorgewerkt worden in de natuurvisie

Dan kom ik bij motie M95 Integrale gebiedsontwikkeling De Geer III en omgeving. Deze roept De Geer III en omgeving op om vooral in gesprek te gaan met Wijk bij Duurstede. Niet vlug een aantal woningen toevoegen, maar integraal kijken naar de gebiedsvisie De Geer III. Daarnaast het woningbouwprogramma integraal bekijken en de ontsluiting van de N229 en eventuele belasting daarop in het licht van de 1000 woningen die bij Bunnik gebouwd mogen worden. Want is het verstandig om nog een uitbreiding toe te staan anders dan de 250 die eerst gerealiseerd moeten worden? Ik kan deze motie omarmen.

De motie M96 Pauzelandschap Rijnenburg met ambities. Dit lijkt mij een motie waar wij geen problemen mee hebben en mee uit de voeten kunnen.

De motie M97 Meer informatieplicht bij het verleggen van contouren. Dit sluit aan bij de motie van de SP die later ter sprake komt. Ik zou geen andere actieve informatieplicht willen hebben naar de grondeigenaren, inclusief de financiën daarbij. In het licht van het besluit in de Wet op de ruimtelijke ordening en de gang waarop wij de ruimtelijke structuurvisie en omgevingsvisie vormgeven, zou ik geen apart traject van informatieplicht willen realiseren. Ik denk dat het goed geborgd is. Dus motie M97 ontraad ik u.

Over motie M94 zou ik u door de heer Krol over willen laten informeren.

Amendement A36 Nieuwe vestiging van bestaande agrarische bedrijven en het amendement A37 dat gaat over specifiek agrarisch bedrijf Van Dorrestein in Soest. Hierin komt de vraag naar voren van een algemene maatregel om dit soort verplaatsingen mogelijk te maken. Ik ontraad u het algemene beeld om dit soort verplaatsingen mogelijk te maken. Ik ontraad u ook om de specifieke oplossing voor Van Dorrestein in het licht van de jurisprudentie, tot en met de Raad van State, niet te doen. Daarnaast is het zo dat het lastig is dat wij geen zienswijzen van derden ingezien of ontvangen hebben, omdat dit zo langskomt. Ik begrijp dat het een preciaire situatie is, want ik ben geweest bij de boer in de gemeente Soest. Er zijn voorzieningen getroffen om bij een eventuele verplaatsing naast zijn eigen woning vier woningen te mogen bouwen in het bestemmingsplan van de gemeente Soest. De plek waar hij naartoe wil is niet de plek waar wij een dergelijke uitbreiding willen. Wij blijven op ons standpunt dat dit in een gestopte of gevestigde agrarische voorziening moet zijn.

Mevrouw BROERE (PVV): Mijnheer de Voorzitter! De Raad van State heeft zich alleen uitgesproken of de provincie conform de PRV heeft gehandeld. Niet verder dan dat.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Correct. Sterker nog, er is een kleine aanwijzing geweest van de Raad van State, namelijk: de regio wordt vertaald als de hele provincie. Daarmee is het zoekgebied voor een eventuele overname van een bedrijf de hele provincie geworden.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de Voorzitter! U zegt dat u wel mee wilt werken aan een verplaatsing, mits de verplaatsing geschied naar een bestaand agrarisch bedrijf. Daar is intensief naar gezocht met hulp van derden, maar dat is niet gelukt. Wij vragen u om een mogelijkheid te geven waar wij wel aan mee kunnen werken en wat nu in te vullen is. Als wij nee blijven zeggen, dan blijft het als een molensteen om onze nek.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Ik vind het een uitermate vervelende kwestie, laat ik dat vooropstellen. Met name voor de agrariër die graag door wil boeren op een plek waar hij zijn land heeft liggen. Als je het hele dossier terugkijkt vanaf de reconstructie kun je zien dat er veel gebeurd is. Hierin is de grond wel, maar het bedrijf niet ingebracht, tot en met het inklemmen van de agrariër door daar woningbouw toe te staan. Voor een deel valt deze binnen de rode contouren. Het bestemmingsplan als zodanig van de gemeente Soest is aangepast op de mogelijkheid om daar meer woningen toe te staan. Naar mijn weten is twee keer een locatie op de Peter van der Bremerweg aangeboden die hij niet geschikt achtte, om welke reden dan ook. Daarnaast komen er nog steeds agrarische bedrijven vrij. Dat zou een mogelijkheid moeten zijn voor de boer om te verplaatsen naar die locatie. Ik krijg de signalen iedere keer via gebiedscommissies en via O-gen wat mogelijk is en welke kansen er liggen. Ik heb vertrouwen dat er kansen liggen. Het is al een lange tijd een molensteen en ik vind het geen schoonheidsprijs zoals in het hele traject gehandeld is door besturen en met de kansen die er op sommige momenten wel waren. Het is een gegeven en ik kan mij niet verder uitstrekken dan dit te melden, anders bevinden wij ons op een hellend vlak voor andere casussen die zich ongetwijfeld zullen aandienen, waarvan zij zelf vinden dat zij ook bijzonder zijn.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): U zegt dat u hoopvol bent over de toekomstige vrijkomende locaties. Ons is daar helemaal niks van bekend. Misschien dat u meer weet; dat is vaak wel het geval. Ik zou ervoor willen pleiten dat u zich herbezint op de oplossing die nu geboden wordt.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): In de motie wordt niet specifiek gericht op Van Dorresteijn. Ik denk dat wij ons in een motie en de PRV niet op één persoon moeten richten. De algemene toevoeging is dat het gaat om de verplaatsing van grondgebonden landbouwbedrijven ten behoeve van het realiseren van ruimtelijke doelen van algemeen maatschappelijk belang. Kunt u aanduiden waarom wij dit niet zouden moeten doen? Of zegt u dat het wel haalbaar of beter kan zijn als het specifiek geformuleerd wordt?

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Als u het generiek maakt zult u moeten definiëren wat het bijzondere maatschappelijke belang is. Ik denk dat wij een 'camels nose' (bij voorbaat mislukte investering) binnentrekken met nog twee bulten er achteraan van de bijzondere belangen die gemotiveerd worden door de individuele agrariërs die vinden dat het een bijzonder belang is. Inclusief de gemeenten die daarover wel of niet een opvatting hebben. Het vormen van criteria daarvoor is uitermate lastig. Bijvoorbeeld in het geval van Van Dorresteijn. Hierbij kan de omgeving een bijzonder belang kan zijn, omdat hij zit ingeklemd met zijn boerderij midden in een woonomgeving. Er is correspondentie met u geweest over de interpretatie van de Raad van State over eventuele regels over het bijzondere belang in andere provinciale ruimtelijke structuurvisies. Die zijn redelijk kansloos. Ik zou de generieke kant zeker niet op willen, omdat wij dan teruggaan in de tijd. In het individuele geval is de mogelijkheid aanwezig of het op de Peter van der Bremerweg specifiek bestemd kan worden. Dan zijn wij noch met een precedent, noch met een fenomeen bezig waarbij ik denk dat een aantal boeren een dergelijk individueel geval mogelijk maakt. Wij zijn met regels bezig die van algemene aard en niet van bijzondere aard zijn. Op het moment dat wij het organiseren sluit ik niet uit dat er bezwaren en beroepen tot en met de Raad van State komen die zeggen: "Overall, maar niet op die plek en zeker niet voor

mijn deur. Al helemaal niet op de Peter van der Breemerweg." Om maar een voorbeeld te noemen. Ik weet het niet, maar ik wil dit risico niet lopen. Zij hebben namelijk al bestuurlijk voor de Raad van State gestaan. Zij hebben nadrukkelijk aangegeven dat zij het niet op deze manier moeten doen. Ik vind het een lastige in het bijzonder. De mensen van de afdeling hebben zich bijzonder gebogen over een eventuele oplossing. Ik zie hem niet, tenzij u zegt dat er een specifieke invulling voor gemaakt moet worden. Zeker geen generieke.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Eigenlijk zegt u dat wij moeten proberen te luisteren en dit niet te doen. Alle agrariërs moeten zich richten op bestaande kavels.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Dat is het beleid. Dat zou ik graag voortzetten.

De heer BOERKAMP (D66): Mijnheer de Voorzitter! Over de casus van Van Dorresteijn zou ik als beginsel liever een generieke bepaling zien. Ik herken zeker in de tekst zoals deze nu ligt de 'camels nose' of het topje van de ijsberg; alles wat er nog uit zou kunnen komen. Het is nooit mooi om een heel adres in de PRV neer te zetten, maar is er een generieke bepaling van tijdelijke aard? Kan een tijdelijke maatregel in de PRV een oplossing bieden die erover een jaar weer uit sluipt? Wat zijn de manieren om het toch te doen? Ik proef een meerderheid in de Staten die een oplossing wil, maar u geeft aan dat het niet kan, tenzij wij zeggen dat nieuwvestiging toegestaan is, maar dan trekken wij de hele ijsberg naar binnen. Kunnen wij u motie vragen om bij een partiele herziening in de loop van 2017 met een oplossing te komen? Ik zou graag een oplossing willen. Dat hoeft niet nu in de PRS, dat mag ook volgend jaar in de partiele herziening.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Wij snappen de problematiek, maar zoals de Gedeputeerde al aangeeft hebben wij dit beleid op een bepaalde manier ingestoken, juist om bepaalde landschappelijke kwaliteiten te kunnen waarborgen. Als voor dit type problemen elke keer een uitzondering gemaakt moet worden, of een partiele herziening moet komen, denk ik dat wij de hele herijking opnieuw moeten doen. Het is dan in feite een beleidswijziging. Ik zou ervoor willen pleiten dat hoe goed het is om hier een oplossing voor te zoeken, de oplossing binnen de huidige beleidskaders moet passen.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Dat is uw debat. U stelde voor om tijd te kopen en een oplossing te verzinnen, zodanig dat de partiele herziening uitgevoerd kan worden voor dit specifieke geval; dat is wat ik begrijp. Daarnaast een soort tijdelijkheid van een algemene regel, wat is daar mis mee? Wat daar mis mee is en blijft is de onderbouwing van het specifieke in dit bijzondere geval. Ik ben niet bang als het gaat om dit soort zaken, maar ik vind dat u het fundament onder wat wij hebben afgesproken loslaat als wij een generieke maatregel treffen. Dat is de reden dat ik het echt ontraad om het een generieke vorm te geven.

Mevrouw BROERE (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Ik hoorde de gedeputeerde net zeggen dat de heer Van Dorresteijn tot tweemaal toe iets is aangeboden op de Peter van der Breemerweg en dat hij dat heeft afgeslagen. Hij vraagt voor deze keer ook de Peter van der Breemerweg. Wat is het verschil tussen de twee aanbiedingen die hij blijkbaar wel had mogen aannemen en waar hij nu om vraagt wat niet mag?

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): In het eerste geval zijn het twee bestaande boerderijen geweest die overgenomen kunnen worden; dus geen nieuwvestiging.

Mevrouw BROERE (PVV): Het gaat er nu om dat hij niet aan de Peter van der Breemerweg wil. U zegt dat daar allemaal bezwaren komen en het misschien tot de Raad van State gaat. Op een of andere manier is er iets met de Peter van der Breemerweg. Sinds wanneer hebben de bureaus iets te zeggen over wat wij hier beslissen? Dat zie je dan later maar welke bezwaren binnenkomen. Dat is dan iets voor de gemeente. Ik begrijp niet helemaal waarom wij dit probleem, waarbij in het verleden waarschijnlijk fouten zijn gemaakt, niet gaan oplossen.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Ik ga geen voorstelling maken dat er bezwaar gemaakt wordt. U kunt zich wel voorstellen dat er bezwaren kunnen komen van de mensen aan de Peter van der Bremerweg en anderen die belangen hebben. Ook van agrariërs die graag willen verhuizen en in dit bijzondere geval niet mogen verhuizen. Dan denk ik dat de provincie geen titel heeft en nat gaat bij de Raad van State door een dergelijke oplossing vorm te geven. Met betrekking tot de bestaande boerderijen; daarbij is er een subtiel verschil. Toevallig dat zich de kansen ook een eindje verderop aan de Peter van der Bremerweg voordoen. Dat was in de nabijheid die boer Van Dorresteijn is geboden. Overigens stelt deze regel dat in de hele provincie vrijkomende agrarische bedrijven geschikt zouden zijn voor een eventuele verplaatsing van de heer Van Dorresteijn.

Mevrouw BROERE (PVV): In dit geval gaat het om de grond die hij bezit aan de Peter van der Bremerweg die hij niet makkelijk kan verkopen. Hij zit hartstikke klem, ook omdat hij eigenaar is van zijn grond. Wat als er bezwaren gaan komen? Ik heb bezwaren gezien van burens die zeggen dat hij geen opvolging heeft, maar die man heeft drie zonen. Het volgende bezwaar was dat één van die zonen mongoloïde is. Dat soort dingen krijgt die meneer naar zijn hoofd geslingerd. Ik begrijp niet dat er geen oplossing gevonden gaat worden. Er is goed verwoord onder welke condities het wel zou kunnen. Ik pleit er erg voor om vandaag een knoop door te hakken en dit probleem wat al jaren speelt op te lossen.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de Voorzitter! In het vervolg van mevrouw Broere vinden wij dat angst een slechte raadgever is. Wat dat betreft moeten wij niet speculeren wat gaat gebeuren. Ten tweede weet u als college dat dit binnen onze Staten enorm leeft. De meerderheid wil het oplossen. Dan kun je niet volstaan met dat als er weer een agrarische locatie vrijkomt wij er wel weer naar gaan kijken. Wij vinden dat u nu met een voorstel moet komen. Als u deze twee amendementen afwijst moet u met een voorstel komen hoe wij het op kunnen lossen. Bent u het daarmee eens?

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Angst is zeker een slechte raadgever. Ik ben alleen wel dagelijks bestuurder en ik dien mij aan de wet te houden en aan de mogelijkheden die ons eigen beleid, ons eigen bestuur en onze eigen regels bieden. Ik heb u erop te wijzen dat de regels als zodanig in elkaar zitten. Ik bekreun mij aan alle kanten om een mogelijkheid te vinden, maar dit is wat ik u moet zeggen. Ik kan niet zeggen dat het geen probleem is als wij het op deze manier regelen. Ik zie op dit moment de oplossing niet en ik weet dat het leeft in de Staten, gelet op het feit dat u daar allen opmerkingen over heeft gemaakt in de eerste termijn. Ik zie op dit moment geen mogelijkheid om van het beleid af te wijken in het licht van het precedent dat gevoed gaat worden met het oplossen van deze individuele casus. Dat is geen angst, maar een reëel precedent.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Nog een korte aanvullende vraag. U geeft aan dat wij twee aanbiedingen hebben gegeven. Is de reden dat deze niet acceptabel waren iets waar wij binnen de contouren van het huidige beleid wel naar kunnen kijken? Blijkbaar kunnen de alternatieven die geboden worden juist in bestaande vrijkomende agrarische bebouwing goed hergebruikt worden. Dit was blijkbaar niet naar wens of wat de reden van afwijzing ook was. Zit daar nog ruimte in om iets te kunnen doen, juist in het kader van het huidige beleid?

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): De exacte afwijzing van een individuele bedrijfsbeslissing van een individuele boer weet ik niet. Daar kan ik ook niet over oordelen. Hij moet zelf bepalen of het bedrijf passend is voor datgene wat hij wil doen, het uitvoeren van zijn bedrijf en/of groter worden. Daar blijf ik vanaf. Is daar nog iets in te doen? Ik weet het niet. Ik weet niet welke richting ik op zou moeten denken.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de Voorzitter! Iedere boer is individueel. In dat gebied zijn veel agrariërs, ook aan de Peter van der Bremerweg. Er staat al een schuur, dus in wezen klopt het plaatje. De schuur kan een huis worden of er kan een stal bijkomen. Deze boer heeft op dit moment alleen maar vleeskoeien. Wij kunnen niet in de toekomst kijken, want dan kunnen het ook kippen worden. Als het vleeskoeien zijn, heb je weinig bewegingen wat betreft de in- en uitstroom van zwaardere materialen, zoals vrachtwagens die melk op komen halen midden in de nacht. Wij moeten ons niet laten lei-

den door angst. U zegt dat u er niet wakker van heeft gelegen. Jammer dat u dat heeft gezegd, wat ik lig nogal eens ergens wakker van. Ook bij dit soort dingen denk ik: "Waar is de inleving in de situatie?" Stel dat u niet als gedeputeerde een opdracht krijgt om een oplossing te zoeken. Wat zou u dan gaan doen? Er moet toch een oplossing zijn? Een maatschappelijk belang is er wel degelijk. Hij zit midden in een woonkern en kan geen kant op. Ik heb net in mijn beschouwing al gezegd dat alles verandert. Tijden veranderen, het ene gaat langzaam en het ander gaat snel. Het wordt nooit meer zoals het was.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Ik moet goed nadenken over het empathische beeld dat u schetst. Daar ga ik voorzichtig op antwoorden. Het simpele feit dat ik niet wakker heb gelegen, wil niet zeggen dat het niet één van de dossiers is waar ik mij ontzettend over bekommerd heb met de ambtelijke organisatie. Daar heb ik antwoord op gegeven. Dat het een ernstige zaak is en dat het zo gelopen is, dat is evident. Ik heb alles gedaan om te kijken of er een mogelijkheid is, maar ik heb op dit moment niet de mogelijkheid om daar iets aan te doen, anders dan het beleid dat wij hebben vormgeven. Waar ik achter wil blijven staan, is eerst kijken naar vrijkomende agrarische bebouwing en dan kijken of het mogelijk is om de vrijkomende agrarische bebouwing geschikt te maken voor een dergelijke boer. Dat hij daar grond en een schuur op heeft liggen is allemaal waar. Als je deze elementen allemaal bij elkaar optelt en je gaat vanaf de zijlijn kijken, dan zou het een concept kunnen zijn voor 'Kanniewaarzijn', een niet nader te noemen televisieprogramma. Ik heb ermee te dealen en ik kan niet anders dan u dit te adviseren: niet op deze manier vorm te geven. Ik zie op dit moment geen andere manieren om in dit individuele geval te bewegen.

Mevrouw HOEK (50Plus): Ik zou toch willen vragen: wat als het wordt aangenomen door Provinciale Staten?

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): In wijsheid heeft hij dan een besluit genomen, dat doet hij altijd. Dan zal het college dat besluit uitvoeren in overleg met de gemeente en in overleg met de boer. Kijken of het mogelijk is. Dan gaat de rechtsgang zijn gang.

Mevrouw HOEK (50Plus): Om de tafel gaan zitten is zo belangrijk. Je kunt nooit alles krijgen, in het hele leven niet, maar af en toe bereik je iets waarmee je ook wel verder kunt leven. Dat zou ik u toch mee willen geven. Ga ervoor!

De heer BOERKAMP (D66): Mijnheer de Voorzitter! Helpt het om een horizonbepaling op te nemen in één van de twee amendementen, waarin staat dat deze na 2019 niet meer van toepassing is. Dit om hier een oplossing voor te vinden, niet omdat ik vind dat nieuwvestiging mogelijk moet zijn. Juist omdat deze casus al zo lang loopt en hierin door alle partijen fouten zijn gemaakt. Voor deze casus moet een oplossing gevonden worden.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Helder, dat heeft u net al gevraagd. Dan blijft het specifiek en blijft het staan, ook al is het een horizonbepaling. Dat specifieke is precies het probleem wat andere boeren in de omgeving dan ook als argument zullen aangrijpen. Ik ga erover nadenken. Ik moet technisch overleggen wat daar de eventuele consequenties van zijn. Het lijkt me een mooie afsluiting voor de lunch.

De VOORZITTER: Ik schors tot 13.30 uur. Wij gaan dan door met de beantwoording en ik hoop dat wij op tijd klaar zijn om het burgerinitiatief te behandelen. De vergadering is geschorst.

Schorsing van 13.03 uur tot 13.37 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. Wij gaan door met de beantwoording door de heer Van den Berg.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Wij zijn de lunch ingegaan met het debat over agrariër Van Dorresteijn. Zo'n lunch zet toch altijd weer tot nadenken. Ik zou het voor-

stel willen doen, hetgeen de heer Boerkamp heeft gemeld: kunt u nog eens wat nadenken. Dat is ook gesteld aan de kant van de PVV. Misschien moet ik daar beginnen, want dat is heel nadrukkelijk bepleit. Ik zou graag met de gemeente Soest, O-gen, de gebiedscommissie, de individuele agrariër, LTO en wie er nog meer nodig is het komende half jaar goed willen kijken wat er mogelijk is met betrekking tot de verplaatsing. Daarbij wordt gekeken naar de totale casus. Het zou zo kunnen zijn dat ik u daar met regelmaat over rapporteer en dat de casus iets breder wordt dan alleen datgene waar wij over gaan. Dat is namelijk de ruimtelijke invulling en de ruimtelijke regels die wij hebben en op deze wijze te kijken wat mogelijk is. Ik heb geen zicht op een eventuele aanpassing in de PRS/PRV, maar ik wil wel dit gesprek aangaan om te kijken of het naar aanleiding hiervan geregeld of te regelen is.

Mevrouw BROERE (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Ik vind het aardig dat u heeft nagedacht en met dit voorstel komt, maar ik geloof dat hier al een jaar of zeven, acht over gepraat wordt. Ik heb het gevoel dat praten meer het probleem verleggen is. Als men op het einde van de rit uitgepraat is en hier niks uitgekomen is, dan zitten wij nog met dat probleem. Ik denk niet dat wij op die manier deze casus moeten afsluiten. Ik zou ermee kunnen leven als u zegt: "Het duurt nu al zo lang dat een half jaar er ook nog wel bij kan, maar er moet een oplossing zijn aan het einde van de rit." Wat u vertelt is dat er ook een mogelijkheid bestaat dat er geen oplossing is. Dat is voor mij geen bevredigend antwoord.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Dat is precies wat ik voorstel. Als het nu zo zou zijn dan zou ik de oplossing misschien al met u kunnen delen. Ik wil nogmaals met alle partijen om tafel om zowel de mogelijkheden van de gemeente Soest als de kennis en kunde van onze gebiedscommissie hierin te betrekken. Daarnaast de wijsheid van de agrariër en zijn eventuele opvolging, om te kijken of wij kunnen komen tot een oplossing. Een ander fenomeen dat ik u wil meedelen is dat als wij dit gaan doen, dan is de rechtsgang verzekerd met betrekking tot eventuele zienswijzen van derden die hier opvattingen over kunnen hebben. Dit is anders dan dat wij dat zouden beslissen en er geen mogelijkheid is om in dit traject met een besluit dat wij nemen een zienswijze in te dienen met al zijn consequenties van dien. Natuurlijk is het gericht om te komen tot een oplossing, maar de oplossing kan ook zijn dat ik u helaas moet voorstellen dat het besluit zou moeten zijn dat er geen oplossing is, anders dan een bestaande boerderij ergens in de provincie.

De heer BOERKAMP (D66): Mijnheer de Voorzitter! Aangezien de Raad van State gezegd heeft dat de hele provincie de regio is, zou ik in dit geval een beperkt zoekgebied in het noordoosten van de provincie willen meegeven. Tegelijkertijd reageer ik op mevrouw Broere; nu zeggen dat er een oplossing komt dwingt de boer zelf niet om mee te werken aan een andere oplossing dan wat hij nu voorstelt. Er moet druk op de ketel zitten, want mochten er (bijna) geschikte bedrijven zijn, dan moet hij daar wel in meegaan. Het is niet wachten op een oplossing, want dan is het zijn oplossing die hij wil.

De VOORZITTER: Ik wil voorkomen dat wij met 49 man gaan onderhandelen. Ik heb het gevoel dat u nu weet wat de gedeputeerde voorstelt en dat u daarop uw afwegingen kunt maken. Kunnen wij dit deel van het debat afsluiten met de vraag van de heer Van Leeuwen?

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb het al vaker geprobeerd om de gedeputeerde om te krijgen, maar dat lukt tot nu toe niet; misschien dat het nu beter gaat. Dit is een langjarig lopende kwestie en het wordt steeds een groter probleem om het op te lossen. Wat u nu voorstelt is eigenlijk een voorstel met een open eind: het kan lukken en het kan niet lukken. Als het niet lukt, wat dan? Laten wij het dan gewoon liggen? De heer Van Dorresteijn vraagt een bouwblok grootte van slechts één hectare. Dat is ruim minder dan wat u zelf toestaat in de PRS/PRV. Mijn oproep is nogmaals om het nu te regelen, zodat wij van die ergernis af zijn. Kunt u dat doen?

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Dat ga ik u niet toezeggen. Het is niet de bedoeling op voorhand te zeggen: "Wordt het hem niet, dan zijn wij een half jaar later en jammer dan." Het is de bedoeling om met uiterste krachten en inzicht van alle partijen te komen tot een oplossing. Dat is het enige wat ik u vraag, met inachtneming van alle partijen die er toe doen: gemeenten, O-gen en eventuele derden die zienswijzen kunnen indienen indien er toch sprake mag zijn van nieuwbouw op een gewenste plek waar wij uitkomen. Dit is wat ik u in ieder geval wil toezeggen.

Ik heb motie M98 Altijd melden. Hierin staat dat alle wijzigingen van de PRS/PRV expliciet en altijd aan de Staten gemeld moeten worden. Wij doen dat, wij melden altijd al aan de Staten. Alleen, daar hebben wij een gang voor. Dat betekent dat wij soms ambtshalve wijzigingen hebben die hier op dat moment vastgesteld worden. Wat dat betreft zou ik de motie willen ontraden.

Amendement A38 Koel helder water. Dit deed mij even aan bier denken, maar dat is een andere reclame. Daar vraagt u om de tekst aan te passen met betrekking tot de waterkwaliteit en het oppervlaktewater schoon te maken van nutriënten en medicijnresten. Daarnaast vraagt u om het versterken van de wetenschappelijk maatschappelijke organisatie met als doel om de zuiveringen te vervolmaken. Wij zijn daar op dit moment mee bezig in het licht van het 'Deltaprogramma water', waarbij wij een intentieovereenkomst nastreven om te komen tot een bestuursakkoord Water+, waarin deze activiteiten worden meegenomen, juist de zaken die u benoemt. Dus ik zou het amendement hier ontraden.

Mevrouw POPPE (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb nog een opmerking over de motie M98 Altijd melden. Bij ons is bekend dat zaken gewijzigd zijn zonder dat zij bij ons langs geweest zijn, bijvoorbeeld de Grebbeliniedijk. Daar heeft dit onder andere mee te maken.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Een aantal wijzigingen zijn tekstueel of in overleg met de gemeente ambtelijk besproken. Dat had daar ooit neergelegd moeten worden. Die zijn als het goed is gemarkeerd naar u toegekomen in de desbetreffende wijzigingen ten opzichte van 2013. Dat zijn ambtshalve wijzigingen. Als er wijzigingen zijn, zoals de Grebbeliniedijk, dan is dat het moment waarop u geïnformeerd wordt over die wijzigingen. Dan kunt u die amenderen als u het daar niet mee eens bent. Ik zie iedere wijziging die plaatsvindt terug in een dossier. Tekstueel of die logischerwijze op een andere plek zou moeten liggen om die op voorhand met u te delen, anders dan het traject dat wij op dit moment doorlopen. Anders wordt het wel erg gezocht met betrekking tot de wijzigingen die hier langskomen.

Amendement A39 Het rode hart voor het Groene Hart. Dit is eigenlijk een gecombineerd amendement waarin mijnbouwactiviteiten niet mogelijk worden geacht en waarin slechts grondgebonden veeteelt is toegestaan. Daarnaast is het een ontwikkelingsprogramma om de bodemverzakking niet in de weg te staan.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Onze woordvoerder is mevrouw Poppe, dat mag duidelijk zijn. Vanwege het hele specifieke geval voel ik mij genoodzaakt om een toelichting te geven. De Grebbeliniedijk in Amersfoort is overgegaan van EHS naar gemeentelijk ecologisch gebied. Daar kwamen wij achter toen in Amersfoort eind 2013 het dijkverbeteringsplan aan de orde kwam. Dit is geregeld in samenwerking tussen het gemeentelijk apparaat en het provinciaal ambtelijk apparaat. Hier is nooit melding van gemaakt aan de Staten. Onder meer dat voorbeeld is aanleiding tot het extra vragen om deze meldingen te doen. U ontraadt dat, maar in algemene zin kan ik mij niet voorstellen dat de Staten willen dat dit soort kwesties zo worden afgehandeld.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): U doet het voorkomen alsof het een ernstige aangelegenheid is. In ieder geval een grote aangelegenheid en niet valt onder ambtshalve wijzigingen die commissies of een andere aanduiding geeft. Ik moet nagaan wat hier precies speelt. Voordat ik hier antwoord op geef, wil ik jullie informeren over wat hier precies heeft plaatsgevonden en wat de werkwijze is geweest.

De heer MEIJER (SP): De gedeputeerde ontraadt, maar ontraden doe je als je iets per se niet wilt. Als iets in lijn ligt met wat je wellicht zelf ook wel wilt, maar incidenteel niet aangehouden is, dan is er wellicht geen aanleiding voor de gedeputeerde om dit te ontraden. Dat hoor ik graag van hem.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik ga verder met het amendement: A39. Ik vertelde al dat de tekstwijzigingen zoals deze aangegeven zijn een drietal activiteiten beslaan. De mijnbouwactiviteiten zijn niet mogelijk in verband met de slappe bodem; dat is een aanpassing. Op dit moment wordt een sterstuk gemaakt dat hopelijk donderdag besproken gaat worden, waarin de reactie op Strong, de structuurvisie van het Rijk, wordt aangegeven waarin dit een thema zou zijn.

Slechts grondgebonden veeteelt is toegestaan. Ik vind dat prematuur, omdat er ook bedrijven in het Groene Hart zitten die niet alleen maar grondgebonden veeteelt hebben op dit moment. Die zou ik niet willen verplichten te saneren, uit te sterven of welke constructie hier bij bedacht is. Verder zijn wij op dit moment bezig met ontwikkelprogramma's tegen de bodemverzakking. Op dit moment ontraad ik u dit amendement.

Motie M99 Monitoring rode contouren en de kernrandzones. Daarop is als het goed is een aanpassing geweest.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Ik trek die motie in en zal in het tweede termijn een vervangende motie indienen.

De VOORZITTER: Motie M99 is ingetrokken en maakt geen deel meer uit van de beraadslaging. Er volgt een nieuwe motie.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Motie 100 mogelijkheden van de menukaart – gluren bij de burens. Op dit moment kunnen de elementen van de menukaart toegepast worden, weliswaar binnen de restrictie van de PRS/PRV. Ik kan mij vinden in de motie om daar goed naar te kijken bij de vormgeving van de omgevingsvisie om de menukaart als zodanig daar ook in te vlechten, anders gaan wij waarschijnlijk kijken in hoeverre wij grensoverschrijdend of grensontkennend een vergelijkbaar beleid kunnen voeren.

Motie M101 De digitale Laan van de Leefomgeving. Ik heb mij laten vertellen dat het digitaal stelsel Omgevingswet is. Ik neem aan dat u die bedoeld. Wat ons betreft is deze aanvaardbaar als hij als zodanig wordt uitgelegd.

Motie M102 Criteria voor zonneweides. Deze motie zou ik toch willen afraden, hoewel ik begrijp dat er soort ladder in zit. Eerst op de daken, dan op de pauzelandenschappen, dan eventueel op gronden die braak liggen en als allerlaatste prioriteit een natuurgebied. Er doen zich echter soms kansen voor die niet altijd vanzelfsprekend in die lijn liggen. Ik zou hem niet willen ondersteunen, maar de kansen pakken die er zijn, natuurlijk er rekening mee houdende dat als keuzes gemaakt kunnen worden en eerst kijken naar de bebouwde omgeving. Ik denk dat wij de NNN nodig hebben als wij in 2040 onze energiedoelstellingen willen halen.

Motie M103 Driedimensionale omgevingsvisie. Akkoord, dat lijkt mij wel een aardige.

Motie M104 Meer ruimte voor kleinschalige detailhandel Stadshart Amersfoort. Die laat ik liggen voor de heer Krol.

De motie woningvraag Oudewater, de motie Wijk bij Duurstede, de motie Maartensdijk en welke moties er nog meer zijn met betrekking tot het lokaal uitbreiden van een woningbouwprogramma wil ik u ontraden. Dat heeft alles te maken met de woningbouwprogrammering zoals wij die kennen: in de periode van 2013 tot 2028 68.000 woningen. Die hebben wij in goed overleg gebaseerd op de primos en op de woningbehoefte van de NV Utrecht toentertijd op die locaties aangegeven in overleg met de gemeentebesturen. Laten wij eerst de woningbouwprogrammering uitvoeren zoals wij deze hebben voorgesteld, alvorens van alles toe te voegen. Vooral omdat zij wel gewenst zijn vanuit de lokale leefbaarheid, de vergrijzing en de verdunning. Zoals bij de motie die ik wel ondersteun, voor Wijk bij Duurstede is aangegeven: zoek het integraal uit. Op gebiedsniveau wat betreft de soorten woningen en welke mensen. Hoe zit het de verdunning? Bekijk het regionaal, de ontsluiting en de mobiliteit. Op die manier zou ik het willen vormgeven.

Motie M105 over Oudewater. Wij moeten goed in gesprek gaan met de gemeente Oudewater om specifiek te kijken naar de binnenstedelijke omgeving en de binnenstedelijke mogelijkheden. Zij geeft zelf aan: "Wij hebben nog wel even te gaan, maar toch." Er ligt nog wel een mogelijkheid om binnen de Westerwal nog het een en ander te doen, een industrielocatie. Dan komt er een substantieel deel bij. Maar in gesprek gaan om te kijken of wij alles overwegende, in gedachten met hetgeen dat ik net heb bekeken, toch eventuele aanpassingen van de contouren mogelijk zijn. Wat dat betreft is die motie aanvaardbaar.

Motie M106 Regionaal draagvlak voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen. Die gaat er vooral om met regio's en de gemeenten in gesprek te gaan over de inhoud van de convenanten van vier jaar geleden. Moeten die niet herijkt of bekeken worden? Voor de ruimtelijke structuurvisie hebben wij een Stec-rapportage 2016 laten maken. Daaruit blijkt dat wij op zich voldoende bedrijventerreinen hebben.

Wat dat betreft hoeft er niet expliciet iets bij, maar ik kan mij wel voorstellen dat een herijking noodzakelijk kan zijn. Eveneens vanuit het kwalitatieve oogpunt, bekijkende vanuit waar bedrijven vandaan willen gaan om op een nieuw bedrijventerrein terecht te komen. Dus herijking van de convenanten is akkoord wat mij betreft.

Motie M107 Geen schaalvergroting grondgebonden veehouderij. Op dit moment is het mogelijk om voor grondgebonden veehouderij onder condities tot 2,5 hectare te mogen groeien. Die beleidslijn wil ik vasthouden. Dus uitbreiding in de hele provincie maar tot 1,5 hectare te houden zou ik willen afrazen. Dat zijn strikte voorwaarden, onder andere het dierenwelzijn, groen, omgeving et cetera.

Motie M108 Transitie naar biologische veehouderij. Dat is zoals wij dat noemen een sympathieke motie. Wij gaan het niet redden voorafgaand aan de behandeling van de voorjaarsnota concrete doelen te formuleren en een plan van aanpak op te stellen om biologische landbouw te stimuleren. Ik laat hem bij de Staten. Ik ontraad hem niet als zodanig.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Ik begrijp dat het wellicht niet voor de voorjaarsnota kan. Welke termijn zal wel realistisch zijn? Zoals u zegt, is het een sympathiek voorstel dat wij graag willen steunen, maar het moet wel realistisch zijn.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Het zou een gok moeten worden. Ik kijk naar mijn hulp-troepen. Daar kom ik op terug.

Motie M109 Plan van aanpak 100 procent duurzame energie 2040. Ik had die motie graag willen zien bij de energieagenda. Ik ben eigenlijk niet zo zeer van plan om een concreet plan met tussendoelen op te stellen om de provincie klimaatneutraal te maken in 2040. Wij hebben natuurlijk al een scan gemaakt van klimaatneutraal in de energienota. Ik heb daar aangegeven geen concreet plan te willen, nogmaals omdat al heel veel gebeurt. Dat sluit niet uit dat nog nadrukkelijk een agenda gemaakt moet worden. Daar kom ik dus nog op via de energienota. Wat ik aangegeven heb, is dat wij echt alle zeilen moeten bijzetten. Wij zullen ook innovaties die wij nog niet kennen nodig hebben om aan die doelstellingen te kunnen voldoen. Het gaat echt over drastische maatregelen. Dat moet altijd radicaal en destructief. Dat zullen wij echt tot ons gaan nemen de komende tijd, willen wij een dergelijke opgave kunnen realiseren. Wij doen er alles aan via de energienota. Ik zou hem niet hier willen formuleren. Motie M110 Aandringen op gemeentelijke afkoppelingsverordening regenwater. Stimuleren en in overleg treden met de waterschappen met betrekking tot hoe het met de verordeningen zit. Zijn die verordeningen er al? Wat is daar afdwingbaar en moet er misschien een klein beetje geld bij? Ik krijg af en toe wel een foldertje in de brievenbus waarop staat: "U kunt uw regenwater afkoppelen." Dat heb ik gedaan en nu loopt mijn kelder vol met water, maar dat is een ander verhaal. Het kan dus allemaal wel geregeld worden door stimulering et cetera, maar ik zal hierop terugkomen bij wat de provincie daarin kan betekenen. Dat het evident is dat regenwater sneller in de bodem zou moeten zakken is een helder feit.

Mevrouw KELLER (PvdD): Wat bedoelt u met: ik zal daar op terugkomen?

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Ik zal daar straks in de tweede termijn op terugkomen. Ik moet verifiëren wat de impact is van wat u vraagt.

Motie M111 Afspraken over schone drinkwaterbronnen. Ik heb van de verantwoordelijke gedeputeerde gehoord dat hij overbodig is, omdat dat gebeurt. Eigenlijk exact hetgeen wat Gelderland doet met de afspraak. Sterker nog, wij hebben ook nog kaarten van strategische grondwatervoorraden. Ik weet niet precies wanneer die beginnen, maar ik neem aan dat wij daar over een aantal jaren gebruik van moeten maken.

Amendement A47 Handhaven LOG. Ik ontraad hem licht. Ik moet hem wel ontraden, want ik vind dat wij moeten letten op het milieu, de ruimtelijke consequenties, de mogelijkheden die een dergelijk bedrijf op 1,5 hectare ook met zich mee kan brengen, namelijk alle vormen van intensieve veeteelt. Ik denk dat het in lijn is met de gelijkschakeling om het niet overal in de provincie toe te staan en het landbouwontwikkelingsgebied als zodanig eruit te halen. Ook omdat de Reconstructiewet niet meer bestaat en het als zodanig niet meer wordt toegestaan. Toch constateer ik hier met een heleboel twijfel, waardoor ik het voorzichtig bij de Staten leg of wij dit echt willen. Het liefst niet generiek, maar er is inclusief kaartmateriaal gezegd: "Kunt u hem op die plek terugleggen." Het gaat niet om heel veel,

maar wij zouden de mogelijkheid willen hebben zo rond Renswoude het toch onder bepaalde condities nog mogelijk te maken.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! De vraag is vooral in hoeverre dit nog nodig is. Zijn er toezeggingen gedaan waardoor dit noodzakelijk blijft? Is er überhaupt in dit landbouwontwikkelingsgebied vraag naar een dergelijke uitbreidingsmogelijkheid?

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Bij mijn weten is er geen noodzaak om dat nu te doen of dat er toezeggingen zijn gedaan. Is er vraag naar? In het verleden heeft het landbouwontwikkelingsgebied niet of onvoldoende gefunctioneerd, namelijk om bedrijven daar naartoe te verplaatsen. Dat is ook een gegeven. Gelet op het feit dat het om een beperkt gebied gaat rondom Woudenberg zou u ook kunnen zeggen dat u voor dit beperkte gebied de ruimte laat. Nogmaals, het voorgestelde beleid is generiek, namelijk: 1,5 hectare niet-grondgebonden in de hele provincie. Dat zou mijn voorkeur zijn.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Mijnheer Van den Berg zegt dat hij volgens het PRS programma hier tegen moet zijn. In zijn beantwoording geeft hij echter aan dat hij het er wel mee eens is. Waarom zegt hij dan niet ronduit dat hij het overneemt?

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Nee, ik ben het er niet mee eens. Het zou mij lief zijn dat het amendement niet aangenomen wordt, omdat ik het eenduidig vind. Ik vind het ook eenduidig in het licht van de omgevingsvisie en in de regelstelling naar de rest van de provincie toe. Ik denk dat wij deze tak van sport niet meer zouden moeten stimuleren of die uitbreiding mogelijk moeten maken in onze provincie, gelet op de ruimtelijke en milieutechnische consequenties. Wel gelet op het feit dat het een beperkt gedeelte is en bedrijven aangeven wat zij zelf willen. Ik laat het bij de Staten liggen.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! U gaf net aan dat de LOGs niet optimaal gefunctioneerd hebben. Stel dat je dit nu doet, dat zal het functioneren nog verder verminderen.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Nee, zij waren bedoeld om het als landbouwontwikkelingsgebied voor deze specifieke intensieve landbouwveeteelt mogelijk te maken bedrijven daar naartoe te verplaatsen. Dat is wat niet of nauwelijks gebeurt. Het simpele feit dat wij het handhaven wil niet zeggen dat het niet gebeurt in de toekomst.

De heer BOERKAMP (D66): Mijnheer de Voorzitter! Wij hebben het voor de lunch uitgebreid gehad over het maken van uitzonderingen op algemene regels. Nu de grondslag is weggefallen met de Reconstructiewet, wat is dan juridisch de grondslag om het hier toe te staan, als je bij de Raad van State zou komen? Loop je niet vergelijkbare risico's, omdat algemeen wordt toegestaan dat in een specifiek stukje van de provincie intensieve veehouderijen wel mogen uitbreiden. Ik weet dat de indieners van dit amendement daar ook voor zijn dat de rest van de provincie daardoor kan groeien. Zitten wij hier niet juridisch het luik voor open?

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Een terechte vraag gelet op de discussie die wij zojuist hebben gevoerd. Ik denk dat het een generiek beleid is voor een afgeperkt stuk. Dat sonderen wij in de PRS. Net zoals wij de NNN ook gesondeerd hebben. In dat gebied gelden deze maatregelen. Ik zie niet in dat het hier om een andere juridische implicatie gaat.

De heer BOERKAMP (D66): Kunnen wij dan een bepaald gebied rond de gemeente Soest afkavelen?

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Dat kan, maar dat zou ik u ontraden.

Mevrouw ENS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik reageer vooral op de opmerking van de heer Boerkamp, dat de indieners van de motie beogen om het in de hele provincie toe te passen. Volgens mij is dat nadrukkelijk niet in deze motie terecht gekomen.

Mevrouw KOELEWIJN (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ik reageer ook op de heer Boerkamp, omdat hij aangeeft dat er misschien helemaal geen behoefte is. Ik denk dat het een foute redenatie is. Dit gebied is vanaf 2004 aangewezen en heeft als zodanig ook die rechten gehad. Wij willen dat juist zo laten. Niet met de intentie dat het voor de rest van de provincie is, maar specifiek voor dit LOG gebied.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Amendement A48 Vergroten toekomstige woningbouwlocatie Wijk bij Duurstede. Daar heb ik net over aangegeven dat ik kan leven met de motie. De heer Van Muilekom gaf aan om integraal te kijken wanneer en eventueel op die plek uitbreiding van De Geer III mogelijk is, alvorens dat op voorhand te doen. Dus ik ontraad dit amendement.

Amendement A49 Verplaatsing bedrijven Renswoude. Dat geldt ook voor de amendementen rond Breukelerwaard en de één hectare in Stichtse Vecht. Die ontraad ik omdat uit Stec-onderzoek blijkt dat wij kwantitatief voldoende bedrijventerreinen hebben op dit moment. Tegelijkertijd omarm ik om met u in gesprek te gaan met de gemeenten en de regio's om te kijken waar wij de desbetreffende bedrijventerreinen een tikje kunnen verschuiven of kwalitatiever kunnen invullen om zodoende tot nieuwe afspraken te komen.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Dat lijkt mij goed. Het punt is dat er ook een inspreker en een voorstel van 50Plus geweest is over Breukelerwaard over die twee hectare. Is het mogelijk om in de evaluatie van de bedrijventerreinen te betrekken in hoeverre een stukje uitbreiding gewenst is? Als je kijkt naar het terrein, dan is de natuurwaarde niet gigantisch hoog. De context is ook hoe het regionaal zit met de bedrijventerreinen. Is het mogelijk om ook daar naar te kijken in de evaluatie?

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Ik denk ook dat de kwaliteit belangrijk is. Kwantiteit is er maar één, maar er zijn bedrijventerreinen met indicatieve bedrijven categorie 4/5. Daar wil je met je bedrijf niet naast zitten. Daar moet dus goed naar gekeken worden. Uitplaatsing van hinderlijke bedrijven uit Weteringen of uit het land naar het bedrijventerrein zal ook goed bekeken moeten worden. In dit bijzondere geval van Breukelerwaard gaat het om een logistiek bedrijf dat zich daar wil vestigen om dicht bij Schiphol te zitten. Dan zeg ik: "Gaat u een stukje verderop zitten, daar hebben wij nog fors veel ruimte om een dergelijke hal neer te zetten." Daarnaast valt er een stukje eerder in hetzelfde bedrijventerrein nog wat te revitaliseren alvorens wij daar een nieuwe hal naast gaan zetten. Vergis u niet, er ligt nog een heel klein strookje ecologische hoofdstructuur achter het Shell-station tot aan het Amsterdam Rijnkanaal. Dus het kan daar niet zomaar worden toegestaan.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de Voorzitter! Om met het laatste te beginnen: het gebied van de één hectare bij de Werf is ook een prachtig natuurlijk gebied. Zelfs met culturele waarde. Op de kaart staat het zelfs nog als militair gebied. Het is een uitloper van de Hollandse Waterlinie. Als daar de natuur beschermt blijft, heeft dat een hogere waarde dan de plaats bij Breukelerwaard. Als er al een hert over het Amsterdam Rijnkanaal heen komt, dan wordt hij overreden op de A2. Dus het argument van de ecologische hoofdstructuur is niet meer aan de orde en realistisch. U heeft natuurlijk ook het rapport van Doorakkers Advies gelezen. Daar staat heel duidelijk in dat als bij de eerste herijking van de structuurvisie aanpassingen van het programma betrekking hebben op het wijzigen, deze vervallen, of het toevoegen van locaties en of. Dus de ruimte zit wel in het Doorakkers Advies, al zegt u dat het geen advies van ons is. Het gaat wel om het convenant voor dit gebied waar het amendement over gaat. Spreekt u zichzelf niet tegen?

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Het is een ingewikkelde vraag. Ik probeer dat niet te doen. Nee, in dit geval als het gaat over de één hectare. Ik ga geen discussie met u aan over de natuurwaarde en de waarde zoals die gedefinieerd is en welke diersoorten er allemaal voorkomen. Dat kan ik niet met u delen. Wel is het zo dat de één hectare in Stichtse Vecht, waar wij ook over gesproken hebben, er niet uit kan. Het is wel een regionale afspraak voor de bedrijventerreinen. Al is het maar één hectare en lijkt het niet bijzonder, het zou toch regionaal afgestemd moeten worden. De gemeente heeft overigens aangegeven die ene hectare wel nodig te hebben, althans te behouden.

Mevrouw HOEK (50Plus): Eigenlijk moet u zo de amendementen nog aanbevelen. Op datzelfde terrein waar belendend een extra hectare ontwikkeld zou moeten worden, ligt al meer dan twintig jaar een hectare braak. Hier gaat de ontwikkelaar voorlopig nog niks mee doen. Daarnaast was er een belendend perceel van één hectare dat al aan het terrein is toegevoegd. In wezen is die ene hectare dus al ingevuld. Daarnaast staat ook in de toelichting dat de infrastructuur er niet is en het is een bedrijventerrein waar twaalf gezinnen wonen waarvan de kinderen niet meer buiten kunnen spelen. Op het boeren-erf moet je al opletten voor tractorbanden, maar wat denkt u van de vrachtwagens op het eerste gedeelte die niet eens kunnen draaien, alleen maar achteruit kunnen manoeuvreren. In het verlengde daarvan gaat u meewerken om daar een hectare te ontwikkelen. Dat is totaal achterhaald. Die hectare is in de structuurvisie gekomen buiten de gemeenteraad om. Die is er door de voorzitter destijds in gezet. Wij zijn al jaren bezig om dit eruit te krijgen. De bewoners doen niks anders dan processen voeren die zij allemaal winnen. Dus waar zijn wij mee bezig? U zou eigenlijk moeten zeggen dat u het overneemt. Ik begrijp dat de Staten aan het woord zijn en zij zullen het betalen. Echter is het volslagen onlogisch om deze hectare nog in de structuurvisie te houden.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Ik zou toch willen aanraden om met name bij de herijking van de convenanten te kijken of hij erin gefietst is en toen al overbodig was. Of hij er niet alsnog uit moet of op een andere plek neergelegd moet worden of uitgeruild moet worden met een ander bedrijventerrein daar in de buurt. Ik zou het daar bij willen laten en de motie ontraden.

De moties en amendementen die ik heb ontvangen heb ik behandeld. Misschien dat ik nog een pakketje heb waarvan ik niet weet wat de stand van zaken is.

De VOORZITTER: Is het verstandig dat wij eerst de gedeputeerde Krol het woord geven?

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Ja.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik zal mij beperken tot één amendement en twee moties die over het detailhandelsbeleid zijn ingediend om die van een advies van het college van GS te voorzien.

Ik begin bij amendement A35 Detailhandel buiten bestaand winkelgebied. Dit amendement geeft aan dat er nog geen detailhandsbeleid is en dat op deze manier niet in de PRS/PRV regelen. Ik zou dat amendement strikt willen ontraden vanuit de volgende formulering. Ik hoor bij het onderwerp retail, maar eigenlijk tijdens het hele debat wat hiervoor heeft plaatsgevonden, dat als de gemeente iets vindt of wil, dit goed is. De essentie van het regionaal- en middenbestuur is juist dat wij een eigen democratisch gelegitimeerde verantwoordelijkheid hebben als er grote ruimtelijke gemeentegrensoverschrijdende vraagstukken zijn. Dat is waarvoor wij er zijn. Als wij vinden dat dat niet belangrijk is, dan moeten wij het opheffen en het binnen de gemeenteraad verder regelen. Dat zouden sommige partijen ook prima vinden. Het college vindt dat het van belang is dat wij ook de grote regionale samenhang in de ruimtelijke vraagstukken met elkaar bezien. Ik verwijs u naar twee recent binnengekomen correspondenties: een van de retail en de andere van de ondernemers van de binnenstad in Amersfoort, die ons wijzen op onze regionale verantwoordelijkheid. Zij zeggen dat het goed is dat wij de mogelijkheden in de periferie nu dichtzetten. Voor iedereen die denkt dat dat een zware ingreep is: alles wat in de hele provincie Utrecht mag, mag nog steeds. Alle honderdduizenden vierkante meters die er al zijn mogen nog steeds. Het is geen kantorenbeleid, het is geen provinciaal inpassingsplan, het is niet het grootschalig wegnemen van retailmeters. Het is zeggen: "Beste vrienden, als u nu nog nieuwe retailmeters gaat maken, terwijl elk onderzoek en iedere deskundige zegt dat wij omlaag moeten met onze retailmeters en niet omhoog in Nederland." Als je de levendige stadsharten en dorpen in tact wilt houden en fijnmazige winkelstructuur in tact wilt houden, moeten er geen meters toegevoegd worden. Het enige wat in de PRS/PRV staat, is niet nog na 12 december extra toevoegen op alle honderdduizenden meters die gewoon mogen. Ook Amersfoort heeft dus ruim voldoende mogelijkheden om dat nog toe te staan. Dat is de reden dat wij dit amendement met klem helder en duidelijk ontraden.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Zo'n antwoord had ik verwacht. Waar het om gaat is dat voorstellen worden gemaakt. Ik ben het helemaal met u eens: vierkante meters genoeg. Dus als je ergens een vierkante meter wilt toevoegen die voorziet in de behoefte en niet zorgt voor ontwrichten, onder-

bouwd wordt in rapporten, zorg dan ook dat tegelijk met de aanvraag ook vierkante meters verdwijnen. Het voorstel gaat dus niet over het toevoegen van vierkante meters, want het aantal vierkante meters blijft hetzelfde.

De heer KROL (gedeputeerde): De problematiek is dat doordat u het regelt bij amendering van de PRV, u het wel weer mogelijk maakt om in de periferie nieuwe retailmeters toe te voegen. Het gaat dus ook om de locatie van de retailmeters. Ik kom straks bij motie M104 terug over de stadshartontwikkelingen in Amersfoort. Een grootschalige retailontwikkeling op de goede plek in Amersfoort waarvoor nog meters beschikbaar zijn is geen enkel probleem. Dat past binnen het provinciaal beleid, past binnen de stad en dan is iedereen blij. Uw amendement zet de deur die wij net dichtgezet hebben in de PRV weer open, weliswaar onder een aantal condities, om toch in de periferie langs de snelweg extra retailmeters toe te voegen. Dat is met de beste wil van de wereld en iedereen die u geraadpleegd heeft op dit onderwerp volstrekt helder dat het niet alleen slecht is voor de retailontwikkeling van Amersfoort, maar ook slecht voor de retailontwikkelingen in de regio. Daar wil ik vanuit het college geen medewerking aan verlenen.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Dat hele detailhandelsbeleid moet nog verder uitgewerkt worden met alle gemeenten. De gedachte die hierachter zit is: hoe krijgen wij op regionaal niveau goede afspraken? Ik vind ook niet dat gemeenten dat los van elkaar moeten doen, maar op regionaal niveau. Welk belang hecht u eraan als op regioniveau voor de regio Amersfoort afspraken worden gemaakt? Of denkt u dat ze kunnen zeggen wat zij willen, maar wij gaan daar toch dwars doorheen als wij dat willen?

De heer KROL (gedeputeerde): Zo zit ik niet op aarde en zo zit ik ook niet in de wedstrijd. Ik hecht waarde aan regionale samenwerking en regionale afspraken daarover, mits ze niet worden ingestoken vanuit wat ik ooit een wethouder van Den Haag hoorde zeggen: "Ik gun mijn buurgemeente ook een Decathlon." Het gaat niet om gunnen, want als regionale afspraken betekenen dat wij elkaar wat gunnen, dan is er geen regionale afspraak die ruimtelijk relevant is. Als jij wat meters toevoegt dan doe ik het ook en dan gaan wij elkaar niet in de weg zitten. Wat betekent dat concreet op uw vraag? Ik ben voor regionale afspraken. Mijn relatie met de gemeenten en de regio is zodanig dat ik zeer serieus neem wat zij met elkaar bedenken en afspreken. Het ontslaat ons echter niet van onze eigen verantwoordelijkheid om daar goed naar te kijken.

Mevrouw ENS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Een aanvullende vraag. Ik hoorde de gedeputeerde zeggen dat wij met iedereen, alle onderzoeken die gedaan zijn en iedereen die wij gesproken hebben besluiten dat uitbreiding van vierkante meters niet de bedoeling is. Ik vraag mij af of wij ook de consument, het winkelend publiek, bevragen wat zij willen. Uiteindelijk, of je regionale of lokale overheid bent, ben je er om hen te bedienen. Zij blijven tot nu toe in de hele discussie buiten beeld.

De heer KROL (gedeputeerde): Het is zo dat als je de consument vraagt wat hij wil, hij best graag een grote winkel in een weiland wil met een prachtige parkeervoorziening. Vervolgens koopt hij zijn spullen over het algemeen online, in ieder geval de jongere generaties. Hij gaat vervolgens niet meer naar het winkelcentrum in de stad. Soms kiezen consumenten met hun voeten, geld of IDEAL betalingen op internet voor dingen die vanuit ruimtelijk perspectief ongewenste ontwikkelingen voor deze regio opleveren. Ik ben het met u eens dat consumenten er zoals wel vaker best anders over kunnen denken, maar ook dan ontslaat dat ons niet van de verantwoordelijkheid om goede zorg te hebben voor die fijnmazige winkelstructuur die iets doet met de leefbaarheid van onze steden en dorpen. Het beleid gaat ook niet over Amersfoort, dit beleid gaat over de hele provincie Utrecht. Het is voor elke gemeente hetzelfde. Het enige wat wij zeggen is: "Ook al hebben wij nog geen vastgetimmerd retailbeleid, laten wij niet in de tussenliggende tijd de sluizen en de deuren op die plekken waar het echt onverstandig is, wijd open staan." U hebt gelijk dat het niet zeker is of consumenten daar blij mee zijn.

Mevrouw ENS (VVD): Ik ben het met uw redenering eens dat wij de sluizen niet open moeten zetten. Ik denk alleen niet dat een ondernemer, bijvoorbeeld een Decathlon in Amersfoort, vecht om een plek met het vooruitzicht dat daar geen winkelend publiek op af zal komen. Daar is best wel naar gekeken.

De leegstand zal zich misschien op andere plekken voordoen en dat is waar wij een stokje voor willen steken

De heer KROL (gedeputeerde): Dat blijft altijd het probleem. De ondernemer gaat zitten op een plek waar hij echt wel geld gaat verdienen. Daar heeft hij serieus over nagedacht. De consequentie van dat geld verdienen landt op een andere plek en bij een andere ondernemer of soms bij de overheid. Dat is precies waarvoor de overheid er is: om te zorgen dat wij goed nadenken over de consequenties die ergens anders landen. In dit geval in de binnenstad en bij andere ondernemers. Een voorbeeld van mijn eigen gemeente: ik reed met mijn oudste dochter gisteren door de winkelstraat in de gemeente Soest en er waren allemaal lege winkelpanden zoals de Van Haren. Wij hebben net in mijn dorp een prachtige nieuwe Van Haren geopend, dus die is vertrokken van plek A naar plek B. Je kunt zeggen dat de ondernemer Van Haren best veel geld gaat verdienen op de nieuwe locatie, maar de samenleving zit met een winkelcentrum met gaten erin. Dat doet uiteindelijk iets met de kwaliteit van de stad of het dorp. Dat moeten wij niet willen. Dat is het enige wat wij met de artikelen in de PRV op dit moment voorstellen.

Dan maak ik mijn betoog af. Motie M94 Helder proces en gedeelde aanpak met de regio's. Mag ik hem zo lezen dat u een retailvisie gaat maken in 2017; daar hechten wij als Staten ook aan. Doe dat op een manier dat regio's, gemeenten, marktpartijen en vastgoedeigenaren zich goed betrokken weten en voelen bij dat proces. Als u dat bedoelt met deze motie, dan vind ik het een motie die wij zouden kunnen overnemen.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Klopt helemaal. Vooral omdat wij het hier hebben over hoe gevoelig het allemaal ligt. Het is goed dat die discussie gevoerd wordt, maar wij moeten goed markeren waar het wel en niet over gaat om het proces goed neer te zetten. Dat voorkomt teleurstelling aan het eind.

De heer KROL (gedeputeerde): Even kort daarover. Ik heb de brief uit Amersfoort uitgebreid en met aandacht gelezen en ik zal niet proberen om daar inhoudelijk op te reageren. Er staat toch vaak in dat zij niet blij zijn met de regionale overheid die ingrijpt op iets wat wij als gemeentelijke autonomie beschouwen. Dan komen er argumenten als: wist ik het wel, ben ik wel op tijd gebeld? Alles kan natuurlijk inhoudelijk weerlegd worden wanneer ik met wie op welk moment gesproken heb. Dat zit echter vaak een laagje dieper, namelijk: wij vinden het vervelend dat de regionale overheid een opvatting heeft over iets wat wij ons beleidsterrein vinden. Het mag dat je daar met elkaar van mening over verschilt. Als u de motie M94 interpreteert zoals ik hem net samengevat heb, dan kan GS die motie overnemen en betrekken bij het proces om te komen tot de retailvisie.

Motie M104 Meer ruimte voor kleinschalige detailhandel Stadshart Amersfoort. In mijn betoog over het amendement heb ik een warm pleidooi gehouden voor ontwikkelingen in het centrum van Amersfoort. Amersfoort heeft op dit moment een gezonde winkelstructuur in het centrum. Daarnaast is Amersfoort met de visie 'Stadshart' bezig om te kijken hoe het stadshart zich verder moet ontwikkelen. Als de motie zegt: "Zorg ervoor dat als de discussie over het stadshart in afgewikkeld en daar ook een kaart van is.", GS gebruik dan uw bevoegdheid om de begrenzing van het stadshart aan te passen aan datgene wat uit de visie Stadshart komt. Dan geldt voor motie M104 hetzelfde als voor motie M94. Dan heeft GS er geen bezwaar tegen. Eén ding vind ik lastig. Er staat dat als de gemeenteraad van Amersfoort de visie heeft vastgesteld, om het dan alsnog over te nemen. Alsnog overnemen betekent ook als er gekkigheid in staat en u weet dat ik daar niet zo van ben. Dus als u bedoelt: overnemen en rekening houden met dat het nog wel een beetje moet kloppen en passen bij datgene wat wij in de regio bedacht hebben, dan ben ik positief over deze motie. Dan kunnen wij daar rekening mee houden bij het vaststellen van het beleid. Als het betekent dat altijd alles één op één overgenomen moet worden, ook al is het uitermate verkeerd, dan zal ik mijn oordeel moeten veranderen in negatief. Ik hoor graag in de tweede termijn hoe u daarover oordeelt.

Mevrouw ENS (VVD): Ik ben verbaasd over deze opmerking en ik begrijp dat deze misschien bedoeld is uit een soort veiligheidsoverweging, mocht er iets raars in de gemeenteraad van Amersfoort gebeuren. Ik weet niet precies hoe u de gemeenteraad van Amersfoort inschat, maar vanuit mijn optiek zijn dat redelijk verstandige mensen, die verstandige beslissingen nemen.

De heer KROL (gedeputeerde): U kunt zich voorstellen dat de gedeputeerde van Utrecht geen enkele opvatting heeft over het functioneren van de gemeenteraad van Amersfoort, maar dat hij vertrouwen in de lokale democratie heeft. Het past bij de opmerking die in eerste termijn gemaakt heb. Wij hebben een eigenstandige verantwoordelijkheid. Als u zegt: "U moet altijd één op één navolgen wat de gemeenteraad van Amersfoort beslist.", dan doe ik iets af aan de eigenstandige verantwoordelijkheid die wij hebben. Dat is het enige wat ik probeer te benoemen. Wij hebben een eigenstandige verantwoordelijkheid met 49 slimme mensen, dat bent u, om te blijven nadenken of het verstandig is om helemaal over te nemen. Ik heb de intentie om het zo uit te voeren. Ik heb de intentie om daar positief over te zijn, maar ik wou even de veiligheidsklep inbouwen zodat wij wel blijven nadenken.

Mevrouw CHIDI (D66): Ik hoor u heel goed, maar wij hebben er vertrouwen in dat Amersfoort er geen gekkigheid in bouwt. Dus als u het zo leest, dan kunnen wij uitgaan van het positieve.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! Als wij elkaar goed verstaan en het betekent dat wij de intentie hebben om het over te nemen en hierbij wel zelf blijven nadenken, dan zal ik deze motie van een positief advies voorzien.

Mevrouw CHIDI (D66): Dank u wel.

De VOORZITTER: Ik heb het gevoel dat hiermee de eerste termijn volledig afgerond is. Gedeputeerde Van den Berg heeft geen aanvullende opmerkingen heb ik begrepen. Er komt wellicht een tweede termijn. Dat betekent dat wij dit agendapunt onderbreken en doorgaan met het volgende agendapunt, namelijk het burgerinitiatief. De heer Kuiper is van harte uitgenodigd hier aan te schuiven.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Ik dank u. Volgens mij zijn er nog een aantal vragen die openstaan die de Gedeputeerde nog niet beantwoord heeft.

De VOORZITTER: Akkoord, daar komen wij in het tweede termijn op terug.

Statenvoorstel Burgerinitiatief van Vogelvrij naar Kogelvrij Stop de Hobbyjacht.

De heer KUYPER: Mijnheer de Voorzitter! Dank met name aan Leo Graafhuis. De griffier heeft mij namelijk uitgenodigd hier te spreken. Tevens heeft hij mijn mede initiatiefnemers en mij gevraagd te blijven bij het volgende agendapunt over de natuurwet en om later aan te schuiven bij het diner. Dat is zeer gastvrij. U laat zien dat democratie meer is dan regels toepassen.

Wij, alle 1600 ondertekenaars van het burgerinitiatief, zijn blij met het geldig verklaren van het voorstel 'stop de hobbyjacht'. Wij zijn toegekomen aan stap 2, de inhoudelijk behandeling. Vandaag is de kans op een historisch moment in de Staten van Utrecht. De Staten kunnen de hobbyjacht in de provincie Utrecht beëindigen. Het burgerinitiatief 'stop de hobbyjacht' vraagt van u voor de vijf vrij bejaagbare soorten dezelfde regels te laten gelden als voor de niet vrij bejaagbare diersoorten. Ook historisch, omdat met de nieuwe natuurwet een nieuwe functie wordt toegevoegd aan uw bevoegdheden. Dit behelst de regie en bescherming ter hand te nemen van de natuur en daarmee de vele wilde dieren die in onze provincie hun onderdak vinden. Niet alleen 1600 burgers in Utrecht hebben het initiatief ondertekend, uit onderzoek blijkt eveneens dat het overgrote deel van de Nederlandse bevolking tegen de hobbyjacht is. Dat geldt mede voor organisaties, zoals de Dierenbescherming en de Vogelbescherming.

Er zijn partijen die zeggen dat deze beslissing niet aan de Staten is, dat de bevoegdheid om de hobbyjacht te verbieden bij het Rijk ligt. Naar de juridische bevoegdheid van de provincies is inmiddels uitvoerig onderzoek gedaan en de conclusie van dit onderzoek is helder. De nieuwe Wet natuurbescherming biedt de Staten, hier vandaag bijeen, voldoende juridische mogelijkheden om de hobbyjacht te beëindigen. De burgers die betrokken zijn en zich betrokken voelen bij het initiatief vragen de Staten dan ook: "Laat de hazen, de houtduiven, de konijnen, de eenden, de fazanten in onze provincie niet zomaar afknallen. Laat voor deze dieren dezelfde voorwaarden gelden als voor de niet vrij bejaagbare

soorten." Indien er geen jacht plaatsvindt krijgen de populaties de kans om een natuurlijke balans te vinden bij een robuuste natuur, de soort natuur die de provincie ambieert, de natuur die verweven is ons landschap, de bebouwde en de onbebouwde delen van onze provincie, de soort natuur die ons allen lief kan zijn en ons niet in de weg staat doordat wij haar niet in de weg staan. Zo'n natuur heeft populaties van dieren die groeien, krimpen en in balans zijn. Wij doen een beroep op alle partijen. Stem voor de duizenden dieren die anders het leven laten zonder nut of noodzaak. Stem tegen de hobbyjacht en schrijf geschiedenis in deze provincie. Jaarlijks worden ruim één miljoen dieren gedood die op de zogeheten wildlijst staan. Volgens de opgave van de Koninklijke Jagersvereniging gaat het om 500.000 houtduiven, 250.000 wilde eenden, 170.000 hazen, 75.000 fazanten en 74.000 konijnen. De maatschappelijke discussie over de jacht wordt al meer dan zestig jaar gevoerd. In 1951 werd de jacht ingeperkt tot 29 soorten. Met de Flora- en Faunawet werd de jacht in 1996 verder ingeperkt. Er bleef een wildlijst over van vijf vrij bejaagbare soorten. Het inperken van de jachtlijst leverde destijds een protest op uit de jachtwereld. Het is een feit dat inmiddels niet meer wordt omgekeken naar de 24 geschrapte diersoorten die niet meer vrij bejaagbaar zijn. De groene kieswijzer inventariseerde voorafgaande aan de Tweede Kamerverkiezingen van 2012 de standpunten over plezierjacht van Nederlandse politieke partijen. Daaruit bleek dat de PvdA, de VVD, het CDA, D66, de SP, de ChristenUnie, GroenLinks en de PvdD zich uitspraken tegen jagen zonder maatschappelijk belang. De PVV nam niet deel aan dit onderzoek, maar zij heeft zich bij vele gelegenheden fel uitgesproken tegen de plezierjacht. In de Tweede Kamer werd in de initiatiefnota 'Mooi Nederland' van de PvdA, D66, en GroenLinks in 2013 al voorgesteld de lijst van de vrij bejaagbare soorten te schrappen. Er is dus een heel brede consensus dat schieten zonder nut of noodzaak moet worden verboden. De uitgangspunten door de wetgever ten aanzien van de natuur, zijn dat de natuur zoveel mogelijk met rust te worden gelaten. De natuur heeft een intrinsieke waarde en zo ook de dieren in het wild. Ze hebben een waarde los van het nut voor de mens. Bij elke vorm van ingrijpen door de mens dient daarom de vraag centraal te staan of het noodzakelijk is dat er wordt ingegrepen. Ingrepen zonder noodzaak zijn ongewenst. Jagen zonder noodzaak dus ook. De Wet natuurbescherming geeft aan provincies de mogelijkheid om via de faunabeheerplannen eisen te stellen aan nut en noodzaak van de jacht op de overgebleven vijf vrij bejaagbare soorten. Aan deze faunabeheerplannen heeft de jager zich te houden. Daarmee kunnen de Staten recht doen aan de oproep van dit burgerinitiatief: 'Stop de hobbyjacht' door de vijf vrij bejaagbare soorten dezelfde bescherming te geven als de niet vrij bejaagbare soorten. Ik ga u geen traktatie toezeggen als u voor het initiatief stemt, zoals een van uw collega's vanmorgen wel deed. Wel zeg ik toe dat veel natuurliefhebbers en dieren uw positieve steun toejuichen. Daarom vraag ik u namens de handtekeningzetter van het burgerinitiatief: "Maak vandaag het verschil. Gebruik u nieuw verworven regierecht om alle wilde dieren gelijk te behandelen." Wilde dieren zijn het goud in ons landschap. U kunt het burgerinitiatief vandaag verzilveren. Dank voor uw aandacht.

De VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Kuyper. Dat geeft opnieuw de gelegenheid de Staten te vragen hoe over dit burgerinitiatief wordt gedacht. En ik geef als eerste het woord aan de heer Germs.

De heer GERMS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Dank u wel, mijnheer Kuyper, voor uw vlammende betoog, uw inleiding. Wij kennen elkaar nog van vorig jaar in de bus in Doorn bij de uitzending van radio 1. Dus ik wist dat u ermee bezig was.

Wij zitten er als VVD hier in de provincie toch anders in dan dat u stelt in uw initiatief. Wij vinden het apart om te spreken van het begrip 'hobbyjacht'. Volgens mij hebben wij die tijd al heel lang gehad. De jacht is aan allerlei voorschriften en een beheersplan in de regio gebonden, dus er wordt niet zomaar in het wilde weg geschoten zoals u in uw betoog stelde. Door de wetgever zijn eenmaal vrij bejaagbare soorten aangewezen en dat is niet voor niets. Er is een wetgevingstraject geweest en die vijf soorten hebben een andere status dan alle andere dieren. Die hebben een min of meer andere bescherming. Wij willen graag de wetgever daarin volgen. Je kunt net zoveel onderzoeken naar uitleg van wetgeving doen, maar de VVD-fractie is daar heel duidelijk in. Wij zullen het burgerinitiatief niet steunen.

Mevrouw ARISSSEN (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Kan de heer Germs nader verklaren wat precies het verschil is tussen de vrij bejaagbare soorten en de niet vrij bejaagbare soorten? De heer Germs bepleit dat wel degelijk de noodzaak geboden wordt voor de oproep van het burgerinitiatief en dat er wel degelijk regels aan verbonden zijn. Dat is juist niet het geval bij de vijf vrij bejaagbare soorten.

De heer GERMS (VVD): Ik wil graag vasthouden aan het onderscheid dat de wetgever heeft gemaakt in de soorten. Dat betekent dat die vijf een andere status hebben. Dat is door de wetgever bepaald bij het vaststellen van de nieuwe wet- en regelgeving. Die discussie heeft in de Staten-Generaal plaatsgevonden. Daar wil ik het bij laten.

Mijnheer VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Het is niet de gewoonte, maar om de tijd wil ik zeggen dat wij het verhaal van de heer Germs van harte ondersteunen.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Een vraag aan de heer Germs is waarom hij zo vast wil houden aan de wetgeving? De provincie gaat juist wat meer bevoegdheden krijgen om die vrij bejaagbare soorten wat meer bescherming te bieden. Dat zullen wij straks behandelen bij verordening over de nieuwe Wet natuurbescherming. Het verschil tussen de niet vrij bejaagbare soorten en de vrij bejaagbare soorten wordt steeds minimaler, tevens omdat het eigenlijk best tijd is het te heroverwegen. Een aantal van die vrij bejaagbare soorten komt namelijk in toenemende mate onder druk te staan bij het instandhouden van de populatie.

De heer GERMS (VVD): Het heroverwegen is natuurlijk aan de orde bij de laatste herziening van de hele natuurwetgeving. Daar is uitgebreid gediscussieerd over de jacht. Men heeft die vijf vrij bejaagbare soorten daar gelaten zoals ze zijn. En ik wil me graag aan de wet houden. Dat u zou u ook moeten willen, mevrouw Kotkamp.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Of ik dat moet willen weet ik niet helemaal zeker. Soms is burgerlijke ongehoorzaamheid best goed. In de context van deze discussie willen wij ons natuurlijk aan de wet houden, maar juist deze nieuwe wet biedt meer mogelijkheden voor de provincie om daar wat lokale accenten aan te geven. Eén van die accenten is om heel goed te kijken naar de status en de populatie van de vijf vrij bejaagbare soorten. Of het in onze provincie wel wenselijk is om dat zonder enige controle of regelgeving zomaar toe te staan? Dat is juist binnen de kaders van de nieuwe wet.

De heer GERMS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb tijdens mijn periode als woordvoerder voor dit beleidsterrein diverse malen kennis gemaakt met de mensen die in het werkveld bezig zijn met de jacht. Ik ben ervan overtuigd dat het allemaal op een keurig nette manier gebeurt. Er zullen altijd mensen zijn die zich daar niet zo netjes in gedragen, maar de jachthouder past wel op dat hij geen gekke dingen doet in werkveld; dan krijgt hij echt problemen.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Soms heb je een kleine kennisvoorsprong. Morgen wordt in de commissie in de Eerste Kamer een brief behandeld van staatssecretaris Van Dam. Ik wil u één zin toch niet onthouden, waarin hij zegt: "Het laat burgers vrij om door middel van het burgerinitiatief de provincies op te roepen om de jacht te beperken, dan wel te stoppen." Als u zegt dat u de wetgever wilt volgen, de wetgever schrijft dat wij dat in de provincie wel kunnen regelen.

De heer GERMS: Mijnheer de Voorzitter! Een senator weerspreken is natuurlijk heel erg boud. Misschien dat het in uw optiek zou kunnen, maar ik wil die keuze niet maken. Ik wil de zaak van de vrij bejaagbare soorten zo houden als het is. Dat is mijn keuze. Bent u van de Partij voor de Vrijheid om mij de vrijheid van de keuze te ontzeggen?

De heer DERCKSEN (PVV): U heeft zeker die vrijheid, maar het is niet zo dat de wetgever zegt dat wij er in de provincie niks aan kunnen doen. Ik gaf u net een citaat uit een stuk die wij morgen behandelen.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil reageren op wat de heer Germs zegt over het wel of niet aan de regels houden van jagers. Daar gaat het wat ons betreft niet om. Wat ons betreft gaat het erom dat de beschermingsstatus van de vrij bejaagbare soorten gelijk wordt aan de niet vrij bejaagbare soorten. Precies waar het burgerinitiatief toe oproept. Het heeft er niks te maken of jachthouders hier wel of niet zorgvuldig mee omgaan. Die discussie wil ik niet aangaan. Ik respecteer

ook uw standpunt dat u er anders in staat. Ik zou wel graag willen zien dat de discussie over de daadwerkelijke feiten en daarvoor gelegde gronden wordt gevoerd.

De heer OVERKLEEF (D66): Mijnheer de Voorzitter! Allereerst wil ik de indieners van dit burgerinitiatief hartelijk danken. Dergelijke betrokkenheid bij onze natuur en ons beleid moeten wij koesteren. Het is goed dat wij het initiatief hier inhoudelijk behandelen. De mensen die zich bezig houden met wat de indieners noemen 'hobbyjacht' zijn vrijwilligers die zich vaak breed inzetten voor de bescherming en versterking van onze natuur en het voorkomen van schade aan de omgeving. Over hun methoden kan men van mening verschillen, maar de meeste jachthouders hebben de duurzame instandhouding van de soorten en het algehele ecologische evenwicht tot voornaamste doel. Dat uitgangspunt verandert niet in de context van de jacht op de vrij bejaagbare soorten. Hierin wordt gekeken naar de gezondheid van de populatie. Als er tekenen zijn van een afnemende stand, bijvoorbeeld als gevolg van de heersende hazenpest, dan wordt niet gejaagd. Sowieso voeren jagers tellingen uit en rapporteren zij daarover aan de FBE (Faunabeheereenheid).

De nieuwe Wet natuurbescherming schrijft bovendien voor dat de jacht moet voldoen aan het Fauna-beheerplan. De handhaving van een redelijke wildstand is hier dus ook het leidende principe.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Ik heb een vraag aan de heer Overkleef over de uitspraak dat op het moment dat de populatie, inclusief de vrij bejaagbare soorten, onder druk komt te staan minder gejaagd wordt. Het enige probleem is dat dit niet het geval is. Er zijn geen instrumentarium, beleid, regels of jurisprudentie wat voorkomt dat dat gebeurt. Dat is het pleidooi vanuit het burgerinitiatief; zorg ervoor dat juist voor de vrij bejaagbare soorten dezelfde bescherming geldt. Waar baseert u zich op dat het al zo is?

De heer OVERKLEEF (D66): Waar ik het op baseer is op dat wat ik hoor in het veld. Om op het vorige punt in te gaan: in het schone beheerplan moet volgens de nieuwe wet worden aangegeven en onderbouwd worden wat een redelijke wildstand is. Dit geldt eveneens voor de vrij bejaagbare soorten. Bovendien moeten jagers doorgeven hoeveel dieren zijn geschoten. Wat dat betreft is zeker een kader vastgesteld. Het enige waar u naar zoekt is een soort van garantie dat de jagers zich ook houden aan wat is vastgesteld in het Faunabeheerplan. Eigenlijk wilt u garanderen dat zij doen wat zij beloven te doen. Wij willen dat vertrouwen graag aan de jagers geven dat zij dat inderdaad doen. U zoekt meer naar een controlemechanisme zodat het afdwingbaar is. Wij achten dat, gezien het instrumentarium dat al aanwezig is, niet nodig.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Helder. Ik denk inderdaad dat wij daar iets anders in staan. Juist omdat in de verordening van de nieuwe Wet natuurbescherming staat dat er gegevens en onderbouwing moet komen. Verder dan dat gaat het helaas niet. Wij willen GS een instrumentarium in handen geven waarop het kan zeggen: "Op basis van deze cijfers betekent het dat op de vrij bejaagbare soorten in die gebieden niet gejaagd mag worden." Dat is wat wij graag zouden willen zien.

De heer OVERKLEEF (D66): Ik begrijp het standpunt van mevrouw Kotkamp en wijk daar enigszins vanaf. Nogmaals, wij willen de jagers het vertrouwen geven dat zij die redelijke wildstand in ogenschouw en als uitgangspunt nemen. Dat zou voor ons afdoende moeten zijn.

Mevrouw ARISSSEN (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Ik luister met enige verbazing naar het betoog van de D66, want het is algemeen bekend dat uw Tweede Kaderfractie pleit voor het schrappen van de vijf jaagbare soorten. Dat stond in uw initiatiefnota 'Mooi Nederland'. Onze vraag aan D66 is: staat u daar nog steeds achter of bent u inmiddels bijgedraaid? Wilt u dat de vijf vrij bejaagbare soorten dezelfde bescherming krijgen als niet vrij bejaagbare soorten? Als de Staatssecretaris inderdaad zegt dat wij dat in de provincie mogen regelen, hebben wij daarbij D66 aan onze kant?

De heer OVERKLEEF (D66): Ons kamerlid Stientje van Veldhoven heeft in 2015 nog gezegd dat D66 in principe geen problemen heeft met jacht zolang de duurzame instandhouding van de soorten wordt gegarandeerd. Nogmaals achten wij de wetgeving zoals deze nu is neergelegd en is geformuleerd in het beleidskader genoeg om de redelijke wildstand van de vrij bejaagbare soorten te garande-

ren. Wij achten verdere aanscherping hiervan niet nodig. Bovendien zijn wij, in tegenstelling tot de PvdD, geen principieel tegenstander van de jacht.

Mevrouw ARISSEN (PvdD): D66 is blijkbaar geen tegenstander van de jacht, maar wel een tegenstander van jagen zonder nut of noodzaak. Dat is juist wat met de vijf vrij bejaagbare soorten gebeurt. Dat u geen tegenstander bent van de jacht is prima, maar daar gaat het hier niet over. Het gaat ook niet over beheer. Het gaat echt over jagen zonder nut of noodzaak.

De heer OVERKLEEF (D66): Daar verschillen wij van mening.

In het licht van het bovenstaande vinden wij de term 'hobbyjacht' misleidend. Verder blijft dit vooral een principiële discussie tussen voor- en tegenstanders van de jacht. Wij zijn, onder voorwaarden, voor de nieuwe Wet natuurbescherming en het beleidskader dat vandaag wordt vastgesteld. Dat geeft wat ons betreft voldoende invulling aan de voorwaarden. Wij zullen daarom niet instemmen met dit statenvoorstel.

De heer OOSTEROM (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Het is bijzonder om voor de eerste keer deze periode het woord te voeren over een burgerinitiatief. De CDA fractie waardeert het heel erg dat het initiatief genomen is. Dat onze inwoners meedenken en meeleven. Dat is heel positief. Ik moet wel zeggen dat de term 'vrij bejaagbare soorten' enige verwarring veroorzaakt. Het lijkt of je de winkel in kunt gaan, een geweer kunt kopen, het weiland in kunt rennen en vrij kunt gaan schieten. Zo is het helemaal niet. De jacht is gereguleerd. De vijf soorten kunnen pas bejaagd worden in een jachtveld waar een akte is gehaald door degene die wil gaan jagen. Diegene moet een cursus doen, want je kunt niet zomaar vrijuit schieten. Daar komt nog bij dat het een hobby is en geen beroep. De mensen gaan dus één of twee keer per jaar het veld in om die hobby uit te voeren. Het is diezelfde groep jagers die wij vragen om ook beheerjacht uit te voeren als wij vinden dat bepaalde soorten oververtegenwoordigd zijn, bijvoorbeeld de ganzen. Ik weet uit betrouwbare bron dat de 'hobbyjagers' zeggen: "Als wij niet meer onze hobbyjacht mogen uitvoeren, dan moeten jullie voor de beheerjacht ook maar andere kandidaten zoeken die dat gaan uitzoeken." Dan kom je in een idee als bij het vangen van muskusratten, dat wij een dienst op moeten stellen om voor ons de beheerjacht te doen. Dat lijkt ons niet aantrekkelijk. Bovendien wil ik graag aansluiten bij de heer Overkleef die een appel heeft gedaan op het vertrouwen in jagers. Ik ben zelf geen jager, maar ik ben wel een keer mee geweest met zo'n jacht. Wij waren bezig en ik kan niet schieten dus ik heb niks geraakt, maar op een gegeven moment zei de leider van de jacht dat wij ermee gingen stoppen. Ik vroeg waarom. Hij zei: "Wij hebben genoeg gedaan, het is klaar en wij willen voldoende dieren overhouden voor de toekomst." Vandaar dat de CDA fractie niet in zal stemmen met het burgerinitiatief.

Mevrouw KELLER (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb een vraag aan het CDA: kunt u de vijf vrij bejaagbare soorten opnoemen? U heeft het zojuist over ganzen. Daarnaast heeft u het erover dat deze hobbyjagers één a twee keer per jaar op jacht gaan en dat zij zullen stoppen met de beheerjacht als zij hun hobby niet meer uit mogen voeren. Zij gaan dus veel vaker het veld in dan één a twee keer per jaar. Daar wil ik graag uw mening over hebben. Daarnaast is er, zover ik weet, in Wolvega dit weekend een zeearend uit de lucht geschoten, omdat een jager het verschil niet zag tussen een zeearend en een gans. Waar baseert u uw vertrouwen op dat deze jagers het allemaal wel goed zullen doen?

De heer OOSTEROM (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ik weet niet of u weleens aan het verkeer deelneemt. De bedoeling is dat iedereen netjes op de baan rijdt, maar dat gebeurt ook niet altijd. Er zullen altijd incidenten zijn en dat zal ongetwijfeld bij de jacht ook voorkomen. Ik heb weleens gehoord dat een jager in zijn voet geschoten had; dat is ook mogelijk. Wat dat betreft wil ik daar niet uitgebreid op ingaan. Overigens zijn de dieren zelf ook jagers.

Mevrouw KELLER (PvdD): U gaat uit van het vertrouwen in de jagers en u zegt dat de dieren zelf ook jagen. De jagers zijn gebonden aan regels. Weten de dieren wanneer geschoten wordt en wanneer het spel van de jacht begonnen is? Kunnen zij zeggen dat zij vandaag niet meedoen? Daarnaast, is het u bekend dat 60 procent van de ganzen rondvliegt met hagel in het lijf. Die deskundigheid van de jagers durf ik dus wel in twijfel te trekken.

De heer OOSTEROM (CDA): Daarover verschillen wij dan van mening. In het algemeen ga ik zelf uit van dat mensen hun best doen. Dat is niet alleen een uitgangspunt, maar ik heb het ook ervaren in mijn contacten met jagers. Op ganzen die rondvliegen met lood heb ik geen zicht. Hier zijn volgens mij ook geen wetenschappelijk onderbouwingen voor.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! De PvdA ondersteunt dit initiatiefvoorstel. Wij vinden het heel bijzonder dat er een initiatiefvoorstel is waar zoveel moeite ingestoken is. Wij willen dat de hobbyjacht, voor zover mogelijk is, gestopt zou moeten worden. Zeker de jacht op de vrij bejaagbare soorten daar vergelijkbaar mee te maken. Ik streef ernaar om de vrij bejaagbare dieren en andere dieren gelijk te behandelen. Binnen de provinciale bevoegdheden wordt jacht alleen toegestaan als de nut en noodzaak daartoe is. Aangetoond is dat wij met alternatieve methoden niet uit de voeten kunnen en dat deze ineffectief zijn.

Mevrouw POPPE (SP): Mijnheer de Voorzitter! De SP is tegen jagen voor het plezier. Dat was zo, dat is zo en dat blijft zo. De SP gelooft in gelijke rechten. Wij zijn ervoor om het begrip 'vrij bejaagbare soorten' af te schieten. Echter, van veel vrije echte natuur is niet veel sprake in Nederland. Waar overbevolking van een soort ontstaat omdat er onvoldoende natuurlijke vijanden zijn, zal de mens moeten ingrijpen. Of en hoe dat moet zal per soort een verschillende aanpak geven. Uit het verleden is gebleken dat bejaging niet altijd de gewenste resultaten geeft. Wij kunnen dus beter per soort bekijken wat noodzakelijk is. Ik zou een lans willen breken om daarin de sportvisserij ook mee te nemen, want dat is ook jagen voor het plezier. Wat ons betreft zijn er straks twee vrij bejaagbare soorten, namelijk de mug en de steekvlieg.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Dank vooral aan de indieners van dit burgerinitiatief. Ik zou bijna willen aansluiten bij de vorige twee sprekers, hoewel wij ook een discussie kunnen hebben of de mug een vrij bejaagbare soort moet zijn. Laten wij beginnen met dat wij blij zijn dat dit burgerinitiatief geldig is verklaard. Daarmee is wat ons betreft de discussie van tafel of het wel of niet tot de bevoegdheden van de provincie behoort. Wij zien dat het burgerinitiatief voor juridisch gezien voor verschillende interpretaties vatbaar is. Wij volgen de interpretatie van professor Bastmeijer en zien het vooral als oproep om ervoor te zorgen dat de bescherming van de vrij bejaagbare soorten gelijkwaardig wordt en gaat lijken op de bescherming van de niet vrij bejaagbare soorten. Ik denk dat net al uit de interrupties helder is geworden wat ons standpunt daarin is. In de verordening van de nieuwe Wet natuurbescherming die wij straks gaan behandelen wordt dit voor een deel al verzorgd. Door op te nemen dat meer gegevens aangeleverd moeten worden van afschot en populatie wordt het meer transparant. Wat ons betreft moet echt de volgende stap genomen worden. De uitkomst van deze gegevens moet daadwerkelijk consequenties hebben waardoor bescherming verbetert. Bij de behandeling van de Wet natuurbescherming zullen wij twee amendementen indienen om hiervoor te zorgen. Het eerste amendement gaat over de garantie dat de betreffende populatie duurzaam in stand blijft. Zoals bekend gaat het de laatste jaren slecht met de wilde eend, maar ook de hazen- en konijnenpopulatie lopen door ziekte enorm terug in bepaalde gebieden. Wij willen dat er meer regulering komt op afschot. Het tweede amendement dat wij straks in zullen dienen roept op om de voorwaarden te verbinden dat het bejagen van de vrij bejaagbare soorten alleen noodzakelijk is voor de bestrijding van aantoonbare schade. Hier moeten eerst alternatieve bestrijdingsmethoden voor ingezet worden. Hiermee wordt een flinke stap gezet waar het burgerinitiatief toe oproept, namelijk: de gelijkwaardige bescherming voor de vrij bejaagbare soorten. Dit komt bij het volgende punt, maar dan heb ik het vast aangekondigd. Het moge duidelijk zijn dat GroenLinks voor dit burgerinitiatief is.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Ik sta in een zekere mate van verlegenheid. Een debat is ervoor om het standpunt verder en scherper te krijgen. Mijn grootvader zag er totaal geen been in om een langslappend konijn of iets anders dat langsliep op vier poten het erf af te schieten. Daar werd niet moeilijk over gedaan. Mijn kinderen denken daar heel anders over. Ik ben op stap geweest met een jager. Ik ben ook op jacht geweest. Dat heeft geresulteerd in een huwelijk van 30 jaar. Dus dat is goed afgelopen. Nee, wij zijn op pad geweest met een aantal jagers die ons hebben laten zien hoe het gaat. Knal en het konijntje was er niet meer. Dat ging in een zak en werd netjes afge-

voerd. Is dat hobbyjacht of is dat het veilig stellen van de belangen van de kweker die ontzettend last had van konijnen die alle wortels van de dennenboompjes opvraten die hij aan het kweken was. Zou dat dan niet meer mogen? Ik vind het lastig. Wij zitten met dieren die gedrag vertonen dat zij van nature hebben en slecht past in onze gecultiveerde samenleving. Echte natuur hebben wij niet in dit land. Het spijt me, maar dat is er niet meer. Alles wat wij hebben is cultuur en dat betekent dat wij regulier op moeten treden ter zake van de soorten die te lastig worden. Ik volg het debat met grote belangstelling.

Mevrouw ARISSSEN (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Vandaag bespreken wij het burgerinitiatief 'Stop de hobbyjacht'. De PvdD wil de initiatiefnemer, vrijwilligers en ondertekenaars van harte bedanken. Wij stemmen volledig in met het initiatief, laat dat duidelijk zijn. Ik kan mijn spreektijd benutten door te beargumenteren waarom de hobbyjacht volstrekt onnodig veel dierenleed veroorzaakt. Een onderzoek heeft aangetoond dat de jacht veel schade toebrengt aan ecologische systemen. Wij zullen echter met name ingaan op de juridische mogelijkheden voor Provinciale Staten om de vijf vrij jaagbare soorten gelijke bescherming te bieden als de vijf niet vrij bejaagbare soorten. In veel provincies heeft het burgerinitiatief namelijk tot verwarring geleid omtrent de bevoegdheden van de provincies voor de jacht op de vijf vrij bejaagbare soorten. De PvdD heeft juridisch onderzoek laten uitvoeren door professor Kees Bastmeijer en de Universiteit Tilburg om deze verwarring de wereld uit te helpen. Dit onderzoek en de samenvatting daarvan is rondgestuurd in alle fracties. De conclusie van het onderzoek is: Provinciale Staten mogen op grond van artikel 2.13 lid 9 van de Wet natuurbescherming regels stellen aan het faunabeheerplan die betrekking hebben op de jacht. Zowel staatssecretaris Van Dam als de landsadvocaat hebben aangegeven dat de wetgever ook had kunnen kiezen om het soort regels dat bij verordeningen kan worden gesteld nader te beperken of een verbod op te nemen om nadere regels te stellen met betrekking tot de jacht, maar heeft dit niet gedaan. Ik wil de PVV bedanken voor de aanvulling dat nogmaals bevestigd is dat wij de bevoegdheid in de provincie wel hebben. Ik citeer de landsadvocaat: "artikel 3.12 lid 9 gelezen in samenhang met het eerste lid van deze bepaling geeft ons inziens daarom nog steeds een bevoegdheid aan Provinciale Staten om bij verordening regels te stellen ten aanzien van de regeling van de jacht in het faunabeheerplan." De staatssecretaris heeft in schriftelijk overleg op 7 juni geschreven, ik citeer: "De provincies zijn bevoegd tot het stellen van voorwaarden aan de inhoud van het faunabeheerplan. De Wet natuurbescherming biedt geen basis om daar bij algemene maatregelen van bestuur of ministeriële regeling regels over te stellen." Met andere woorden: de gemeente en het Rijk hebben de bevoegdheid niet. De provincie heeft als enige de bevoegdheid om regels te stellen aan het faunabeheerplan die betrekking hebben op de jacht. Die bevoegdheid is er dus. Sterker nog, het is een exclusieve bevoegdheid voor de provincie. Oké, hoor ik u denken, mogen deze provinciale regels ten aanzien van de faunabeheerplannen hier resulteren in een beperking of zelfs een verbod van de jacht in de provincie of delen daarvan? Ja. De jager heeft de verantwoordelijkheid voor een redelijke wildstand, maar dient wel te voldoen aan de eisen van de jacht in het faunabeheerplan waar de provincie aanvullende regels voor mag stellen. De algehele verwarring is in de provincies ontstaan door de uitlating van de staatssecretaris dat de provinciale bevoegdheid niet zover reikt dat de provincies het recht van de jachthouder op het uitoefenen van de jacht vergaand kan beperken of zelfs ontzeggen. Dit klopt waar het gaat om een beperking of verbod zonder relatie tot schade en de redelijke wildstand. Er mag dus wel degelijk een beperking van de jacht plaatsvinden als deze beperking of dit verbod beargumenteerd wordt in relatie tot schade en de redelijke wildstand. De eisen uit het faunabeheerplan zien wij onder andere op afstemming van de jacht, schadebeschrijving en populatiebeheer. De eisen kunnen dus eveneens betrekking hebben op nadere onderbouwing waarom en de mate waarin de jacht nodig en toelaatbaar is. Dit is precies waar het burgerinitiatief 'Stop de hobbyjacht' om vraagt: stop de hobbyjacht door de vijf vrij bejaagbare diersoorten dezelfde bescherming te bieden als de niet vrij bejaagbare diersoorten. Daarvoor kunnen Provinciale Staten regels stellen in het faunabeheerplan waar de jagers zich aan dienen te houden. Voor de partijen die hebben aangegeven wel voor gelijke bescherming van bejaagbare diersoorten te zijn, maar nog steeds twijfels hebben over onze provinciale bevoegdheid dient de PvdD in navolging van verschillende partijen in de provincie Noord-Holland graag een amendement in om aan het statenvoorstel de inschakeling van een juridisch expert toe te voegen. Voor alle twijfelende partijen wordt dan duidelijk dat wordt besloten om de hobbyjacht te stoppen met gebruikmaking van de wettelijke bevoegdheden die de provincie ter beschikking staan.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Dit agendapunt 'Stop de hobbyjacht' wordt in elke provincie gevoerd. Kunt u mij vertellen hoeveel provincies hierover gesproken hebben en hoeveel er voor en tegen waren?

Mevrouw ARISSEN (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Een aantal provincies heeft dit agendapunt behandeld en een aantal provincies niet. Vandaag wordt het ook in Noord-Holland behandeld en later deze week in Groningen. U kunt het heel makkelijk terugvinden op www.stopdehobbyjacht.nl.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Dat vind ik een heel correct antwoord, maar u volgt het waarschijnlijk met iets grotere belangstelling dan ik. Kunt u mij vertellen hoe het ervoor staat? Ik heb namelijk gehoord dat er meer tegengestemd hebben dan voor.

Mevrouw ARISSEN (PvdD): Dat komt juist doordat het niet duidelijk is wat de bevoegdheid is. Wij vinden het onzuiver om te zeggen dat het niet kan. Verschillende juridische onderzoeken hebben uitgewezen dat de bevoegdheid om regels te stellen aan jacht er wel degelijk is.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Dus mijn constatering klopt dat meer partijen tegen- dan voorgestemd hebben?

Mevrouw ARISSEN (PvdD): Dat kan ik zo niet vertellen. Dat kunt u zien op de website. Ik wil graag een amendement indienen voor expertonderzoek naar de vijf vrij bejaagbare soorten. Daarnaast hebben wij helaas gezien dat er een behoorlijke fout staat in het voorstel. Er staat in het dictum onder lid 1: "Alles te doen wat binnen hun bevoegdheden ligt om de jacht op de vijf bejaagbare diersoorten stop te zetten en de bejaagbare en niet-bejaagbare soorten een gelijkwaardige bescherming te bieden." Dit zou moeten zijn: "Alles te doen wat binnen hun bevoegdheden ligt om de jacht op de vijf vrij bejaagbare diersoorten stop te zetten en de bejaagbare en niet-bejaagbare soorten een gelijkwaardige bescherming te bieden." Daarvoor dienen wij een amendement in.

Amendement A52 (PvdD): wijging Statenvoorstel burgerinitiatief "Stop de Hobbyjacht"

Provinciale staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter behandeling van het Statenvoorstel burgerinitiatief "Van vogelvrij naar kogelvrij. Stop de hobbyjacht";

besluiten in het statenvoorstel burgerinitiatief "Van vogelvrij naar kogelvrij. Stop de hobbyjacht":

"Besluiten:

alles te doen wat binnen hun bevoegdheden ligt om de jacht op de vrij bejaagbare diersoorten stop te zetten en bejaagbare en niet-bejaagbare soorten een gelijkwaardige bescherming te bieden; binnen haar jurisdictie geen vrijstelling of vergunning te geven voor het zonder noodzaak bejagen van houtduiven, hazen, konijnen, fazanten en wilde eenden; het onder 1 en 2 verwoorde als zodanig vast te leggen in het provinciaal natuurbeleid."

als volgt te wijzigen:

"Besluiten:

alles te doen wat binnen hun bevoegdheden ligt om de jacht op de vrij bejaagbare diersoorten stop te zetten en vrij bejaagbare en niet vrij bejaagbare soorten een gelijkwaardige bescherming te bieden; binnen haar jurisdictie geen vrijstelling of vergunning te geven voor het zonder noodzaak bejagen van houtduiven, hazen, konijnen, fazanten en wilde eenden; het onder 1 en 2 verwoorde als zodanig vast te leggen in het provinciaal natuurbeleid."

Motie M112 (PvdD): nader onderzoek vijf vrij bejaagbare soorten

Provinciale staten van Utrecht in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter behandeling van het Statenvoorstel burgerinitiatief "Van Vogelvrij naar Kogelvrij. Stop de Hobbyjacht";

constaterende dat:

- *de Wet natuurbescherming (Wnb) op 1 januari 2017 in werking zal treden;*
- *er uiteenlopende inzichten zijn met betrekking tot de juridische bevoegdheden van de provincies om nadere regels vast te stellen met betrekking tot de jacht op de vijf vrij bejaagbare soorten, zoals genoemd in artikel 3.20, tweede lid, van de Wnb;*
- *GroenLinks, SP en de Partij voor de Dieren in de Staten van Noord-Holland op 12 december 2016 een amendement hebben ingediend met het verzoek een externe expert op het gebied van het Faunarecht te verzoeken om, op basis van de provinciale bevoegdheden nadere regels te stellen voor het faunabeheerplan (artikel 3.12, negende lid, van de Wnb), welke het kader is voor de uitvoering van de jacht (artikel 3.12, eerste lid, van de Wnb), voorstellen uit te werken voor aanpassingen van provinciaal beleid en regelgeving die invulling geven aan het Statenvoorstel 'Van Vogelvrij naar Kogelvrij. Stop de Hobbyjacht', zonder dat die aanpassing leidt tot strijd met de Wnb. Bovendien roept dit amendement GS op om alles te doen wat binnen zijn bevoegdheden en mogelijkheden ligt om de jacht op de vijf vrij bejaagbare soorten waarvan de maatschappelijke noodzaak niet is aangetoond, tegen te gaan (1);*

overwegende dat:

- *er een maatschappelijke discussie bestaat en er een geldig burgerinitiatief is opgezet met betrekking tot de jacht zonder nut of noodzaak (hobbyjacht);*
- *het derhalve wenselijk is dat een juridisch expert op het gebied van faunawetgeving helderheid verschaft over de juridische bevoegdheden van provincies om nadere regels vast te stellen inzake de jacht op de vijf vrij bejaagbare soorten;*

verzoeken het college van GS:

- *om een externe expert op het gebied van het Faunarecht te verzoeken om, op basis van de provinciale bevoegdheden nadere regels te stellen voor het faunabeheerplan (artikel 3.12, negende lid, van de Wnb), welke het kader is voor de uitvoering van de jacht (artikel 3.12, eerste lid, van de Wnb), voorstellen uit te werken voor aanpassingen van provinciaal beleid en regelgeving die invulling geven aan het Statenvoorstel 'Van Vogelvrij naar Kogelvrij. Stop de Hobbyjacht', zonder dat die aanpassing leidt tot strijd met de Wnb;*
- *er alles aan te doen wat binnen zijn (wettelijke) bevoegdheden en mogelijkheden ligt om de jacht op de vijf vrij bejaagbare soorten waarvan de maatschappelijke noodzaak niet is aangetoond, tegen te gaan.*

(1) <http://ibabsonline.eu/Agenda.aspx?site=NoordHolland&agendaaid=275a9eaf-ba17-4bbb9d5e-4dfcf06cd3e08>. (FoundIDs=, agendapunt 15 (Voordracht 89-2016 vd-besluit besluitvorming over Burgerinitiatief stop de Hobbyjacht).

De VOORZITTER: Het amendement en de motie zijn voldoende ondertekend en maken deel uit van de beraadslaging. Ze kunnen worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de Voorzitter! Er vindt een maatschappelijke verschuiving plaats van aanvaarding; tijden veranderen. Vroeger toen ik nog kind was hadden wij een bloembollenbedrijf. Mijn vader had zakken met gaatjes erin en iedere keer hadden wij nestjes met jonge katten. Dan zei mijn moeder: "Zoek er één uit." De rest ging in de zak en ging de sloot in. In die tijd geen Whiskas of natvoer, droogvoer noem het maar op. De kat en de kippen aten mee met wat over was, zo simpel was het allemaal. Tijden veranderen en er vinden maatschappelijke verschuivingen plaats. Op dit moment kijken wij er anders tegenaan. Wat gezegd werd over de ganzen met lood erin klopt; zij sterven langzaam en dan vallen ze hard naar beneden vanwege het lood. Het gaat om veel meer dieren die aangestast worden in de natuur. Dat kan door jagen, slecht water, verkeerd voedsel of noem maar op. Ik heb een filmpje gezien van plofkippen en dan denk ik zoiets dat ik nooit meer kip eet. Zo kan ik wel door-

gaan. Mensen gaan toch door roodlicht of rijden te hard, ook al mag het niet. Ik sta inderdaad achter het initiatief van geen hobbyjacht en geen genotsjacht. Daar gaat het uiteindelijk om. Je gaat het niet voor je plezier doen. Ik sta er wel achter dat je het beheer moet doen, maar je moet het niet zover laten komen dat je moet slachten, omdat het uit de hand gelopen is. De balans is waar het om gaat. Ik stem dus voor het voorstel van geen hobbyjacht of genotsjacht.

De VOORZITTER: Een reactie van de kant van het college.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Het lijkt mij met alle behoefte die ik wel bij dit onderwerp voel zuiverder dat de discussie over het burgerinitiatief nu wordt afgewikkeld zoals dat tot nu toe steeds gegaan is. Dat wil zeggen zonder al te veel inbreng vanuit het college. Ik heb de discussie aangehoord en vind daar van alles van. Het lijkt mij dat het zuiverder is dat ik hier wat over zeg bij de behandeling van de Wet natuurbescherming. Ik zal uiteraard in mijn beantwoording op vragen, amendementen en moties bij de Wet natuurbescherming straks wel degelijk de opvatting van het college over dit onderwerp weergeven.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! In het collegeakkoord 'In verbinding' schrijft dit college dat zij het dierenwelzijn wil bevorderen. Ik kom daar later misschien nog wel op terug in deze vergadering, maar dat geldt hier natuurlijk ook. Je kan toch geen mening hebben over dit onderwerp terwijl u zeer nadrukkelijk in uw eigen akkoord schrijft dat u dierenwelzijn wil bevorderen.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer Dercksen, u kunt best proberen om de discussie die u zelf in de Kamer gevoerd heeft hier dunnetjes over te doen, maar ik ga de discussie wel degelijk met u aan. Ik wil daar zeker met u het gesprek over voeren, maar het voelt niet gepast om dat op dit punt te doen. Als u naar het coalitieakkoord wijst dan wil ik dat ook best doen. Daar staat ook in dat wij het flora- en faunabeleid zoals wij dat recent in de Provinciale Staten hebben vastgesteld, graag willen doorvoeren. Volgens mij doen wij dat.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Mijn reactie zal een korte zijn, want ik ga uiteraard niet het betoog van de heer Kuiper overdoen. Dank daarvoor overigens. Ook zal ik de inhoudelijke discussies van deze Staten niet overdoen. Ik wil graag wijzen op het volgende: het burgerinitiatief 'Stop de hobbyjacht' heeft al discussiërende geleid tot het statenvoorstel. Daarin wordt het begrip 'hobbyjacht' niet gebruikt. Laten wij wel goed kijken waar wij over besluiten. Er wordt gesproken over de jacht zonder noodzaak. Er wordt gesproken over het gelijkschakelen van bejaagbare en niet-bejaagbare soorten, waarbij de vraag is of bejaagbaar ook geïnterpreteerd mag worden als vrij bejaagbaar tegenover niet-bejaagbaar. Dat is hetgeen waar het om gaat. Dit burgerinitiatief is al pratende terecht gekomen op dit statenvoorstel waarin gesproken wordt over een verbod op de jacht zover dat niet door noodzaak wordt ondersteunt. Het woord 'hobbyjacht' is niet aan de orde in dit statenvoorstel. Dat is iets wat in de wandelgangen is ontstaan. Dit statenvoorstel doet andere dingen en vraagt alleen om een verbod op jacht als daar geen nut of noodzaak tegenover staat.

De VOORZITTER: Er zijn twee amendementen ingediend. Zou u daar een oordeel over willen geven?

De heer DE KRUIJF (PvdA): Het eerste amendement gaat over vrij bejaagbaar versus niet-bejaagbaar. Ik heb daarvan gezegd dat wij bejaagbaar gezet hebben tegenover niet-bejaagbaar en gedacht dat daarmee de keuze afgedekt was. Als u dat anders beoordeelt, dan zie ik dat in het amendement terug. Het toevoegen van deskundigen vind ik typisch een discussie die wij liever voeren bij het agendapunt Wet natuurbescherming. Dat vind ik deel uitmaken van hoe je de natuur een plekje geeft binnen onze provinciale verantwoordelijkheid. Daar heb ik geen behoefte aan. Op het tweede amendement heb ik al gereageerd. Dat ging om de tegenstelling tussen vrij bejaagbaar of niet-bejaagbaar. Naar ons gevoel zit het in de tekst zoals het daar staat en is het letterlijk overgenomen uit het dictum van het burgerinitiatief. Naar ons gevoel is vrij niet een toevoeging die iets toevoegt.

De VOORZITTER: Het is mij tot nu toe onduidelijk wat de PvdD met het tweede amendement wil. In het voorstel zoals dat door ons aan u is voorgelegd staat de letterlijke tekst zoals deze is overgenomen uit het burgerinitiatief. Zou u nog één keer willen proberen dit te verklaren? Anders ontstaat er een misverstand over wat het precies inhoudt.

Mevrouw ARISSEN (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb inderdaad gezien dat het de zin is die ook in het burgerinitiatief is neergezet. Alleen het lijkt ons niet logisch om dat woordje 'vrij' weg te laten, omdat als een soort niet-bejaagbaar is, wat valt er dan nog over te discussiëren? Het gaat juist om de vijf vrij bejaagbare soorten dezelfde bevoegdheid te geven als de niet vrij bejaagbare soorten. Als het gaat om een niet-bejaagbare soort, dan stop je alle jacht. Dat zou heel mooi zijn en is wat de PvdD graag wil zien, maar ik geloof niet dat het de bedoeling is van het burgerinitiatief.

De VOORZITTER: Bent u het met mij eens dat wat in het voorstel staat de letterlijke tekst is uit het burgerinitiatief?

Mevrouw ARISSEN (PvdD): Ja, dat is helaas het geval.

De VOORZITTER: Volgens mij is er gelegenheid voor een tweede termijn als daar behoefte aan is.

De heer OOSTEROM (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Het is mij niet helemaal duidelijk hoe het nu afgehandeld wordt.

De VOORZITTER: Het voorstel, een amendement en een motie liggen er. Ik maak nog een kort rondje voor de tweede termijn en dan gaan wij over tot stemmen.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Ik zou eigenlijk heel kort willen schorsen zodat wij het amendement en de motie kunnen lezen. Daar wil ik dan wellicht in de tweede termijn iets over zeggen.

De VOORZITTER: Zij worden geprint en komen snel deze kant op en dan zal ik even schorsen. Dan denk ik dat er van deze kant eveneens geen behoefte is aan een tweede termijn. Wij wachten tot de tekst er is en daarna wil ik tot stemming overgaan. Daarvoor hebben wij geen aparte stemmingslijst nodig, want met één voorstel en twee amendementen moet dat zonder lijst kunnen. Ik schors de vergadering voor enkele minuten.

Schorsing van 15.26 uur tot 15.38 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

We gaan verder met de behandeling van het voorstel. Ik heb het verzoek gekregen over het voorstel een hoofdelijke stemming te houden. Is er naar aanleiding van het amendement en de motie een reden daarover opmerkingen te maken. Dat is niet het geval.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb meer een stemverklaring dan een betoog in de tweede termijn. In het voorstel en het amendement wordt in het besluitpunt 2 gesteld: "- binnen haar jurisdictie geen vrijstelling of vergunning te geven voor het zonder noodzaak bejagen ..." Juridisch klopt dat niet, maar met de kanttekening dat het geïnterpreteerd moet worden als gelijksoortige bescherming tussen vrij bejaagbaar en niet vrij bejaagbaar, kan de fractie instemmen met het amendement en het voorstel.

De VOORZITTER: Ik kom overigens nog bij de stemverklaringen. Wil nog iemand een opmerking maken? Dat is niet het geval. Dan ga ik over naar de stemverklaringen.

De heer HOEFNAGELS (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik dacht dat we na de schorsing nog eerst een tweede termijn zouden krijgen.

De VOORZITTER: Ik heb driemaal gevraagd of iemand een bijdrage heeft voor de tweede termijn.

De heer HOEFNAGELS (D66): Ik was er niet op voorbereid dat we al zouden stemmen. Ik vind het prima dat we doorgaan. Ik krijg nu de stemverklaring aangereikt.

De VOORZITTER: Het lijkt mij verstandig dat u dan eerst naar de stukken kijkt. Ik begrijp dat de fractie van D66 daarvoor een paar minuten nodig heeft. Dat is niet het geval.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb een stemverklaring bij het amendement. Het simpele gegeven dat je een burgerinitiatief amendeert komt op ons vreemd over. Ik heb daarover met de initiatiefnemer gesproken. Om die reden en dat het amendement de essentie van het voorstel niet verandert, zullen wij tegen het amendement stemmen.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb een stemverklaring over de motie. In onze provincie gaat de discussie niet over de juridische kaders. Daarom is tot mijn grote vreugde deze motie overbodig en zullen wij tegen de motie stemmen.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb in de eerste termijn gezegd dat wij wankelmoedig zijn, dat wij twijfelen over het voorstel. Nadat alle argumenten zijn uitgewisseld, zijn we tot de conclusie gekomen dat wij tegen het initiatiefvoorstel zullen stemmen.

De VOORZITTER: Als er geen stemverklaringen meer zijn, gaan we over tot de stemming. We stemmen eerst over het amendement en daarna trekken we het nummer van degene die als eerste stemt bij de hoofdelijke stemming. Er zijn 48 leden aanwezig. Wij stemmen nu over amendement A52.

Provinciale Staten verwerpen amendement A52. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van de PvdA, SP, GroenLinks, PvdD en 50Plus.

De VOORZITTER: Ik trek nu het nummer van degene die als eerste stemt. Het is nummer 3, mevrouw Boelhouwer. De griffier zal de namen noemen in de volgorde van de presentielijst.

Na hoofdelijke stemming verwerpen Provinciale Staten het burgerinitiatief "Van Vogelvrij naar Kogelvrij. Stop de Hobbyjacht.", PS2016RGW11. Voor het voorstel hebben gestemd mevrouw Boelhouwer, de heer Bosman, mevrouw Broere, de heren De Droog, Dercksen, Van Essen en Essousi, mevrouw Hoek, de heer IJssennagger, mevrouw Keller, mevrouw Kotkamp, de heren De Kruijf, Meijer en Van Muilekom, mevrouw Noordenbos, mevrouw Poppe, de heren Suna, Wagenmans en Ubaghs, mevrouw Arissen en de heer Bekkers. Tegen het voorstel hebben gestemd de heren Boerkamp en Boswijk, mevrouw Chidi, mevrouw Dekker, mevrouw Dercksen, mevrouw Eijsbroek, mevrouw Ens, de heren Germs en Groothuizen, mevrouw De Haan, de heren Hoefnagels, Jansen, Joustra en Kocken, mevrouw Koelewijn, de heren Van Kranenburg, G. van Leeuwen en P. van Leeuwen, mevrouw Maasdam, de heren Mourik-Geluk, Van Oosterom, Overkleef, Van Reenen en Schaddelee, mevrouw Schneiders, mevrouw Vlam en mevrouw Vaessen.

De VOORZITTER: Ik breng nu de motie M112 in stemming.

Provinciale Staten verwerpen de motie M112. Voor de motie hebben gestemd de fracties van de PvdA, SP, PvdD en 50Plus.

De VOORZITTER: Wij gaan verder met de beantwoording door het college in de eerste termijn van de behandeling van het voorstel over de herijking van de PRS en de PRV.

Statenvoorstel vaststelling PRS en PRV (herijking 2016), (vervolg)

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde); Mijnheer de voorzitter! Allereerst even een rechtzetting bij de motie M97 over de informatieplicht bij het verleggen van de contouren. Bij de overwegingen staat

onder het tweede punt: financiën. Daar zou ik over willen zeggen dat het niet iets is wat bij de contouren als zodanig speelt, maar meer bij de effectuering daarvan in het bestemmingsplan. Zij verzoeken GS om bij de verschuivingen van de rode en groene contouren grondeigenaren voorafgaand aan de besluitvorming direct, derhalve schriftelijk, te informeren omtrent de op handen zijnde plannen. Die heb ik ontraden, maar daar kan ik wel mee leven. Dus ik wil hetgeen ik net gemeld heb terugdraaien.

Mevrouw Ens heeft een opmerking gemaakt over het versnellen van de woningbouw. Hoe gaan wij de woningbouw versnellen? De PRS/PRV gaat vooral over de plekken waar woningen worden gebouwd en hoeveel we op welke plekken toestaan. Dat is niet alleen de behoefte, maar ook wat wij toe willen staan in onze provincie. Dat doen wij onder andere door de locaties goed te bespreken met de gemeenten. Dat doen wij voor het binnenstedelijke gedeelte, waar wij fors mee aan de slag gaan, via de ruimtelijke agenda's die wij afspreken met de gemeenten. Dat zou in ieder geval actief het volgen kunnen zijn van het versnellen van de woningbouw, zodra dat daadwerkelijk aan de hand is. Ik sluit niet uit dat dat wel gaat komen.

De heer BOERKAMP (D66): Mijnheer de voorzitter! Ik wil terugkomen op het vorige punt van de gedeputeerde over de motie van de PVV over het voorleggen van beslissingen voor de besluitvorming. Besluitvorming vindt toch in beginsel door de Provinciale Staten plaats? Hoe kun je dat dan voor die tijd voorleggen? Gaat het niet specifiek over aanpassingen die ambtelijk worden gedaan? Dat zie ik niet terug in de motie van de PVV.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Het gaat niet zozeer over ambtelijk, maar over het feit dat bij het aangaan van de rode of groene contouren grondeigenaren actief geïnformeerd moeten worden als een daadwerkelijke besluitvorming aanstaande is. Je stoeit weleens wat met elkaar als gemeente, maar dat leidt niet gelijk tot besluitvorming. Het belangrijkste is dat grondeigenaren niet voor verrassingen komen te staan.

D66 had een vraag over agrarische bebouwing en splitsing van een woning. Hoe werkt dat precies? Op dit moment is het zo, dat als een agrarische bedrijf stopt wel meer mensen mogen wonen in de boerderij. Ik stel me zo voor dat je op de deel wat mensen kwijt kunt. Dat mag er niet toe leiden dat de boerderij gesplitst wordt. Je mag rustig met twintig mensen op de deel wonen, maar dan mogen er geen twintig huisadressen ontstaan. Op het moment dat de boerderij dan gesloopt wordt, zou dat een legitieming zijn om twintig woningen neer te zetten. Dat is niet de bedoeling. Bij het in stand houden van de Rijks monumentale boerderijen zou er gekeken kunnen worden of er geen één of twee huishoudens in geplaatst kunnen worden. Dat is een nadere precisering daarvan.

Het CDA heeft vragen gesteld over de vrijkomende agrarische bebouwingen. Doen wij het allemaal goed met maatwerk en passen de projecten wel? Wij zeggen makkelijk: slopen, ruilen of transformeren. Dat proberen wij allemaal wel. Er zijn wat projecten die lopen. Met O-gen loopt een dergelijk project. Het is de bedoeling om in de landbouwvisie mee te nemen om goed te kijken naar het effect van hoe om te gaan met de regels en het beleid rondom de vrijkomende agrarische bebouwing.

U heeft ook nog iets geroepen over de bedrijventerreinen en het omzetten van de bedrijventerreinen. Hoe dat bijvoorbeeld naar woningen gaat. Daar zijn wij druk mee bezig. Dat proberen wij met de gemeenten en dat wordt in toenemende mate gevraagd aan ons. Ook bedrijventerreinen waar kantoorlocaties zijn die makkelijk te transformeren zijn naar woningen

De PvdA had nog een vraag over Oudewater. Ik zeg het even oneerbiedig, maar kun je dat niet met een soort salami doen? Je begint met een kernrandzone en dat wordt misschien een rode contour. Ik zou dat willen afraden. Dat druist in tegen de opvatting waar wij een kernrandzonevisie voor willen gebruiken. Dat is namelijk de ruimtelijke kwaliteit toevoegen in de overgang van rode naar groene contouren.

U had nog een opmerking over het recreatiepark Waterrijk waar al jaren permanent gewoond wordt. Kunnen wij dat niet binnen de rode contouren trekken, los van de consequenties die dat met zich meebrengt van waardevermeerdering, bouwbesluit, brandweereisen en ontsluiting? Mogelijkheden om toch te verzuimen omdat het bestemmingsplan dat toestaat. Zoveel procent moet hoger, breder et cetera. Die consequenties zijn altijd de reden geweest om dit niet te doen. Wij onttrekken daar woningen

uit de recreatie. Dat is niet de bedoeling. Tegelijkertijd hebben wij gezegd dat zij met een gebiedsvisie aan de gang moeten om te kijken of je in een soort sondering kunt zeggen waar wij wat toestaan of afnemen. Dit moet meer integraal bekeken worden. Ik kan niet met u meegaan als u zegt dat het al twaalf jaar het geval is en gedoogd wordt. Volgens mij is er zelfs een gemeenteraadsbesluit over genomen. Eigenlijk is dat hetzelfde als: ik rijd al tien jaar door rood, waarom zouden wij het niet gaan legaliseren? Die kant moeten wij niet op gaan.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Het is wel gek dat iets al zo lang bekend is en gebeurt. Door GS wordt gesteld dat het een gebiedsvisie laat maken en ik probeer te bedenken wat die gebiedsvisie zou moeten opleveren, naast de situatie zoals die er ligt. Kunt u mij daarin meenemen? Als wij al twintig jaar vinden dat het zo is en moet blijven liggen, wat moet de gebiedsvisie daar dan in veranderen?

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde); Het moet er blijkbaar zo bij liggen. Er zijn wel ideeën om het op een andere manier vorm te geven. Wij voeren intensieve gesprekken met De Ronde Venen en Stichtse Vecht over de recreatieterreinen waar van alles aan de hand is met betrekking tot het nooit gehandhaafd hebben tot persoonlijk overdraagbare gedoogde situaties. In deze gesprekken wordt gekeken met de gemeente hoe wij met een groter gebied kunnen kijken welk deel wij daarvan kunnen legaliseren, zodanig dat de ontsluiting, mobiliteit en veiligheid integraal gegarandeerd is. Tegelijkertijd wordt besproken wat wij echt niet willen aanpakken. Dat moet breder bekeken worden. Wij moeten samen uitvinden waar wij precies naar kijken.

U heeft ook nog een oproep gedaan om actief mee te denken met de stadsgesprekken die plaats gaan vinden rondom het pauzelandchap van Rijnenburg en de energietransitie. Dat zal ik zeker doen en wij zullen ons daar zeker mee gaan bemoeien als het gaat om de mogelijkheden om de energietransitie verder vorm te geven.

GroenLinks heeft een oproep gedaan om naast de kernrandzonevisies pro-actief mee te denken met de gemeenten over de kernrandzones. Wij hebben geen formele evaluatie gedaan, geen kwalitatieve evaluatie. Uit het overzicht dat wij hebben verstrekt over welke kernrandzones gerealiseerd zijn zou afgelezen kunnen worden dat de gemeenten moeite hebben gehad om de ruimtelijke kwaliteit te definiëren. Daar is dat amendement voor bedoeld, waarvan ik zeg dat ik het omarm. Tegelijkertijd is het niet alleen een competentie, maar ook een capaciteitsvraagstuk bij gemeenten of de kernrandzone groter is dan het ambtelijk apparaat om dan actief mee te gaan denken. Dat zal ik oppakken en die aanbeveling zal ik zeker meenemen.

De PvdD heeft een motie ingediend over biologische veehouderij. Het lijkt mij dat wij die oppakken via de landbouwvisie om hem daar nadrukkelijk in vorm te geven.

De SGP had nog een terechte vraag. Wij hebben een vrij strak traject gevoerd bij de totstandkoming van deze ruimtelijke structuurvisie en ruimtelijke verordening. Vrij strak, omdat wij eind 2013 gezegd hebben dat wij hem één keer in de vier jaar herijken. Tegelijkertijd lopen wij er tegenaan dat de schaduw van de omgevingsvisie op ons afkomt. Om die reden doen wij hem krap. Wij hebben in de startnotitie aangegeven wat de termijn is. Wij zijn inderdaad één dag het zomerreces ingedoken voor de ter visie legging.

U attendeert op iets anders wat misschien nog veel belangrijker is, namelijk dat het fijn is dat het college van de desbetreffende gemeente het na kan kijken, maar er moet een raadsbesluit genomen worden om de zienswijze goed vorm te geven. Dat is niet helemaal netjes gegaan. Wij hebben het wel praktisch opgelost. De laatste zienswijzen die binnen zijn gekomen op 15 september hebben wij als zodanig verwerkt, maar het verdient geen schoonheidsprijs. Dat is het voordeel als de omgevingsvisie achter je aankomt en de heer Krol dat gaat doen, dan kan ik zeggen dat wij dat gaan doen bij de omgevingsvisie. Beter en nadrukkelijker. Daartoe zal een soort opstelnotitie in januari uw kant op komen met het uitlijnen van de procesarchitectuur hoe wij indachtig het zomerreces en de besluitvorming daar beter aandacht voor hebben. Dat hebben wij er wel van geleerd.

U heeft ook gevraagd naar de nevenactiviteit, artikel 2.17a. Als een nevenactiviteit kantelt naar een hoofdactiviteit en daarmee dus de hoofdactiviteit stopt of een nevenactiviteit wordt, hoe gaan wij daar dan mee om? Formeel is het dan zo dat in het bestemmingsplan een functiewijziging plaats moet vin-

den, want het is een andere functionaliteit die op die grond wordt uitgevoerd. Tegelijkertijd moeten wij ook beseffen welk effect de nieuwe activiteit in de omgeving heeft. Daar moet dus ook goed naar gekeken worden. Een nevenfunctie kan niet zomaar hoofdfunctie worden en als zodanig geaccepteerd worden. Ik kan mij voorstellen dat de hoofdactiviteit dusdanig belastend is voor het gebied, de omgeving of de agrariërs in de omgeving, waardoor je het eigenlijk niet op die plek wilt hebben. Ja, mits zeg ik hierbij.

De SP had nog een vraag over de Grebbeliniedijk. Ik zal kijken hoe dat gelopen is en wat wij daar ambtelijk hebben aangepast.

De VOORZITTER: Wij gaan over naar het tweede termijn van de kant van de Staten.

Mevrouw ENS (VVD): Mijnheer de voorzitter! Ik heb in de termijn van GS netjes de meeste ingediende moties beantwoord gezien. Ik heb nog een paar vragen gesteld waarvan de meeste beantwoord zijn. Dus ik kan het kort houden.

Over de sturing hebben meerdere fracties hun zorgen geuit door de onbekendheid wat de Omgevingswet in de toekomst brengt. Die omslag kan een heleboel betekenen in de provincie en om het college te helpen met wat wij daarmee bedoelen en daar zelf zicht op krijgen, heb ik een motie over voorbereidingen op de Omgevingswet die ik graag wil indienen.

Het is ook goed om te horen dat er veel fracties zijn die zich zorgen maken over wonen. Er zijn wat amendementen gekomen, maar die gaan ons iets te snel. Wat D66 voorstelt in motie M105 over Oudewater spreekt ons wat meer aan. De amendementen van de SGP gaan maar over een paar gemeenten, maar er zijn misschien meer gemeenten die een dergelijke behoefte hebben. Het lijkt mij verstandig om meer in algemene zin te onderzoeken hoe wij provinciebreed voor gemeenten de mogelijkheden kunnen onderzoeken. Dat vindt de SGP gelukkig ook. Wij hebben samen een motie over versneling van woningbouw gemaakt. Ik heb in de toelichting van de gedeputeerde gehoord dat hij uitlegt met welke instrumenten dat kan, maar wij willen dat ook graag concreet uitgezocht hebben.

Dan bedrijven. Wij zijn het niet zo eens met alle amendementen die voorbij zijn gekomen en iets veranderen aan de mogelijkheden in het landbouwontwikkelingsgebied. Wij houden er niet zo van om ondernemers te beperken. Wij willen vooral niet zomaar aan bestaande rechten komen. Wij zijn het wel eens met het amendement van de SGP over het verplaatsen van een bedrijf in Renswoude.

Dan wil ik nog iets zeggen over detailhandel. Wij hebben het college goed begrepen over de detailhandel en de piketpaal die nu geslagen wordt in de PRS/PRV. Wij constateren ook dat de detailhandellocaties die op dit moment voor ogen zijn niet de ideale locaties voor de toekomst zouden zijn. Een oplossing zou zijn om nieuwvestiging en uitbreiding toe te staan, onder de voorwaarde dat het ergens anders gecompenseerd wordt door een vestiging weg te halen, wat de PvdA in een motie stelt. Dat onder de voorwaarde dat het een bestaande winkelstructuur niet teveel aantast. Op dat thema wil ik met het CDA samen een motie indienen over flexibiliteit in het retailbeleid.

Tot slot zullen wij de motie van D66 over het stadshart van Amersfoort steunen. Dit lijkt ons een goed voorstel.

Motie M113 (VVD): voorbereiding op omgevingswet

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, aan de orde hebbende het besluit herijking provinciale ruimtelijke structuurvisie en provinciale ruimtelijke verordening;

constaterende dat:

- *er overal in Nederland wordt toegewerkt naar de implementatie van de Omgevingswet;*
- *deze wet uitgaat van het bundelen en vereenvoudigen van de huidige sectorale wetgeving op het gebied van het omgevingsrecht;*
- *deze wet burgers, bedrijven en ontwikkelaars meer eigen initiatief en verantwoordelijkheid laat nemen bij het vormen van de omgeving;*
- *de overheid een meer regisserende en faciliterende rol op zich zal moeten nemen en niet meer overal verantwoordelijk voor zal zijn;*

overwegende dat:

- *de provincie Utrecht besloten heeft om het vigerend ruimtelijk beleid nu te herijken;*
- *het de bedoeling is om de herijkte PRS/PRV met minimale wijzigingen over te nemen in het toekomstige provinciale omgevingswetinstrumentarium;*
- *de PRS wel ingaat op de gewenste sturingsfilosofie voor de toekomst, indachtig de implementatie van de Omgevingswet, maar de PRV daaraan weinig mogelijkheden biedt voor de toepassing daarvan;*

dragen Gedeputeerde Staten op:

om uiterlijk in 2018 te komen met een voorstel waarin wordt beschreven op welke manier de principes die de Omgevingswet voorstaat met betrekking tot 'sturing' in de provincie Utrecht worden vormgegeven, met als doel optimaal gebruik te maken van de kansen en mogelijkheden die de omgevingswet zal bieden op het gebied van ruimtelijke ontwikkelingen.

En gaan over tot de orde van de dag.

Motie M114 (VVD, SGP, PvdA): versnelling woningbouw

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, aan de orde hebbende het besluit herijking provinciale ruimtelijke structuurvisie en provinciale ruimtelijke verordening;

constaterende dat:

- *er een toenemende woningbehoefte is in de provincie Utrecht;*
- *diverse gemeenten in de provincie Utrecht aangeven dat ze onvoldoende mogelijkheden zien om hun lokale woningopgave ten uitvoer te brengen;*
- *er sprake is van een onvoldoende functionerende woningmarkt, waardoor het woningaanbod niet aansluit bij de vraag, zowel kwantitatief als kwalitatief;*

overwegende dat:

- *de provincie Utrecht een groot deel van de woningbouwopgave binnenstedelijk wil realiseren;*
- *binnenstedelijke ontwikkeling complex is omdat er veel knelpunten zijn en er veel tijd overheen gaat voordat projecten gerealiseerd worden;*
- *de woningmarkt momenteel aantrekt waardoor een hogere woningproductie verwacht kan worden;*

dragen Gedeputeerde Staten op:

om met die gemeenten in de provincie die aangeven hun woningopgave binnenstedelijk niet te kunnen realiseren, de mogelijkheden om te komen tot snellere realisatie van hun opgave nader uit te werken en te komen met een voorstel bij het uitwerkingsprogramma binnenstedelijke ontwikkeling.

En gaan over tot de orde van de dag.

Motie M115 (VVD, CDA): flexibiliteit flexibiliteit in retailbeleid

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, aan de orde hebbende het besluit herijking provinciale ruimtelijke structuurvisie en provinciale ruimtelijke verordening;

constaterende dat:

- *de provincie Utrecht tot op heden nog geen detailhandelsbeleid heeft;*
- *de provincie Utrecht het voornemen heeft om in 2017 retailbeleid voor de provincie op te stellen;*
- *in de PRS/PRV nu al wel een aantal beperkingen ten aanzien van nieuwvestiging en uitbreiding van detailhandel wordt opgenomen;*

- *nieuwvestiging van detailhandel buiten de bestaande winkelgebieden hierdoor overwegend niet meer zal zijn toegestaan;*

overwegende dat:

- *de provincie Utrecht belang hecht aan een gezonde detailhandelstructuur;*
- *de provincie Utrecht ook belang hecht aan toekomstgerichte ontwikkelingen, waarin ook thema's als vernieuwing en duurzaamheid een rol spelen;*
- *de bestaande detailhandellocaties wellicht niet de ideale winkellocaties van de toekomst zijn;*
- *een oplossing hiervoor zou kunnen zijn om het toevoegen van nieuwvestiging en uitbreiding toe te staan onder de voorwaarde dat ter compensatie op andere locaties de detailhandelbestemming verdwijnt;*
- *dit alleen zinvol zou zijn als daarmee geen ontwrichtende werking op de bestaande winkelstructuur plaatsvindt;*

dragen Gedeputeerde Staten op:

om in het kader van het nog op te stellen retailbeleid te onderzoeken of een meter-voor-meterregeling voor detailhandel tot de mogelijkheden behoort, onder de voorwaarde dat de bestaande winkelstructuur niet wordt ontwricht.

En gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De moties zijn voldoende ondertekend en maken deel uit van de beraadslaging. Ze kunnen worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer BOERKAMP (D66): Mijnheer de voorzitter! Nog een paar punten. Ik mis naar aanleiding van de beantwoording van GS een aantal vragen. Ik kreeg net een antwoord over hoe op dit moment het instrumentarium werkt ten aanzien van woningsplitsing in het buitengebied. Daarbij heb ik gevraagd of meegenomen kan worden in de landbouwvisie hoe wij omgaan met het wonen in het buitengebied. Hoe interfereert dat met toekomstige landbouw en de mogelijkheden in de provincie? Tegelijkertijd de vraag over de Ruimte voor ruimteregeling en daar een evaluatie van in samenspraak met de gemeente. Ten aanzien van de motie Oudewater maakte GroenLinks daar terecht een opmerking over dat je diezelfde discussie ook bij andere gemeenten moet voeren. Die gedachte zou ik willen ondersteunen, dus dat GS dit met meerdere gemeenten gaat bespreken, zoals de VVD net heeft gezegd. Het amendement over Rijnenburg wil ik intrekken. Gezien de beantwoording door GS en de beraadslaging heb ik vertrouwen dat daar niet gebouwd gaat worden tot 2030.

De VOORZITTER: Amendement A45 is ingetrokken en maakt geen deel meer uit van de beraadslaging..

Mevrouw KOELEWIJN (CDA): Mijnheer de voorzitter! In aanvulling op mijn inbreng in de eerste termijn wil ik het volgende aangeven: het CDA dient mede de motie Meer ruimte voor kleinschalige detailhandel Stadshart Amersfoort in. Hetzelfde geldt voor de motie: Flexibiliteit retailbeleid. Ik ben blij met het intrekken van amendement A45. Met betrekking tot Wijk bij Duurstede voelen wij zeker sympathie voor de wens van deze gemeente. Het is echter al winst dat er reeds een bol staat met de mogelijkheid tot uitbreiding. Is het niet verstandig om met de omliggende gemeenten in gesprek te gaan en te komen tot een integrale gebiedsvisie? Wij voelen ook sympathie voor Renswoude, maar wij wijzen hier ook naar de motie over de evaluatie van de in regionaal verband gemaakte convenanten bedrijventerreinen. Biedt dat geen ruimte voor eventueel maatwerk?

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Dank aan het college en de ondersteuning van de ambtelijke mensen voor de verduidelijking die gegeven is op een aantal voorstellen over de juridische haalbaarheid en efficiëntie die de voorstellen hebben. Daarnaast voor toezeggingen die gedaan zijn.

Met betrekking tot de discussie over de boer in Soest. Wij waren zelf ook voornemens een motie in te dienen om iets te gaan doen om tot een oplossing te komen. Wij vertrouwen erop dat het goed opgepakt wordt en echt naar elkaar geluisterd gaat worden.

Een ander punt is de flexibiliteit. De motie die de VVD net aankondigde heb ik nog niet gezien. Flexibiliteit in detailhandel klinkt goed. Tegelijkertijd zoeken wij nog steeds of wij voldoende instrumenten hebben om maatwerk te kunnen leveren.

Met betrekking tot de kernrandzone werd al gezegd dat het niet de bedoeling moet zijn dat er een kleine woonwijk bijkomt. Aan de andere kant heeft het wel met omvang te maken, maar zou het wat ons betreft best kunnen als het ingepast is. In die zin wordt het instrument kernrandzone verengd. Wij zijn nog steeds op zoek naar de flexibiliteit en het maatwerk in de komende jaren?

Wat Oudewater betreft gaan wij het voorstel van D66 ondersteunen. Verder zijn wij blij dat het amendement over de bol van Rijnenburg ingetrokken is.

Mevrouw BROERE (PVV): Mijnheer de voorzitter! Eerst over motie M97, de informatieplicht bij het verleggen van de contouren. Op verzoek van de VVD schrappen wij de twee woorden: 'waaronder financiële', in de tweede alinea van de overweging.

Boer Van Dorresteyn. Ik denk dat daar zoveel over gezegd is dat ik daar niks meer aan toe kan of wil voegen. Op een bepaald moment kun je constateren dat de tijd van praten voorbij is. Ik heb dan drie gezegdes opgeschreven die mijn gevoelens goed verwoorden: Kan niet, ligt op het kerkhof en wil niet ligt ernaast, van uitstel komt afstel en waar een wil is, is een weg.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de voorzitter! Voor de tweede termijn gaat de SP er vanuit dat de wethouder een reactie geeft op de vragen die ik heb gesteld en de motie die ik heb ingediend.

De VOORZITTER: De wethouder hebben wij niet, maar wij gaan het proberen met de gedeputeerde.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Wij zijn blij met de omarming van ons amendement over de kernrandzones. Ik ben blij dat het een verdere verduidelijking is van wat wij daarmee beogen.

Ik hoop dat de gedeputeerde in de tweede termijn nog een reactie geeft op ons amendement over de definitie van natuurwaarden bij de zonneweides.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! Dank aan het college voor de reacties op het amendement en de diverse moties die door ons zijn ingediend. Ik heb één motie ingetrokken en ik had beloofd dat ik daar een nieuwe variant van zou aanleveren. Dat doe ik graag. Er was sprake van begripsverwarring waardoor ik een nieuwe tekst heb gemaakt die hopelijk beter aansluit.

Motie M116 (ChristenUnie): monitoring rode contouren en kernrandvisies

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, behandelende de PRS/PRV;

overwegende dat:

- *het in de afgelopen jaren gevoerde ruimtelijke beleid de zogenoemde 'rode contour' een instrument van groot belang is gebleken om 'verroding' van het landelijk gebied tegen te gaan;*
- *het instrument 'kernrandvisie' eveneens een belangrijk instrument is om kwaliteitswinst te boeken;*

constaterende dat:

- *er in de voorliggende PRS/PRV gewijzigde definities en met andere woorden geformuleerd beleid ten aanzien van de rode contour zijn opgenomen;*
- *het instrument van kernrandvisies eveneens redactioneel anders is verwoord;*

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten:

- *al de toekomstige aanpassingen van de rode contour en alle aanpassingen als resultaat van kernrandvisies systematisch te administreren ten behoeve van een gerichte evaluatie van de praktische gevolgen van de nieuwe definities en omschrijvingen in de PRS;*
- *Provinciale Staten bij de eerstkomende herziening van de PRS/PRV c.q. de Omgevingsvisie, doch uiterlijk per 1 januari 2019, te informeren over de gebleken werking van de aangepaste definities en teksten.*

En gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De motie is voldoende ondertekend en maakt deel uit van de beraadslaging. De motie kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

Mevrouw KELLER (PvdD): Mijnheer de voorzitter! Omdat de gedeputeerde motie M108 over de transitie naar biologische veehouderij heeft overgenomen trekken wij hem nu in en houden wij hem vast voor de landbouwvisie. Motie M111 trekken wij ook in, omdat er al afspraken zijn gemaakt over schoondrinkwaterbronnen.

De VOORZITTER: De moties M108 en M111 zijn ingetrokken en maken geen deel meer uit van de beraadslaging.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de voorzitter! Allereerst danken wij de gedeputeerde dat hij tussen de commissie- en de statenvergadering aan zelfreflectie heeft gedaan. U ziet dat het proces van de PRS/PRV geen schoonheidsprijs verdient, dank daarvoor. Wij zien een beter proces met betrekking tot de omgevingsvisie graag tegemoet.

Onzes inziens zijn de argumenten over onze amendementen in de eerste termijn helder geworden. Op twee punten geven wij nog een reactie. Ten eerste Renswoude. In de casus van Renswoude willen wij expliciet benadrukken dat het niet gaat om een uitbreiding van het bedrijventerrein, maar verplaatsing van een aantal bedrijven. Dat heeft helemaal niks te maken met een bestaand convenant. Ten tweede Wijk bij Duurstede. Wij begrepen dat het college dit integraal wil bekijken, maar er is een concreet knelpunt: de N229 moet worden omgelegd en dat moet betaald worden. Met een concrete bol van 250 woningen kan Wijk bij Duurstede dat niet. Met een bol van 500 woningen kan dat wel.

Voor de toekomst van de agrariërs zijn wij blij dat ons amendement LOG ter beoordeling wordt gelaten aan Provinciale Staten, met een lichte positieve ondertoon van de gedeputeerde. Wij hopen dat deze positief zullen oordelen.

Helaas hebben wij van de gedeputeerde geen toezegging gehad dat in de omgevingsvisie meer ruimte komt voor de grootte van het bouwblok in de hele provincie. Daarom dienen wij een motie in om dit mee te nemen in de omgevingsvisie. Hiermee wordt met name een heel belangrijk probleem voor de komende jaren gedeeltelijk opgelost, namelijk: de vrijkomende agrarische bebouwing. Dat woord is vandaag al verschillende keren gevallen en ik denk dat het een heel groot punt wordt.

Verder hebben wij samen met de VVD een motie ingediend over de versnelde woningbouw.

Motie 117 (SGP): leegstand agrarische gebouwen

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op maandag 12 december 2016, aan de orde hebbende het besluit vaststelling herijking provinciale ruimtelijke structuurvisie en provinciale ruimtelijke verordening;

constaterende dat:

- *er op dit moment al veel agrarische bedrijfsgebouwen, in het buitengebied, leegstaan;*
- *in de (nabije) toekomst ongeveer 25% van de agrarische bedrijven leeg zullen komen te staan o.a. vanwege bedrijfsbeëindiging;*
- *deze leegstand kan leiden tot ongewenst gebruik van de gebouwen;*
- *deze leegstand vaak leidt tot verrommeling van het landschap;*
- *de agrarische bedrijvigheid door minder agrarische ondernemers zal worden uitgevoerd;*

overwegende dat:

- *de (grondgebonden) veehouderij in de toekomst behoefte heeft aan grotere bedrijfsgebouwen en bedrijfskavels doordat de ruimte per dier, o.a. door wet- en regelgeving, toeneemt;*
- *de huidige bedrijfskavels van niet-grondgebonden veehouderijen niet groter mogen zijn dan 1,5 ha;*
- *de provincie Utrecht terecht strenge (kwaliteits)eisen hanteert voor nieuwbouw van agrarische bedrijfsgebouwen;*

verzoeken het college van GS:

- *de mogelijkheden te verkennen van sloop van (toekomstige) overtollige agrarische bebouwing met behoud van bouwrechten;*
- *te onderzoeken op welke wijze deze rechten kunnen worden gebruikt om ter plekke nieuwe bedrijfsgebouwen terug te bouwen of om elders in te zetten voor nieuwbouw (verhandelbare rechten);*
- *het in de Omgevingsvisie voor agrarische ondernemingen mogelijk te maken om, binnen de reeds gehanteerde kwaliteit-, gezondheids-, en duurzaamheidseisen, bedrijfskavels te kunnen realiseren van maximaal 2,5 ha. onder gebruikmaking van de hierboven genoemde bouwrechten.*

En gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De motie is voldoende ondertekend en maakt deel uit van de beraadslaging. De motie kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de voorzitter! Ik kom met twee amendementen. De eerste gaat over bedrijventerrein De Werf. De tweede gaat over bedrijventerrein Breukelerwaard. Daar is wel iets over gezegd, maar ik wil het nog even benadrukken. Mocht een van de amendementen of beide niet aangenomen worden, dan heb ik een motie herijking convenant U-10 achter de hand om een extra hectare toe te voegen aan het bedrijventerrein De Werf. Mocht het niet aangenomen worden, dan verzoek ik GS het besluit om de ontwikkeling van één extra hectare aan bedrijventerrein De Werf in de structuurvisie uit te stellen totdat de noodzakelijke herijking van het convenant bedrijventerrein regio Utrecht (U-10) heeft plaatsgevonden. Eerst nadat de herijking van bovengenoemd convenant onomstotelijk de noodzakelijke uitbreiding van het bedrijventerrein aantoonde om een definitieve beslissing hiervoor te nemen. Deze motie gaat in werking als hiervan iets niet wordt aangenomen.

De VOORZITTER: In het geval hij in stemming moet worden gebracht, dan hoeft u niks te doen. Als u hem niet meer in stemming wilt laten brengen, dan kunt u hem tussentijds intrekken.

Mevrouw HOEK (50Plus): Wat eerder is rondgegaan en waar gedeputeerde Van den Berg iets over heeft gezegd wordt ingetrokken. Deze twee dien ik nu officieel in.

Amendement A53 (50Plus, SGP, PVV, SP): schrappen van extra hectare toevoegen aan bedrijventerrein "De Werf" in Loenen aan de Vecht

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, aan de orde hebbende het statenvoorstel Vaststellen Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013 - 2028 herijking 2016 en de Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013 provincie Utrecht;

besluiten:

Aan het in het statenvoorstel geformuleerde beslispunt 1 toe te voegen:

"met dien verstande dat:

1. *In de tekst van de PRS onder 6.3.1., Herijking 2016, tabel "Programma bedrijventerreinen 2013-2028, HERIJKING 2016" in de rij "Regio Utrecht", zodanig aan te passen, dat het programma uitbreiding wordt verminderd met 1 hectare;*

2. *In de tekst van de PRS onder 6.5.3, de tabel "Programma bedrijventerrein 2013 t/m 2028", in de rij "Stichtse Vecht" en onder "Herijking 2016", zodanig wordt aangepast, dat het programma uitbreiding wordt verminderd met 1 hectare;*
3. *In de tekst van de PRS onder 6.5.3.5., Herijking 2016, wordt toegevoegd: "De uitbreiding van het bestaande bedrijventerrein De Werf met 1 hectare netto is geschrapt. "*
4. *In de tekst van de PRV, bijlage bedrijventerreinen, in de regel "Stichtse Vecht" onder "uitbreidingslocatie" het aantal hectares wordt verminderd met 1;*
5. *De aanduiding "toekomstig bedrijventerrein" ter plaatse van Kerklaan te schrappen in de PRS en PRV zoals aangegeven op bijgaande kaart;*
6. *In de Nota van Beantwoording, onder 6.5.3.5. stedelijk programma Stichtse Vecht, de passage*

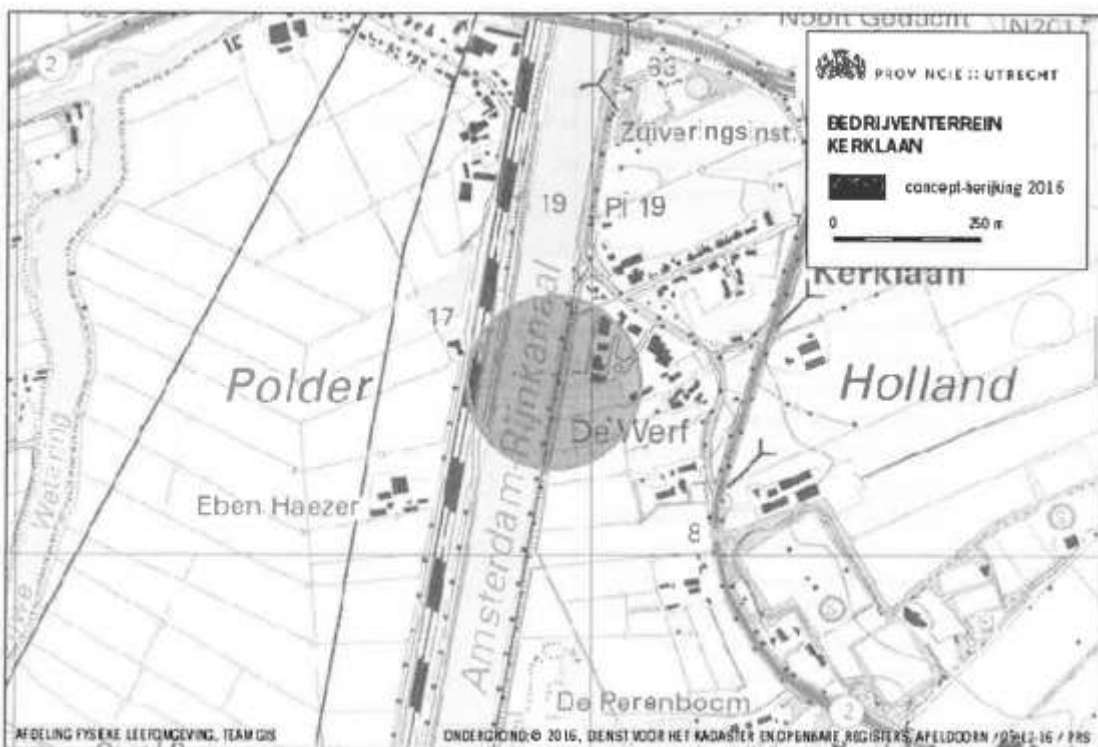
Thema	Indien- ner	Samenvatting	Reactie GS	Voorstel GS
	077, 125	De uitbreiding van bedrijventerrein "De Werf" in Loenen aan de Vecht is onnodig en onwenselijk en dient niet langer in de structuurvisie te worden opgenomen. De noodzaak is niet aangetoond en achterhaald, de uitbreiding is feitelijk al gerealiseerd. Uit inventarisatie blijkt dat in de voormalige gemeenten Breukelen en Loenen sprake is van 4 en 7 hectare leegstand, maar dat er ook ruim 3 hectare onbebouwd terrein	De betreffende locatie is afkomstig uit het regionaal convenant bedrijventerreinen van de Regio Utrecht (BRU) en Utrecht West (de gemeente Stichtse Vecht heeft met beide regio's regionaal afgestemd). In de PRS 2013-2028 is de uitbreiding van De Werf overgenomen. Deze locatie hebben wij destijds reeds ruimtelijk afgewogen. Wij zien geen aanleiding tot heroverweging van deze uitbreiding, omdat deze onderdeel is	Geen aanleiding tot aanpassing

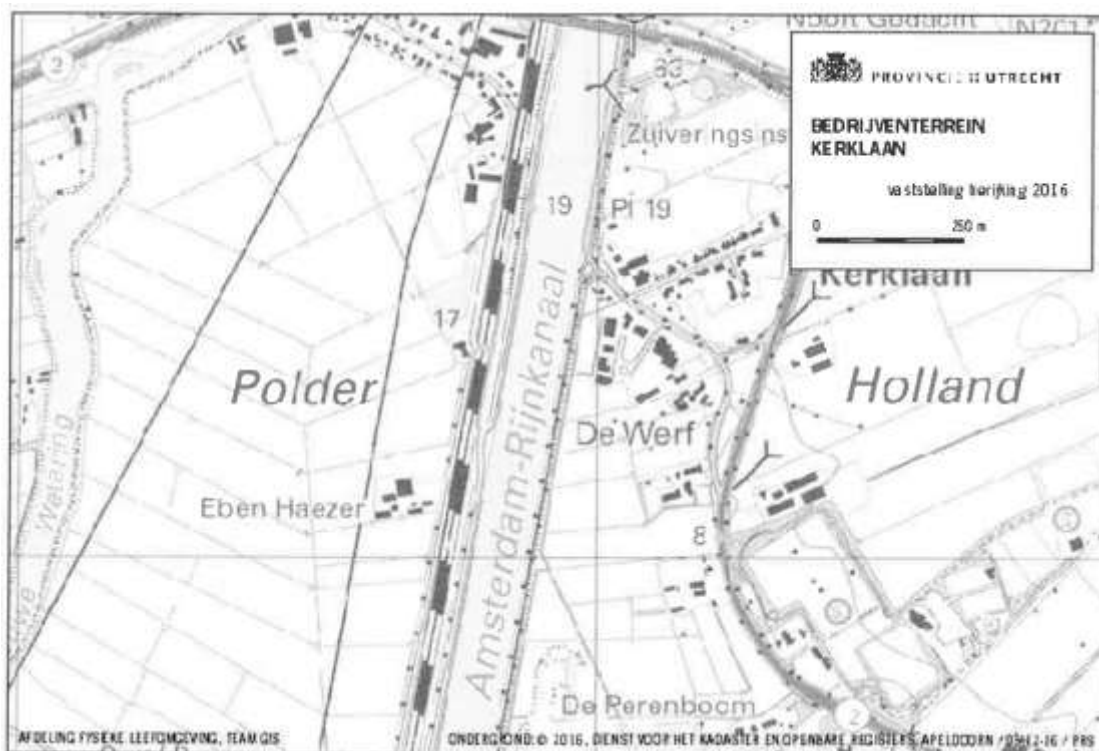
		<p>voorhanden is. Daarnaast vraagt gemeente Stichtse Vecht om nog een 2 hectare uitbreidingsmogelijkheid. Dit is een veel geschiktere locatie dan De Werf. De uitbreiding zal de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van de polder aantasten. De bestaande infrastructuur is ongeschikt voor vergroting. De ontsluitende weg is slechts 6 meter breed. De infrastructuur is niet toereikend nu het terrein feitelijk 3 keer zo groot wordt. En de keuze voor een zwaardere milieucategorie is in strijd met bestaande wetgeving en jurisprudentie. Want binnen 50 meter van het terrein bevindt zich een aantal burgerwoningen. Gemeente is door RvS al meerdere keren in ongelijk gesteld rond negeren van de milieunormen (77). Indiener verzoekt de uitbreiding van het bedrijventerrein "De Werf" in Loenen aan de Vecht te heroverwegen c.q. te schrappen of elders te realiseren. Zij acht verdere ontwikkeling niet wenselijk, gaat ten koste van de leefbaarheid. Uitbreiding houdt geen rekening met de ladder voor duurzame verstedelijking, de locatie is niet adequaat ontsloten. Vanaf 2011 heeft reeds een uitbreiding van bedrijventerrein in Loenen plaatsgevonden (125).</p>	<p>van het regionale programma. Indien bestemmingsplannen in strijd zijn met het provinciaal belang, zoals is neergelegd in de PRS en PRV, zullen wij een reactie geven, een zienswijze indienen, een reactieve aanwijzing geven of in beroep gaan. Wij zullen op dat moment dan ook de eventuele aantasting van het provinciaal belang van landschappelijke en cultuurhistorische waarden bekijken. De uitbreiding van het bedrijventerrein is 'Ladderplichtig'. Dit betekent dat de gemeente in haar bestemmingsplan onder meer dient aan te tonen dat er sprake is van een ontwikkeling die in een actuele regionale behoefte voorziet en dat de infrastructuur toereikend is. Dit is een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Ook de toets op de mogelijkheden van benutting van de bestaande infrastructuur en de toegestane milieucategorieën is aan de gemeente.</p>	
--	--	--	--	--

wordt vervangen door:

Thema	Indie-ner	Samenvatting	Reactie PS	Besluit PS
	077, 125	<p>De uitbreiding van bedrijventerrein "De Werf" in Loenen aan de Vecht is onnodig en onwenselijk en dient niet langer in de structuurvisie te worden opgenomen. De noodzaak is niet aangetoond en achterhaald, de uitbreiding is feitelijk al gerealiseerd. Uit inventarisatie blijkt dat in de voormalige gemeenten Breukelen en Loenen sprake is van 4 en 7 hectare leegstand, maar dat er ook ruim 3 hectare onbebouwd terrein voorhanden is. Daarnaast vraagt gemeente Stichtse Vecht om nog een 2 hectare</p>	<p>De betreffende locatie is afkomstig uit het regionaal convenant bedrijventerreinen van de Regio Utrecht (BRU) en Utrecht West (de gemeente Stichtse Vecht heeft met beide regio's regionaal afgestemd). In de PRS 2013-2028 is de uitbreiding van De Werf overgenomen. Deze locatie hebben wij destijds reeds ruimtelijk afgewogen. Gezien de inspraakreacties zullen wij deze locatie schrappen in de PRS en PRV</p>	<p>In de teksten en op de kaart van de PRS en PRV het toekomstig bedrijventerrein ter plaatse van Kerklaan schrappen.</p>

	<p>uitbreidingsmogelijkheid. Dit is een veel geschiktere locatie dan De Werf. De uitbreiding zal de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van de polder aantasten. De bestaande infrastructuur is ongeschikt voor vergroting. De ontsluitende weg is slechts 6 meter breed. De infrastructuur is niet toereikend nu het terrein feitelijk 3 keer zo groot wordt. En de keuze voor een zwaardere milieucategorie is in strijd met bestaande wetgeving en jurisprudentie. Want binnen 50 meter van het terrein bevindt zich een aantal burgerwoningen. Gemeente is door RvS al meerdere keren in ongelijk gesteld rond negeren van de milieunormen (77). Indiener verzoekt de uitbreiding van het bedrijventerrein "De Werf" in Loenen aan de Vecht te heroverwegen c.q. te schrappen of elders te realiseren. Zij acht verdere ontwikkeling niet wenselijk, gaat ten koste van de leefbaarheid. Uitbreiding houdt geen rekening met de ladder voor duurzame verstedelijking, de locatie is niet adequaat ontsloten. Vanaf 2011 heeft reeds een uitbreiding van bedrijventerrein in Loenen plaatsgevonden (125).</p>		
--	---	--	--

Toelichting.

De voorgenomen uitbreiding van het bedrijventerrein "De Werf" in Loenen aan de Vecht is onnodig en onwenselijk en dient derhalve niet in de structuurvisie te worden opgenomen. De feitelijke uitbreiding is al gerealiseerd, onlangs is aan bedrijventerrein "De Werf" extra grond toegevoegd. De bestaande infrastructuur is volstrekt ongeschikt en niet toereikend voor verdere uitbreiding bovendien gaat de beoogde uitbreiding ten koste van de leefbaarheid van de direct omwonenden en zal vanwege de zwaardere milieucategorie in strijd zijn met bestaande wetgeving en jurisprudentie. De beoogde uitbreiding tast de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van de polder aan.

Ter vervanging van deze beoogde uitbreiding van 1 hectare van het bedrijventerrein "De Werf" te Loenen aan de Vecht zal aan de noordkant van het bedrijventerrein Breukelerwaard een uitbreidingsmogelijkheid voor 2 hectare netto bedrijventerrein worden opgenomen met behoud van bestaande zichtlijnen voor omwonenden om zodoende te voldoen aan de opgave van het Convenant U 10.

Amendement A54 (50Plus, SGP, PVV, SP): toevoegen 2 hectare toekomstig bedrijventerrein Breukelerwaard-Noord te Breukelen

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, aan de orde hebbende het statenvoorstel Vaststellen Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013 - 2028 herijking 2016 en de Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013 provincie Utrecht;

besluiten:

Aan het in het statenvoorstel geformuleerde beslispunt 1 toe te voegen:

"met dien verstande dat:

1. *In de tekst van de PRS onder 6.3.1., Herijking 2016, tabel "Programma bedrijventerreinen 2013-2028, HERIJKING 2016" in de rij "Regio Utrecht", zodanig aan te passen, dat het programma uitbreiding wordt vermeerderd met 2 hectare;*
2. *In de tekst van de PRS onder 6.5.3, de tabel "Programma bedrijventerrein 2013 t/m 2028", in de rij "Stichtse Vecht" en onder "Herijking 2016", zodanig wordt aangepast, dat het programma uitbreiding wordt vermeerderd met 2 hectare;*

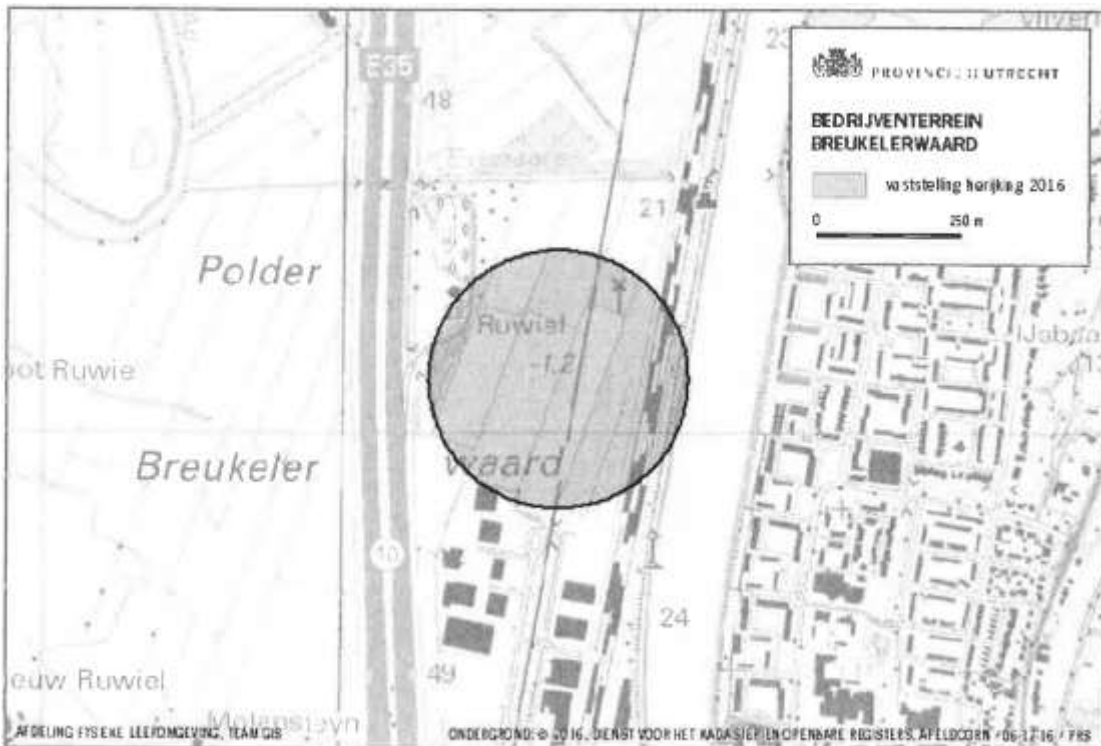
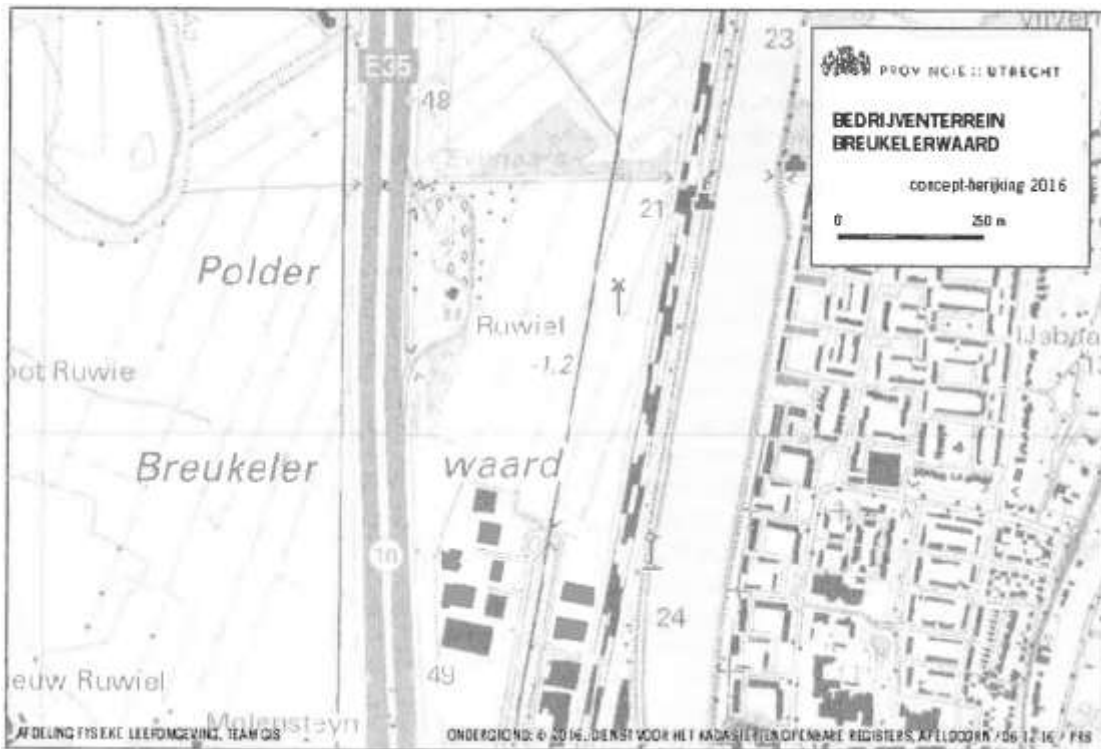
3. In de tekst van de PRS onder 6.5.3.5., Herijking 2016, wordt toegevoegd: "Aan de noordkant van het bedrijventerrein Breukelerwaard hebben wij een uitbreidingsmogelijkheid opgenomen voor 2 hectare netto bedrijventerrein";
4. In de tekst van de PRV, bijlage bedrijventerreinen, in de regel "Stichtse Vecht" onder "uitbreidingslocatie" het aantal hectares wordt opgehoogd met 2;
5. De aanduiding "toekomstig bedrijventerrein" ter plaatse van Breukelerwaard-Noord toe te voegen in de PRS en PRV zoals aangegeven op bijgaande kaart;
6. In de Nota van Beantwoording, onder 6.5.3.5., stedelijk programma Stichtse Vecht, de passage

Thema	Indiener	Samenvatting	Reactie GS	Voorstel GS
bedrijven - terrein	070, 100	Indiener (070) verzoekt om de gronden van fase 3 van het bedrijventerrein Breukelerwaard (aan de oostzijde van tankstation Ruwiel, aansluitend op en ten noorden van het huidige bedrijvenpark Breukelerwaard) op te nemen binnen de rode contour van Breukelen, dan wel om de gronden op te nemen als toekomstig bedrijventerrein "in	Terecht verwijst de indiener (70) naar het aanbod op Strijkviertel en Het Klooster. Door het aanbod op regionaal niveau te bezien wordt voorkomen dat meer ruimte wordt geboden dan noodzakelijk. Het voorkomen van overprogrammering draagt bij aan het optimaal ruimtegebruik op bestaande bedrijventerreinen. Om die reden wijzen wij het verzoek	Geen aanleiding tot aanpassing.
		stedelijk programma"/"niet in stedelijk programma". Argumentatie: de sector logistiek en groothandel is een sector met grote banenpotentie en is sterk in beweging. Deze heeft behoefte aan specifieke ruimte, namelijk kavels met een grootte vanaf 2 hectare. Deze ruimte is thans niet beschikbaar in stedelijk gebied en ook niet beschikbaar te maken door herstructurering en/of transformatie. In de Regio Utrecht zijn slechts een beperkt aantal bedrijventerreinen die die ruimte zouden kunnen bieden, nl. Strijkviertel en het Klooster, en die liggen zuidelijker. De beoogde locatie ligt aan de verbinding A2 en heeft hier een directe aansluiting op. Indiener (100) constateert dat bestaande terreinen onvoldoende ruimte bieden op de langere termijn. Graag een extra uitbreiding van 2 hectare ten noorden van bedrijventerrein de Corridor in Breukelen mogelijk maken, zodat ruimte kan worden gegeven aan nieuwe en kwalitatief hoogwaardige bedrijvigheid op een locatie die goed ontsloten is op de A2.	van indieners af. Tijdens de hoorzitting op 26 oktober hebben indieners (070, 100) hun zienswijzen toegelicht. Er is een specifiek gegadigde voor vestiging van een logistiek bedrijf van 2 hectare op de beoogde locatie. Wij handhaven echter onze reactie, naar onze mening is er voldoende bedrijventerrein gepland en zijn er elders in de regio locaties voorhanden. Zo was er volgens onze gegevens op bedrijventerrein De Wetering (slechts enkele kilometers verwijderd van de locatie Breukelerwaard) op 1 januari 2016 nog 11,8 hectare terstond uitgifbaar, Op Strijkviertel is nog bedrijventerreincapaciteit (21 hectare netto), echter niet terstond uitgifbaar, Ook op het bedrijventerrein Het Klooster zijn volgens onze gegevens nog mogelijkheden.	

Te vervangen door:

Thema	Indiener	Samenvatting	Reactie PS	Besluit PS
bedrijven - terrein	070, 100	<p>Indiener (070) verzoekt om de gronden van fase 3 van het bedrijventerrein Breukelerwaard (aan de oostzijde van tankstation Ruwiel, aansluitend op en ten noorden van het huidige bedrijvenpark Breukelerwaard) op te nemen binnen de rode contour van Breukelen, dan wel om de gronden op te nemen als toekomstig bedrijventerrein "in stedelijk programma"/"niet in stedelijk programma".</p> <p>Argumentatie: de sector logistiek en groothandel is een sector met grote banenpotentie en is sterk in beweging. Deze heeft behoefte aan specifieke ruimte,</p>	<p>Tijdens de hoorzitting op 26 oktober hebben indieners (070, 100) hun zienswijzen toegelicht. Er is een specifiek gegadigde voor vestiging van een logistiek bedrijf van 2 hectare op de beoogde locatie.</p>	<p>In de tekst en op de kaart PRS en PRV een toekomstig bedrijventerrein opnemen ter plaatse van Breukelerwaard-Noord.</p>

		<p>namelijk kavels met een grootte vanaf 2 hectare. Deze ruimte is thans niet beschikbaar in stedelijk gebied en ook niet beschikbaar te maken door herstructurering en/of transformatie. In de Regio Utrecht zijn slechts een beperkt aantal bedrijventerreinen die die ruimte zouden kunnen bieden, nl. Strijkviertel en het Klooster, en die liggen zuidelijker. De beoogde locatie ligt aan de verbinding A2 en heeft hier een directe aansluiting op. Indiener (100) constateert dat bestaande terreinen onvoldoende ruimte bieden op de langere termijn. Graag een extra uitbreiding van 2 hectare ten noorden van bedrijventerrein de Corridor in Breukelen mogelijk maken, zodat ruimte kan worden gegeven aan nieuwe en kwalitatief hoogwaardige bedrijvigheid op een locatie die goed ontsloten is op de A2.</p>		
--	--	--	--	--

Toelichting.

Ter compensatie van de verwijdering van 1 hectare bij bedrijventerrein "De Werf" in Loenen aan de Vecht zal 2 hectare worden toegevoegd aan de noordkant van het bedrijventerrein Breukelerwaard teneinde te voldoen aan het Convenant U10. Deze 2 hectare uitbreiding voorziet in de behoefte om dit gebied te revitaliseren met het oogmerk van economisch gewin welke passen in de daarvoor aangegeven milieucategorie. Een projectontwikkelaar heeft zich al gemeld en is in staat hoogwaardige bedrijvigheid te combineren met duurzame middelen door plaatsing van zonnepanelen op de daken. De in-

frastructuur leent zich uitstekend voor uitbreiding vanwege de verbindingsas A2. Gegarandeerd wordt dat de zichtlijnen voor de omwonende ondanks uitbreiding in stand worden gehouden, bestaande boom- en bosbeplanting blijft intact.

Motie M118 (50Plus): herijking Convenant U10 over extra hectare toevoegen aan bedrijventerrein "De Werf" in Loenen aan de Vecht

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, aan de orde hebbende het statenvoorstel Vaststellen Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013 - 2028 herijking 2016 en de Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013 provincie Utrecht;

overwegende dat:

- *de voorgenomen uitbreiding van het bedrijventerrein "De Werf" in Loenen aan de Vecht onnodig en onwenselijk is en derhalve niet in de structuurvisie dient te worden opgenomen;*
- *de feitelijke uitbreiding al gerealiseerd is, daar onlangs aan bedrijventerrein "De Werf" extra grond is toegevoegd;*
- *de bestaande infrastructuur volstrekt ongeschikt en niet toereikend is voor verdere uitbreiding;*
- *de beoogde uitbreiding ten koste zal gaan van de leefbaarheid van de direct omwonenden;*
- *deze uitbreiding valt onder een zwaardere milieucategorie en dat deze in strijd is met bestaande wetgeving en jurisprudentie;*
- *de beoogde uitbreiding de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van de polder aantast;*

verzoeken GS:

- *het besluit om de toevoeging van 1 extra hectare aan het bedrijventerrein "De Werf" in de Structuurvisie uit te stellen totdat de noodzakelijke herijking van het Convenant Bedrijventerrein Regio Utrecht ofwel Convenant U10 heeft plaatsgevonden;*
- *eerst nadat herijking van het bovengenoemde convenant onomstotelijk de noodzakelijke uitbreiding het bedrijventerrein aantoont een definitieve beslissing te nemen.*

En gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De motie en amendementen zijn voldoende ondertekend en maken deel uit van de beraadslaging. Ze kunnen worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer BOERKAMP (D66): Mijnheer de voorzitter! Mevrouw Hoek, ik heb een vraag over uw handtekening onder het amendement over de uitbreiding van de niet-grondgebonden veehouderijen in de ontwikkelingsgebieden. Ik meen mij te herinneren dat u in de commissie heeft gezegd dat het nooit genoeg is. 1,5 hectare is niet goed, 2,5 hectare is niet genoeg. Ik verbaas mij er dus over.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de voorzitter! Dat klopt, dat ben ik nog steeds van mening. Ik vind echter ook dat als beloften gedaan zijn, wij deze aanhouden. Vandaar dat ik hierin mee ben gegaan. Er is ooit een soort belofte geweest dan men meer mocht dan werkelijk kon. Agrariërs zijn ook ondernemers die een businessplan maken. Daar richten zij hun bedrijf op in. Als dat nu opeens teruggedraaid wordt zitten zij met een schadepost. Ik heb ook in de commissie gevraagd waar de agrariër die dit overkomt naartoe kan voor planschade. Daar was geen antwoord op.

De heer BOERKAMP (D66): Mijnheer de voorzitter! Dan een aanvullende vraag. Diezelfde agrariër wordt ook met andere regelgeving geconfronteerd die hem beperkt waar u wel voorstemt. Waar zit het verschil wat u betreft?

Mevrouw HOEK (50Plus): Het gaat om het gedeelte in het LOG gebied.

De heer BOERKAMP (D66): Ik bedoel dat er andere regelgeving is die deze agrariër ook beperkt. Wat maakt dit dan zo onderscheidend?

Mevrouw HOEK (50Plus): Het gaat hier speciaal om het LOG gebied. Daarom ben ik erin meegegaan.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Heb ik goed begrepen dat u zegt dat er al toezeggingen zijn gedaan aan agrariërs om van 1,5 hectare naar 2,5 hectare uit te breiden en dat er angst voor planschade is? Volgens mij is dat niet aan de orde. Ik weet niet of de gedeputeerde dat kan bevestigen, maar volgens mij is dat niet aan de hand. Agrariërs die al wilden uitbreiden hebben daar een verzoek voor kunnen indienen. Dat is afgehandeld. Verder ligt er voor zover ik weet niks aan concrete aanvragen. Er is geen sprake van dat dingen die aangevraagd zijn worden teruggedraaid.

Mevrouw HOEK (50Plus): Voor zover ik het heb begrepen is het zo dat als een agrariër in dat gebied 100 koeien op de stal heeft en hij kan volgens de nieuwe wetgeving er maar 80 plaatsen, dan zal hij moeten uitbreiden om de 20 koeien ook te herplaatsen. Dat geldt voor dat gebied.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Dat is niet zo. De nieuwe wetgeving biedt hem niet dat hij nog maar 80 koeien kan waar hij eerst 100 had. Dat is niet aan de orde. Dit gaat om uitbreiding van het bouwblok en van de veestapel.

Mevrouw HOEK (50Plus): Als de agrariër een stal heeft waar 100 koeien in kunnen en de nieuwe wetgeving bepaald dat er maar 80 in kunnen, dan zal hij een onderkomen moeten realiseren voor de overige 20 koeien.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): In welke wetgeving staat dan dat in dezelfde stal nog maar 80 koeien kunnen waar 100 koeien passen. Dat is niet aan de orde.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de voorzitter! Volgens mij is er geen regelgeving die zegt dat je van 100 naar 80 moet. Maar wil je voldoen aan het dierenwelzijn, milieu en volksgezondheid, dan kun je in de huidige stallen minder vee houden. Wil je hieraan voldoen, dan moet je meer ruimte hebben. Ik denk dat mevrouw Hoek dat bedoelt.

De heer GERMS (VVD): Mijnheer de voorzitter! In de huidige PRS/PRV die wij in 2013 hebben vastgesteld, hebben wij de mogelijkheid geboden om in dat gebied een afwijkende bedrijfsvoering uit te voeren. Daar voorziet het amendement, geïnitieerd door de SGP, in om dat letterlijk hetzelfde te houden. Daar heeft men in dit gebied de mogelijkheid toe. Dit is geen hinder voor de omgeving die aan dit type bedrijfsvoering gewend is. Het gaat om het continueren van de zinsnede die in de PRS/PRV voorkomt. De 2,5 hectare past prima in het gebied Woudenberg/Renswoude. Meer wordt niet gevraagd.

De VOORZITTER: Het is helder. Het is voor mevrouw Kotkamp en mevrouw Hoek nu ook duidelijk.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Nee, want daar ging het ons niet zozeer om. Het gaat er wel om dat mevrouw Hoek zegt dat het moet omdat er nieuwe regels zijn die dat verplichten. Ik begrijp dat de heer Van Leeuwen zegt dat wij het daar niet over eens zullen worden. Daarbij wil ik de kanttekening maken dat binnen de 1,5 hectare genoeg ruimte is om aan de eisen rondom dierenwelzijn te voldoen.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Wij hadden graag gehad dat het voor de hele provincie zou gelden. Om partijen tegemoet te komen hebben wij ons slechts beperkt tot het LOG-gebied, een fractie van de hele provincie. Ik was al in de veronderstelling dat u ons voorstel zou omarmen.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): In dit geval omarm ik liever mijnheer Van Leeuwen dan het voorstel.

De VOORZITTER: Dan geef ik het woord aan de heer Van den Berg die een paar slotopmerkingen van de kant van het college wil maken.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde); Mijnheer de voorzitter! Ik weet niet of ik alle moties heb, maar ik kan er wel een paar beantwoorden. Niet nadat ik de SP heb bediend met een vraagstelling over hoe het komt dat de Grebbeliniedijk, zonder dat wij daar actief over geïnformeerd zijn, veranderd is van status. Mag ik u uitnodigen daarover in contact te treden met de ambtenaren die hier reeds vele malen zijn bejubeld, want zij kunnen dat niet traceren. Ik constateer daaruit dat het geen welbewuste ontwikingsactie is geweest.

De heer MEIJER (SP): Daar is destijds veel contact met de ambtenaar over geweest. Zowel in het provinciehuis als op het stadhuis. Het ging om het dijkverbeteringsplan bij de Grebbeliniedijk, waar begroeiing werd weggekap, andere regels kwamen voor woonboten enzovoorts. Daar was men in de veronderstelling dat er sprake was van een EHS-gebied. Het bleek over te zijn gegaan naar gemeentelijk ecologisch gebied. Dat kent een hele andere zienswijze dan het EHS-gebied. Dat maakt nogal wat uit wat betreft de politieke reactie op die ontwikkelingen. Waar het mij om gaat, is dat is aangegeven dat tussen de gemeente Amersfoort en de provincie onderling contact was geweest en dat dit was ingetekend in de PRS en daarnaast niet meer bij ijking of herijking aan de orde kwam. Dat is de basis van dit voorstel. Ik zou tegen de gedeputeerde willen zeggen: "Baat het niet, dan schaadt het niet." Als u het al volgt dan is het een ondersteuning van uw beleid. Als u het niet volgt, dan is het wellicht een kleine subtiele verbetering.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde); Dank voor deze aanmoediging. Als het een generieke aanmoediging is zoals deze omschreven is in de motie op basis van een mogelijke onduidelijkheid, waarvan ik constateer dat het geen vanzelfsprekend beleid is bij onze ambtenaren om informatie weg te houden bij de Statenleden, dan zal ik uw motie niet omarmen. Ik wil u aanraden om goed uit te zoeken waar precies de EHS verworpen is en dit gemeentelijk ecologisch beleid is geworden. EHS bestaat voor zover ik weet niet meer.

Er zijn ook nog enkele vragen gesteld. Of de Ruimte voor Ruimteregeling of de evaluatie daarvan in de landbouwvisie meegenomen kan worden. Ik stel ook voor om dat te doen.

Een motie over Oudewater om te kijken wat binnenstedelijk mogelijk is. Wat vinden wij ervan om dat met meer gemeenten te doen als het op korte termijn niet mogelijk is? Ik omarm dat wel, omdat een zelfde vraagstuk bij Wijk bij Duurstede geldt. In feite komt dat ook neer op de versnellingsvraag van de VVD in de motie. Ik denk, goed luisterend, dat dit leeft om te doen. Ik denk dat het past in het beleid dat ik voorstel.

Dan ga ik naar de motie van de PvdA. Dat blijft een lastige: maatwerk of niet en waar. Wij hebben in deze ruimtelijke structuurvisie bewust gekozen de regels dusdanig maatgevend te maken, dat zij eenduidig voor zichzelf moeten spreken. Toch hebben wij de Ruimte voor Ruimteregeling, de kernrandzonevisie en het experiment om op die plekken waarvan wij denken dat het mogelijk is anders te kijken om dit soort zaken mogelijk te maken, weliswaar samen met degene die het betreft en de gemeenten. Dat is het maatwerk waar wij het mee moeten doen. Niet de individuele of lastige gevallen, maar de regels moeten voor zich spreken.

Ik ben blij met de opmerking van de PVV over het schrappen van de overweging in het financiële deel.

GroenLinks en de natuurwaarden bij zonneweiden. Dat is een lastige: aan de ene kant energietransitie en aan de andere kant natuurwaarde en zonneweiden willen. Ik stel voor dat dit meegenomen wordt naar de natuurvisie. Dan kan ik mij in die motie vinden.

De SGP, het terugzetten van het landbouwontwikkelingsgebied zorgt voor een licht optimisme bij de gedeputeerde. Ik heb een neutraal gezicht proberen te trekken.

De motie van de VVD over voorbereiding Omgevingswet omarm ik.

De motie van de SGP en de VVD over de versnelling van de woningbouw. Daar kan ik wel meegaan met de SGP. Niet alleen optimisme, maar zelfs in meegaan.

Mijn collega Krol zal op de motie flexibiliteit retail ingaan.

Motie M116 van de ChristenUnie over monitoren rode contouren en kernrandvisies. Deze vind ik evident, daar kan ik in meegaan.

De motie van de SGP over leegstand agrarische gebouwen. Met name verzoekt u het college onder punt drie bedrijfskavels bij de omgevingsvisie tot maximaal 2,5 hectare ruimte te bieden. Die is wat mij betreft in strijd met het huidige beleid, dus die zal ik u ontraden.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de voorzitter! Mijnheer Van den Berg, u zei net dat u had geprobeerd om een zo neutraal mogelijk gezicht te trekken, klopt dat?

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde); Wel bij de motie over het terugzetten van het landbouwontwikkelingsgebied, met name de strook onder Renswoude en het kaartje dat u daarbij heeft geleverd. Ik heb ook strakker aangegeven dat hij wat mij betreft niet past in het beleid zoals het college van GS die voorstelt.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Kunt u ook glimlachen?

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde); Ik kan zeker glimlachen.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! Ik wil het hebben over de motie versnelling woningbouw. Wat hier eigenlijk gebeurt is dat het langjarige beleid van wij houden de klem op de uitbreiding, zodat binnenstedelijk van alles gaat gebeuren. Dat daar de druk op staat zodat de gemeente daar stevig op inzet om van alles mogelijk te maken. Dat wordt met een motie onderuit gehaald.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde); Mijnheer de voorzitter! Zo lees ik de motie niet: "Draag Gedeputeerde Staten op om met die gemeenten in de provincie die aangeven hun woningbouwopgave binnenstedelijk niet te kunnen realiseren de mogelijkheden om te komen tot snellere realisatie van hun opgave nader uit te werken en te komen met een voorstel bij het uitbreidingsprogramma binnenstedelijke ontwikkeling." Ik zie daar geen reden om naar buiten toe uit te breiden.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Toch staat hier: "Versnelling zou kunnen worden bereikt door binnenstedelijke ontwikkelen en ontwikkeling van uitbreidingslocaties gelijk op te laten lopen." Daarmee haal je de druk in die gemeenten waar kennelijk mee gepraat wordt van de binnenstad af als er aan de buitenrand gelijk op iets wordt ontwikkeld.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde); De overwegingen kan ik niet delen, maar er staat volgens mij: "draagt Gedeputeerde Staten op" en daar houd ik mij aan.

Mevrouw ENS (VVD): Mijnheer de voorzitter! Ik heb geen vraag aan GS maar een kleine toelichting op de motie dat het de bedoeling is om het eerst nadrukkelijk binnenstedelijk te doen. Wij merken alleen in de loop van de jaren dat gemeenten daar steeds meer moeite mee krijgen. Dan zou het een optie zijn om te onderzoeken wat men met het in stand houden van de binnenstedelijke ontwikkelingen ook nog aan de buitenkant zou kunnen doen.

De heer KROL (gedeputeerde); Mijnheer de voorzitter! Alleen motie M115 staat nog open. Ik moet hem even met mevrouw Ens en mevrouw Koelewijn interpreteren. Als uw motie bedoelt als: u gaat nog retailbeleid maken en daarbij moet u op zijn minst ook nadenken of er een soort flexibiliteitsbepaling in kan zitten 'meters weg, meters terug'. Anders lijkt hij qua tekst op het oude amendement, dan zou ik net als bij het amendement van de PvdA, dat ruimte laat voor extra winkelmeters in de periferie, deze niet toestaan. Als u zegt dat de gedeputeerde een opdracht krijgt om bij het retailbeleid een flexibiliteitsbepaling in te bouwen die mogelijk maakt dat meters geruild kunnen worden, rekening houdend met de generieke opvattingen die wij op dit terrein hebben met elkaar, dan zou ik deze motie graag van een positief advies willen voorzien.

Mevrouw ENS (VVD): Mijnheer de voorzitter! De motie is bedoeld zoals hij geformuleerd is. Hij draagt u op om te onderzoeken of zo'n regeling tot de mogelijkheden behoort. Neem het mee in de overwegingen bij het maken van retailbeleid of het een voor het ander geruild kan worden.

De heer KROL (gedeputeerde); "Onderzoekt alles en behoudt het goede" was één van de lijfspreuken waar ik mee opgevoed ben. Als u dat vraagt zullen wij dat sowieso doen. Ik vind het prettig om het zo te duiden dat ik dat doe in de context van de discussie bij het vorige agendapunt. Als wij dat met elkaar eens zijn, dan kan ik deze motie positief adviseren.

De VOORZITTER: Daarmee besluit ik de debatten rond dit belangrijke onderwerp. Op dit moment wordt de stemmingslijst geprint en ik ben voornemens om tussen twintig minuten en een half uur te schorsen, zodat u de gelegenheid heeft om u voor te bereiden op de stemmingen.

Zolang de stemmingslijst er nog niet is, wil ik een aantal sterstukken met u doornemen.

Statenvoorstel inpassingsplan Landgoed Prattenburg 2016. Dit blijft een sterstuk.

Statenvoorstel wijziging waterverordening Amstel, Gooi en Vecht. Dit blijft een sterstuk.

Statenvoorstel Vaststelling van de wijziging van de Precariobelasting- en legesverordening provincie Utrecht. Het blijft een sterstuk.

Statenvoorstel actualisatie van het treasurystatuut. Het blijft een sterstuk.

Statenvoorstel verordening interne zaken. Het blijft een sterstuk.

Statenvoorstel IGP realisatieplan Afronding inrichting Park Vliegbasis Soesterberg. Het blijft een sterstuk.

Statenvoorstel conceptzienswijze op ontwerpstructuurvisie Ondergrond. Het blijft een sterstuk.

Inmiddels is de stemmingslijst beschikbaar, zodat u zich kunt voorbereiden op de stemmingen. Ik schors de vergadering.

Schorsing van 16.43 uur tot 17.19 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. Wij zijn toe aan de stemverklaringen en de stemmingen over het voorstel tot vaststelling van de PRS/PRV. Ik kijk of er fracties zijn die nog mededelingen hebben die voor anderen interessant zijn.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Amendement A35 trekken wij in. Dat gaat over detailhandel buiten bestaand winkelgebied. Motie M114 en motie M115 dienen wij mede in.

De VOORZITTER: Als uw mede-indieners dat goed vinden dan is dat zo. Ik constateer dat amendement A35 is ingetrokken. Ik constateer dat motie M114 en motie M115 mede worden ondertekend door PvdA.

Mevrouw ENS (VVD): Meneer de voorzitter! Ik krijg net het verzoek om van motie M114 de laatste overweging er uit te halen, omdat die iets verder gaat dan wij willen opgedragen aan GS. Als ik dat goed lees zie ik dat zelf ook.

De VOORZITTER: De vraag is of u daar overleg over gehad hebt met de SGP en de PvdA.

Mevrouw ENS (VVD): Daar heb ik met de PvdA overleg over gehad.

De VOORZITTER: Dat gaat over dat versnelling kan worden bereikt door binnenstedelijke ontwikkeling en de onderontwikkeling?

Mevrouw ENS (VVD): Alle indieners zijn het eens dat het eruit kan.

Mevrouw MAASDAM-HOEVERS (CDA): Mijnheer de voorzitter! Wij zijn mede-indiener van motie M104. Die mocht niet opnieuw ingediend worden, maar op deze manier kunnen we toch mede-indiener worden.

De heer HOEFNAGELS (D66): Mijnheer de voorzitter! Wij zijn op een procedurele onvolkomenheid gestuit. Amendement A42 en amendement A43, ingediend door GroenLinks, zijn niet ondertekend. In ieder geval niet de kopie die wij hebben. Het lijkt mij terecht dat deze ondertekend worden voordat wij hierover gaan stemming. Is dat terecht?

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Hij is ondertekend, maar nadat hij gekopieerd is.

De VOORZITTER: Dan moet u ze wel alle 49 ondertekenen. Hij is dus ondertekend, maar prima dat u het meldt. Ik ga langs de fracties om te kijken of er aanleiding is voor een stemverklaring.

De heer KOCKEN (VVD): Mijnheer de voorzitter! Wij beginnen met amendement A37. Gezien de toezegging van de gedeputeerde hebben wij er vertrouwen in dat dit dossier wordt opgepakt. Daarom stemmen wij niet voor het amendement. Dan heb ik een stemverklaring bij de amendementen A48, A50 en A51. Wij zijn voor een meer algemene aanpak, waar wij zelf ook de motie voor ingediend hebben. Van amendement A53 vinden wij dat de gemeente dat zelf moet beslissen. Het gaat om de ruimte die daar beschikbaar is. Motie M105 gaat om een specifieke locatie. Wij hebben daar een meer algemene motie voor ingediend, maar wij zijn wel voor.

De heer HOEFNAGELS (D66): Mijnheer de voorzitter! Wij hebben één stemverklaring bij amendement A37. Hij is in lijn met die van de VVD, maar ik wil het doen zoals mevrouw Broere het ook heeft gedaan: waar een wil is, is een weg en de wil niet ligt niet op het kerkhof, dus dan ik kan niet er ook niet naast. Oftewel, dit kan. Ik heb er vertrouwen in dat de gedeputeerde het voor elkaar krijgt.

Mevrouw MAASDAM (CDA): Mijnheer de voorzitter! Wij hebben een aantal stemverklaringen. Ten eerste bij amendement A37. Dit proces heeft al te lang geduurd en wij zullen deze casus specifiek moeten oplossen. Wij willen meegeven aan GS om de belangen van de omwonenden bij het proces te borgen. Wij zullen voor stemmen.

Dan amendement A40 over de Willem Arntsz Hoeve. Met de toevoeging die GS daaraan gegeven heeft over het inpassen binnen de kaders van het Hart van de Heuvelrug, zullen wij daar ook voor stemmen.

Wij zullen tegen amendement A49 stemmen. Wij denken dat dit middels motie M106 zal worden opgelost. Hetzelfde geldt voor amendement A51. Wij denken dat motie M105 voldoende ruimte biedt voor een passende oplossing hiervoor. Wij zullen instemmen met motie M96, mits dit niet in strijd is met eventuele toekomstige ontwikkelingen in dit gebied. Dit is ook verwoord in de overweging, maar wij willen dit nog benadrukken van onze kant. Met motie M102 zullen wij ook instemmen. Wij willen wel benadrukken dat wij moeten oppassen dat wij onszelf niet teveel vastleggen, maar volgorde van belang. Motie M117 van de SGP heeft onze sympathie, met name daar waar het gaat om verhandelbare rechten. Wij zien echter ook dat het in strijd is met het huidige beleid en zullen daarom tegen stemmen.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Amendement A37: ik heb veel gehoord over de juridische haalbaarheid en uitvoerbaarheid van het amendement. Daarom verwachten wij dat met de oplossingsgerichte houding van alle partijen en zeker ook van GS tot een oplossing gekomen zal worden. Daarom zullen wij tegen stemmen. Motie M102 over de zonneweides. Het is goed om na te denken wat je graag wilt, maar wij willen graag resultaten boeken op het gebied van energietransitie. Dus niet teveel vasthouden aan de volgorde, maar wel zorgvuldig kansen pakken. Daarom zullen wij tegen stemmen. Motie M110 dringt aan op de gemeentelijke afkoppelingsverordening regenwater. Wij constateren dat de waterschappen hier al zeer actief en goed mee bezig zijn. Daarom zullen wij tegen stemmen, omdat het niet nodig is. Motie M116 over de monitoring rode contouren, kernrandvisies en alles wat met de uitvoering te maken heeft. Wij verwachten van GS dat hij altijd kijkt hoe de

uitvoering van beleid is, wat hierin de volgorde is, ons daarover rapporteert en hier geen nieuwe monitoringinstrumenten op te zetten.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de voorzitter! Wij hebben twee stemverklaringen. De eerste bij het besluit. Wij zullen voor het besluit stemmen als onze amendementen A48 tot en met A54 worden aangenomen, anders niet. Dat neemt niet weg dat wij tegen zonneweides, windmolens en andere onzin zijn. Onze andere bijdragen in de ruimtelijke orderingsdebatten die hier zijn gevoerd worden geacht te zijn opgenomen. Tot slot motie M114. Daar haalt de VVD het vierde punt bij de overwegingen weg, maar dat was net de reden dat wij voor zouden stemmen. Wij gaan nu dus tegenstemmen, want de versnelling alleen binnenstedelijk is kansloos als je een miljoen huizen moet bouwen in het land.

De heer BOSMAN (SP): Mijnheer de voorzitter! Wij hebben één stemverklaring en dat gaat over het besluit van het statenvoorstel. Wij zullen tegen het statenvoorstel stemmen, omdat wij vinden dat er onvoldoende waarborg is dat de rode contouren niet worden opgerekt. Daarnaast vinden wij dat er te weinig waarborgen zijn dat er geen megastores komen rond de grote steden, waardoor er te weinig bescherming is voor de winkels in de stadskernen.

De heer BEKKERS (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Een stemverklaring bij amendement A37. Wij zijn gepassioneerd tegen particulier ruimtelijk beleid en wij roepen onze collega's op niet te gaan sturen met ruimtelijke objecten ter grootte van één kavel. Om daarbij ook een gezegde aan te houden: "Als er één schaap over de dam is, dan volgen er helaas wellicht meer." De volgende stemverklaring is bij het besluit. Wij zullen het besluit van harte steunen, omdat er een heel duidelijk beleid is voor de rode contouren en dat ook volgehouden wordt en deze provincie zijn rug recht houdt en een mooi landschap zekerstelt. Dat is een andere redenering dan de SP zojuist had. Motie M102, criteria voor zonneweides. Gegeven de positieve advisering over amendement A43, waarin de natuurwaarden worden toegelicht, achten wij deze motie extra complicerend voor de realisatie van zonneweides. Daarom zullen wij hem niet steunen. Motie M107, geen schaalvergroting grondgebonden veehouderij. Zoals het CDA net ook een sympathieke motie moest afwijzen, zo geldt dat voor ons voor deze motie. Deze zullen wij helaas afwijzen. Ofschoon wij daar inhoudelijk eigenlijk voor zouden zijn, maar ons gebonden voelen aan afspraken met partners in deze coalitie. Motie M109, plan van aanpak honderd procent duurzame energie. Voor honderd procent duurzame energie zullen wij niet in het kader van de PRS voor een plan gaan stemmen. Wij steunen de ambitie die hier wordt uitgedrukt, maar dat is iets dat bij de energieagenda thuishoort. Motie M114: dankzij het schrappen van de vierde overweging door de VVD krijgt u GroenLinks daar wel voor terug. Wij zien met name kansen in de koppeling aan stations en hoogwaardige OV-locaties om draagvlak voor openbaar vervoer voor deze verstedelijking te versterken.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! Een paar stemverklaringen. Wij gaan tegen amendement A37 stemmen. In de eerste plaats vanwege de juridische complicatie die dit met zich mee zal brengen, zoals verwoord door de gedeputeerde. In de tweede plaats vanwege het toegenomen vertrouwen bij ons dat het college dit op een nette manier gaat oplossen. Amendement A38 ligt in de categorie sympathiek, maar is hier niet op zijn plek. Daarom gaan wij tegen stemmen. Wij zijn voor motie M114, juist vanwege het wegvallen van het vierde punt in de overwegingen.

Mevrouw KELLER (PvdD): Mijnheer de voorzitter! Wij hebben geen stemverklaringen.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de voorzitter! Wij hebben één stemverklaring bij motie M102, de criteria voor zonneweides. Wij zijn het eens met de ladder, maar de volgorde zien wij anders. Daarom moeten wij helaas tegen de motie stemmen.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de voorzitter! Ik heb geen stemverklaringen

De heer HOEFNAGELS (D66): Mijnheer de voorzitter! Ik heb een opmerking met betrekking tot de stemmingen. Bij een drietal stemmingen zal de heer Boerkamp niet stemmen. Ondanks dat hij voor

zijn werk zich hier niet mee bezig houdt, lijkt ons dat toch verstandig. Dat geldt voor motie M94, motie M104 en motie M115.

De VOORZITTER: Dat staat bij deze in het verslag en wij zullen daar met de tellingen rekening mee houden. Er zijn bij de overige stemmingen 48 leden aanwezig, mijnheer Meijer is afwezig. Wij gaan over naar de stemmingen.

Amendement A35 is ingetrokken.

Provinciale Staten verwerpen amendement A36. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van de PVV, SGP en 50Plus.

Provinciale Staten verwerpen amendement A37. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van de CDA, PVV, SP, SGP en 50Plus.

Provinciale Staten verwerpen amendement A38. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van de SP, PvdD, SGP en 50Plus.

Provinciale Staten verwerpen amendement A39. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van de SP en 50Plus.

Provinciale Staten aanvaarden amendement A40. Tegen het amendement hebben gestemd de fracties van de PVV, PvdD en SGP.

Provinciale Staten verwerpen amendement A41. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van de PvdA, SP, GroenLinks, ChristenUnie, SGP en 50Plus.

Provinciale Staten verwerpen amendement A42. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van de PvdA, SP, GroenLinks, ChristenUnie en 50Plus.

Provinciale Staten verwerpen amendement A43. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van de CDA, PvdA, SP, GroenLinks, ChristenUnie en 50Plus.

Provinciale Staten verwerpen amendement A44. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van de PVV, SP, ChristenUnie, PvdD en 50Plus.

De VOORZITTER: Amendement A45 is ingetrokken.

Provinciale Staten aanvaarden amendement A46. Tegen het amendement heeft gestemd de fractie van de PVV.

Provinciale Staten aanvaarden amendement A47. Tegen het amendement hebben gestemd de fracties van de D66, SP, GroenLinks, PvdD en 50Plus.

Provinciale Staten verwerpen amendement A48. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van de PVV, SP, ChristenUnie, SGP en 50Plus.

Provinciale Staten verwerpen amendement A49. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van de VVD, PVV, ChristenUnie, SGP en 50Plus.

Provinciale Staten verwerpen amendement A50. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van de PVV, SGP en 50Plus.

Provinciale Staten verwerpen amendement A51. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van de PVV, ChristenUnie, SGP en 50Plus.

Provinciale Staten verwerpen amendement A53. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van de PVV, SP, GroenLinks, PvdD, SGP en 50Plus.

Provinciale Staten verwerpen amendement A54. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van de PVV, SP, SGP en 50Plus.

Provinciale Staten besluiten hierna overeenkomstig het geamendeerde voorstel, met de aantekening dat de fracties de PVV, SP, PvdD en 50Plus geacht worden te hebben tegengestemd.

Provinciale Staten aanvaarden motie M94. Tegen de motie hebben gestemd de fracties van de SP, GroenLinks en ChristenUnie.

Provinciale Staten aanvaarden motie M95. Tegen de motie hebben gestemd de fracties van de VVD, PVV, GroenLinks, PvdD.

Provinciale Staten aanvaarden motie M96. Tegen de motie hebben gestemd de fracties van de VVD, PVV en SGP.

Provinciale Staten aanvaarden de gewijzigde motie M97. Tegen de motie heeft gestemd de fractie van GroenLinks.

Provinciale Staten verwerpen motie M98. Voor de motie hebben gestemd de fracties van de PVV, SP, ChristenUnie, PvdD, SGP en 50Plus.

De VOORZITTER: Motie M99 is ingetrokken.

Provinciale Staten aanvaarden motie M100. Tegen de motie hebben gestemd de fracties van GroenLinks en de PvdD.

Provinciale Staten aanvaarden motie M101. Tegen de motie hebben gestemd de fracties van de VVD en het CDA.

Provinciale Staten verwerpen motie M102. Voor de motie hebben gestemd de fracties van de CDA, SP, ChristenUnie, PvdD en 50Plus.

Provinciale Staten aanvaarden motie M103. Tegen de motie hebben gestemd de fracties van het CDA en de PVV.

Provinciale Staten aanvaarden motie M104. Tegen de motie hebben gestemd de fracties van de SP, GroenLinks, ChristenUnie, PvdD en SGP.

Provinciale Staten aanvaarden motie M105. Tegen de motie hebben gestemd de fracties van de PVV, GroenLinks en PvdD.

Interruptie (SP): Mijnheer de voorzitter! Wij hebben niet tegen onze eigen motie gestemd. De handtekening is vervallen. Dat was al lang bekend, maar misschien niet goed doorgekomen.

Provinciale Staten aanvaarden motie M106. Tegen de motie hebben gestemd de fracties van GroenLinks en de PvdD.

Provinciale Staten verwerpen motie M107. Voor de motie hebben gestemd de fracties van de SP, PvdD en 50Plus.

De VOORZITTER: Motie M108 is ingetrokken.

Provinciale Staten verwerpen motie M109. Voor de motie hebben gestemd de fracties van de PvdA, SP, PvdD en 50Plus.

Provinciale Staten verwerpen motie M110. Voor de motie hebben gestemd de fracties van de D66, SP, GroenLinks, PvdD en 50Plus.

De VOORZITTER: Motie M111 is ingetrokken.

Provinciale Staten aanvaarden motie M113. Tegen de motie hebben gestemd de fracties van de PVV, SP en PvdD.

De Provinciale Staten aanvaarden motie M114. Tegen de motie hebben gestemd de fracties van de PVV, SP en PvdD.

Provinciale Staten aanvaarden motie M115. Tegen de motie hebben gestemd de fracties van de SP, GroenLinks, ChristenUnie en PvdD.

Provinciale Staten aanvaarden motie M116. Tegen de motie heeft gestemd de fractie van de PvdA.

Provinciale Staten verwerpen motie M117. Voor de motie hebben gestemd de fracties van de PVV en SGP.

Provinciale Staten verwerpen motie M118. Voor de motie hebben gestemd de fracties van de PVV, SP, SGP en 50Plus.

De VOORZITTER: Wij hebben alleen nog een aantal sterstukken. Deze tikken wij ook af.

Statenvoorstel inpassingsplan Landgoed Prattenburg 2016.

Statenvoorstel wijziging waterverordening Amstel, Gooi en Vecht.

Statenvoorstel vaststelling van de Precariobelasting- en legesverordening provincie Utrecht.

Statenvoorstel actualisatie van het treasurystatuut.

Statenvoorstel verordening interne zaken.

Statenvoorstel IGP realisatieplan Afronding inrichting Park Vliegbasis Soesterberg.

Statenvoorstel conceptzienswijze op ontwerp structuurvisie Ondergrond.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig de voorstellen.

Mevrouw BROERE (PVV): Mijnheer de voorzitter! Ik ben niet de persoon die haatdragend is. Er zijn een paar fracties die mijn traktatie verdienen. Bij deze strijk ik mijn hand over mijn hart en is de traktatie voor iedereen.

Statenvoorstel invoering Wet natuurbescherming door het vaststellen van de Natuurvisie, het Beleidskader, de verordening en de beleidsregels

De VOORZITTER: Aan de orde is het statenvoorstel invoering Wet natuurbescherming door het vaststellen van de Natuurvisie, het Beleidskader, de verordening en de beleidsregels. Dat is aangeduid als een groot debat. Het ligt in mijn voornemen dat debat in ieder geval vanavond af te ronden voor 23.00 uur. Als er tijd over is, is er een kans dat ik een klein agendapunt toevoeg. Als dat niet zo is zijn de

overige agendapunten voor de donderdagavond. Dat is te overzien in de tijd. Wij beginnen met de VVD fractie, met als woordvoerder de heer Germs.

De heer GERMS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Wij proberen eraan mee te werken om dit punt vanavond af te ronden. Een mooi traject gelopen rond natuurbeleid. Heel zorgvuldig met elkaar opgebouwd. Wij wisten al een poosje dat dit er aan kwam. Wij hebben diverse voorlichtingen gehad en de externe partijen er goed bij betrokken. Dus wij zitten volop in deze materie en dan ligt hier nu een lijvig besluitstuk voor ons. Ik wil het relatief kort houden.

De VVD fractie is erg tevreden over het samenstel van documenten en acties die hier liggen. Wij hebben bij de begroting de nodige middelen beschikbaar gesteld. Daar zien wij de eerste resultaten van. Complimenten voor de mensen die dat hebben uitgewerkt. Natuurlijk complimenten voor de gedeputeerde, maar ook vooral voor de staf. Het is toch heel erg puzzelen. Wij hebben het over 516 aandachtsoorten en veertig iconsoorten. Wij moeten het allemaal met elkaar goed in de gaten houden. De VVD stelt voor om dat de komende tijd goed te monitoren. Wat gaan wij doen met wat wij met elkaar bedenken. Ik heb niet de illusie dat wat wij hier precies op papier bedenken dat het in de natuur zo gaat werken. Die gaat natuurlijk voornamelijk haar eigen gang en dat is maar goed ook. Wij kunnen daar misschien wel een aantal dingen in bijdragen. Een robuust netwerk. In de commissie heb ik ook vragen gesteld over het bosareaal. Wij hebben daar in het verleden nogal wat projecten over gezien waar dat werd aangetast. Het behoud van het bosareaal vind ik een belangrijke nieuwe toevoeging. Ik ben ook benieuwd hoe wij dat gaan monitoren. Of wij een overzicht krijgen van de hectaren bos in onze provincie. Gedeputeerde, ga daar maar aanstaan met de staf om bij te houden dat het niet in verval raakt.

Dan gericht op kwaliteit. Wij vinden het heel belangrijk dat de kwaliteit van de natuur in stand blijft. Sommige gebieden zijn wat minder toegankelijk of afgesloten; dat is goed. Echter, wij willen ook graag dat wij met elkaar genieten van deze natuur in de sfeer van recreatie of in de zin van beheer. Ik wil graag dat er aandacht is voor de eigenaren van particuliere landgoederen. Dus niet alleen het Utrechts Landschap of Natuurmonumenten in de gaten houden, maar dat particuliere grondeigenaren eveneens goed aan zet komen. Dat er goed aan gedacht wordt.

Beleven en betrekken. Het gaat in onze beleving ook om de kleine landschapselementen. Daarover is ook ingesproken in de commissie. Wij willen graag dat er aandacht is voor de kleine landschapselementen, houtwallen, mensen die aan het wilgenknoten zijn et cetera. Het lijkt een kleine activiteit, maar het zijn wel dingen die betrokken burgers met ons doen en waar wij heel veel plezier van kunnen hebben. Dat zouden wij graag stimuleren.

Dan samen naar een duurzame financiering en benutting. Als wij wat bijdragen, dan vinden wij ook dat partijen in het werkveld een stuk cofinanciering moeten leveren. Dus niet alleen zijn wij als overheid aan zet met middelen, maar ook de mensen waar de spullen van zijn en waar wij het voor doen moeten wij in cofinanciering daarbij betrekken.

Dan de balansbewaking. Dat is een punt waarvan ik denk: "Houd het allemaal een beetje in evenwicht." Gaan wij niet door de bocht als wij met accenten hier te veel gaan schuiven. Dit is voor ons een mooi behapbaar pakket. Hier zou ik het graag mee doen. Waar wij nog wel aandacht voor willen hebben, maar wat collega Van Oostrom gaat inbrengen, is aandacht voor bomenkap langs de wegen. Dit heeft vaak met veiligheid te maken. Wij hopen dat daar bomen voor terug komen. Er is al heel lang aandacht gevraagd voor de kieviet. Al uit de periode van de heer De Heer wordt hier vooral vanuit de ChristenUnie aandacht voor gevraagd. Daar hebben wij ook in meegetekend en daar wordt ook een motie over ingebracht.

Ik hoop dat wij vanavond een mooi resultaat bereiken voor onze mooie provincie. Wij houden allemaal van een beleefbare en mooie natuur.

De heer OVERKLEEF (D66): Mijnheer de voorzitter! Voorzitter ik wil graag iedereen complimenteren die heeft meegewerkt aan deze natuurvisie. Sowieso met de enorme hoeveelheid werk die is verzet en met de manier waarop de Statenleden bij tot de totstandkoming zijn betrokken en met het resultaat. De Natuurvisie geeft wat D66 betreft op een overtuigende manier invulling aan de uitgangspunten van de Wet natuurbescherming. Deze visie zou ons in staat moeten stellen de Utrechtse natuur te bescher-

men, versterken en duurzame beleving en benutting mogelijk te maken, zonder daarbij de intrinsieke waarde uit het oog verliezen. Misschien kunnen wij wel meer dan alleen de teruggang van de biodiversiteit een halt toe te roepen. De ambitie om de biodiversiteit te vergroten is in elk geval aanwezig. Het is bovendien goed om te zien dat wij al een concrete lijst met iconsoorten natuurparels hebben. Alle betrokkenen kunnen straks meteen aan de slag.

Deze tot nu toe redelijk juichende recensie wil niet zeggen dat er geen aandachtspunten zijn. De visie geeft ook aan dat sommige zaken nog nader moeten worden ingevuld. Het meest prangende punt is de financiering. De Natuurvisie beaamt dat het budget voor beheer en bescherming onder druk staat. Dat was al zo en dat wordt in de Wet natuurbescherming niet beter. Met de volledige decentralisatie van het natuurbeheer krijgt de provincie er een flinke verplichting bij. Het budget stijgt alleen niet in gelijke mate. Het is een gegeven dat de financiële slagkracht van de provincie beperkt is. Het is daarom te prijzen dat de provincie een taskforce in het leven roept om nieuw verdienmodellen te ontwikkelen en een samenwerking opzoekt met private beheerders, ondernemers en zogeheten ecosysteemdiensten, Vitens bijvoorbeeld, om de financiering te borgen. Er wordt geld verdient met en in de natuur en het lijkt ons een goede zaak dat een deel van dat geld weer ten goede komt aan die natuur. In hetzelfde verband vindt D66 het verstandig dat de taskforce ook over de grenzen van de eigen portefeuille en bestuurslaag kijkt of daar meekoppelkansen bestaan. Natuur is een factor met veel aanpalend beleid. D66 vindt het logisch dat de factor natuur van ontwikkelingen in haar nabijheid kan profiteren. Het is alleen wel zaak dat wij weten waarover wij praten. Het lijkt ons goed om bij behandeling tijdens de kadernota 2017 in beeld te brengen of, in welke mate en waar extra budget nodig is om de ambitieuze provinciale Natuurvisie te realiseren. Daartoe dien ik een motie in. Die motie is mede ondertekend door GroenLinks en PvdA.

Dan de natuur en de inwoners van deze provincie. Wij wonen immers te midden van allerlei natuurschoon. Het is dus goed dat de provincie nadenkt hoe de inwoners van de provincie Utrecht zich tot die natuur verhouden en welke rol zij erin kunnen spelen. Door inwoners te betrekken, van hun inzet als vrijwilligers gebruik te maken en door ze een grotere rol te geven in de ontwikkeling en het beheer van natuur, bevordert de provincie de bescherming, versterking en duurzame beleving van die natuur. Door in verbinding te staan met de inwoners stelt de provincie hen in staat om een bijdrage te leveren en initiatieven te ontplooien in onze natuur. Dat is voor D66 van groot belang.

Ten slotte wil ik iets zeggen over het faunabeheer, om precies te zijn over de samenstelling van de faunabeheereenheid. D66 zou invasieve exoten en nog veel meer daarbij willen betrekken. Ik denk dat ik nu genoeg heb gezegd.

Motie M119 (D66, GroenLinks, PvdA): een plus op natuurbeleid, een plus op budget?

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter bespreking van het Statenvoorstel 2016RGW109 "Vaststellen Invoering Wet Natuurbescherming door het vaststellen van de Natuurvisie, het Beleidskader, de verordening en de beleidsregels";

constaterende

- dat de implementatie van de Wet Natuurbesche het mogelijk willen maken dat ook een partij als de Dierenbescherming zitting neemt in de FBE. Wij denken dat dit het maatschappelijk draagvlak voor het faunabeheer verder zou vergroten. Dat is immers een van de beoogde doelen in de wet? Wij moeten ook niet bang zijn dat zo'n partij de besluitvorming in de FBE zou frustreren. Ten eerste geeft de Dierenbescherming zelf aan dat zij zich als lid van de faunabeheereenheid zal committeren aan het uit te voeren beleid en wij geven ze daarin graag het vertrouwen. Ten tweede kan een gegarandeerd functioneren goed worden verankerd in het beleidskader. Mevrouw Kotkamp van GroenLinks dient straks een amendement in van deze strekking en wij zullen dat amendement ondertekenen.
Een aantal woordvoerders na mij zullen zaken aansnijden die wij van harte ondersteunen. Zij zullen het hebben over bomen, over kievieten, over rming de volledige decentralisatie van het natuurbeheer naar de provincie behelst;*

- dat de provincie deze heeft omgezet in een flinke plus op het bestaande natuurbeleid 2.0;
- dat vooral Pijler 2 - natuur met kwaliteit - een forse impuls krijgt;
- dat financiering van natuurbeleid al onder druk stond en dat de verhoogde ambitie onder de Wnb die situatie alleen maar verergert;

overwegende

- dat een effectieve inrichting, beheer en bescherming van de voorziene natuurparels, icoonsoorten en overige natuur binnen en buiten het natuurnetwerk wellicht alleen haalbaar is met meer financiële middelen;
- dat in Pijler 4 van de natuurvisie wordt gesproken over 'meekoppelkansen' met andere projecten in andere portefeuilles;

draagt het college op:

om, ter behandeling bij de Kadernota 2017, in beeld te brengen of, in welke mate en waar extra budget nodig is om de ambitieuze provinciale Natuurvisie te realiseren, dat mogelijke extra budget op projectniveau te specificeren, waarbij de bandbreedte wordt aangegeven tussen minimale en optimale kwaliteit van beheer, en zonodig concrete dekkingsvoorstellen te doen.

En gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De motie M119 is voldoende ondertekend en maakt deel uit van de beraadslaging. De motie kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer VAN OOSTEROM (CDA): Mijnheer de voorzitter! Wij zijn alweer een mooi poosje bezig vandaag. Dat is nog niks vergeleken met de voorbereiding voor deze Wet natuurbeheer, zoals die door de afdeling en door de mensen die daar werken is gedaan. Dus ik wil mij graag aansluiten bij de dank daarvoor en het respect wat wij hebben zoals dat opgezet is. Ik wil met name terugpakken naar de informatiebijeenkomst die wij gehad hebben. Waar het enthousiasme echt vanaf spatte en waar een hele goede presentatie werd gegeven over het werk voor de Wet natuurbeheer zoals dat wordt gedaan. Als je alle stukken print die hier gemaakt zijn, dan denk ik dat het een stapel van tenminste 20 centimeter hoog is geworden. Dat zegt nogal wat, want er zijn verschillende verordeningen en regelingen bij elkaar gepakt om in elkaar te schuiven om op deze wijze op weg naar de omgevingsvisie te gaan. Tien jaar geleden zijn mijn vrouw en ik zes weken in Nieuw-Zeeland geweest en dat was echt een bijzondere ervaring. Ik kan het iedereen aanraden om te doen. In Nieuw-Zeeland ervaar je de natuur als iets origineels, zoals het gemaakt is in de schepping. Zo leef je daar ook mee. Dat vond ik heel mooi. Dat hebben wij hier in Utrecht natuurlijk niet helemaal. De natuur die wij hier hebben en proberen te ontwikkelen is toch door mensen weer teruggehaald. Daaraan moet je wennen als je terugkomt uit Nieuw-Zeeland. Wat ook opvalt in Nieuw-Zeeland is dat de combinatie tussen landbouw en natuur daar in harmonie is. Dat gaat daar vanzelf. Dat is geen gevoelde of gezochte tegenstelling. Dat is natuurlijk logisch in een land dat acht keer zo groot is als Nederland en met vijf miljoen inwoners. Dat geeft direct aan dat er veel meer ruimte is voor natuur en landschap. Op die reis ben ik toch de natuur anders gaan zien en meer gaan waarderen.

Vanaf 1 januari 2017 krijgt de provincie grotere verantwoordelijkheid voor het natuurbeleid. De opbouw van het plan in vijf pijlers is logisch, met als vijfde nieuwe pijler: de balans zoeken. In de commissiebehandeling zijn al veel vragen aan de orde geweest. Alleen de vragen die nog niet duidelijk zijn willen wij opnieuw bespreken.

De CDA fractie is van mening dat er voortvarend moet worden doorgewerkt aan het natuurbeleid. Wij zullen de motie van D66 en GroenLinks steunen om hier bij het voorjaarsoverleg meer middelen voor te reserveren. Daarbij wil ik wel aangeven dat wij de grondeigenaren de kans willen geven om zelf natuur te ontwikkelen op hun terrein. Wij wijzen de onteigening als instrument af. In goed overleg komen wij verder en sneller tot resultaat. Zo kunnen wij dat onder andere ook zien in De Ronde Venen, waar meerdere projecten uitgevoerd worden.

Wij maken ons zorgen over de weidevogels, die het echt moeilijk hebben. Al is er weidevogelbeheer en komen eieren uit, toch worden veel kuikens niet volwassen. Dit is een lastige afweging, want in de natuur overleeft de sterkste. Dat zijn de weidevogels niet. Vossen, wilde katten, kraaien, eksters en ook andere roofvogels zijn predatoren die de kuikens graag opeten. Daarom wil ik verzoeken om de Kievit op de lijst met iconsoorten op te nemen. Hiertoe wil ik een motie indienen die medeondertekend is door de ChristenUnie, D66, GroenLinks en de VVD, in willekeurige volgorde.

Motie M120 (CDA, D66, VVD, GroenLinks, ChristenUnie): aanwijzing van de Kievit als iconsoort

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter bespreking van het staten voorstel 2016 RGW 109; vaststellen invoering wet natuurbescherming;

constaterende dat:

- *vanaf 1 januari 2017 de nieuwe wet natuurbescherming geldt waarbij de provincie een toegenomen verantwoordelijkheid heeft;*
- *van de weidevogels de grutto is aangemerkt als iconsoort;*

overwegende dat:

- *de Kievit zich goed te weer stelt tegen predatoren*
- *de Kievit ook broedt op akkerland;*

dragen het college van Gedeputeerde Staten op::
de Kievit aan te merken als iconsoort.

En gaan over tot de orde van de dag.

Als provincie vragen wij veel van onze inwoners, bedrijven en organisaties om mee te denken en mee te werken in het natuurbeleid. Wij zouden het fijn vinden als de provincie zelf het voorbeeld geeft door met name op ons eigen terrein, in de bermen van provinciale wegen, de natuur zoveel mogelijk de kans te geven. Dat kan door bomen, die gekapt moeten worden omdat ze te zwaar worden, te vervangen. Dat is een goed beleid, maar het geldt in eerste instantie niet voor populieren. Daar zijn er nogal wat van. Wij vragen GS in een motie om zoveel mogelijk herplanting bij populieren toe te passen. Deze motie is medeondertekend door de VVD, D66 en GroenLinks.

Motie M121 (CDA, D66, VVD, GroenLinks): bomen langs provinciale wegen

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter bespreking van het statenvoorstel 2016RGW109 "Vaststellen invoering wet natuurbescherming.";

constaterende dat:

- *vanaf 1 januari 2017 de nieuwe wet Natuurbescherming geldt, waarbij de Provincie een toegenomen verantwoordelijkheid heeft bij het natuurbeleid;*
- *de provincie hierbij veel verwacht van de inwoners, bedrijven en organisaties;*

overwegende dat:

- *de bermen van de provinciale wegen een grote oppervlakte vertegenwoordigen;*
- *de bomen in de bermen als ze gekapt moeten worden weer worden vervangen;*
- *de plicht om te herplanten niet geldt voor populieren;*
- *de populieren ook vervangen kunnen worden door andere boomsoorten, bijvoorbeeld de knotwilg;*

dragen het college van Gedeputeerde Staten op:
ook bij populieren herplanting als leidend principe te hanteren, waarvan alleen afgeweken wordt bij heel goede redenen (zoals herinrichting van natuur en ruimtelijke inpasbaarheid).

En gaan over tot de orde van de dag.

Over de bestuursamenstelling van de FBE is al wat gezegd. De CDA-fractie ziet de FBE als een organisatie die voor ons veel werk verzet. Wij willen graag dat het mogelijk blijft dat werk te doen. Wij kunnen ons aansluiten bij de huidige voorstellen zoals die in de verordening staan. Wel zouden wij het een goed idee vinden om een taskforce van deskundigen in te stellen die het bestuur van de FBE gevraagd of ongevraagd kan adviseren bij hun werkzaamheden.

De VOORZITTER: De moties zijn voldoende ondertekend en maken deel uit van de beraadslaging. Ze kunnen worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Collega's nog een week of drie en dan zal de nieuwe Wet natuurbescherming in werking treden. Dan worden wij in hoge mate verantwoordelijk voor het natuurbeleid; de kwaliteit van de natuur in onze provincie. Dat is een hele verantwoordelijkheid, maar naar de opvatting van de PvdA is de voorbereiding buitengewoon gedegen geweest. Er liggen goede voorstellen op tafel en de voorbereiding is zodanig geweest dat velen inbreng hebben in dat proces. Wij zijn er blij mee en geven daarvoor graag onze complimenten aan het college en de mensen die het college daarbij ondersteund hebben. Wij zijn er zeker nog niet, daar zijn we ons zeer van bewust. Voor een deel begint het werk ook pas, maar het fundament is goed en daar zijn wij blij mee. Naast die waardering die wij voluit hebben, hebben wij ook wat zorg punten. Om te beginnen is het de vraag of deze mooie voorstellen en mooie woorden leiden tot mooie resultaten. Wij hebben in het verleden eerder mooie woorden met elkaar gewisseld en ondertussen is de kwaliteit van de natuur behoorlijk achteruit gegaan. Niet overal, het schijnt op de Noordzee wat beter te gaan in vergeleking met 1990. Het gaat om het open grasland, het boerenlandschap en de natuurterreinen waar wij in hoge mate betrokkenheid bij hebben. Daar is het niet goed gegaan, ondanks de mooie woorden die we tegen elkaar gesproken hebben. Ik ben ook heel blij dat wij samen met D66 en GroenLinks een motie hebben ingediend waarbij wij proberen om die mooie woorden van een extra duwtje in de richting van mooie daden te laten gaan. Ik hoop dat de motie ertoe zal leiden dat het niet alleen bij mooie woorden zal blijven, maar dat die mooie daden zullen komen. Dat betekent dat een extra impuls noodzakelijk is, die hiermee gegeven zou kunnen worden.

Een ander punt van zorg betreft de positionering, de samenstelling en de werkwijze van de faunabeheereenheid. Uiteraard gaat het niet om de mensen die daar in zitten, maar om het orgaan de faunabeheereenheid. Ik heb niet de vanzelfsprekende zekerheid dat het daar goed mee komt. Als wij van de faunabeheereenheid verwachten dat die zal zorgen voor maatschappelijk draagvlak, dan zou ik zeggen: "Gooi de deuren en de ramen open en laat zien wat je doet!" Dat is niet datgene wat ik de afgelopen maanden gezien heb. Dat zie ik ook niet als ik kijk naar de voorstellen zoals die nu aan ons voorgelegd zijn.

De heer VAN OOSTEROM (CDA): Mijnheer de voorzitter! Ik wil de heer De Kruijf vragen waar zijn problemen zitten met de FBE. Waarom denk u dat het niet goed functioneert?

De heer DE KRUIJF (PvdA): Ik heb daar net wat van gezegd, maar ik wil dat graag toelichten. Als je de faunabeheereenheid een rol wilt geven in het uitleggen van wat er gebeurt en in het creëren van maatschappelijk draagvlak, dat moet je zorgen dat mensen begrijpen wat er gebeurt. Dan moet je zorgen dat mensen begrijpen hoe bijvoorbeeld de interne werkwijze is. Wat gebeurt er met de belangenverstrengelingen, zittingstermijnen, stemverhoudingen en met de rol van de voorzitter? Wat wij zien is dat de voorzitter beslist als er een verschil van mening ontstaat wie lid wil worden. Waar komen we dat tegen? Volstrekt onbegrijpelijk, dat moeten we niet doen. Om die reden denk ik dat wij ervoor moeten zorgen dat die faunabeheereenheid open komt, uitlegt wat hij doet. Vervolgens daarmee mensen de kans geven om te begrijpen wat er gebeurt. Dat is een begin van het creëren van maatschappelijk draagvlak. Ik zie dat nu niet gebeuren in de huidige voorstellen.

De heer VAN OOSTEROM (CDA): Mijnheer de voorzitter! Ik denk dat wat de heer De Kruijf naar voren brengt niet de zorg is van de meeste burgers: wie in het bestuur zit en hoe zij met elkaar verga-

deren. Ik denk dat het gaat om de vraag of zij de jacht op de goede manier begeleiden en of daar in het veld ook iets van te merken is. Niet hoe het bestuur precies in elkaar zit. Ik denk niet dat daar het grootste pijnpunt zit.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Dat kan ik niet zeggen. Wat ik wel weet is dat de jacht enorm veel maatschappelijke discussie en emotie oproept. Ik vind dat je een organisatie die daarin zo centraal staat alle transparantie moet geven die je kunt bedenken. Dat begint met hele gewone dingen. Dat mensen snappen hoe zulke besluitvorming tot stand komt. Dat mensen snappen dat in die club argumenten tegen de jacht of voor nut en noodzaak van jacht meegenomen worden. Het is nu een soort 'black box'. Er gebeurt iets en vervolgens komt er een advies of besluit. Dat is niet goed als je zoekt naar maatschappelijk draagvlak.

De heer VAN OOSTEROM (CDA): Nog één vervolgvraag: hoe gaat u die informatie naar de mensen brengen?

De heer DE KRUIJF (PvdA): Om te beginnen heb ik zo een amendement waarmee de manier waarop die faunabeheereenheid zichzelf regelt transparanter wordt gemaakt, waarbij duidelijk wordt welk reglement van orde zij gebruiken of welke code voor goed bestuur ze gebruiken, hoe de rol van de voorzitter precies is. Dat je zorgt dat helder is hoe zij werken. Het is ook een taak van de provincie dat wij het instrument dat wij gebruiken en waar wij een hoop geld in stoppen op een goede manier naar de publiciteit brengen om te laten zien dat daarvan gebruikgemaakt wordt om anderen uit te leggen waarom dat wat daar gebeurt goed is.

De heer GERMS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! De faunabeheereenheid is een onafhankelijk orgaan. Het is ook goed dat het onafhankelijk geborgd is. Wat gaat er niet goed bij de faunabeheereenheid? Welke taken pakken zij niet goed op? Wij hebben hier uitleg over gehad. Men heeft al aan maatschappelijke verbreding gedaan. Men heeft er inmiddels drie natuurachtige organisaties bij betrokken, naast de drie meer klassieke partijen. Daarnaast een onafhankelijke voorzitter die nog maar net is aangetreden. Wat vaart er in de PvdA dat hier dingen niet goed zouden gaan?

De heer DE KRUIJF (PvdA): Ik heb bij een flink aantal stichtingen in de Raad van Toezicht gezeten. Het was vanzelfsprekend dat je daar werkte vanuit een code van goed bestuur. Dat helder was hoe je omging met bijvoorbeeld zittingstermijnen, opvolging, stemmingen en de rol van de voorzitter. Dat maakt zulke instellingen acceptabel voor mensen die het niet helemaal eens zijn met de uitkomsten van de besluitvoering daarbinnen. Ik zoek naar draagvlak voor zo'n FBE. Ik denk dat het belangrijk is voor ons natuurbeheer, met name voor ons faunabeheer. Ik zoek naar het begrip daarvoor. Ik vind het niet in de voorstellen. Mijnheer Germs, het is van de zotte dat de voorzitter mag besluiten wie in het bestuur komt als daar blijkbaar meer aanbod is dan zetels. Het is echt bizar. Ik zeg in mijn eigen woorden: "Dat moeten we vooral aanpakken."

De heer GERMS (VVD): Helder wat de visie van de PvdA is. Dank u.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Ik kan heel ver met de heer de Krijf meevoelen. De huidige moeilijkheid die ik zelf ook heb gehad om te doorgronden hoe een en ander werkt op het gebied van de jacht. Daarbij heb ik nu wel als vraag: wat gaat er mis? Dat antwoord zal ik zo in mijn eigen bijdrage geven. Vanuit de provincie zou ik zeggen dat het faunabeheerplan het belangrijkste is wat hij doet. Hier is juist transparantie over en de verordening gaat hier meer handen en voeten aan geven dan ooit te voren. In het faunabeheerplan staan alle onderbouwingen en alle transparantie van wat daar gebeurt en uitgevoerd moet worden waar wij naar op zoek zijn. Het is een onafhankelijke stichting die wel rechtstreeks financieel gelieerd is aan de provincie, maar wij moeten niet teveel eisen stellen aan hoe de stichting functioneert, met uitzondering van hoe de faunabeheereenheid samengesteld moet worden. Uiteindelijk stellen wij de kaders waarbinnen het faunabeheersplan opgesteld wordt. GS gaat dat goedkeuren op de uitvoering van die kaders. Wat is er dan nog meer nodig voor de transparantie?

De heer DE KRUIJF (PvdA): Ik ben het sowieso met u eens dat wij ze niet teveel moeten opleggen. Laat hen hun eigen goede werk doen. Wat ik ook zal vragen in het amendement, is dat zij dat zelf vooral doen. Dat zij zelf nadenken over hun reglement van orde. Dat zij het goed op papier zetten en onderdeel is van het faunabeheerplan. Vervolgens kunnen wij kennis nemen van hoe het werkt. Dat ben ik helemaal met u eens. Wat er verkeerd gaat, is wat ik net noemde. Er is veel discussie over de jacht in Nederland. Dat heeft er voor een belangrijk deel mee te maken dat men niet weet welke afwegingen gemaakt worden om tot het besluit te komen dat de jacht echt noodzakelijk is. Die afweging is niet helder, het is een duister vat. Dat is niet goed als je zoekt naar draagvlak voor zo'n besluit. Ik hoop dat te verbeteren. Al mijn opmerkingen hebben niets te maken met de kwaliteit van de mensen die nu in de faunabeheereenheid zitten en ook niet met de huidige voorzitter. Daar heb ik zeer veel waardering voor; daar gaat het helemaal niet om. Ik denk dat hij een extra kans krijgt om maatschappelijk goed te opereren als hij zichzelf wat meer ontvouwt en zorgt voor helderheid. Daar ga ik een amendement voor indienen.

Amendement A55 (PvdA): rol en positie voorzitter in bestuur faunabeheereenheid

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter behandeling van het statenvoorstel invoering Wet Natuurbescherming per 1 januari 2017;

overwegende dat:

- *met de Wet natuurbescherming de overheid een nieuwe impuls wil geven aan de kwaliteit en robuustheid van de natuur in Nederland;*
- *de provincies daarbij een regisserende rol gaan spelen;*
- *de provincie Utrecht evenwicht in soortenpopulaties wil bevorderen;*
- *daarbij de faunabeheereenheid Utrecht een centrale rol speelt;*
- *in het bestuur van de faunabeheereenheid maatschappelijke organisaties zitten met als doel maatschappelijk draagvlak te creëren;*
- *het daarbij van belang is om ook de maatschappelijke discussie over 'de jacht' binnen dat bestuur een volwaardige plek te geven;*
- *daarbij de rollen van de verschillende bestuursleden helder en transparant zijn;*
- *dat dit in het bijzonder geldt voor de onafhankelijke voorzitter;*

besluiten:

- *aan de verordening Natuur en Landschap provincie Utrecht 2017, artikel 3.1.2, een lid 6 toe te voegen, dat luidt als volgt:
"6. Het bestuur van de faunabeheereenheid stelt ten behoeve van de werving en selectie van de onafhankelijk voorzitter een procedure en profielschets op die ter goedkeuring wordt voorgelegd aan Gedeputeerde Staten en wordt geplaatst op een openbaar toegankelijke website."*
- *de verordening Natuur en Landschap provincie Utrecht 2017, artikel 3.1.3, lid 2 als volgt te wijzigen:
2. Het bestuur van de faunabeheereenheid stelt ten behoeve van het eigen functioneren een reglement van orde op dat ter goedkeuring wordt voorgelegd aan Gedeputeerde Staten en wordt geplaatst op een openbaar toegankelijke website."*

Ik eindig met de opmerking dat wij uiteraard onze zorgen en onze zorgpunten hebben, maar dat wij voor het overige buitengewoon positief zijn over de plannen en voorstellen die voorliggen. Wij zullen die zondermeer steunen.

De VOORZITTER: Het amendement is voldoende ondertekend en maakt deel uit van de beraadslaging. Het kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer UBAGHS (PVV): Mijnheer de voorzitter! Dit is weer typisch zo'n wet waar je niet tegen kunt stemmen, afgezien van het feit dat het een wettelijke plicht is voor de provincie om voor 1 januari 2017 klaar te zijn. Los daarvan roept de wet en de bijbehorende visie een aantal vragen op. Een aantal

keren zelfs van: hoe komen zij er in hemelsnaam bij. Ik heb de vragen die ik had voorafgaande van de laatste RGW-vergadering schriftelijk ingediend. De antwoorden kwamen tot mijn verrassing nog hetzelfde weekend, wat ik zeer gewaardeerd heb. Echter, de antwoorden waren niet geheel wat we verwachten en riepen weer nieuwe vragen op. Ook de behandeling in RGW gaf niet de gewenste duidelijkheid. Vandaar dat ik een nieuwe poging ga doen.

Tijdens de bijeenkomst van 7 november 2016, gaf één van de inleiders aan dat er geen overleg met de naburige provincies heeft plaatsgevonden. Echter, op de door mij schriftelijk gestelde vraag was het antwoord, ik citeer: "De provincies voeren intensief overleg. Onder andere wordt er veel gemaild door projectleiders." Heb ik het antwoord, gegeven op 7 november, verkeerd gehoord?

De volgende vraag is: wat hebben Soest, Amersfoort, Utrecht en Nieuwegein met elkaar gemeen? Het antwoord is simpel: zij zijn aangewezen als natuurparels. Ondanks het eerder gegeven antwoord van de gedeputeerde kan ik niet begrijpen dat er meer dan 500 aandachtsoorten en 40 icoonsoorten zijn, terwijl maar vier stedelijke gebieden aangewezen zijn als natuurparels. Is het dan werkelijk zo slecht gesteld met de overige 22 plaatsen in Utrecht, waardoor zij niet aangewezen zijn? Anders gesteld: komen al die aandachtsoorten en icoonsoorten dan niet in voldoende mate voor in de overige 22 gemeenten? Meerdere partijen hebben uitleg gevraagd over het begrip 'tijdelijk'. Hoe tijdelijk is tijdelijk? Bij het antwoord dat ik hierop kreeg werd er naast de aandachtsoorten en de icoonsoorten de pioniersoort geïntroduceerd. Dit zijn soorten en ik citeer weer: "Die tijdelijk ergens verblijven om vervolgens een andere verblijfplaats te zoeken." Met daarbij de vermelding en ik citeer nogmaals: "Kansrijke plekken waar we over praten betreffen locaties die interessant zijn voor de zogenaamde pioniersoorten." Dit is duidelijk, want pioniersoorten zijn er tijdelijk. Wat als de pioniersoorten van de ene tijdelijke plaats naar de andere tijdelijke plaats gaan? Worden het dan aandachtsoorten? Wat als een aandachtsoort of een icoonsoort zich vestigt op een tijdelijk plaats en deze niet herplaatst kan worden? Mogen zij dan afgeschoten worden of is het gebied dan niet meer tijdelijk en heeft de projectontwikkelaar, waarvoor het tijdelijk gebied is aangewezen, dan het nakijken? Het wordt nog erger wanneer Europa zich ermee gaat bemoeien. Dus nogmaals de vraag: Hoe tijdelijk is tijdelijk?

Uit het antwoord op de vraag: icoonsoort in relatie met provinciegrenzen, was het antwoord dat icoonsoorten ook veelal buiten de provincie voorkomen, maar de consequenties zijn geringer. Wij weten allemaal dat Utrecht een topregio is en blijikbaar vinden de icoonsoorten dit dus ook.

De vraag die ik gesteld heb over de ecoducten is totaal niet beantwoord. De vraag was of in het kader van één van de doelstellingen van pijler 1 – robuust netwerk van aaneengesloten natuurgebieden – wij meer ecoducten kunnen verwachten. Gaarne een duidelijk antwoord.

De volgende vraag is of de gedeputeerde niet bang is dat als preventieve maatregelen niet vergoed worden, dit niet ten koste gaat van de bereidheid van de grondgebruiker om deze maatregel te treffen. Dat is namelijk in het huidige voorstel het geval. In onze visie hebben preventieve maatregelen meer effect dan beheersmaatregelen. Tijdens mijn inbreng in de commissie RGW meldde ik dat ik tijdens de PS-vergadering terug zou komen op het niet begroten van de inzetcapaciteit en de taskforce en het afschieten van edelherten als de populatie boven de 150 exemplaren komt. Ik beperk mij tot de opmerking dat ik hoop dat een vermoeden bestaat hoeveel capaciteit nodig is, in het bijzonder of de huidige capaciteit voldoende is. Wat de edelherten betreft: is het inmiddels bekend of zij gebruik maken van de reeds bestaande ecoducten?

Een van de sprekers in de RGW-vergadering had het over een flexibel budget van €750.000. Los van het feit of dit budget of een ander budget beschikbaar komt, moet zodra een budget beschikbaar is duidelijk zijn hoeveel iedere gemeente nodig heeft en hoe zij het wensen te besteden. Daar kon de spreker geen antwoord op geven.

In mijn inleiding sprak ik dat het moeilijk is om argumenten te vinden om tegen deze wet te stemmen. Argumenten zullen er ongetwijfeld zijn, maar wij vonden ze niet dermate overtuigend om hier tegen te stemmen. We zullen dan ook voor de wet stemmen. We zullen geen moties of amendementen indienen. Dat kan altijd nog bij de nadere uitwerking.

Mevrouw POPPE (SP): Mijnheer de voorzitter! De SP is een groot voorstander van het Nationaal Natuurnetwerk, een aaneengesloten netwerk van natuurgebieden is voor veel soorten dieren van levens-

belang. Er blijft speciale aandacht geboden voor de Natura 2000-gebieden. Wij zijn blij met de toezegging van de gedeputeerde om met andere weidevogelprovincies aan te kloppen in Den Haag, te meer omdat wij onlangs hoorden dat het aantal grutto's drastisch is geslonken. Dat kan- en mag niet gebeuren. De grutto is één van onze belangrijkste weidevogels, net zoals de Kievit, op voorhand aangenomen dat u niet tureluurs wordt van alles wat hier over de tafel komt. Wel de vogel, maar geen weidevogels. Met de bescherming van de landschappelijke waarde als weidegebieden zijn wij er niet, bijvoorbeeld in het Groene Hart en rond de rivieren. Wij zullen agrariërs moeten betrekken in de weidevogelbescherming. Wanneer en de wijze van het maaien van graslanden zijn daarbij van belang, alsmede de begroeiing van de slootkanten en de grenzen van percelen. Als wij biologisch boeren aantrekkelijk maken, dan helpt dat voor de biodiversiteit van onder meer insecten en bijen. Ook het bodemleven gaat met weidegang met sprongen vooruit, in plaats van met injecteren. Al deze maatregelen zijn goed voor weidevogels, want wanneer het bodemleven op orde is, dan is er voldoende voedsel.

Het beperken van milieuvervuiling is natuurlijk belangrijk. Daarom is het belangrijk dat in de natuurgebieden niet alleen rust wordt gehandhaafd, maar ook illegale afvaldumping en onrust. Of dat een oude koelkast is of vaten met synthetisch drugsafval, het hoort niet thuis in een natuurgebied. Evenals vernielingen of andere opruiende activiteiten. Handhaven is voor de SP een belangrijk punt. Wij zijn bang dat wij het niet redden met één of twee boa's meer. Gedegen boswachters en voldoende goed opgeleide boa's zijn daarvoor een voorwaarde.

Het volgende punt is de beleefbare natuur. Wat wil het college daarmee? Een feest met Armin van Buuren op de Utrechtse Heuvelrug? Ik mag hopen van niet.

De heer GERMS (VVD): Mijnheer de voorzitter! Een vraag aan mevrouw Poppe: constateert u zoveel vervuiling in de natuur? Waar komt de zorg uit voort?

Mevrouw POPPE (SP): Wij zijn een tijdje terug op werkbezoek geweest bij het Utrechts Landschap. Zij had het erover dat er vrij veel vernield wordt en dat afval gedumpt wordt in het bosgebied. Daar moeten wij met zijn allen wat aan doen.

Wat ik met beleefbare natuur bedoel, is: wees uitermate voorzichtig met het toestaan van festivals, trekkertrek- en motorevenementen. Zij veroorzaken veel lawaai en uitlaatgassen, schade aan de omgeving en paniek onder de dieren die daar hun habitat hebben. Hetzelfde geldt voor de horeca. Overdag een kop koffie of een ijsje voor de kinderen, daar zul je ons niet over horen. Echter, wij vinden van feesten 's avonds tot in de kleine uurtjes, grote parkeerplaatsen en grote horecagelegenheden dat deze hier niet thuis horen. Voorheen hadden mensen voldoende aan een wandeling in de natuur, nu moet dat vooral een beleving zijn. Mountainbiken, 'mudrun' of een boerenmarkt; het kan niet op. Er heeft nog een andere ontwikkeling plaatsgevonden naast meer aandacht voor de natuur: open natuur en landschap en een verandering in recreatief gedrag. De Rijksoverheid, de provinciale overheid en lokale overheden hebben natuurbeheer meer op een afstand gezet. Terreinbeherende organisaties moeten daardoor op andere wijze aan financiële middelen zien te komen. Met name muzikalfestivals worden gezien als lucratieve inkomstenbron. Een duidelijk onderzoek van de werkelijke opbrengsten na aftrek van de kosten voor de gemeenschap heeft nog niet plaatsgevonden.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Wij voelen mee met het zorgvuldig omgaan met evenementen in natuurgebieden. In alle eerlijkheid zie ik wel dat in deze nieuwe Wet natuurbescherming, vooral hoe de provincie hem heeft invult, hier meer aandacht en handhaving voor komt. Waar ziet u in de implementatie terug dat daar meer ruimte voor zal zijn? Wellicht heb ik wat over het hoofd gezien.

Mevrouw POPPE (SP): Misschien heb ik de meekoppelkansen verkeerd ingeschat, maar ik lees dat natuurorganisaties ergens anders geld vandaan moeten halen. Dit is dan een redelijk makkelijke manier om aan geld te komen. De vraag is of dat ook inderdaad zo is. Moeten wij niet onderzoeken of je onder de preekstoel inderdaad zoveel overhoudt na aftrek van de kosten? Moeten wij geen onderscheid maken in wat natuurgebied en wat recreatiegebied is? Daar willen wij een verschil in leggen. In een recreatiegebied zou meer kunnen dan in een natuurgebied.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Helemaal mee eens, al denk ik dat wij in een recreatiegebied de regels best mogen aanscherpen. Volgens mij is dat precies wat in de nieuwe Wet natuurbescherming staat: dat er heel duidelijk gebieden zijn waar dit soort dingen niet wordt toegestaan, zoals in: Natura 2000-gebieden, de voormalige EHS en het Nationaal Natuurnetwerk. Volgens mij verandert dat niet met deze implementatie en wordt het zelfs beter, omdat de handhaving daarop toeneemt nu wij dat zelf in de hand hebben.

Mevrouw POPPE (SP): Dat hoop ik.

De heer UBAGHS (PVV): Mijnheer de voorzitter! Ik wil graag verduidelijking over de recreatiegebieden. Ik kan mij voorstellen dat wij achter bepaalde nieuwe recreatiemogelijkheden staan, alleen maar in de recreatiegebieden. Dat vindt echter niet constant plaats. Stel dat gedurende de tijd dat er geen recreatie plaatsvindt dat gebied langzaam evalueert tot een natuurgebied. Daar vestigen zich al dan niet aandachtsoorten. Moet dat dan verdwijnen als recreatiegebied. Waar moeten de gebruikers, zoals de mountainbikers, dan heen?

Mevrouw POPPE (SP): U zegt dat het een tijd niet gebruikt wordt. Dan is het dus kennelijk niet meer aantrekkelijk als recreatiegebied. Ik neem aan dat de natuurwet een wet is die regelmatig bekeken wordt. Daarin kunnen wij dan aangeven wat wij anders aan moeten pakken. Het is een levend iets, want de natuur laat zich ook niet sturen. Ik denk dat dat regelmatig geëvalueerd moet worden.

De heer UBAGHS (PVV): Nog één opmerking over mountainbiken. Er wordt 365 dagen per jaar gemountainbiked. Maar er zijn geen 365 dagen trekkerwedstrijden, maximaal drie keer per jaar. In de tussentijd ligt het dan stil.

Mevrouw POPPE (SP): Zo'n wedstrijd als trekkertrek maakt de hele bodem kapot. Het duurt jaren voordat het bodemleven weer hersteld is.

De heer UBAGHS (PVV): Dus als ik u goed begrijp, dan wilt u dat verbieden?

Mevrouw POPPE (SP): Op sommige plekken wel.

De heer GERMS (VVD): Mijnheer de voorzitter! Ik vind het toch jammer dat mevrouw Poppe alles wil verbieden. Wij willen proberen dat mensen hier zelf een stukje verdienmodel hebben. Dan moeten zij wel activiteiten kunnen uitoefenen. Ziet u niet iets in een vergunning voor een organisatie zodat men toch een activiteit kan ontplooien?

Mevrouw POPPE (SP): Ik vraag alleen om voorzichtigheid te betrachten. Om niet alles overal goed te vinden. Op bepaalde plekken zul je misschien wel een 'mudrun' kunnen houden en op andere plekken niet. De vraag is of daar zorgvuldig naar gekeken kan worden.

De heer GERMS (VVD): Dat vind ik al een ruimere invulling dan zoals u het net bracht. Toen kon er in mijn beleving helemaal niks. Dank voor uw compromis dat er toch iets mogelijk is, wellicht met een goede vergunning en handhaving.

Mevrouw POPPE (SP): De effecten van muziektourisme op recreatie- en natuurgebieden zijn onvoldoende in kaart gebracht. Wij vinden dat dat eigenlijk wel zou moeten. Als in de toekomst geconstateerd wordt dat wij vandaag te slordig met ons groen zijn omgegaan, dan is dat te laat. Voor de natuur is achteraf spijt hebben een onbegaanbare route.

Het volgende punt is ons bos. Bij ons bos denk ik aan: vrij ademen, eekhoortjes, bosmieren en wolmuizen. Echter, bos en bomen leggen ook CO₂ vast als koolstofinhoud en daardoor reduceren zij de uitstoot van broeikasgassen. Als wij bedenken dat wij overwegen om bos te kappen om heide in te richten, dan verliezen wij het vastleggen van de CO₂ als koolstof. Bij de nationale Klimaattop in Rotterdam hebben vertegenwoordigers van het bedrijfsleven, overheden en maatschappelijke organisaties afspraken gemaakt over het terugdringen van de CO₂-uitstoot. Daar hebben wij bos voor nodig. Wij

vragen het college een toezegging dat bij kappen van bomen en bospercelen, zoals bij het Goois Natuurreservaat, de plannen dusdanig tegen het licht gehouden worden met als doel CO₂ te vangen en als koolstof vast te leggen in het hout. Hoe groot of hoe klein deze bospercelen ook zijn. Mede op deze wijze kunnen wij de doelstellingen om de CO₂-uitstoot te verminderen behalen. Daar heb ik een motie voor.

Motie M122 (SP): frisse lucht

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016;

gehoord de beraadslagingen over de Wet Natuurbeheer;

constaterende dat:

- *Utrecht een dichtbevolkte provincie is, waar door automobiliteit, bedrijvigheid en huishoudens veel CO₂ wordt uitgestoten;*
- *tijdens de Nationale Klimaattop 2016 vertegenwoordigers van het bedrijfsleven, overheden en maatschappelijke organisaties afspraken hebben gemaakt om de uitstoot van CO₂ in Nederland met in totaal 17,6 Megaton terug te dringen;*
- *het afvangen en vastleggen van CO₂ uitstoot een bijdrage kan leveren aan de Nederlandse klimaat- en energiedoelstellingen;*
- *bossen CO₂ als koolstof vastleggen in het hout en dat door het Nederlandse bos op dit moment jaarlijks 2,7 megaton CO₂ wordt vastgelegd;*
- *dat de aanleg van de A27 al veel bos heeft gekost en de eventuele uitbreiding daar nog bos aan zal toevoegen;*

overwegende dat:

- *Utrecht ook moet bijdragen aan het terugdringen van de CO₂ uitstoot;*
- *in Utrecht wordt overwogen bospercelen te kappen, zoals in het Goois Natuurreservaat;*
- *dit ongunstig is voor de afvang en vastleggen van CO₂;*
- *er eigenlijk veel meer bos zou moeten worden aangeplant om de klimaat- en energiedoelstelling te halen;*

verzoeken het college van GS:

- *alle provinciale en gemeentelijke plannen met betrekking tot het kappen van bomen en bos tegen het licht te houden voor wat betreft de afvang en het vastleggen van CO₂;*
- *gemeenten te wijzen op nut en noodzaak van het afvangen en vastleggen van CO₂;*
- *bospercelen waarover de provincie zeggenschap heeft in principe niet te kappen en indien GS in een voorkomend geval een andere belangenafweging maakt, deze te delen met PS;*
- *in samenwerking met Staatsbosbeheer, betrokken terreinbeherende organisaties, natuur- en milieuorganisaties en betrokken inwoners na te gaan welke gebieden in Utrecht zich lenen voor de aanleg van een substantieel bosareaal.*

En gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De motie is voldoende ondertekend en maakt deel uit van de beraadslaging. De motie kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Het moge duidelijk zijn dat dit voor GroenLinks een belangrijk onderwerp is. Het is een van de belangrijkste redenen dat ik deze periode graag in de Staten wilde. Eigenlijk ben ik een beetje teleurgesteld. Het voorstel is best goed. Wij zijn redelijk kritisch op de nieuwe Wet natuurbescherming, maar wij zien veel kansen en mogelijkheden. Kansen en mogelijkheden die ook in deze provincie zijn opgepakt. De wet gaat uit van de intrinsieke waarde van natuur. Hoewel het voor ons nog steeds niet ver genoeg gaat, zijn wij behoorlijk tevreden met hoe dit wordt geborgd in het implementatieplan. Ik heb het met andere provincies vergeleken en ik

denk dat wij een van de weinige provincies zijn die niet alle ruimte heeft gebruikt die deze wet biedt om bescherming van natuur niet nog verder terug te dringen. Daar zijn wij blij mee.

De heer GERMS (VVD): Mijnheer de voorzitter! Ik kan mij niet voorstellen dat mevrouw Kotkamp zo ontevreden moet zijn over de plannen. Ik heb van haar gehoord dat zij met al haar GroenLinks collega's in den lande het natuurbeleid heeft doorgenomen. Zij heeft mij zelf bevestigd dat Utrecht daar het beste uitkwam. Waar ligt dan uw teleurstelling?

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Dat heeft u helemaal verkeerd begrepen. Die teleurstelling ligt in de toegevoegde waarde die ik hieraan kan bieden om het heel veel beter te maken.

De heer GERMS (VVD): Dat betekent dat de anderen het nog veel slechter gedaan hebben. Ik zei dat u het bij de GroenLinks-kring had gesondeerd; dat neem ik heel serieus. U zegt ook dat het hier nog lang niet voldoende is, terwijl Utrecht er in uw kring als beste uitkwam! Verklaar u nader.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Dat deed ik net, geloof ik. U heeft mijn woorden verkeerd begrepen. Mijn teleurstelling zit hem niet in het voorstel, maar erin dat ik dacht dat ik de provincie Utrecht persoonlijk met mijn fractie een enorme boost zou geven en verbeteren omdat het nog lang niet goed genoeg is. Mijn teleurstelling is dat mijn rol maar heel minimaal is. Het is behoorlijk goed wat er ligt.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Mevrouw Kotkamp, ik heb een verzoek voor u. U bent zwaar teleurgesteld dat u niet de inbreng heeft kunnen doen die u gedacht had. Als u over een week verhuist naar een andere provincie, stuur dan een verhuiskaartje.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Goed, na drie keer bevestigt te hebben dat wij best tevreden zijn, hebben wij wel wat punten van zorg. Laten wij beginnen bij de jacht. Wij zijn teleurgesteld dat het burgerinitiatief het niet gehaald heeft. Eigenlijk maar op een paar enkele stemmen. Ik heb in mijn bijdrage bij het burgerinitiatief aangegeven dat wij twee amendementen zullen indienen die wel op een bepaalde manier probeert te doen wat het burgerinitiatief tot op zekere hoogte heeft beoogd. Eén amendement gaat over het duurzaam voortbestaan van de vrij bejaagbare soorten en het andere over het aantonen van schade, ook bij vrij bejaagbare soorten.

Amendement A56 (GroenLinks): duurzaam voortbestaan vrij bejaagbare soorten

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter bespreking van het Statenvoorstel 2016RGW109 "Vaststellen Invoering Wet Natuurbescherming door het vaststellen van de Natuurvisie, het Beleidskader, de verordening en de beleidsregels" en naar aanleiding van Statenvoorstel 2016RGW11 en RGW201607 "Burgerinitiatief van Vogelvrij naar Kogelvrij Stop de Hobbyjacht" (1);

dragen het college van Gedeputeerde Staten op:

- A. *Voor artikel 3.2.4, eerste volzin wordt een '1' geplaatst en de letters van de opsomming worden vervangen door gedachtestreepjes.*
- B. *Na artikel 3.2.4, laatste gedachtestreepje, wordt een tweede lid toegevoegd, luidende:*
 - "2. *Het faunabeheerplan garandeert dat de uitvoering van de jacht het duurzaam voortbestaan van de soorten op gebiedsniveau niet schaadt. Het faunabeheerplan bevat hiertoe een onderbouwing.*"

Toelichting.

De indiener vindt/indieners vinden dat de jacht op soorten niet tot gevolg mag hebben dat het duurzaam voortbestaan van de betreffende soort op gebiedsniveau wordt geschaad. In het Faunabeheerplan zal aangegeven moeten worden hoe het duurzaam voortbestaan van de soorten op gebiedsniveau wordt gegarandeerd.

Amendement A57 (GroenLinks): aantonen van schade bij vrij bejaagbare soorten

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter bespreking van het Statenvoorstel 2016RGW109 "Vaststellen Invoering Wet Natuurbescherming door het vaststellen van de Natuurvisie, het Beleidskader, de verordening en de beleidsregels" en naar aanleiding van Statenvoorstel 2016RGW11 en RGW201607 "Burgerinitiatief van Vogelvrij naar Kogelvrij Stop de Hobbyjacht" (2);

dragen het college van Gedeputeerde Staten op:

- A. Voor artikel 3.2.4, eerste volzin wordt een 'l' geplaatst en de letters van de opsomming worden vervangen door gedachtestreepjes.*
- B. Na artikel 3.2.4, laatste gedachtestreepje, wordt een tweede (of derde) lid toegevoegd, luidende: "2/3. Het faunabeheerplan garandeert dat de uitvoering van de jacht alleen plaatsvindt indien dit nodig is bij aantoonbare schade. Het faunabeheerplan bevat hiertoe een onderbouwing."*

Toelichting.

De indiener vindt/indieners vinden dat de jacht op soorten alleen dan mag als deze soorten schade aanrichten. In het Faunabeheerplan zal hier de onderbouwing voor moeten aanleveren.

Voortbordurend op de jacht hebben wij nog een ander amendement. Hij is al reeds aangekondigd. Dat amendement gaat over de samenstelling van de faunabeheereenheid. Wij zien graag een evenwichtige samenstelling in het bestuur en deze lijkt echter nog erg gedomineerd te worden door organisaties die principieel voor de jacht zijn. De nieuwe wetgeving biedt echter ruimte voor een bredere afspiegeling. De heer De Kruijf had het daar ook al over. Wij zouden naast een exclusieve jachtorganisatie graag een exclusieve dierenwelzijnsorganisatie in het bestuur zien. In principe geeft de verordening daar ruimte voor, maar de FBE-voorzitter heeft daar een stevige vinger in de pap. Deze heeft net aangegeven geen dierenwelzijnsorganisaties in het bestuur te willen, maar een taskforce te willen. Gezien de wens en de noodzaak om tot een evenwichtiger samenstelling te komen om het maatschappelijke debat en draagvlak te verstevigen vinden wij dit niet wenselijk. Wij zouden dit graag steviger verankerd willen zien in de verordening. Om te voorkomen dat die besluitvorming staat in de faunabeheereenheid en het dus werkbaar blijft, stellen wij een artikel op om te beschrijven hoe om te gaan met besluitvorming hierin. Aanvullend hebben wij een klein beetje zorgen over een zinsnede in de beleidsvisie, waarin staat dat organisaties die principieel tegen de jacht zijn geen zitting kunnen nemen. Dat blijven wij eenzijdig vinden, omdat organisaties die principieel voor de jacht zijn wel zonder problemen zitting kunnen nemen. Daar blijven wij wat ongelukkig mee vanwege het perspectief van de evenwichtige samenstelling.

Amendement A58 (PvdD, GroenLinks, D66): samenstelling bestuur en besluitvorming van de Faunabeheereenheid

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter bespreking van het Statenvoorstel 2016RGW109 "Vaststellen Invoering Wet Natuurbescherming door het vaststellen van de Natuurvisie, het Beleidskader, de verordening en de beleidsregels";

besluiten:

- in de Verordening natuur en landschap, na artikel 3.1.2, eerste lid wordt, onder vernummering van het tweede lid tot en met vijfde lid, een nieuw lid ingevoegd, luidende: "tenminste één van de bestuurszetels als bedoeld in het eerste lid, laatste gedachtestreepje, wordt ingevuld door een organisatie die zich tot doel heeft gesteld het dierenwelzijn of het milieu te beschermen en te bevorderen."*
- aan artikel 3.1.4, worden na het tweede lid, twee nieuwe leden ingevoegd, luidende: "Besluitvorming door het bestuur geschiedt bij gewone meerderheid van stemmen, waarbij iedere in het bestuur vertegenwoordigde organisatie één stem heeft. Indien de stemmen staken, geeft de stem van de voorzitter de doorslag."*

De faunabeheereenheid kan in haar statuten opnemen dat met betrekking tot bepaalde specifiek genoemde onderwerpen besluitvorming dient plaats te vinden bij een gekwalificeerde meerderheid van stemmen."

Toelichting.

De indieners vinden het wenselijk dat faunabeheereenheden evenwichtig zijn samengesteld en dat er minimaal één dierenwelzijnsorganisatie, zoals de Dierenbescherming, zitting heeft in het bestuur. Wij vinden hierin steun bij de in de Eerste Kamer aangenomen motie Verheijen waarin wordt overwogen dat ook (landelijke) dierenbeschermingsorganisaties een plek moeten krijgen in de regionale Faunabeheereenheden.

De indieners vinden het van belang dat de partijen in het bestuur op een effectieve en constructieve wijze samenwerken. Alhoewel het de voorkeur heeft dat besluiten bij consensus genomen worden, kan het voorkomen dat deze niet wordt bereikt. Het is van belang dat er ook in een dergelijk geval besluitvorming kan plaatsvinden. Om deze reden wordt bepaald dat besluitvorming door het bestuur geschiedt bij gewone meerderheid van stemmen. De faunabeheereenheid kan in haar statuten opnemen dat met betrekking tot bepaalde specifiek genoemde onderwerpen, bijvoorbeeld organisatorische, een gekwalificeerde meerderheid

In relatie tot het maatschappelijke draagvlak zouden wij graag zien dat meer wordt ingezet op toegepast wetenschappelijk onderzoek naar schadebestrijding door een goede onderbouwing en een goed inzicht waarom het soms nodig is om toch tot afschot over te gaan. Momenteel wordt het onderzoek landelijk uitgezet en bepaald, maar tijdens de commissiebehandeling heeft de gedeputeerde ook al een keer laten vallen dat er situaties zijn die specifiek voor Utrecht gelden. Wij zouden graag zien dat de specifiek Utrechtse vraagstukken meer aandacht krijgen in het onderzoek. Wij zouden graag zien dat daar geld voor vrijgemaakt wordt. Daartoe dienen wij een motie in.

Motie M123 (GroenLinks, SGP): wetenschappelijk onderzoek faunabeheer

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december, aan de orde hebbend de invoering van de Wet Natuurbescherming;

constaterende dat:

- *in art. 3.2.3. van de verordening Natuur en Landschap Provincie Utrecht 2017 zeer uitvoerige gegevens worden gevraagd ten behoeve van het Faunabeheerplan;*
- *deze gegevens nodig zijn om de causaliteit tussen beheer en beheerdoel aan te tonen;*

overwegende dat:

- *dergelijke specifieke en gedetailleerde gegevens zeer nauwkeurig onderzoek vereisen;*
- *het rapport 'Evaluatie van twee generaties Faunabeheerplannen' terecht constateert dat Faunabeheereenheden worden overvraagd met deze bepaling;*
- *ditzelfde rapport concludeert dat Faunabeheereenheden nadrukkelijker ondersteund dienen te worden door (praktijkgericht) wetenschappelijk onderzoek;*
- *de Faunabeheereenheid expliciet en nadrukkelijk aangeeft dat zij geen uitvoering kan geven aan de leden b t/m g als dit wetenschappelijk onderzoek niet geborgd is;*

verzoekt het college:

- *binnen de middelen voor natuuronderzoek geld vrij te maken voor wetenschappelijk onderzoek met specifieke aandacht voor effectrealities (causaliteit) en ruimtelijke analyses;*
- *in overleg met de Faunabeheereenheid opdracht te geven tot dit wetenschappelijk onderzoek en de uitkomsten te delen met de Faunabeheereenheid Utrecht;*
- *daarbij de wenselijkheid van een meerjarig onderzoeksprogramma te overwegen.*

En gaan over tot de orde van de dag.

Een ander punt waar wij zorgen over hebben is de aanpak van de invasieve soorten. Met name de florasoorten, zoals de Japanse duizendknoop. De gedeputeerde gaf aan te wachten tot de lijst met de te bestrijden soorten is vastgesteld door de landelijke overheid. Ondertussen woekeren sommige soorten voort die flinke schade aanbrengen aan inheemse soorten. Wij hebben van verschillende gemeenten en leden van IVN gehoord dat men er moeite mee heeft om dit op een goede manier aan te kunnen pakken, ook in relatie tot wat particulieren daarin zouden kunnen doen. Om te voorkomen dat dit tot nog grotere problemen leidt en tot nog grote schade en schadeposten, zouden wij graag zien dat de provincie de regie oppakt die het hier met deze nieuwe wet in gaat krijgen. Hier hebben wij ook een motie voor.

Motie M124 (GroenLinks, D66): aan de slag met invasieve flora soorten

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter bespreking van het statenvoorstel 2016RGW109 'Vaststellen Invoering Wet Natuurbescherming door het vaststellen van de Natuurvisie, het Beleidskader, de verordening en de beleidsregels';

constaterende dat:

- *vanaf 1 januari 2017 de provincie verantwoordelijk is voor de bestrijding van invasieve soorten;*
- *de landelijke overheid door middel van het opstellen van een lijst bepaalt welke soorten dit zijn;*
- *deze lijst met te bestrijden soorten nog steeds niet is vastgesteld;*

overwegende dat:

- *er in de provincie een aantal invasieve florasoorten zijn waarvan het op korte termijn wenselijk is dat de provincie hier de regie neemt;*
- *door hier snel de regie op te nemen en te zorgen voor preventie en bestrijding, voorkomen kan worden dat dergelijke soorten onherstelbare schade aanbrengen aan inheemse flora en fauna;*
- *extra kosten worden gemaakt als te lang gewacht wordt, omdat bestrijding dan veel grootschaliger en ingrijpender moet worden aangepakt;*
- *gemeenten soms niet de kennis en capaciteit hebben bestrijding van invasieve soorten op een goede manier aan te pakken;*
- *particulieren zich vaak niet bewust zijn van de consequenties van het planten van invasieve soorten;*

dragen het college op:

voortuitlopend op de door het Rijk vast te stellen lijst te bestrijden invasieve soorten samen met betreffende gemeenten een plan van aanpak te maken voor de bestrijding van en voorlichting over soorten waarvan nu al duidelijk is dat ze inheemse flora en fauna grote schade toebrengen.

En gaan over tot de orde van dag.

Verder wordt duidelijk dat bij het aanwijzen van beschermde gebieden en soorten het zogenaamde biodiversiteitsoverleg een belangrijke rol gaat spelen. In de commissie hebben wij hier ook al vragen over gesteld en wij blijven daar onrustig over, omdat de uitwerking van dit overleg niet helder is. Rol, verantwoordelijkheid, zeggenschap en samenstelling; al deze dingen ontbreken. Kan de gedeputeerde toezeggen dat wij hier op korte termijn meer informatie over krijgen? Hoe gaat het biodiversiteitsoverleg er daadwerkelijk uitzien? Wat is de zeggenschap, ook in relatie tot de motie over de Kievit die wij steunen? Dat het toezeggen van iconsoorten of een nieuwe overweging over wat wel of geen iconsoort is ook in dit overleg geagendeerd wordt.

Ten slotte een vraag over de betrokkenheid en de verantwoordelijkheid van gemeenten bij vergunningverlening, toezicht en handhaving, bijvoorbeeld voor evenementen in kwetsbare gebieden. Dat heeft daar nauw mee te maken. Uit de reactienota blijkt dat veel gemeenten niet goed zijn voorbereid op deze nieuwe verantwoordelijkheid, terwijl de samenwerkingen met gemeenten op dit gebied van groot belang zijn om tot goede natuurbescherming te komen. De reactie van GS hierop in de reactienota was dat eind november een grote bijeenkomst met gemeenten georganiseerd zou worden. Wij vroe-

gen ons af of dit inmiddels gebeurd is en of gemeenten nu meer duidelijkheid over de taken en rolverdeling hebben. De wet gaat over drie weken in, dus gemeenten moeten weten waar zij wel en niet verantwoordelijk voor zijn, waarvoor zij bij de provincie kunnen zijn en wat de rolverdeling tussen de gemeente en provincie hierin is.

De VOORZITTER: De moties en amendementen zijn voldoende ondertekend en maken deel uit van de beraadslaging. Ze kunnen worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! De tijd van de heer De Heer is voorbij. Neen, geenszins. De baas van de ChristenUnie en de Staten van Utrecht heeft een baard, of een soort van baard. Afhankelijk van het onderwerp mogen een ander fractielid en ik weleens kiezen wie onze baas is.

Sprekend over het voorliggende stuk is binnen de fractie het woord 'kaartenhuis' gevallen. Ik verklap vast geen nieuws als ik u meedeel dat het kaartspel zich niet mag verheugen in een grote populariteit in de kring van de ChristenUnie. Kortom, dit is geen aanbeveling. Wij delen de uitgangspunten van de natuurvisie. Wij zijn het wel eens met de gekozen rollen. Wij hebben echter nog wel een paar kritische noten. Een aantal op het terrein van de organisatie van de faunabeheereenheid is al gekraakt. Ik kan u melden dat het van degelijk belang is voor de maatschappelijke acceptatie om in het bestuur van zo'n club echt evenwicht te brengen. Anders gaan wij het op de korte termijn misschien wel redden, maar op de lange termijn zeker niet. Ik weet dat de wereld van faunabeheer een wat conservatieve wereld is. Daar moeten wij misschien rekening mee houden, maar het is van groot belang dat als wij dit provinciale beleid kracht bij willen zetten, wij hier op moeten sturen. Anders gaat het niet goed op de lange termijn.

Een ander punt dat aandacht vraagt is het ecologisch onderzoek. Dat hebben wij de afgelopen tientallen jaren vrij systematisch en succesvol gesloopt. Wij kunnen niet alle monitoringswerkzaamheden overlaten aan vrijwilligers. Die doen dat graag in boeiende natuurgebieden. Niet op kale graslanden die ook geïnventariseerd moeten worden. Dat moet juist gaan gebeuren.

Het volgende punt is handhaving. De werkafspraken tussen provincie, gemeenten en RUD moeten nog gemaakt worden. 1 januari is het al snel en dan is het een beetje laat. In de loop van 2017 beslissen wij of wij een aanvullende handhavingsstrategie zullen opstellen. Wij kunnen nu alvast veronderstellen dat die aanvulling hoogstwaarschijnlijk dringend nodig zal zijn. Daar zal waarschijnlijk ook veel geld mee gemoeid zijn. De bestrijding van de invasieve soorten lijkt ons een kostbare klus die vroeg of laat op het bordje van de provincie zal landen, in zijn geheel of voor een zeer belangrijk deel. Wij zien uit naar de voorjaarsnota waaraan werd gerefereerd.

Ten slotte de iconenlijst. Daar is door de collega van het CDA reeds een motie over ingediend. Dat gaat over de kievit, waar mij over verteld is dat het niet alleen een weidevogel is, maar ook een akker-
vogel en derhalve extra interessant. U moet mij daar geen verdere vragen over stellen, maar dat heb ik begrepen. Daarom hebben wij het amendement van het CDA mede ingediend. Wij hebben de neiging om die lijst eindeloos verder aan te vullen, maar dat gaan wij niet doen. Wij gaan wel een motie indienen. Wij denken dat de lijst van 40 verstandigerwijs uitgebreid moet worden. Wij hebben met name van de stadsecologen een aantal suggesties gekregen, waarvan wij niet onmiddellijk kunnen overzien of het een antwoord is op de vraag die er ligt. Wel kunnen wij overzien dat er meer is dan in de lijst van 40 iconsoorten staat. Vandaar dat wij een motie indienen om het biodiversiteitsoverleg opdracht te geven om de lijst met 40 iconsoorten te beoordelen, met de mogelijkheid om daar zo nodig enkele soorten aan toe te voegen, maximaal tien.

Motie M125 (ChristenUnie): uitbreiding lijst iconsoorten

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter vaststelling van de Natuurvisie van de provincie Utrecht;

constaterende dat

- *het Supplement Biodiversiteit de lijst van 516 aandachtsoorten samenvat in een lijst met veertig icoonsoorten;*
- *de partners van de provincie in hun zienswijzen allerlei voorstellen doen om de lijst met icoonsoorten uit te breiden;*

overwegende dat:

- *een deel van deze verzoeken uitvoerig is onderbouwd;*
- *de provincie met het nieuwe Biodiversiteitsoverleg een groep natuurexperts in huis haalt;*

verzoekt het college van Gedeputeerde Staten

aan het Biodiversiteitsoverleg de opdracht te geven om de lijst van veertig icoonsoorten te beoordelen, met de mogelijkheid om daar zo nodig enkele soorten (maximaal tien) aan toe te voegen;

En gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De motie is voldoende ondertekend en maakt deel uit van de beraadslaging. De moties kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

Mevrouw ARISSSEN (PvdD): Mijnheer de voorzitter! Voor ons ligt het voorstel voor de provinciale natuurvisie ter bespreking en het daaruit voortvloeiende beleidskader. Een natuurvisie of is het een natuurvisioen? Vroeger was Nederland een land rijk aan bos, rivieren met natuurlijke uiterwaarden en open weides. Nederland was een land rijk aan natuur. Nu is daar weinig meer van over. Nederland is rijk en daar houdt het bij op. Van onze oorspronkelijke Utrechtse biodiversiteit, de rijkdom aan planten en diersoorten, is nog maar vijftien procent over. Vijftien procent, wat een enorme ecologische armoede. De natuur heeft waarde in zichzelf, het is tevens de basis van ons bestaan. Wij kunnen ons niet veroorloven om roekeloos om te gaan met de natuur. Intensieve exploitatie tast de stadsnatuur aan, waardoor zij verzeild, afkalft om ten slotte helemaal te verdwijnen. De consequenties hiervan liggen bij de toekomstige generaties. Het is daarom des te meer van belang dat wij de ecologische beperkingen opleggen aan het functioneren van onze samenleving. Met de nieuwe wet Natuurbescherming is het de taak van de provincie om hierin het voortouw te nemen. Het is de taak van de provincie om lef te tonen en daadkrachtig te zijn. Want die vijftien procent is alles wat wij nog hebben, onze laatste strohalm. Dan kun je zo'n prachtige natuurvisie en beleidskader construeren waarmee je een groene loper uitrolt voor de nieuwe Wet natuurbescherming, waarin groene ambities en plannen de revue passeren, maar in deze visie zien wij al snel door de bomen het bos niet meer. Dat terwijl er bijna geen bos meer is. Vijftien procent is waar het om gaat. Met het akkoord in Utrecht werd besloten om 15 van de nog 6.000 te realiseren hectare nieuwe natuur in te leveren. De helft van de oorspronkelijke ambitie, 3.000 hectare landde in de wachtstand. Het realiseren van deze natuur werd als wensbare optie overgedragen aan marktpartijen. Deze wensnatuur werd benoemd tot groene contour. Wij kunnen dus concluderen dat een groot deel van de Utrechtse natuur alleen op papier heeft bestaan. Laten wij stoppen met het aanleggen van vele hectares groene intenties en echte natuur realiseren in onze provincie. Laten wij ons niet vastgrijpen aan rigide beheer van icoon- en meeliftsoorten, maar genoeg ruimte geven aan de natuur en de juiste condities scheppen. Als er genoeg natuur is, dan hoeven wij de natuur geen schilder van nummertjes te maken; dan schildert de natuur zichzelf. Ik hoef niet uit te leggen dat groene intenties geen biodiversiteit kennen. Groene intenties leveren geen ecosysteemdiensten. Natuurlijke producten en diensten waarvan al het leven afhankelijk is. De mens maakt hiervan dagelijks gebruik. Van schone lucht, zoet water, grondstoffen tot het land dat wij bebouwen, vaak zonder dat wij het ons realiseren. In groene intenties kunnen geen dieren wonen. Je kunt erin recreëren als je je ogen sluit en bedenkt hoe het zou kunnen zijn, maar ik denk niet dat de provincie dat bedoelde met de natuur meer beleefbaar maken. Een natuurvisioen in plaats van een natuurvisie. Voor een integraal plan van aanpak ten behoeve van het vergroten van biodiversiteit, dienen wij de volgende motie in.

Motie M126 (PvdD): elk dier is een icoon

Provinciale staten van Utrecht in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter behandeling van het Statenvoorstel invoering Wet natuurbescherming (Wnb);

constaterende dat:

- *in Nederland nog maar 15 procent van de oorspronkelijke biodiversiteit is overgebleven; [1]*
- *Nederland onderaan de EU27-lijst staat betreffende de staat van instandhouding van habitattypen; [2]*

overwegende dat:

- *in de Natuurvisie van de provincie Utrecht staat dat zij de ambitie heeft om de biodiversiteit van Utrecht te behouden en te versterken;*
- *de provincie Utrecht een lijst met icoonsoorten heeft opgesteld;*
- *elk dier een icoon is;*
- *dat een lijst met icoonsoorten afdoende is, omdat de dieren buiten deze lijst te weinig bescherming krijgen;*

verzoeken het college van GS:

- *om concrete doelstellingen te formuleren en een plan van aanpak op te stellen hoe alle biodiversiteit in de provincie Utrecht wordt versterkt;*
- *iedere twee jaar te rapporteren en evalueren.*

En gaan over tot de orde van de dag.

[1] <http://www.clo.nl/indicatoren/n11440-ontwikkeling-biodiversiteit-msa>

[2] <http://fithemasites.pbl.nl/balansvandeleeftomgevingdjaargang2016/themashatuudinstandhouding-soorten-en-habitattypen>.

Wij zouden ons niet rijk moeten rekenen door met joviale humor van het vrije marktdenken een weg aan te leggen door een bos en dan twee bossen te tellen in plaats van één. Kleinere bossen, maar je kunt er makkelijker met de auto naartoe om pannenkoeken te eten of andere recreatieve activiteiten te ondernemen. Dit is het benutten en het leven van de natuur, de derde en de vierde pijlers van de natuurvisie. Ons is het duidelijk: de natuur heeft geen marketingman nodig, maar een beschermheer, want er resteert maar vijftien procent. Laten wij er vandaag voor kiezen om wat het meest kostbaar is centraal te stellen: de natuur. Laten wij van de provincie Utrecht geen Paaseiland maken. Dit eiland werd bewoond door een hoogontwikkelde samenleving die zijn natuurlijke omgeving meer en meer exploiteerde totdat er een omslagpunt werd bereikt en de natuur geen voet meer aan de grond kreeg. Het hele eiland was verschaald. Met de natuur stierf ook de mens.

De gemeente Utrecht heeft onlangs met een grote meerderheid een motie aangenomen, waarin zij aangeeft zich grote zorgen te maken over de implementatie van de natuurbescherming en de overgebleven biodiversiteit. Wij zouden graag van de gedeputeerde horen of hij van deze noodkreet op de hoogte is en wat hij hiervan vindt.

Het Natuurnetwerk Nederland; groene aderen die natuurgebieden in Nederland moeten verbinden. Groene aderen die dreigen dicht te slibben met wegen, huizen, pannenkoekenboerderijen en veehouderijen. Op een bepaald moment treedt er een infarct op en wanneer weet niemand. Omslagpunten van ecosystemen zijn net als het omslagpunt van het klimaat, mathematisch gecompliceerde formules die aan zoveel factoren onderhevig zijn dat alleen de natuur deze sommen kan oplossen. Wij kunnen daar met ons hoofd niet bij. Laten wij daarom vandaag besluiten om niet alleen een rijke provincie te zijn, maar ook een provincie die rijk wordt aan natuur. De ruimte bieden aan economische activiteiten in de natuur om elders natuur te compenseren is een farce. Natuur kun je niet compenseren. Ecosystemen hebben decennia, eeuwen nodig om tot ontwikkeling te komen. Die leg je niet zomaar opnieuw aan. In het wild delven de dieren telkens het onderspit voor bedrijvigheid. Nu de provincie de hoofdrol heeft gekregen in de bescherming van de natuur, lijkt ons in het verlengde hiervan te liggen dat de provincie een rol op zich neemt in de opvang en het vervoer van zieke en gewonde in het wild levende dieren. Hiertoe dienen wij twee moties in.

Motie M127 (PvdD, PvdA): dierenopvang - vervolg PS 31 oktober

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter behandeling van het Statenvoorstel invoering Wet natuurbescherming (Wnb);

constaterende dat:

- *de provincie met ingang van de Wnb verantwoordelijk wordt voor het realiseren van een natuurnetwerk van 31.500 ha, en het beschermen van de natuur en de biodiversiteit in dit netwerk én daarbuiten;*
- *de ontheffingverlening voor opvangmogelijkheden voor in het wild levende dieren niet is ingevuld in het voorliggende beleidskader Wnb, omdat men veronderstelde dat het Rijk deze taak bleef uitvoeren. Dit blijkt nu niet het geval;*
- *in het beleidskader Wnb geen onderdeel is opgenomen over de tijdelijke opvang van in het wild levende dieren, en deze 'Beleidsregels kwaliteit opvang diersoorten provincie Utrecht 2017' momenteel in voorbereiding zijn en pas later in 2017 aan het beleidsstuk worden toegevoegd;*

overwegende dat:

- *er in de provincie Utrecht sprake is van ernstige financiële tekorten bij opvangcentra voor in het wild levende dieren;*
- *de provincie een protocol zal verbinden aan de nog op te stellen beleidsregels opvang diersoorten, waarin kwaliteitseisen voor opvangcentra worden opgenomen om te waarborgen dat de opvang zorgvuldig geschiedt;*
- *opvangcentra voor gewonde en/of zieke in het wild levende dieren alleen aan deze eisen kunnen voldoen als er ook voldoende middelen beschikbaar zijn.*

verzoeken het college van GS om:

te garanderen dat de provincie Utrecht binnen één jaar over voldoende opvangcapaciteit beschikt voor in het wild levende dieren die door nood tijdelijke opvang en verzorging nodig hebben.

En gaan over tot de orde van de dag.

Motie M128 (PvdD, PVV, PvdA, GroenLinks): dierenambulances - vervolg PS 31 oktober

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter behandeling van het Statenvoorstel invoering Wet natuurbescherming (Wnb);

constaterende dat:

- *de provincie per 1 januari 2017 de verantwoordelijkheid krijgt toebedeeld voor het behoud én de bescherming van onze natuur en de in het wild levende dieren;*
- *de Staten op 31 oktober j.l. een motie hebben aangenomen die vraagt om een overzicht van de financiële tekorten van Utrechtse dierenambulances, zodat de Staten een besluit voor een provinciale bijdrage aan het oplossen van deze tekorten kunnen overwegen;*
- *inmiddels is vastgesteld dat meerdere Utrechtse dierenambulances kampen met financiële tekorten;*

overwegende dat:

- *het Rijk onveranderd verantwoordelijk is voor het verlenen van ontheffingen voor het vervoer van zieke en gewonde dieren in een dierenambulance;*
- *de Dierenbescherming de financiering van de dierenambulance niet meer ziet als kerntaak en daarom per 1 januari 2018 stopt met de financiering;*

verzoeken het college van GS om:

om in lijn met de rijksbevoegdheid voor het afgeven van ontheffingen voor dierenambulances, middels een brief bij het Rijk te pleiten voor een financiële bijdrage aan de Utrechtse dierenambulances.

En gaan over tot de orde van de dag.

Als gevolg van de maatschappelijke keuzes die Nederland de afgelopen anderhalve eeuw heeft gemaakt, is ons land kampioen biodiversiteitsverlies van Europa. Het soortenrijkdom is dusdanig gedaald, dat er een grote kans is dat de biodiversiteit in ons stedelijk gebied die van het landelijk gebied naar de kroon steekt. Wij kunnen ons rijk rekenen met kapitaal, onze infrastructuur, alle instituten en instanties en de bedrijvigheid die daaruit voortvloeit, maar wij vergeten zo makkelijk wat aan de basis ligt van alles wat wij hebben of menen te hebben. Probeer u maar eens uw adem in te houden terwijl u geld telt, dan komt u niet ver. Als wij de natuur intact houden, dan houdt de natuur ons intact. Dat lijkt mij een eerlijke ruil. Daar komt geen geld aan te pas. Om een halt toe te roepen aan de tendens van de economisering van de natuur dienen wij de volgende motie in.: Stop de economisering van de natuur.

Motie M129 (PvdD): stop de economisering van de natuur

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter behandeling van het statenvoorstel invoering Wet natuurbescherming (Wnb);

constaterende dat:

- *in de Natuurvisie van de provincie Utrecht staat dat natuur in sommige gevallen mag worden aangetast als tegelijkertijd degene die de aantasting veroorzaakt verloren gegane natuurwaarden compenseert door nieuwe natuur aan te leggen;*

overwegende dat:

- *het compenseren van natuur niet mogelijk is, omdat 'gecompenseerde natuur' in de praktijk nooit dezelfde natuur- of boswaarden vertegenwoordigt als de verloren gegane waarden;*
- *de Groene Contour van belang is voor het functioneren van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en dat dit belang bevestigd is in de Natuurvisie van de provincie Utrecht;*

verzoeken het college van GS:

om geen nieuwe economische ontwikkelingen toe te staan in de Groene Contour en het NNN.

En gaan over tot de orde van de dag.

Voedsel is een basisbehoefte van ons bestaan. De productie van voedsel verdient daarom onze volle aandacht. De voedselproductie is echter ernstig uit balans. Een groot deel van de Utrechtse gronden zijn omgezet in monotone akkers en weiden. Wij bewonen, bewerken en bebouwen onze kleine dichtbevolkte provincie zo intensief, dat nergens ter wereld de productiviteit zo hoog ligt als hier. Daarvoor betalen wij wel een hoge prijs. Onze natuurlijk kapitaal glijdt onder onze voeten vandaan. Sluipenderwijs eroderen daarmee ook de pijlers van een gezonde bestendige samenleving in de toekomst. De afgelopen decennia is het buitengebied beschouwd als vrijwel exclusief domein van de landbouw. Het rapport 'State of Nature in the EU' concludeert dat er geen forse extra inspanning komt en de teloorgang van de natuur dus niet tot stilstand komt. Daarmee zullen de biodiversiteitsdoelen niet behaald worden. De groep dieren die hier het meest onder te leiden heeft zijn de weidevogels. Sinds de jaren '80 van de vorige eeuw is de populatie razendsnel geslonken. Van de kempfaan is in Utrecht is maar amper tien procent over van de oorspronkelijke populatie. De kempfaan en andere weidevogels zijn als de spreekwoordelijke kanaries in de kolenmijn. Als zij het loetje leggen, dan is er iets grondig mis met de omgeving. Daarom dienen wij een tweetal moties in voor het behoud en de bescherming van de weidevogels.

Motie M130 (PvdD): weidevogels - uitbreiding areaal

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter behandeling van het Statenvoorstel invoering Wet natuurbescherming;

constaterende dat:

- weidevogels door intensieve exploitatie van het landschap op korte termijn dreigen te verdwijnen; [1] [2]
- ondanks de toenemende recessie van weidevogelpopulaties nergens in Europa nog zoveel weidevogels leven als in Nederland, en Utrecht hierin een belangrijke rol heeft;
- de Europese Commissie de provincie Utrecht en de rest van Nederland een internationale, juridisch bindende verantwoordelijkheid heeft opgelegd voor het behoud van weidevogels;

overwegende dat:

- staatssecretaris Van Dam aangeeft dat provincies een centrale rol spelen bij het behoud van weidevogelpopulaties;
- Natuurmonumenten stelt dat een forse uitbreiding van weidevogelgebieden de eerste prioriteit vormt om de teloorgang van weidevogels te voorkomen;
- het samenwerkingsverband van provinciale landschappen tevens stelt dat het huidige areaal niet voldoet om de weidevogelpopulaties veilig te stellen, omdat een groot deel van de weidevogelpopulaties zich buiten de kerngebieden bevindt; [3]

verzoeken het college van GS om:

het areaal weidevogel kerngebieden in Utrecht vóór 2020 met minimaal 25% uit te breiden en deze gebieden ruimtelijk te beschermen door ze op te nemen in de PRS én de PRV.

En gaan over tot de orde van de dag.

[1] Schroeder et al. 2010 in Kleijn (2012)

[2] De populatie Kemphanen is in Utrecht sinds 1990 met 90% afgenomen: https://www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/alleonderwerpen/natuurbeheer/?PagClsIdt=1264641#PagCls_1264641

[3] <https://www.landschappen.nl/thema-nieuws/natuudactueel/ministerie-vaneconomische-zaken-kondigt-plan-van-aanpak-weidevogels-aan>

Motie M131 (PvdD): weidevogels - ruimtelijke bescherming

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter behandeling van het statenvoorstel invoering Wet natuurbescherming (Wnb);

constaterende dat:

- de Europese Commissie in de Vogel- en Habitatrichtlijn een instandhoudingsplicht heeft opgelegd aan Nederland voor het op peil houden van weidevogelpopulaties;
- de provincie hierdoor een (inter)nationale verantwoordelijkheid heeft om de weidevogelpopulaties te behouden én te beschermen;
- de provincie kiest voor de rol van motivator jegens het ruimtelijk beschermen van de weidevogelkerngebieden. De provincie stelt in de Natuurvisie: "Hier willen we ongewenste ontwikkelingen voorkomen door bij gemeenten aandacht te vragen voor dit onderwerp. Het is aan de gemeenten en waterschappen of ze hier vervolgens gehoor aan geven.";

overwegende dat:

de provincie in haar Natuurvisie aangeeft dat zij de openheid van weidevogelkerngebieden tracht te beschermen door gemeenten te vragen, maar niet te verplichten, om bij ruimtelijke ontwikkelingen rekening te houden met weidevogel kerngebieden;

verzoeken het college van GS om:

wat betreft de bescherming van weidevogelkerngebieden een actievere rol aan te nemen en gemeenten en waterschappen ruimtelijk bindende maatregelen op te leggen om weidevogelgebieden te beschermen tegen ontwikkelingen die een negatieve invloed hebben op weidevogelpopulaties.

En gaan over tot de orde van de dag.

Laten wij niet langer naïef blijven. De aanpak van de intenties, goede hoop en afwachten is niet langer houdbaar. Ontvlechting van natuur en landbouw is in een kleine provincie als Utrecht niet mogelijk. Natuur inclusief landbouw waar gezonde duurzame landbouw alleen mogelijk is als wij de natuurlijke kringlopen herstellen en boeren een eerlijke prijs krijgen voor hun producten. Laten wij daarop inzetten. Wij moeten in onze provincie af van de hap-slik-weg-mentaliteit ten aanzien van de landbouw. Laat landbouw en natuurkwaliteit elkaar versterken, laat natuur en landbouw elkaar weer vinden.

De PvdD wil dat in het wild levende dieren zoveel mogelijk met rust worden gelaten. Wat D66, het CDA en de VVD betreft zijn dieren op aarde om ons plezier te dienen. Deze partijen zien het doden van dieren als een hobby. Het zal je hobby maar zijn. Laat ik helder zijn, veel dieren worden intensief bestreden en gedood. Vaak zonder enig nut en met als resultaat de onnodige dood van talloze in het wild levende dieren. De PvdD geeft iedereen een tweede kans en dient daarom een amendement in.

Amendement A59 (PvdD): gelijkstelling vijf vrij bejaagbare soorten

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter behandeling van het Statenvoorstel invoering Wet natuurbescherming (Wnb);

besluiten:

in artikel 3.2.4 Jacht van de Verordening natuur en landschap provincie Utrecht 2017 (Vnl):

"Artikel 3.2.4 Jacht

Het faunabeheerplan bevat inzake de jacht minimaal de volgende gegevens:

- een beschrijving van de samenhang tussen de jacht op de wildsoorten, het beheren van de populaties van deze soorten en het bestrijden van schade door deze soorten;*
- een omschrijving van de redelijke wildstand, als bedoeld in artikel 3.20, derde lid, van de wet alsmede een onderbouwing van de wijze waarop de jacht hieraan zal bijdragen; en*
- een overzicht van de gerealiseerde afschotgegevens, onderverdeeld naar diersoort, per wildbeheereenheid, in de 6 jaren voorafgaand aan de periode waarop het plan betrekking heeft."*

als volgt te wijzigen:

" Artikel 3.2.4 Jacht

1. Het faunabeheerplan bevat inzake de jacht minimaal de volgende gegevens:

- een beschrijving van de samenhang tussen de jacht op de wildsoorten, het beheren van de populaties van deze soorten en het bestrijden van schade door deze soorten;*
- een omschrijving van de redelijke wildstand, als bedoeld in artikel 3.20, derde lid, van de wet alsmede een onderbouwing van de wijze waarop de jacht hieraan zal bijdragen; en*
- een overzicht van de gerealiseerde afschotgegevens, onderverdeeld naar diersoort, per wildbeheereenheid, in de 6 jaren voorafgaand aan de periode waarop het plan betrekking heeft.*

2. De wildsoorten als bedoeld in artikel 3.20, tweede lid, van de wet komen niet in aanmerking voor jacht. Onverminderd het bepaalde in dit artikel zijn op deze wildsoorten de vereisten van artikel 3.2.1 tot en met artikel 3.2.3 van de Vnl van toepassing."

In onze provincie wordt de leefruimte van in het wild levende dieren steeds verder ingeperkt. Nu dieren dichterbij de buurt van mensen leven wordt al gauw beweerd dat zij overlast veroorzaken. De nieuwe Wet natuurbescherming erkent de intrinsieke waarde van de natuur en het dier. Wij zijn daarom van mening dat deze essentiële bepaling gemeld zou moeten worden in de statuten van de faunabeheereenheid en in de faunabeheerplannen. Hiertoe dienen wij een amendement in.

Amendement A60 (PvdD): intrinsieke waarde van het dier in het Faunabeheerplan

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter behandeling van het Statenvoorstel invoering Wet natuurbescherming (Wnb);

besluiten:

in artikel 3.2.1 Faunabeheerplan, algemeen van de Verordening natuur en landschap provincie Utrecht 2017 (Vnl) toe te voegen:

"6. Het faunabeheerplan bevat de erkenning van de intrinsieke waarde van een dier."

Toelichting.

De wet erkent de intrinsieke waarde van de natuur (artikel 1.10 Wet natuurbescherming (Wnb)) en het dier (artikel 1.3 Wet dieren). Het betreft de intrinsieke waarde van de natuur in al haar verschijningsvormen. Hiermee erkent de wet de intrinsieke waarde van elk individueel dier, zo blijkt uit het Memorie van Antwoord Wnb. Deze doelbepaling zou opgenomen moeten worden in de statuten van de FBE en de faunabeheerplannen. Daarmee wordt voor de FBE duidelijk hoe zij dieren moeten waarden bij het schrijven van de faunabeheerplannen. De FBE kan verantwoording daarover afleggen door een paragraaf hieraan te wijden in de faunabeheerplannen. Daarnaast biedt het in ingewikkelde zaken ook een toetssteen voor een rechter. Hierom pleitte professor Bastmeier in de hoorzitting over de wet in de Tweede Kamer ook voor het opnemen van de intrinsieke waarde van de natuur in de wet. Dit is ook gebeurd en het zou eveneens goed zijn deze op te nemen in de verordening.

In de voorliggende natuurvisie worden de eisen genoemd waaraan het faunabeheerplan moet voldoen. Hier ontbreekt echter de eis dat aangegeven zou moeten worden welke preventieve en diervriendelijke handelingen mogelijk zijn. Als er preventieve en diervriendelijke maatregelen voorhanden zijn in het geval dat een ondernemer overlast ervaart, zou er geen ontheffing moeten worden verleend voor het doden van dieren. Hiertoe dienen wij een amendement in.

Amendement A61 (PvdD): ook preventieve en diervriendelijke handelingen in het Faunabeheerplan

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter behandeling van het Statenvoorstel invoering Wet natuurbescherming (Wnb);

besluiten:

in de Verordening natuur en landschap provincie Utrecht 2017 (Vnl):

*"Artikel 3.2.3 Beheer en schadebestrijding per diersoort een onderbouwing van de aard en de noodzaak van handelingen ter voorkoming of beperking van schade, alsmede een beschrijving van de plaatsen in het werkgebied van de faunabeheereenheid waar en de perioden in het jaar waarin deze handelingen plaats dienen te vinden;
een onderbouwde inschatting van de effectiviteit van de voorgenomen handelingen en een beschrijving van de wijze waarop de effectiviteit van deze handelingen zal worden bepaald;"*

als volgt te wijzigen:

*"Artikel 3.2.3 Beheer en schadebestrijding per diersoort een onderbouwing van de aard en noodzaak van mogelijke preventieve en diervriendelijke handelingen op te nemen, en voorts een overzicht te geven van de aard en noodzaak van eventuele andere handelingen ter voorkoming of beperking van schade, alsmede een beschrijving van de plaatsen in het werkgebied van de faunabeheereenheid waar en de perioden in het jaar waarin deze handelingen plaats dienen te vinden;
een onderbouwde inschatting van de effectiviteit van de mogelijke voorgenomen preventieve en diervriendelijke handelingen, en voorts eventueel een onderbouwde inschatting te geven van de effectiviteit van de voorgenomen handelingen, en een beschrijving van de wijze waarop de effectiviteit van de voorgenomen handelingen zal worden bepaald;"*

Toelichting.

In artikel 3.2 Vnl worden de eisen genoemd waaraan het Faunabeheerplan in ieder geval moet voldoen. Artikel 3.2.3 Vnl betreft 'Beheer en schadebestrijding'. In dit artikel ontbreekt de eis dat ook

moet worden onderbouwd welke preventieve en diervriendelijke handelingen mogelijk zijn en wat de ingeschatte effectiviteit van alle - dus niet enkel de voorgenomen handelingen is. Als er een minder ingrijpende maatregelen voorhanden is, zou er geen ontheffing moeten worden verleend voor meer ingrijpende maatregelen. Ook betekent het dat het middel waarvoor ontheffing wordt aangevraagd, zelf wel tot een oplossing moet leiden. Daarom zou op zijn minst moeten worden aangetoond in hoeverre de voorgestelde handelingen significant effectiever zijn dan preventieve en diervriendelijke handelingen en verjaagmethoden, en in hoeverre de gevraagde handelingen tot een (structurele) oplossing leiden.

De provincie kent sinds 2012 een zero tolerancebeleid voor de wilde zwijnen. Dit, terwijl miljoenen euro's geïnvesteerd zijn in ecoducten die de Veluwe met de Utrechtse Heuvelrug verbinden. Hier maakt het wilde zwijn graag gebruik van. Door de Universiteit Wageningen is in 2010 een kanskaart opgesteld met voor het wilde zwijn geschikte leefgebieden. De Utrechtse Heuvelrug is daarin opgenomen. Wij dienen daarom een motie in om het wilde zwijn een kans te geven om zich te vestigen op de Utrechtse Heuvelrug.

Motie M132 (PvdD): wilde zwijnen op de Utrechtse Heuvelrug

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter behandeling van het statenvoorstel invoering Wet natuurbescherming (Wnb);

constaterende dat:

- *er in de provincie Utrecht sinds 2012 een zero tolerance beleid geldt voor wilde zwijnen;*
- *de provincie Utrecht miljoenen euro's heeft geïnvesteerd in ecoducten die o.a. de Veluwe en de Utrechtse Heuvelrug verbinden en waar het wild zwijn gebruik van maakt;*
- *de gedeputeerde in de Statencommissie RGW van 16 januari 2012, tijdens de bespreking van de Beleidsnota Edelhert, Damhart en Wild Zwijn, heeft aangegeven dat het beleid voor alle grote hoefdieren met een zekere regelmaat vraagt om een evaluatie;*

overwegende dat:

- *het wild zwijn de belevingswaarde en de kwaliteit van de natuur tegen lage investeringen kan vergroten (pijler 2 en 3 Natuurvisie);*
- *wilde zwijnen een positieve bijdrage leveren aan de biodiversiteit, onder andere doordat zij de grond vruchtbaar maken door deze om te woelen;*
- *door de Universiteit Wageningen in 2010 een Kanskaart is opgesteld, waarbij gekeken is welke gebieden geschikt zouden kunnen zijn voor het wild zwijn, rekening houdende met aanwezige landbouw en voldoende voedsel, en de Utrechtse Heuvelrug één van de gebieden is die geschikt zijn bevonden; [1]*

verzoeken het college van GS:

- *de nulstand voor het wild zwijn op te heffen en het een kans te geven om zich te vestigen op de Utrechtse Heuvelrug;*
- *op een later tijdstip te evalueren.*

En gaan over tot de orde van de dag.

[1] <http://www.zoogdiervereniging.nl/kanskaart-%E2%80%98-wilde-zwijnen-nederland%E2%80%99-onthuld>

De economische ontwikkeling, de kapitaalzucht, de exploitatie van alles wat los- en vastzit laat ons voortdenderen als een ontkoppelde wagon van een trein die snel en soepel van de berg afrijdt. Echter, dichterbij dan wij denken houdt het spoor op. Stappen wij dan pas uit als de trein, zoals in een cartoon, stil hangt in de lucht voordat deze naar beneden valt? Vandaag is het moment dat de trein tot stilstand kan worden gebracht. Laten wij aan de noodrem trekken en niet voortdenderen over het spoor van winstdenken. Laten wij uitstappen en kijken wat er nog van onze natuur over is. Laten wij de natuur

zien naar haar werkelijke en intrinsieke waarde. Laten wij houvast nemen aan deze waarden en niet aan de mogelijke verdien capaciteit en exploitatiemogelijkheden. Laten wij vanaf nu de samenwerking opzoeken met de natuur voordat de natuur haar grote truc op ons toepast, de verdwijntruc. Graag zou ik ons betoog willen samenvatten: wij willen naar een natuur inclusief landbouw, wij willen naar een natuur inclusief bebouwing en naar een natuur inclusief natuur. Natuur waar geen dieren worden afgeschoten. Kortom, wij streven naar een natuur inclusief provincie.

De VOORZITTER: De moties en amendementen zijn voldoende ondertekend en maken deel uit van de beraadslaging. Ze kunnen worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de voorzitter! Na zoveel woorden zullen wij het proberen kort te houden. In de stukken die voorliggen staat vooralsnog veel wat niet meer is dan een technische uitwerking van de landelijke wetgeving. Het beschermen van soorten is iets waar wij tot op zekere hoogte in meegaan. In zijn algemeenheid staan wij niet uiterst negatief tegenover de stukken. Hoewel, na de loftrampet van mevrouw Kotkamp begonnen wij achter onze oren te krabben. Wij hebben een aantal opmerkingen. In de eerste plaats zijn de voorwaarden die gesteld worden aan wildbeheer wat ons betreft heel erg streng. Wij hebben daar grote moeite mee, maar zien dat er geen draagvlak zou zijn deze voorwaardelijk te versoepelen. Wat wij wel willen realiseren is dat de faunabeheereenheid Utrecht genoeg middelen en ondersteuning krijgt om aan deze voorwaarden te kunnen voldoen. Wat dat betreft hebben de antwoorden op de zienswijzen van de faunabeheereenheid ons bevreemd. Op de vraag of er ruimte gemaakt kan worden voor wetenschappelijke ondersteuning om de causaliteit tussen beheer en beheerdoelen aan te tonen, antwoordt het college alleen dat de causaliteit moet worden aangetoond. Is het college bereid alsnog wetenschappelijke ondersteuning toe te zeggen? De schadebestrijding van ganzen wordt sterk aan banden gelegd. Wij begrijpen de motieven vanuit het college, maar zijn het er niet mee eens. Een bepaling die echt onwerkbaar is, is een bepaling in lid 1.c van bijlage 1. van de verordening. Hier wordt gezegd dat een jachtgeweer niet ingezet mag worden als akoestisch middel.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Ik hoorde u zeggen over wetenschappelijke onderbouwing van het een en ander. Betekent dat dat u onze motie daarin zult steunen? Dat is namelijk precies waar wij voor oproepen.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de voorzitter! Iedereen die weleens te maken heeft gehad met kansen in combinatie van een kostbaar gewas zal begrijpen dat je met een jachtgeweer een schot afvuurt om de beesten te verjagen prefereert boven het afschieten van een rotje. Dat laatste is nog gevaarlijk ook. We dienen daar om een amendement in om dit wereldvreemde regel uit de verordening te halen, hij ligt intussen bij de griffier.

Amendement A62 (SGP): geweer toestaan als akoestisch middel

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, aan de orde hebbende het statenvoorstel Invoering Wet natuurbescherming door het vaststellen van de Natuurvisie, het Beleidskader, de verordening en de beleidsregels;

constaterende dat,

- *in bijlage 1 als bedoeld in artikel 3.4.1. in lid 1, onder c een zin is opgenomen, welke luidt: "Het jachtgeweer wordt niet beschouwd als preventief akoestisch middel.";*
- *deze regel in de toelichting verder wordt uitgewerkt;*

overwegende dat,

- *de voorwaarden voor schadebestrijding zelf al sterk beperkend werken;*
- *het jachtgeweer in de praktijk vaak en effectief wordt ingezet als preventief akoestisch middel;*
- *deze bepaling in het veld dus onwerkbaar wordt;*

besluiten

- *de zin 'Het jachtgeweer wordt niet beschouwd als preventief akoestisch middel.' te verwijderen uit lid 1, onderdeel c van bijlage 1 als bedoeld in artikel 3.4.1.*
- *de passage "Het middel geweer wordt hier niet als akoestisch middel beschouwd. De reden hiervoor is dat er in het veld onduidelijkheid kan ontstaan of dit middel wordt gebruikt als preventief middel of ten behoeve van ondersteunend afschot, bijvoorbeeld indien er wordt geschoten richting een groep van maximaal vijf ganzen. Dit kan een effectieve handhaving van de bepalingen uit deze bijlage belemmeren.' te verwijderen uit de toelichting.*

Verder wil ik ingaan op een paar vorige sprekers. De D66 en de VVD hebben gepleit voor cofinanciering. Daar zijn wij het helemaal mee eens. Bij ons geldt de slogan: 'de liefde kan niet van één kant komen'. Wij zijn het ook met het CDA eens dat onteigening een verkeerd middel is. De PvdD had het over de groene contour van 3000 hectare. Wij zijn blij dat het die kant op gegaan is, want als het allemaal natuur was geworden was het een ramp voor de provincie geweest.

De VOORZITTER: Het amendement is voldoende ondertekend en maakt deel uit van de beraadslaging. Het kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de voorzitter! Wat 50Plus belangrijk vindt, is in het hele gebeuren in de provincie Utrecht betreffende de natuur, de aandacht voor de particulieren; de particulieren die veel grondbezit hebben en dat allemaal beheren en openstellen. Daar dient respect voor te zijn en het is het heel belangrijk om er heel intensief mee samen te werken. 50Plus wil ook iets opmerken over de vrijwilligers. Regelmatig zijn grote oproepen in de kant en allerlei tijdschriften dat je je weer kunt aanmelden om te komen knotten, om van alles te doen. Eigenlijk verzorgen zij voor een heel groot gedeelte belangeloos de natuur en onze landschappen. In ieder geval om hem in stand te houden, zodat hij niet terugvalt door verwaarlozing. Daar valt natuurlijk ook bosbeheer onder; dat dien je toch verantwoord te organiseren. Gedeputeerde Krol zegt: "Als wij niets doen, dan is binnen een paar jaar heel Nederland bos." Als wij dat willen is dat zo, maar als wij dat niet willen, moet je wat doen. Daar hebben we heel veel vrijwilligers voor nodig, want het is niet meer te betalen. Het is geweldig dat zij er zijn. De Natura 2000-gebieden moeten wij beschermen en in stand houden, maar heel veel Natura 2000-gebieden lopen over gebieden heen die in het bezit zijn van agrariërs. Dus ik vind dat wij zorgvuldig met de agrariërs om dienen te gaan. Ik ken er een aantal die heel betrokken zijn bij hun eigen gebied en dat heel fantastisch beheren. Als zij iets anders willen moet er loyaliteit zijn voor de agrariërs die ook het een en andere voor ons doen.

Bermbeheer. Ik heb het in de commissievergadering al gezegd en ik zag in de visie al staan dat wij veel aan bermbeheer doen. Ik zou dat nog extra willen benadrukken: maak er iets vrolijks van zodat wij overal overweldigd kunnen kijken naar alle bloemen. Het is natuurlijk ook erg goed voor de bijenstand. Dus hoe meer er in de bermen gezaaid wordt, hoe meer kleuren wij oogsten.

Mevrouw KOTKAMP(GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Even over het vorige punt, over wat u zegt over agrariërs. Dat wij meer tegemoet moeten komen aan en flexibeler moeten zijn met de agrariërs. Wat bedoelt u daar precies mee?

Mevrouw HOEK (50Plus): Zij doen natuurlijk veel aan beheer, omdat veel van Natura 2000 in hun gebied valt. Soms willen ze een kleine wijziging in hun manier van werken. Dan moet je soms iets gaan verschuiven en anders doen. Soms lopen ze dan weer tegen wet- en regelgeving aan, waardoor ze hun bedrijf niet kunnen uitoefenen zoals zij dat willen. Bijvoorbeeld het verplaatsen van grondgebonden gewassen. Dat een gebied binnen Natura 2000 valt, waardoor het moeilijker wordt om het om te ploegen voor iets anders. Dus, je hebt elkaar nodig om de gebieden te beheren. Dan is het een kwestie van geven en nemen. Zo bedoel ik het eigenlijk. Verder niet, geen stallen. Met respect met elkaar omgaan. Je vraagt iets, dan moet je soms ook iets geven, daar gaat het om.

Mevrouw KOTKAMP(GroenLinks): Helder, dank voor het antwoord. Ik vind het lastig. Precies wat je wilt toestaan niet kan, vanwege de bescherming van Natura 2000-gebieden. Hoe zou je dat kunnen doen zonder dat de bescherming van het gebied aangetast wordt? De belangrijkste reden dat het zo

streng is, is om die bescherming goed te hebben. Ik snap uw punt, maar ik ben nog wel zoekende hoe dat op een dusdanige manier zou kunnen zonder dat dit het Natura 2000-gebied zou beschadigen.

Mevrouw HOEK (50Plus): Het gaat erom dat het op een hele speelse manier gebeurt. Neem bijvoorbeeld de weidevogels, als je het maaien iets aanpast dan bescherm je de weidevogels. Soms als men echter een verzoek doet en dit wordt tegengewerkt, werken zij op een andere manier weer tegen. Dat moeten wij proberen te voorkomen.

Recreatie om de stad. In de stad is natuurlijk ook natuur. Wij vergissen ons in wat daar allemaal is. Wij denken dat daar geen natuur is, maar in de stad is heel veel natuur. De natuur is krachtig genoeg om zich aan te passen. Denk maar aan de soorten vogels en dergelijke. Ik woon in een gebied waar het prachtig en stil is, maar wij merken toch wel met al die toeristische overstapplaatsen dat alles vanuit de stad dat gebied opzoekt. Daar maak ik mij wel een beetje zorgen over. Dat het niet op een gegeven moment zo is dat de gebieden buiten de stad een soort Efteling worden en dat het in de stad eigenlijk heel stil gaat worden. Wij moeten de balans vinden. Het is heel belangrijk dat wij daar toezicht op houden.

Ganzenrustgebieden. Ik zie hier een kaartje en daar staan drie ganzenrustgebieden op. Een aan de Lek bij Montfoort en tussen Maarsen en Breukelen. Iedere avond, ochtend en nacht vliegen er duizenden ganzen over onze huizen, maar ik zou het leuk vinden om af en toe een impressie te krijgen van hoe groot dat gebied is. Dat is natuurlijk wel Noord-Holland, maar tot hoever strekt zo'n gebied zich uit? Om een beter beeld te krijgen, desnoods geven ze het met een stippelijntje aan. De gebieden stoppen natuurlijk niet bij provinciegrenzen. Ik zou het op prijs stellen dat wij bij een volgende kaart een indruk kunnen krijgen tot hoever die gebieden gaan.

Samenwerking met de gemeenten is belangrijk, want de gemeenten hebben van alles te zeggen. Als je de gemeente niet meekrijgt, dan kun je van alles willen, maar dan lukt het vaak niet. GroenLinks maakte daar een hele goede opmerking over, daar ben ik het volkomen mee eens.

Ik ben een aantal keren op bezoek geweest bij presentaties dat de Utrechtse Heuvelrug een landschapspark moet worden. Dat kost geld en hoe gaan we dat nu doen? Wij moeten oppassen voor de verdienmogelijkheden. Geld is niet het allerbelangrijkste. Natuurlijk is geld nodig, maar geld zal er niet voor zorgen dat wij de natuur niet gaan exploiteren.

Ik sluit mij volledig aan bij de Kievit en grutto's als iconsoorten. Je ziet ze bijna niet meer, je hoort ze bijna niet meer.

De heer GERMS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! U had het er over dat wij voorzichtig moeten zijn met het verdienmodel, maar vindt u dat de provincie alles zelf moet betalen?

Mevrouw HOEK (50Plus): Natuurlijk niet, wij moeten het met elkaar doen. Wij moeten wel letten op degene die wij de gelegenheid geven te exploiteren, om geld te genereren in welke vorm dan ook. Dat het niet de spuigaten uitloopt. Wij hebben wel de controlerende taak.

De heer GERMS (VVD): Dat ben ik met u eens, maar wat u net betoogde was dat wij heel erg op moeten passen. Wij moeten het wel iets een kans geven op een verdienmodel.

Mevrouw HOEK (50Plus): Daar heeft u gelijk in, maar wat mevrouw Poppe ook al zei: het moeten geen complete discofeesten worden waar je €40 of €50 moet betalen voor een kaartje om alleen maar extra geld te verdienen. Wat je daarmee beschadigt duurt soms wekenlang voordat het hersteld is.

De heer GERMS (VVD): Dan is het helder, dank u wel.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Ik wou mevrouw Hoek nog even bijvalen dat inderdaad het praten over verdienmodellen in termen natuurbescherming zeer risicovol is. De gedeputeerde zei al tijdens de commissiebehandeling dat natuurbescherming bij uitstek een taak van de overheid is, omdat die verdienmodellen zo ingewikkeld zijn en bijna niet haalbaar zijn.

Mevrouw HOEK (50Plus): Wel een beetje soms, maar niet optimaal.

Wat ik een heel positieve ontwikkeling vind, zijn de fusies van de recreatieschappen. Daar heb ik de afgelopen tijd heel veel bijeenkomsten over gehad. Daarmee instaleer je een netwerk van verbindingen. Als je dat gaat uitwerken krijg je meer informatie over de andere gebieden. Dan kun je met elkaar rekening houden.

De VOORZITTER: Tot zover de eerste termijn van de Staten. Wij gaan zo over op de termijn van het college. Voordat we dat doen schors ik voor een kwartier.

Schorsing van 20.43 uur tot 21.06 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. Het woord is aan de gedeputeerde Krol voor de beantwoording van de kant van het college in de eerste termijn.

De heer KROL (gedeputeerde); Mijnheer de voorzitter! Ik heb geprobeerd in de afgelopen vijftien minuten alle vragen, moties en amendementen serieus door te nemen. Al is het maar omdat ik gewend ben om u daar inhoudelijk antwoord op gegeven. Het zal best een beetje ingewikkeld zijn, want u heeft nogal wat ingediend. U weet dat ik bij dit soort onderwerpen de behoefte aan een korte preek heb. U weet ook dat dat naar mate de avond vordert minder wordt gewaardeerd. Dus ik doe het met een enkele zin in plaats van een korte preek. Ik ben blij met de opmerkingen die door u allemaal in meer of mindere mate zijn gemaakt over de manier hoe hier in huis geprobeerd is om met de Wet natuurbescherming om te gaan. Daar kunnen wij van alles over zeggen wat er beter of mooier kan, maar er ligt een stuk waarvan u gezegd heeft dat het goed is voorbereid, goed met de Staten gedeeld en u het inhoudelijk goed vindt. Ik deel dat uiteraard en de complimenten die u daarover aan de organisatie gegeven heeft deel ik uiteraard ook. De mensen die net met mij in het hokje hebben zitten zweten, hebben dat de afgelopen maanden ook gedaan. Dat is voor een gedeputeerde cruciaal om dit werk te kunnen doen. De tweede zin van de preek en dan is hij alweer klaar: wij doen al ontzettend veel op het gebied van natuur. Sommigen van u dachten dat wij in januari beginnen, maar dat is niet zo. De Wet natuurbescherming is het sluitstuk en het complementair maken van datgene wat wij op het gebied van natuur al doen. Het geeft ons de laatste mogelijkheden die wij nog niet hadden op het gebied van natuur. Op alle andere mogelijkheden en geld dat wij al hadden en de inzet die wij met elkaar plegen. Er is veel te doen. Ik deel de opmerking niet van sommigen waarin gezegd wordt dat het een treurig beleid is, want als je naar de biodiversiteitssituatie in Nederland kijkt is het eigenlijk alleen maar achteruit gegaan. Dat is op zich wel waar. Als je naar biodiversiteitsgegevens kijkt van een aantal jaren terug en naar nu, dan zie je dat het afgenomen is in Nederland. Je ziet echter ook hoopvolle voorbeelden waar het in Nederland beter gaat met de natuur en de biodiversiteit. BBL komt in februari met een rapport dat wij nog niet mogen kennen of daaruit citeren. Laat ik het zo zeggen: "Je ziet dat natuurbeleid werkt, je ziet dat natuurbeleid effect heeft en je ziet dat er op een aantal plekken vooruitgang wordt geboekt." Het is misschien optimistische, maar wij doen dit beleid en de stukken die wij vandaag bespreken ergens voor. Wij doen het omdat wij weten, denken en geloven dat het effect heeft. Dat is iets om blij mee te zijn, niet om elkaar mee te bestrijden of het goed genoeg is of niet. Het is hard werken en een grote klus, maar wij mogen er ook blij mee zijn dat wat wij doen er ook toe doet in de provinciale politiek.

Ik doe een rondje langs de fracties over een aantal opmerkingen. Daar zal ik soms de moties en amendementen in meenemen. Daar waar ik het niet gedaan heb, doe ik het met de hele grote stapel. Dat moet in twintig minuten, dus eigenlijk niet te doen.

Ik begin met de VVD. Let op het bos: daar kom ik zo op terug. Let op de kleine landschapselementen en hebben wij daar geld voor? Er is vanuit de SKML €770.000 beschikbaar gesteld voor kleine landschapselementen. Dat zou voldoende moeten zijn om daar met het platform een flinke impuls aan te geven. Daar zijn wij blij mee.

De VVD heeft net als het CDA een opmerking gemaakt over bomen langs de weg. Populieren zijn geen bomen in juridische zin van het woord, dus voor populieren geldt geen herplantplicht in Nederland. Een populier mag je omzagen zonder te herplanten, alle andere bomen die omgezaagd worden moet je wel herplanten. Daar kunnen wij wat aan doen, mijnheer Van Oosterom en mijnheer Germs,

want langs onze eigen wegen zijn wij eigen baas. Dan heb je het niet over de wet- en regelgeving, maar je zou langs provinciale regels daar met elkaar een afspraak over kunnen maken en zeggen dat als daar populieren omgaan, zij wel terugkomen. Dat kunnen wij niet van anderen, bijvoorbeeld van gemeenten, eisen. Dat is belangrijk om te weten. Ik snap het verzoek dat door een aantal fracties gedaan is.

Het tweede is de kievit. Wij hebben geprobeerd met icoonsoorten aan te geven, soorten die symptomatisch zijn, hoe het met de natuur in Utrecht gaat op basis van wetenschappelijke en ecologische criteria. De kievit zou een op aaibaarheidsfactoren gecreëerd icoon zijn. Dat mag uiteraard, want u kunt als Provinciale Staten zeggen dat wij vanavond besluiten dat de kievit dat ook is. Ik heb gezien hoeveel mensen de motie op dat punt ondertekend hebben. Die zal het dus wel redden. U moet zich wel realiseren dat er een zekere beperking aan zit dat wij op avonden als deze tegen elkaar kunnen zeggen dat wij de kempiaan, tureluur of in dit geval de kievit als icoon benoemen. Als je het natuurbeleid aan de hand van de 40 icoonsoorten probeert te voeren en je zou dat uitbreiden zonder daar goed over na te denken, dan zou je afbreuk doen aan je eigen intenties. Sommigen van u hebben aangegeven om het op basis van het biodiversiteitsoverleg te doen; laat dat daar nog eens naar kijken. Daar kan ik mij wel iets bij voorstellen. Dan introduceer je geen nieuw criterium, bijvoorbeeld dat je het een leuk dier vindt, maar wij hebben er met een aantal mensen die daar verstand van hebben goed over nagedacht dat de lijst aangepast moet worden. Dat vind ik een beter verdedigbare route voor de icoonsoorten

Ik ga naar D66. Misschien moeten wij nog eens goed nadenken of het geld dat wij voor dit onderwerp hebben beschikbaar is. De heer Overkleeft zei: "Dat moeten wij bij de kadernota doen." Dat lijkt mij een goede plek. Ik deel de opvatting: niet vandaag over geld spreken. Dat doen wij namelijk niet op dit moment in het jaar. Wij gaan aan het werk, wij denken dat wij goed aan het werk zullen gaan en als wij daarbij tegen problemen of belemmeringen aanlopen, dan zullen wij dat met u zoals het hoort in de kadernota delen en het afwegen tegen andere dingen die op dat moment spelen. Niet vandaag een voorschot daarop nemen, maar kijken wat wij gaan doen en met elkaar bezien of wij ermee uitkomen of niet. Als wij met elkaar vinden dat er meer geld nodig is, dan zullen wij eerst bij u langskomen. Bij de kadernota zullen wij dan aangeven dat wij op een paar punten meer geld nodig hebben. Ik ga daar vanavond niet naar hengelen.

Er zijn, mede door D66, een aantal opmerkingen gemaakt over de samenstelling van de faunabeheereenheid. Daar kom ik zo bij moties en amendementen op terug.

Het CDA; de kievit heb ik benoemd. Bermen zo goed mogelijk doen, maar dan ook in het kader van de populieren. Daar heb ik antwoord op gegeven. Wat het CDA betreft is de faunabeheereenheid wel op orde, als ik het zo mag zeggen. Niet teveel aan doen. De heer Van Oosterom gaf aan dat de faunabeheereenheid ondersteund door een taskforce van deskundigen beter is dan extra mensen.

De PvdA zei letterlijk: "Wij zijn blij met het beleid, maar het moet meer zijn dan papier. Niet alleen mooie woorden." Daar ben ik het mee eens. Wij hebben het gecodificeerde Nederlands soms nodig met grote stapels papier en verhalen, maar het is allemaal niks als het buiten geen effect heeft. Ons natuurbeleid moet niet alleen praten zijn in dit zaaltje en mooie stapels papier, maar moet leiden tot concrete resultaten buiten. U spreekt ook over de voorzitter en de samenstelling van de faunabeheereenheid. Daar kom ik zo bij de amendementen en moties op terug.

De PVV spreekt over natuurparels. De heer Ubaghs zei: "Waarom wel vier stedelijke gebieden die wel natuurparels zijn en verder niet?" Daar is een prachtige verklaring voor, te mooi om niet te vertellen. Dat komt vooral door oude gebouwen en oude muren. Om het nog leuker te maken: het zijn oude vestingsteden die de oude gebouwen en oude muren hebben. De bezetter nam vaak de mooie spullen mee. Dat zouden wij nu exoten noemen en dat vinden wij nu bijzonder en interessant. Dat leidt ertoe dat op die plekken in Utrecht, met name in de oude vestingsteden en oude muren, zich flora en fauna voordoe die wij nu bijzonder vinden. Dat heeft dus met oude bezetters en oude gebouwen te maken. Dat is het antwoord waarom het niet op meer plekken is.

U heeft ook uitgebreid gesproken over tijdelijke natuur en pionierssoorten. De wet is hier volkomen duidelijk in. Als wij iets aanwijzen als tijdelijke natuur, al gaat zich daar een icoonsoort vestigen, dan mag hij er toch af als het geen tijdelijke natuur meer is. Dat is de essentie van tijdelijke natuur. Ik kan

het niet duidelijker zeggen. Wij hebben een gebied waar een bedrijventerrein zou komen dat niet doorgaat en wij het hebben aangewezen als tijdelijke natuur. Al gaat daar de hele wereld zitten aan prachtige planten en dieren, de dag dat wij hier de definitieve bestemming er weer opzetten, dan moeten zij er toch weer af. Dat is de essentie van tijdelijke natuur.

De heer UBAGHS (PVV): Mijnheer de voorzitter! Wat als die icoonsoort er niet af kan?

De heer KROL (gedeputeerde); Die moet er af en anders helpen wij hem. Ik weet niet of helpen een goede formulering is, maar tijdelijke natuur is wat het zegt dat het is. De wet is op dat punt volkomen duidelijk. Al zit de wereld aan biodiversiteit op zo'n plek van tijdelijke natuur, het is tijdelijke natuur en mag in dat kader weer voor de oorspronkelijke functie gebruikt worden. Dat is wat het is. Het is misschien raar. Dat kennen wij in Nederland nog niet zo, maar dat is echt nieuw.

U stelde opnieuw de vraag over ecoducten. Ik heb hem volgens mij wel beantwoord in de commissievergaderingen. Er komen geen ecoducten bij, anders dan afgesproken. Er verandert niks aan dat antwoord. Wij hebben sinds het coalitieakkoord een aantal ecoducten afgesproken. Zoals het er nu naar uitziet worden twee ecoducten misschien geen ecoducten maar een tunnel. De €770.000 is beschikbaar en edelherten hebben wij nog niet in Utrecht, dus daar hoeft ik ook niks aan te doen.

Ik ga verder met de SP. Wij werken samen met weidevogelprovincies. Ik kom nog terug op handhaving. Ik hoorde de SP iets zeggen hoe het met Armin van Buuren moet in het natuurgebied. Achter onze tafel zei iedereen: "Doen!" Dat hoorde ik uit een deel van de Staten ook terugkomen. Laat heel helder zijn, als vandaag de dag Armin van Buuren zijn vinger opsteekt en vraagt of hij ergens in Utrecht een feest mag organiseren, dan is er vanuit het ruimtelijk spoor niks aan te doen. Het is allemaal tijdelijk, dus dan is er niks aan te doen. Als het Natura 2000 is, dan moeten wij hem toetsen aan externe werking, maar verder niet. Met deze wet in de hand moeten wij inhoudelijk toetsen op gebieden en op soorten. Als het Natura 2000 is, dan ook op externe werking. Uw zorg dat het slechter wordt als gevolg van deze wet als het om dit soort evenementen gaat is onterecht. Het wordt beter en strenger geregeld dan het tot nu toe geregeld was. Los van het feit of wij Armin van Buuren wel of niet leuk vinden.

Mevrouw ARISSSEN (PvdD): Mijnheer de voorzitter! De ecoducten: betreft dat het ecoduct van de Utrechtse Heuvelrug? Het is helemaal nieuw voor ons.

De heer KROL (gedeputeerde); Het gaat om twee ecoducten die hier achter het gebouw gerealiseerd moeten worden, namelijk op de Biltse Rading en op de N237. Eén daarvan is langs een benzinepomp en de andere ligt in het schootsveld van de Hollandse Waterlinie. Deze kan als gevolg van de 'heritage impact assessment' niet zomaar bovengronds worden uitgevoerd. Er wordt nagedacht over oplossingen die minder invasief in het landschap zijn als gevolg van, met name de effecten van de Hollandse Waterlinie. Op de Heuvelrug verandert niks.

Mevrouw ARISSSEN (PvdD): Dus als ik het goed begrijp wordt het wel een soort ecoduct, maar wordt het anders ingericht. De dieren kunnen er nog wel overheen

De heer KROL (gedeputeerde); Nee, onderdoor. Wij mogen geen ecoducten aanleggen in het schootsveld van de Hollandse Waterlinie, want dan komt de werelderfgoednominatie van de Hollandse Waterlinie in gevaar. Het is niet aan de orde vanavond, maar om u feitelijk antwoord te geven.

"Bos altijd herplanten" was ook een opmerking van de SP. Wij gaan heel precies bijhouden, ook in het kader van onze compensatiebank, wat er af gaat en wat er bij komt. Mijn indruk is niet dat wij in Utrecht bos kwijtraken. Er wordt niet veel bos voor weideherstel weggehaald. Op een aantal plekken is dat gebeurd, ook veel in de afgelopen jaren: Bornia, op het gebied van het landgoed en streek et cetera. Het gebeurt niet op grote schaal. Wij vinden het ook niet altijd goed. Laten wij wel met elkaar afspreken dat u gelijk heeft als het erom gaat dat bos een bindende kwaliteit van CO₂ heeft. Ecologisch gesproken heeft bos niet altijd het beste resultaat. In het perspectief van biodiversiteit zijn overgangsgebieden van nat-droog, hoog-laag en soms bebost-onbebost interessanter dan alleen maar bos. Op de heu-

velrug in het streng beboste gedeelte vindt u niet de grootste biodiversiteit. Vanuit dat perspectief is bos niet altijd de beste oplossing.

Vervolgens kom ik bij GroenLinks. Ik kom straks terug op een aantal amendementen en moties over de samenstelling van de FBE. Intrinsieke waarde van natuur; de natuur is van zichzelf belangrijk en waardevol. Om die reden moet, mag en zal de overheid daar goed voor zorgen. U weet dat ik er zo in sta en u was het daar mee eens. Er komen nog wat opmerkingen over schadebestrijding invasieve exoten; daar kom ik bij de moties op terug.

Hoe ziet het biodiversiteitsoverleg eruit, wie zitten er in, wat zijn de regels, enzovoort. Ik beloof u in januari de feiten over de biodiversiteit tonen. Wij zijn de mensen nu aan het benaderen, dus dan kunnen wij u in januari vertellen wie er inzit, hoe het gaat functioneren et cetera. Dat lijkt mij snel. U vroeg ook naar de gemeente en de vergunningverlening toezicht en handhaving. De bijeenkomst met de gemeente is woensdag.

De ChristenUnie, heeft veel gezegd over icoonsoorten, maar ik beperk mij tot de aanvullende handhavingsstrategie waar u ook om gevraagd heeft. Goed om hier te melden dat in het kader van de Wet natuurbescherming wij al geld bij de begroting geregeld hebben voor vier aanvullende toezichthouders bij de RUD. In het coalitieakkoord hadden wij dat ook al gedaan. Wij zitten met de WMB implementatie en met het coalitieakkoord al op een man of zes voor toezicht en handhaving. Dat is buitengewoon veel meer dan het was, want het Rijk had geen handhavingsstrategie. Die legt het nu op ons bord. Wij gaan een stevige impuls geven aan de vergunningverlening, toezicht en handhaving voor natuur. Ik ben benieuwd om met u samen te kijken hoe het werkt. Laten wij op 1 juli bespreken hoe het ervoor staat. Laten wij aan de gang gaan met de extra toezicht en handhaving en laten wij kijken hoe het werkt.

De heer UBAGHS (PVV): Mijnheer de voorzitter! Deze vraag bespraken wij in het tweede termijn en op één vraag over het begroten van die capaciteit is nog geen antwoord gegeven. Is er met die toevoeging van vier ambtenaren aan de RUD genoeg capaciteit om de nieuwe taak uit te voeren?

De heer KROL (gedeputeerde): Wij denken dit minimaal nodig te hebben voor alle werkzaamheden die wij moeten doen in het kader van de wet. Dus met die twee stromen denken wij voldoende te kunnen hebben. Wij weten dat natuurlijk niet zeker totdat wij ermee gaan werken. Een paar van u hebben gezegd: "Wij gaan op 1 januari beginnen, bent u al klaar?" Ja, wij gaan beginnen en hebben op 1 januari mensen lopen en wij hebben het geld. Of het voldoende is om al ons werk te doen willen wij graag met u rond de kadernota in de zomer nader bespreken. Gewoon beginnen en kijken of het werkt. Als het niet klopt komen wij bij u terug, zoals het hoort in dit huis.

De ChristenUnie sprak over tien icoonsoorten in het kader van het biodiversiteitsoverleg. Daar heb ik als antwoord op gegeven dat wij terughoudend zijn om er een soort aaibaarheidsfactor van te maken. De PvdD heeft wel een preek gehouden over de natuur, als ik het zo mag zeggen. De trein die doordendert, de noodkreet en wij slopen de natuur. Ik begrijp het, maar u snapt ook dat ik het niet deel. Wij proberen al jarenlang in Utrecht het akkoord van Utrecht en de middelen daarvoor in te zetten. Naast mobiliteitsgelden zit in het programma landelijk gebied en natuur de grootste som geld van de provinciale overheid. Daar zitten de meeste mensen op en wordt de meeste tijd aan besteed. Daarmee is niet alles goed, maar wij proberen om een zware inzet te maken op natuur, handhaving en de beheer van natuur.

De heer OVERKLEEF (D66): Mijnheer de voorzitter! Ingaande op de motie van de ChristenUnie over het mogelijk uitbreiden van de icoonsoortenlijst door het biodiversiteitsoverleg. U leek daar in eerste instantie positiever over te zijn dan nu, dus ik ben een beetje in verwarring. Volgens mij is in de motie licht geformuleerd dat het biodiversiteitsoverleg als opdracht kan krijgen de huidige lijst opnieuw te bekijken en mogelijk soorten toe te voegen. Dat klinkt toch anders.

De heer KROL (gedeputeerde): Dan ga ik hem iets scherper formuleren, zodat de onduidelijkheid daarover verdwijnt. Ik ben geen voorstander van het per politiek besluit aanwijzen van icoonsoorten.

Ik ben echter wel enthousiast als een groep mensen die daar over nadenkt, zegt dat de lijst anders moet worden. Daar heb ik geen bezwaar tegen, want dan doe je het op inhoudelijke gronden. Dat is wat ik zoek.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! Ik denk dat de gedeputeerde vrij precies aanvoelt waar wij heen willen. Juist de aaibaarheidsfactor van de kievit is waarom wij het op zich een goede icoonsoort vinden. Wij denken ook dat er allerlei beestjes zijn die een veel lagere aaibaarheidsfactor hebben, maar die wel een absoluut belangrijke icoonsoort kunnen zijn. Ik begrijp dat de gedeputeerde dat deelt?

De heer KROL (gedeputeerde): De gedeputeerde deelt dat het kan dat op wetenschappelijke en ecologische criteria andere icoonsoorten gevonden en aangewezen worden die niet per se aaibaar zijn en dat die ook aan de lijst worden toegevoegd. Net zo goed als dat er icoonsoorten af kunnen, als wij in het biodiversiteitsoverleg van mening dat het geen icoonsoort is.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Even een verhelderende vraag: u staat niet afwijzend tegenover het uitbreiden van de lijst met maximaal tien soorten?

De heer KROL (gedeputeerde): Ik vind tien spannend. Als wij zeggen dat het op inhoud gaat, dan kunnen het er ook twee zijn. Het lijkt mij niet voor de hand liggend dat er tien soorten zijn waar nog niemand over nagedacht heeft.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): In de motie staat "maximaal tien soorten." Ik denk vanuit het idee dat wij in het biodiversiteitsoverleg de ruimte willen geven om daar hun eigen visie op te formuleren. Als zij het noodzakelijk achten uit te breiden, dat wij die ruimte kunnen bieden. Maar dan vul ik het een beetje in voor de ChristenUnie.

De heer KROL (gedeputeerde): Ik ben niet tegen uitbreiding, mits inhoudelijk gemotiveerd. De SGP vindt het wildbeheer is al streng genoeg. Jachtgeweer als akoestisch middel: het lastige is dat je ganzen mag doden en verjagen. Het probleem is: waarom is daarbij een geweer geen middel? Je mag niet in de lucht schieten om ze weg te jagen, omdat vanuit de handhaving ingewikkeld is om te kijken of op de beesten geschoten is of alleen als akoestisch middel gebruikt is. Het is zo streng geregeld dat wij het niet goed vinden dat je knalt om dieren weg te jagen met een geweer. In die zin heeft u gelijk. Je mag wel met andere dingen knallen, maar niet met een geweer. Zo streng is het geregeld. Dat heeft met de zuiverheid van de handhaving te maken, waarbij je niet kunt zien of het op het beest schieten is of de beesten verjagen. Dat kan ook met andere knallen dan met een geweer.

Als laatste heeft 50Plus het gehad over de ganzenrustgebieden. Er zit een prachtige vliet bij onze stukken. Daarmee kunnen wij precies zien waar de ganzenrustgebieden zitten. Wij hebben er drie en zij overlappen niet onze provinciegrenzen. De ganzenrustgebieden strekken zich dus niet over de provinciegrenzen heen.

De heer VAN OOSTEROM (CDA): Mijnheer de voorzitter! Ik wil terug naar de motie van de SGP. Er zijn ook geweren waar geen kogel uit komt. Waar knalpatronen in zitten waarmee je de ganzen goed kunt verjagen. Dat zou een goede methode zijn om te gebruiken. Ik heb begrepen dat het in de provincie Zuid-Holland wel is toegestaan. Dat is voor de ganzen ook verwarrend. (Hilariteit)

De heer KROL (gedeputeerde): De ganzen weten ook waar het beleid het strengste is, want zij trekken altijd naar de plekken waar het beleid het minst streng is. Als wij zeggen dat het er meer dan zoveel moeten zijn omdat je anders niet mag schieten dan zeggen de ganzen: "Wij zijn met één teveel, wegwezen jij." Het lijkt of ze het weten heb ik begrepen uit de hoek van de jagers.

Ik zou zo snel mogelijk langs de moties en amendementen willen lopen. Ik heb ze door elkaar liggen, excuus.

Motie M130 zegt om weidevogelgebieden uit te breiden met minimaal 25 procent in de PRS/PRV. In mijn optiek is dat de afgelopen tijd al gebeurd. De motie is in mijn optiek overbodig. Hetzelfde geldt voor motie M131 over ruimtelijke bescherming. Wij hebben al een actievere rol genomen in de bescherming van de weidevogelgebieden. Dat geldt ook voor motie M132. Daar moet ik één zin bij zeggen: wij hebben in het kader van de Wet natuurbescherming afgesproken om geen nieuw beleid te introduceren. Dus op alle grote en ingewikkelde vragen worden geen nieuwe keuzes gemaakt. Dus motie M132, die zegt dat wij graag nieuwe wilde zwijnen op de heuvelrug willen, zou in strijd zijn met die afspraak. Daarom ontraad ik ook motie M132.

Motie M119 gaat, samengevat, erover dat als er geld over is, bij de kadernota over extra budget besproken wordt. Dat lijkt mij een technisch en inhoudelijk correcte motie. Daar ben ik het mee eens. Laten wij aan de gang gaan en kijken of wij ermee uitkomen. Als dat niet lukt moeten wij er bij de kadernota op terugkomen. Ik kan hem ook overnemen. Dat is de manier van werken zoals wij met elkaar doen. Als u dat niet fijn vindt mag u er over stemmen, maar ik zou hem over willen nemen.

De heer GERMS (VVD): Mijnheer de voorzitter! Wij hadden een vraag in ons fractieberaad: Is de dekking nu geen probleem voor het college?

De heer KROL (gedeputeerde); Nee, wij vragen niet om geld. Hier staat om bij de kadernota om in beeld te brengen of en in welke mate extra budget nodig is. Dan kan het antwoord zijn dat wij ernaar gekeken hebben en het genoeg is. Als het niet genoeg is, moeten wij met een voorstel voor dekking bij u komen, zoals de normale systematiek is in dit huis. Mevrouw Verbeek zal zich daar sterk tegen verzetten, maar zij is er nu even niet. Als wij slim zijn, dan fixen wij extra budget voor de natuur, vrienden. Dan heb ik morgen in het college wel trammelant. (Hilariteit)

Motie M121 over bomen langs provinciale wegen. Daar heb ik antwoord op gegeven. Het kan op eigen erf, maar het kan niet generiek. Ik kan niet van een gemeente zeggen dat zij per se een populier moet herplanten, omdat de wet dat niet als een boom voor herplantplicht ziet. De motie kan wel, maar dan moet u hem anders interpreteren: dat wij hem op eigen grond wel herplanten. Als wij dat doen, dan kan ik ermee leven.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Bij de overwegingen staat wel dat de berm van de provinciale wegen een groot oppervlak vertegenwoordigen. In feite wordt daarmee bedoeld dat het om provinciaal grondgebied gaat.

De heer KROL (gedeputeerde); Dat staat niet in het: draagt het college op. Daar lees ik dan met u samen: langs provinciale wegen. Als u dat ook zo bedoelt kan ik deze motie positief adviseren. De ook bij populieren herplantplicht als leidend principe te hanteren langs provinciale wegen of op provinciale grond.

De heer VAN OOSTEROM (CDA): Dat bedoelen wij.

De heer KROL (gedeputeerde); Dan kan ik hem positief adviseren.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! Hetzelfde punt, maar een andere benadering. Wij zijn zeker geen voorstander van het niet herplanten van bomen; dat willen wij juist heel graag. Echter of zij op dezelfde plek terug moeten is de vraag vanuit het perspectief van verkeersveiligheid. Ik vind dat echt belangrijk. Er zijn provinciale wegen waar bomen zo akelig dicht langs staan dat je er niet fatsoenlijk meer kunt rijden. Ik zou graag die nuance aangebracht willen zien vanuit het college.

De heer KROL (gedeputeerde); Ik ga niet over de indieners van de motie. Ik heb mij beperkt tot het provinciaal erf. Als het over het provinciaal erf gaat vindt het college herplanting prima, tenzij verkeersveiligheidsregels zich daartegen verzetten uiteraard. Mensenlevens zijn altijd leidend bij dit soort vraagstukken. Ik zie de heer Van Oosterom aangeven dat het geen belemmering is om het zo te interpreteren. Wij herplanten als het kan langs provinciale wegen. Als verkeersveiligheidsregels zich daartegen verzetten dan elders.

De heer OVERKLEEF (D66): Mijnheer de voorzitter! In antwoord op de vraag van mijn collega van de ChristenUnie. Volgens mij voorziet de motie daar inderdaad in, dat het in sommige gevallen geen goed idee kan zijn. Dat lijkt mij binnen de kaders van de motie te passen. Dan nog inhakend op de opmerking van de gedeputeerde dat iets dergelijks alleen realiseerbaar is op eigen erf, dat kan ik mij voorstellen. Dan nog kan de provincie wel met de gemeenten in gesprek gaan of zij het ook een goed idee vinden.

De heer KROL (gedeputeerde); Dat zou kunnen.

De heer OVERKLEEF (D66): Kunt u mij toezeggen dat u dat in voorkomende gevallen zult doen?

De heer KROL (gedeputeerde); Wij zullen het belang dat de Staten van Utrecht hechten aan de herplanting, ook van populieren, overbrengen aan onze partners.

Op motie M122 heb ik antwoord op gegeven. Gemeenten en provincie, let op als u bomen omzaagt, wees terughoudend met omzagen van bomen. Ik vind het ondersteuning van beleid. Wij hebben geen boekhouding van bomen. Ik heb gezegd dat als je niks aan de natuur in Utrecht doet het allemaal bos wordt. Het gaat met het bos over het algemeen goed. Wij zullen met elkaar goed nadenken dat er genoeg bos overblijft. Daar roept u toe op in het kader van de CO₂-discussie. Dat past in het provinciaal beleid.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de voorzitter! Als ik het goed begrijp neemt de gedeputeerde dit over? Het laatste punt van het dictum geeft gelegenheid om het bosareaal uit te breiden. Bent u het daar ook mee eens?

De heer KROL (gedeputeerde); Er ligt een initiatief van Staatsbosbeheer om het bosareaal uit te breiden. In Utrecht kan niet zomaar overal bos aangelegd worden, want in het weidelandschap zou dat een slechte ontwikkeling zijn. Er zijn echter wel plekken die zich lenen voor de aanleg van bos. Ik interpreteer het laatste punt als: waar het kan leggen wij bossen aan en niet waar wij dat landschappelijk, qua kwaliteit, ruimte of ecologische criteria vooral niet moeten doen. Ik denk dat mevrouw Poppe het niet anders bedoeld heeft. Zij stemt hiermee in, zie ik. Wij leggen alleen bos aan waar het hoort en kan.

Motie M123 over alternatieven schadebestrijding en daar geld beschikbaar voor stellen. In paragraaf 9.2 van de begroting zit al de mogelijkheid om extra middelen voor dit soort initiatieven beschikbaar te stellen, waardoor de motie overbodig is. Is het nodig voor alternatieve schadebestrijding geld te vragen, dan is daar al ruimte voor in de begroting onder artikel 9 lid 2.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Dat artikel heb ik zelf niet zo snel bij de hand. Gaat het daadwerkelijk om wetenschappelijk onderzoek?

De heer KROL (gedeputeerde); Als wetenschappelijk onderzoek gedaan moet worden in dit kader dan is er in artikel 9.2 ruimte om daar financieel de mogelijkheid voor te bieden. Er hoeft dus geen nieuw geld gevraagd te worden om dit toch te kunnen doen. U kunt binnen de stijlregels van de begroting wetenschappelijk onderzoek laten doen zoals u dat nu vraagt. Daarmee is de motie feitelijk niet nodig om voor elkaar te krijgen wat u wilt.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Helder, alleen in de consultatieronde heeft de faunabeheereenheid daar expliciet om gevraagd. Daar was de reactie dat het landelijk wordt gedaan en er vanuit de provincie geen ruimte voor is. Ik hoor u nu iets anders zeggen.

De heer KROL (gedeputeerde); Wij doen wetenschappelijk onderzoek landelijk, maar als het specifiek om Utrechtse situaties zou gaan en dat aangetoond kan worden, dan is er binnen de begroting een mogelijkheid om daarvoor geld beschikbaar te stellen. Wij zullen daar kritisch op zijn, maar het kan wel. Motie M124 zegt: "U moet aan de slag met invasieve exoten." Daar ben ik heel terughoudend in. Dat heb ik u ook in de commissievergadering gezegd. De belangrijkste reden is dat wij in gesprek zijn met

het Rijk over wat de invasieve exoten zijn. Als wij daar vandaag mee zouden beginnen, zonder afgesproken te hebben over welke soorten wij het hebben, dan lopen wij voor de muziek uit. Het tweede is dat er al mensen bezig zijn met de bestrijding van invasieve exoten. Denk aan waterschappen, terrein beherende organisaties en gemeenten. Het zou door de muziek heenlopen zijn als wij motie M124 aanvaardden. Het is heel sympathiek, want wij moeten ermee aan de slag. Laten wij aan de slag gaan met die soorten op plekken waar het echt een provinciale verantwoordelijkheid is.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Wij zitten er juist mee vanwege het jaargetij dat het nu het moment is om de vraag die vanuit de gemeenten komt op te pakken om erger te voorkomen. Ik zou echt opnieuw de oproep willen doen om aan de slag te gaan met de soorten die nu snel en effectief bestreden kunnen worden en daarmee toekomstige schadeposten voorkomen kunnen worden.

De heer KROL (gedeputeerde); Het probleem is dat wij daar het afgelopen jaar ook bepaald beleid op gevoerd hebben in Nederland. Het is niet zo dat het op 1 januari opeens urgent wordt om daar wat aan te doen. Ik pleit ervoor om deze motie niet aan te nemen en de landelijke discussie af te wachten. Als u het toch wilt, dan moet u de motie in stemming brengen en dan zien wij waar die komt. Als u het opdraagt, dan zullen wij het uiteraard doen. Het lijkt mij echter verstandiger om de landelijke discussie af te wachten.

Motie M125: ik heb net al op iconsoortenuitbreiding geoordeeld. Laten wij er in het biodiversiteits-overleg over praten, maar laten wij ons niet vastleggen op tien iconsoorten.

Motie M126: filosofisch heeft u gelijk. Elk dier in Utrecht is een icoon, maar als wij daar natuurbeleid op willen voeren zal het ingewikkeld worden. Om die reden zou ik hem willen ontraden.

Motie M127 over dieropvang. Dit is buitengewoon sympathiek. Dat geldt overigens ook voor motie M128 over de dierenambulance. Utrecht geeft, op basis van de PvdD, elk jaar €10.000 aan de vogelopvang in Utrecht. Het is niet de taak van de provincie Utrecht, maar u wilde dat graag en de Staten steunden u daarin. De dierenambulance enerzijds en de dierenopvang anderzijds is geen provinciale taak, anders dan de ontheffingsverlening voor die opvang. Ik heb hier ook geen geld voor. U zou een verantwoordelijkheid op u nemen waarvoor geen middelen beschikbaar zijn. Als u dit toch wilt, gaat het ten nadele van andere zaken die onderdeel van de natuurportefeuille zijn. Dat moet u zich wel realiseren. Als wij dierenambulances laten rijden op provinciaal natuurgeld, dan doen wij minder aan de natuur in Utrecht. Ik zou u dat willen ontraden.

Mevrouw ARISSSEN (PvdD): Mijnheer de voorzitter! Ik vraag mij af of de gedeputeerde de motie wel goed gelezen heeft. Er staat: "Om in lijn met de rijksbevoegdheid voor het afgeven van ontheffing voor de dierenambulances, middels een brief bij het Rijk te pleiten voor een financiële bijdrage aan de Utrechtse dierenambulance." U zegt: "Wij hebben wel een verantwoordelijkheid wat betreft opvang." Het is dan wel heel apart dat wij geen taak hebben bij het vervoer. De Dierenbescherming gaat de financiering aan de dierenambulances stopzetten, omdat zij het niet meer als kerntaak ziet. Met de overgang van de taken omtrent natuur en het beheer daarvan, is het belangrijk dat de in het wild levende dieren wel degelijk worden vervoerd naar de opvanglocaties waarvoor wij verantwoordelijk zijn. Deze motie vraagt alleen maar een brief om te vragen om financiële bijdrage.

De heer KROL (gedeputeerde); U heeft gelijk. Dat zeg ik niet graag, maar het is wel zo. Mijn opmerking gaat over motie M127, het te garanderen dat er binnen een jaar voldoende opvangcapaciteit is. Voor die vraag geldt dat wij hier op dit moment geen geld voor hebben. Motie M128 is een brief. Ik kan niet tegen het sturen van een brief zijn. Mijn opmerkingen over motie M127 gelden niet voor motie M128. Dank voor uw correctie op dat punt.

Motie M129 over nieuwe economische ontwikkelingen in de groene contour en het NNN. Dat is echt onuitvoerbaar. Er zijn economische ontwikkelingen in het Nationaal Natuurnetwerk, daar zitten recreatieondernemingen, boerderijen en pannenkoekenhuizen in. U zegt dat daar niks nieuws in mag komen, maar wij hebben heel strak wat wel en niet in het NNN mag. Daar geldt de bekende 'nee, tenzij' toets. Het mag niet, tenzij je kunt aankomen dat het geen significante schade met zich meebrengt. Ik zou geen voorstander zijn van een totaal verbod voor alle economische activiteiten in het Nationaal Natuurwerk. Dat zal in strijd zijn met het beleid dat wij hier voeren.

Amendement A55 zegt dat er invloed moet zijn voor GS op de voorzitter van de faunabeheereenheid. Een aantal van u heeft daar in de mondelinge bijdrage op gereageerd. Het college is terughoudend op dit punt, omdat het een private stichting betreft die een fundamenteel belang van de provincie uitvoert. De manier hoe het hier opgeschreven is, is niet in strijd met een private stichting en is dus technisch mogelijk. Of u support krijgt voor dit amendement in de Staten, laat ik aan u over. Ik heb goed gelezen hoe u het opgeschreven heeft en ik vind het vrij ver gaan om op die manier voor te schrijven hoe een private stichting haar voorzitter kiest. Het kan technisch op deze manier wel.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Dit amendement zou anders gelezen moeten worden dan hoe de heer Krol nu doet. Wij vinden dat de faunabeheereenheid een normale stichting moet worden die zich houdt aan een bepaalde code van goed bestuur of iets dergelijks. Wij vragen aan de stichting zelf om te komen met voorstellen over regels voor hoe zij functioneert. Wij leggen niks op, maar wij vragen de stichting om zelf hoe zij dat geregeld wil zien. Leg dat aan ons voor en geef ons de kans om daar iets van te vinden. Dat is wat anders dan u zegt.

De heer KROL (gedeputeerde); Dat deel ik niet helemaal met u. Door het in de verordening Natuur en landschap artikel 3.1.3 lid 2 als volgt te wijzigen dwing je het wel af dat zij zelf met voorstellen komen. U grijpt daarmee enigszins in op het recht van de vereniging, want u zegt: "Zij moeten het in ieder geval doen." Zij kunnen niet zeggen dat zij het niet doen als u het op deze manier aanpast.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Wij leven in 2016. Het is een gewone stichting en ik ken geen andere stichting die zijn eigen regels stelt die ik ook uit kan leggen aan de buitenwereld.

De heer KROL (gedeputeerde); Ik ken veel stichtingen die dat zelf regelen en daar verantwoording op afleggen. Daar ben ik voor en dat mag transparant zijn. Dat mag ook gelden voor de faunabeheereenheid. Maar hier schrijft de overheid het voor. Daar zit mijn lichte ideologische beperking, maar technisch kan het. Dat heb ik gezegd.

Amendement A56 over duurzaam voortbestaan vrij bejaagbare soorten. Ik werd nerveus van een aantal van deze amendementen, want een deel van deze amendementen vloeit voort uit de discussie die wij net bij het burgerinitiatief gevoerd hebben. Sommige worden opnieuw ingediend. Wij moeten opletten, want als je vindt dat voor vrij bejaagbare soorten aangetoond moet worden dat hun voortbestaan niet bedreigd wordt op het gebiedsniveau, dan kan dat wel. Daarmee laat ik hem aan PS.

Bij amendement A57 over aantonen van schade bij vrij bejaagbare soorten, kan het niet. Dat zou een terugkeer naar het vorige agendapunt zijn. Als je dat als criterium opneemt zou je van de landelijke lijst van dieren met een vrijstelling er onmiddellijk drie moeten schrappen, omdat het daar niet over schade gaat. Dat is wat mij betreft een stevige ontrading. Daarmee interfereren wij met wat de Wet natuurbescherming bedoelt.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Ik denk dat hier onze wegen scheiden. Ik ben het niet helemaal met u eens dat dit niet binnen de mogelijkheid ligt van de landelijke wetgeving. Het zegt letterlijk dat het voor de vrij bejaagbare soorten aan de provincie is om daar aanvullende regels voor te stellen. Dit is een aanvullende regel die wij hier graag aan willen stellen.

De heer KROL (gedeputeerde); Die aanvullende regel leidt er feitelijk toe dat van de landelijke vrijstellingslijst er drie in Utrecht niet meer bejaagbaar zijn. Dat kunt u willen, dat mag, dat is uw ideologisch goed recht. Dat acht ik echter in strijd met de essentie van de wet. Niet het stellen van regels, maar ik acht regels stellen die ertoe leiden dat de lijst feitelijk met drie wordt gereduceerd wel in strijd met de wet. Vandaar mijn scherpe 'nee' op dit amendement.

De heer GERMS (VVD): Mijnheer de voorzitter! Ik wil een punt van orde maken om de discussie die wij net gehad hebben over de vrij bejaagbare soorten van het burgerinitiatief nu niet middels andere amendementen over te doen. Die discussie hebben wij gehad en er ligt een duidelijke uitspraak van de Staten over het amendement, de motie en het burgerinitiatief. Ik zou dit verder buiten de orde willen laten.

De heer BEKKERS (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Met de opmerking om de amendementen buiten de orde te laten stem ik niet in. Met deze twee amendementen benadrukken wij twee specifieke onderwerpen waar separaat van elkaar een keuze over gemaakt kan worden. Dat is een ander soort keuze dan die voorligt in het integrale voorstel zoals bij het burgerinitiatief. Er hoeft niet lang over gesproken te worden, want het is duidelijk. Ik wil echter bestrijden dat het voorleggen van de keuze wordt gekwalificeerd als buiten de orde. Dit is namelijk het agendapunt waar het amendement ingediend moesten. Dat kon bij het agendapunt 7 niet.

De VOORZITTER: Ik heb die opmerking ook niet overgenomen, want het is niet buiten de orde. Dat er consistentie moet zijn tussen datgene wat vanmiddag gezegd is en datgene wat vanavond besloten wordt, is helder.

De heer KROL (gedeputeerde): De voorzitter gaat over de orde, dus dat laat ik uiteraard aan hem. Amendement A58 over samenstelling bestuur en besluitvorming van de faunabeheereenheid. Dit amendement leidt ertoe dat er een andere samenstelling van de faunabeheereenheid zal moeten komen. Ik heb ook amendementen gezien die specifiek de Dierenbescherming daarbij in gedachten hadden. Dat zou een ingewikkeld amendement worden, want als zij een tijdje niet voor komen is onze faunabeheereenheid is het niet meer werkzaam. Amendement A58 is technisch op deze manier wel mogelijk, maar ik geef hem geen positief of negatief advies mee. Ik laat het oordeel aan de Staten. Amendement A59 over gelijkstelling vijf vrij bejaagbare soorten. Deze wijs ik af, ook gehoord hebbende de besluitvorming op het burgerinitiatief. Amendement A60 over de intrinsieke waarde van het dier in het faunabeheerplan. Daar heb ik even over getwijfeld. Eigenlijk is dit amendement mooi, maar er zit één twijfelpuntje. Dat is dat wij individuele dieren niet toetsen in het faunabeheerplan, maar met name de om leefbaarheid en de kwaliteit van populaties. Als je zegt: "Er moet ergens in het faunabeheerplan staan dat wij geloven dat elk dier zijn waarde heeft." Dat klopt, daar ben ik het mee eens. Echter, in het faunabeheerplan praten wij over omvang en kwaliteit van populaties en hoe je die mag beheren. In die zin is het amendement wel mooi, maar misschien niet helemaal op orde. Amendement A61 over preventieve en diervriendelijke handelingen in het faunabeheerplan. Hier konden wij nog niet uit wijs worden, dat spijt mij een beetje. Ik heb het verschil niet kunnen vinden tussen wat er stond en wat u heeft toegevoegd. Daar moet u misschien in het tweede termijn nog op attenderen. Amendement A62 geweer toestaan als akoestisch middel. Daarvan heb ik begrepen dat het een handhavingsrisico met zich meebrengt. Als mensen gaan knallen met geweren weten wij niet meer of ze op de dieren schieten of het gebruiken als een verjaagmethode.

De VOORZITTER: Wij gaan naar de tweede termijn.

De heer GERMS (VVD): Mijnheer de voorzitter! Twee punten had de fractie genoteerd en die zijn beantwoord. Wij hebben geen behoefte meer aan een tweede termijn.

De heer VAN OOSTEROM (CDA): Mijnheer de voorzitter! Dank voor de beantwoording van de gedeputeerde. Wat ik nog wil meegeven is dat de motie over de kievit mede ingegeven is door overleg met de agrarische natuurvereniging. Het is niet zomaar bedacht door een stelletje Statenleden. Wat dat betreft handhaven wij die motie.

Mevrouw POPPE (SP): Mijnheer de voorzitter! Omdat de gedeputeerde met ons meegaat in motie M122 over het bos willen wij deze intrekken.

De VOORZITTER: Motie M 122 is ingetrokken en maakt geen deel meer uit van de beraadslaging.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Ik zit na te denken over de beantwoording en wat dat betekent voor onze moties en amendementen, met name als het gaat om het budget voor schadebestrijding. Daar moet ik bij de schorsing over nadenken en overleggen met een aantal mensen die dit mede indienden. Wat betreft het betrekken van gemeenten bij de verdere implementatie

hiervan: ik blijf daar zorgen over houden. De gedeputeerde zei net wel dat het niet nieuw is wat wij doen, maar juist als het gaat om de VTH-taken zit daar een nieuw onderdeel bij. Ik zou graag gerustgesteld worden dat het vanaf 1 januari geen zootje wordt.

Ik ben blij met de toezeggingen van de gedeputeerde over het biodiversiteitsoverleg. Wij horen in januari graag hoe dat eruit komt te zien.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! Dank voor het gesprek dat wij hadden over de motie over het biodiversiteitsoverleg. Ik wil de Staten nadrukkelijk oproepen goed te kijken naar de moties en amendementen die zijn gericht op de inrichting van de faunabeheereenheden. Het is een punt wat mij wat is ontgaan in mijn voorbereiding. Ik dank mijn collega's die daar wel nadrukkelijk naar gekeken hebben. Het is van wezenlijk belang dat de wij de maatschappelijke draagkracht voor deze klus organiseren. Ik denk dat de diverse moties en amendementen die hiertoe zijn opgeschreven wat toevoegen.

Mevrouw ARISSSEN (PvdD): Mijnheer de voorzitter! Allereerst motie M126, elk dier is een icoon. Daar willen wij één woord aan toevoegen. Bij 'overwegende dat:' de vierde puntt het woord 'niet' tussen 'icoonsoorten' en 'afdoende is'. Het wordt dan: "Dat een lijst met icoonsoorten niet afdoende is." Verder heeft de gedeputeerde over de weidevogels gezegd dat wij dat al doen. In de visie 'weidevogel kerngebieden' staat: "Het doel is duurzaam behoud van de prioritaire weidevogels in de provincie Utrecht. Hiervoor wijzen wij kerngebieden waar op dit moment 75 procent van de Utrechtse weidevogels broeden. Het aantal weidevogels kan dus iets afnemen, maar duurzaam beleid wordt mogelijk gemaakt." De gedeputeerde zegt dat de weidevogelgebieden al worden gebruikt. Deze motie ziet op uitbreiding van de weidevogelkerngebieden. In de weidevogelkernvisie staat dat het juist zal afnemen. Wij vinden deze motie daarom relevant.

Dan wat betreft de ruimtelijke bescherming. Wij willen juist bindende maatregelen voor gemeenten en waterschappen. Wij willen dat de provincie binnen de maatregelen oplegt aan de gemeente en waterschappen om de weidevogels te beschermen.

Motie M127 over dierenopvang. Dit is de taak van de provincie in het kader van de nieuwe Wet natuurbescherming. Het lijkt mij verstandig dit op orde te hebben. Daarom vragen wij binnen één jaar om voldoende opvangcapaciteit te realiseren voor in het wild levende dieren die gewond of ziek zijn. Als wij het goed begrijpen wilt u motie M128 overnemen. Dat is het schrijven van een brief over de dierenambulance. Als u die overneemt zal ik hem intrekken.

De heer KROL (gedeputeerde); Mijnheer de voorzitter! Als wij een brief moeten sturen naar het Rijk om te zeggen: "Let op dat u als Rijk meebetaalt aan de Utrechtse dierenambulance.", dan krijgen wij terug dat zij dat niet doen. Als u bedoelt een brief schrijven, dan neem ik hem over.

Mevrouw ARISSSEN (PvdD): Wij willen precies wat in de motie staat.

De heer KROL (gedeputeerde); Er staat: "Middels een brief te pleiten bij het Rijk voor een financiële bijdrage aan de Utrechtse dierenambulance." Ik wil daar een brief over sturen, maar ik vermoed dat terugkomt dat het natuurbeleid van ons is en wij daarvoor moeten betalen. Dan hebben wij weer dezelfde discussie met elkaar. Maar als u het vraagt, dan wil ik de brief sturen.

Mevrouw ARISSSEN (PvdD): Ja, daar vragen wij om.

De VOORZITTER: Motie M128 is ingetrokken na de toezegging van de gedeputeerde en maakt geen deel meer uit van de beraadslaging.

Mevrouw ARISSSEN (PvdD): Dan was er nog verwarring over amendement A61 over preventieve en diervriendelijke handelingen in het faunabeheerplan. Onze toevoeging is het exclusief noemen van preventieve en diervriendelijke handelingen in het faunabeheerplan. Dat is wat wij missen in de oorspronkelijke tekst.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de voorzitter! Wij hadden een motie voorbereid voor de tweede termijn. Daarin stond bijna hetzelfde als in motie M123 van GroenLinks. Wij komen hierop terug, zoals aangekondigd door mevrouw Kotkamp.

De VOORZITTER: In de pauze wordt gekeken of die twee moties kunnen worden samengevoegd.

De heer KROL (gedeputeerde); Mijnheer de voorzitter! Er zijn nog twee vragen gesteld. GroenLinks vraagt hoe het zit met de vergunningverlening, toezicht en handhaving. Onze organisatie is op orde. Wij hebben gezorgd dat wij het werk gedaan hebben en op 1 januari het werk goed kunnen doen. Wij hebben een procesdocument gemaakt om met de gemeenten samen het werk op te zetten; daar praten wij aanstaande woensdag over. Daar moet wel aan gewerkt worden. Er zal nog wel in het kader van het procesdocument met de gemeente nader worden gesproken. Gemeenten moeten namelijk ook op dat punt klaarstaan. U vraagt of het 100 procent op orde is, maar zeker in relatie met de gemeenten moet er nog wel iets gebeuren. Wij maken handreikingen die gemeenten ter hand kunnen nemen om hun werk te doen. Zij moeten er ook even aan wennen. Geen RVO meer die zegt dat zij het allemaal wel geloven, maar een provincie die zijn zaak uitermate serieus neemt. Wij hebben bij het retailbeleid kunnen zien dat mensen daar soms aan moeten wennen.

De opmerking over de samenstelling van de faunabeheereenheid van de ChristenUnie laat ik even liggen. U heeft het debat gevoerd en u zult daar met elkaar een verstandig besluit over nemen.

Op de vragen van de PvdD heb ik antwoord gegeven. Ik wacht de motie af die de SGP en GroenLinks samen gaan maken. Dit is wel de avond van de bijzondere relaties, moet ik zeggen, mijnheer Van Leeuwen.

De VOORZITTER: Tot zover de beraadslagingen. Ik schors de vergadering.

Schorsing van 22.08 uur tot 22.22 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

Motie M123 is ingetrokken. Er is een gewijzigde motie M123 van GroenLinks en SGP. Die komt op de stemmingslijst onder M123, gewijzigd instemming.

De heer KOCKEN (VVD): Mijnheer de voorzitter! Misschien is het een interventie, maar motie m123 van GroenLinks is inhoudelijk gewijzigd. Dat betekent dat niemand van u daarnaar gekeken heeft. Noch de indiener, noch de Gedeputeerde heeft daar iets over kunnen zeggen. Het lijkt mij gewenst dat, voordat u tot stemming overgaat, de indieners zeggen wat zij gedaan hebben en dat ik daar kort op reageer voordat wij tot stemming overgaan.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de voorzitter! Wij hebben een gesprek gevoerd met GroenLinks en zijn het met elkaar eens geworden op dit gebied. Wij hebben toegevoegd aan verzoekt het college:

- de wenselijkheid van een meerjarig onderzoeksprogramma te overwegen
- binnen de middelen van natuuronderzoek geld vrij te maken voor wetenschappelijk onderzoek met specifieke aandacht, enzovoort.

Het staat keurig op papier en is het resultaat van een vruchtbare samenwerking.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Wij hebben inderdaad onze motie en die de SGP voornemens was in te dienen samengevoegd. Het verschil is dat het dictum wat gewijzigd is om tegemoet te komen aan de beantwoording van de gedeputeerde. Een toelichting hierbij is dat het wel om de specifieke Utrechtse situatie gaat. Het is de bepaling die daarvoor nodig is om tot een goede samenwerking te kunnen komen.

De heer GERMS (VVD): Mijnheer de voorzitter! Een vraag aan de indieners. De gedeputeerde heeft aangegeven dat het wel uit het budget kan en zou moeten, maar ik zie hier een meerjarig onderzoeksprogramma. Denkt u dat dat uit die middelen kan? Ik vind het heel optimistisch.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Dat hoop ik van de gedeputeerde te horen. Als het niet kan, komen wij terug bij de motie waarin wij als dictum hadden dat het bij de voorjaarsnota terug moet komen. Wanneer bij de voorjaarsnota blijkt dat dit niet haalbaar is, komen wij opnieuw met deze motie voor het jaar daarop.

De heer KROL (gedeputeerde); Mijnheer de voorzitter! Allemaal buitengewoon sympathiek, maar wij doen met de twaalf provincies wetenschappelijk onderzoek bij Bij12. Als wij van mening zijn dat voor de Utrechtse situatie specifiek aanvullend onderzoek nodig is, als door de faunabeheereenheid is aangegeven dat dat gewenst is, dan kan zij op basis van paragraaf 9.2 van het beleidskader zeggen dat je het geld nodig hebt. Dan komt het geld via de reguliere cyclus. Ik beschouw de motie ook na samenwerking van GroenLinks en de SGP als overbodig, omdat uw vraag feitelijk al kan.

De VOORZITTER: Wij gaan over naar de stemverklaringen.

Stemverklaringen.

De heer KOCKEN (VVD): Mijnheer de voorzitter! Het betreft motie M119 over een plus op natuurbeleid, een plus op budget. Wij hebben sympathie voor het in beeld brengen van wat nodig is, maar om de stap te zetten naar concrete dekkingsvoorstellen gaat ons op dit moment een stap te ver. Daarvoor willen wij eerst zien wat er nodig is. Dat is de reden dat wij tegen de motie zullen stellen. Echter steunen wij het grootste deel van de motie wel.

De heer HOEFNAGELS (D66): Mijnheer de voorzitter! U vroeg om consistentie met het eerder besproken onderwerp vanmorgen. Vandaar dat wij alvast aangeven dat onze fractie tegen amendement A59 stemt. Dat moet u lezen als acht stemmen tegen en één stem voor. Daarnaast een stemverklaring bij amendement A60. Wij erkennen de intrinsieke waarde van het dier wel degelijk, maar aangezien dit volgens ons reeds is opgenomen in de bovenliggende wet is het in dit geval niet nodig dit hierin op te nemen. Het voegt in dit plan niet veel toe, maar de intrinsieke waarde van het dier vinden wij wel degelijk belangrijk.

Mevrouw MAASDAM (CDA): Mijnheer de voorzitter! Wij hebben een stemverklaring bij amendement A62. Wij hebben geconstateerd dat in de handreiking 'faunaschade' van het faunafonds bij 12 het geweer als akoestisch middel wordt benoemd. Daarnaast hebben wij geconstateerd dat andere provincies het geweer ook als akoestisch middel inzetten. Voor ons is dat een reden om voor dit amendement te stemmen.

De heer Dercksen (PVV): Mijnheer de voorzitter! Eén stemverklaring over het besluit. Wij hebben inhoudelijk een aantal bezwaren. Het is een primaire uitvoering van Haags beleid. Om die reden zullen wij voor het besluit stemmen.

De heer BEKKERS (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Onze stemverklaringen zullen door mevrouw Kotkamp gegeven worden.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Een stemverklaring bij amendement A55. Hoewel wij zeer positief tegenover de grondgedachte staan dat het bestuur van de faunabeheereenheid transparanter moet zijn, vinden wij toch dat wij daarmee te dicht op de stichting gaan zitten. Wij zullen dit amendement niet steunen. Daarnaast voelen wij ons genoodzaakt om tegen amendement A59 te stemmen. Hoewel dit amendement qua lijn zit op wat wij willen, zit dit daar qua juridische impact niet op. Motie M129 over stop de economisering van de natuur. Hoewel wij de gedachte daarachter zeer ondersteunen, vinden wij ook dat het 'nee, tenzij' beleid op dit moment net voldoende bescherming biedt voor de natuur.

De heer SCHADDELEE (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! Wij hebben twee stemverklaringen en een algemene opmerking. De algemene opmerking gaat over de moties en amendementen van de

PvdD, die soms sympathiek zijn en soms niet. Doordat ze niet in de commissie worden ingebracht, worden wij er hier mee verrast, waardoor wij bij veel moties en amendementen niet de effecten kunnen overzien. Daardoor zullen wij in de meeste gevallen tegenstemmen, wat niet uitgelegd mag worden als een gebrek aan sympathie, maar als het niet kunnen overzien wat er gebeurt.

Dan heb ik een verklaring bij motie M122 over frisse lucht. Wij hebben met de SP altijd opgetrokken waar het ging over luchtkwaliteit, dus daar willen wij voor stemmen.

De VOORZITTER: Motie M122 is ingetrokken.

De heer SCHADDELEE (ChristenUnie): Wij wilden daar voor stemmen, maar dat kan dus niet meer. Amendement A62 heeft onze sympathie, mede omdat wij overwegen dat iedere kogel die preventief wordt afgeschoten een kogel minder in het dierenlijf is.

Mevrouw MAASDAM (PvdD): Mijnheer de voorzitter! Ik ben een stemverklaring vergeten. Wij hadden namelijk ook nog een stemverklaring bij motie M125. Wij hebben sympathie voor die motie, maar vinden tien icoonsoorten teveel. Daarom zullen wij tegen stemmen.

De VOORZITTER: Dan ga ik over tot de stemmingen.

Stemmingen.

Provinciale Staten verwerpen amendement A55. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van de PvdA, SP, ChristenUnie, PvdD en 50Plus.

Provinciale Staten verwerpen amendement A56. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van de PvdA, SP, GroenLinks, ChristenUnie en 50Plus.

Provinciale Staten verwerpen amendement A57. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van de PvdA, GroenLinks en PvdD.

Provinciale Staten aanvaarden amendement A58. Tegen het amendement hebben gestemd de fracties van de VVD, het CDA en de SGP.

De VOORZITTER: Dan komen wij bij amendement A59, waar bij de D66 acht stemmen tegen zijn en één stem voor is.

Provinciale Staten verwerpen amendement A59. Voor het amendement hebben gestemd acht leden van de fractie van D66 en de fracties van de PvdA, SP, PvdD en 50Plus.

Provinciale Staten verwerpen amendement A60. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van de SP, GroenLinks, PvdD en 50Plus.

Provinciale Staten verwerpen amendement A61. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van de PvdA, SP, PvdD en 50Plus.

Provinciale Staten verwerpen amendement A62. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van de VVD, CDA, PVV, ChristenUnie en SGP.

Provinciale Staten besluiten hier overeenkomstig het geamendeerde voorstel, met de aantekening dat de fractie van de PvdD geacht wordt tegengestemd te hebben.

Provinciale Staten aanvaarden motie M119. Tegen de motie hebben gestemd de fracties van de VVD, PVV en SGP.

Provinciale Staten aanvaarden motie M120. Tegen de motie hebben gestemd de fracties van de PvdA en SGP.

Provinciale Staten aanvaarden motie M121.

De VOORZITTER: Motie M122 is ingetrokken.

Provinciale Staten verwerpen de gewijzigde motie M123. Voor de motie hebben gestemd de fracties van de D66, GroenLinks, ChristenUnie en SGP.

Provinciale Staten aanvaarden motie M124. Tegen de motie hebben gestemd de fracties van de VVD, CDA, PVV, PvdD en SGP.

Provinciale Staten aanvaarden motie M125. Tegen de motie hebben gestemd de fracties van de VVD, CDA, PVV en SGP.

Provinciale Staten verwerpen motie M126. Voor de motie hebben gestemd de fracties van de SP, PvdD en 50Plus.

Provinciale Staten verwerpen motie M127. Voor de motie hebben gestemd de fracties van de PvdA, SP, GroenLinks, PvdD en 50Plus.

De VOORZITTER: Motie M128 is ingetrokken.

Provinciale Staten verwerpen motie M129. Voor de motie hebben gestemd de fracties van de SP, PvdD en 50Plus.

Provinciale Staten verwerpen motie M130. Voor de motie hebben gestemd de fracties van de SP, GroenLinks, ChristenUnie, PvdD en 50Plus.

Provinciale Staten verwerpen motie M131. Voor de motie hebben gestemd de fracties van de SP, GroenLinks, PvdD en 50Plus.

Provinciale Staten verwerpen motie M132. Voor de motie hebben gestemd de fracties van de PvdA, SP en PvdD.

Sluiting.

De VOORZITTER: Voor vanavond zijn wij door de stemmingen heen. Wij maken er voor vanavond een eind aan. Wij schorsen tot donderdagavond 19.30 uur en dan hebben wij opnieuw vier uur.

Voor twee invallende Statenleden van de PvdA, die ons al een aantal maanden gescherpt hebben in onze discussies, zijn hier twee boeketten bloemen om hen te danken voor hun bijdragen. Hartelijk dank en wij hopen u weer terug te zien.

Ik schors de vergadering.

De vergadering wordt geschorst om 22.49 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van Provinciale Staten van Utrecht van 13 maart 2017.

De voorzitter,

De griffier,